

οδηγός σπουδών

2022/2023

τμήμα
νοσηλευτικής

εθνικό & καποδιστριακό
πανεπιστήμιο αθηνών

Αγαπητοί μας φοιτητές και μέλη ΔΕΠ,

Με ευχαρίστηση σας παραδίδουμε τον Οδηγό Σπουδών για το Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023. Στις σελίδες που ακολουθούν καταγράφονται σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τη διάρθρωση, τις εγκαταστάσεις, τις δραστηριότητες καθώς επίσης και τα Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής.

Οι νοσηλευτικές σπουδές επικεντρώνονται στη φροντίδα υγείας (πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση) του υγιούς και του ασθενούς ατόμου, της οικογένειας και της κοινότητας. Το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών φιλοδοξεί να παρέχει στους φοιτητές σύγχρονη νοσηλευτική παιδεία και ολοκληρωμένη μόρφωση, τα εργαλεία δηλαδή, που είναι απαραίτητα για την απόκτηση της γνώσης, την προώθηση της έρευνας, την αξιοποίηση των ευκαιριών και την ανταπόκριση στις προκλήσεις των σύγχρονων συστημάτων υγείας.

Ελπίζουμε πως οι δυνατότητες για απόκτηση γνώσης που επιχειρείται να δοθούν με το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών θα αξιοποιηθούν από τους φοιτητές μας. Από την πλευρά του Τμήματός μας καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε το Πρόγραμμα Σπουδών να βελτιώνεται και να ανανεώνεται συνεχώς. Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών είναι ανοιχτή σε προτάσεις που θα διορθώσουν πιθανές αδυναμίες και θα προάγουν εν γένει την εκπαιδευτική διαδικασία.

Σας καλούμε επίσης να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του Τμήματός μας στο διαδίκτυο για άλλες χρήσιμες πληροφορίες (www.nurs.uoa.gr).

Σας ευχόμαστε καλή και παραγωγική ακαδημαϊκή χρονιά για το 2022-2023.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος Νοσηλευτικής
Καθηγητής Παύλος Μυριανθέας

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2022-2023

ΜΕΛΗ

Αθηνά Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια (Πρόεδρος Επιτροπής)

Ελένη Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια

Δάφνη Καϊτελίδου, Καθηγήτρια

Ιωάννης Κακλαμάνος, Καθηγητής

Ευμορφία Κούκια, Καθηγήτρια

Αντώνιος Σταματάκης, Καθηγητής

Νικόλαος Φώτος, Αναπληρωτής Καθηγητής

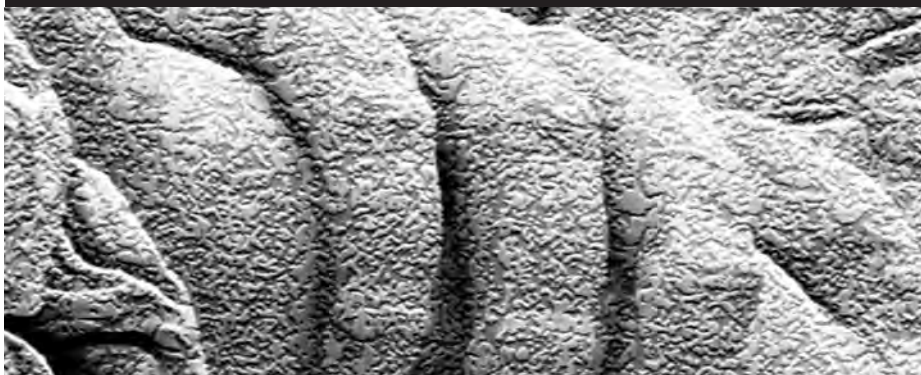
Μιχαήλ Χατζούλης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Στυλιανός Κατσαράγκης, Επίκουρος Καθηγητής

Γραμματειακή Υποστήριξη

Ευαγγελία Δρόση, ΕΤΕΠ

Αντί Προλόγου	3
Το Εθνικό Και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	7
Το Τμήμα Νοσηλευτικής	13
Οι Σπουδές	19
Τα Μαθήματα	31
Αναθέσεις Διδασκαλίας	45
Α' Εξάμηνο	57
Β' Εξάμηνο	75
Γ' Εξάμηνο	95
Δ' Εξάμηνο	111
Ε' Εξάμηνο	127
Στ' Εξάμηνο	155
Ζ' Εξάμηνο	183
Η' Εξάμηνο	207
Μεταπτυχιακές Σπουδές	233
Curriculum	239
Επικοινωνία	257

το εθνικό και
καποδιστριακό
πανεπιστήμιο
αθηνών

Η ιστορία του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

ΙΔΡΥΣΗ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών ιδρύθηκε το 1837 με την επωνυμία «Ελληνικόν Πανεπιστήμιον Όθωνος» και συμπεριλάμβανε τις Σχολές: Θεολογική, Ιατρική, Νομική και Φιλοσοφική.

Το 1911, για να εκπληρωθεί όρος της διαθήκης του μεγάλου ευεργέτη του Πανεπιστημίου Ιωάννη Δομπόλη ιδρύθηκε «Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον» στο οποίο υπήχθησαν οι Σχολές Θεολογική, Νομική και Φιλοσοφική. Το «Εθνικόν Πανεπιστήμιον» αποτέλεσαν η Φυσικομαθηματική και η Ιατρική Σχολή. Τα δυο αυτά ιδρύματα με ξεχωριστή καθένα νομική προσωπικότητα, περιουσία, σφραγίδα και σημαία είχαν κοινή διοίκηση. Με τον οργανισμό του 1932 ορίστηκε ότι τα δυο αυτά ιδρύματα συναποτελούν το «Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών» με κοινή διοίκηση. Με το Σύνταγμα της 9^{ης} Ιουνίου 1975 κατοχυρώθηκε η πλήρης αυτοδιοίκηση του Πανεπιστημίου ως Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.). Σήμερα η οργάνωση και λειτουργία του Πανεπιστημίου διέπεται από τον Ν. 1268/1982 (όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα) που αναμόρφωσε πλήρως το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Σύμφωνα με το Νόμο Πλαίσιο (1268/1982) η αποστολή του Πανεπιστημίου είναι:

- α) Να παράγει και να μεταδίδει τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και να καλλιεργεί τις τέχνες.
- β) Να συντείνει στη διαμόρφωση υπεύθυνων ανθρώπων με επιστημονική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συνείδηση και να παρέχει τα απαραίτητα εφόδια, που θα εξασφαλίζουν

την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία.

- γ) Να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας.
- δ) Το Πανεπιστήμιο οφείλει επιπλέον να συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση του λαού.

Η ακαδημαϊκή ελευθερία στη διδασκαλία και στην έρευνα καθώς και η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών κατοχυρώνονται στα Α.Ε.Ι.

ΣΤΕΓΑΣΗ

Το Πανεπιστήμιο στεγάσθηκε αρχικά στους πρόποδες της Ακρόπολης, στην ιδιωτική κατοικία του αρχιτέκτονα Κλεάνθη. Το σημερινό Κεντρικό Κτήριο του Πανεπιστημίου στο κέντρο της Αθήνας (Πανεπιστημίου 30) σχεδιάσθηκε από τον Δανό αρχιτέκτονα Hansen, θεμελιώθηκε το 1839 και χτίστηκε σταδιακά. Στο Κεντρικό Κτήριο του Πανεπιστημίου στεγάζονται σήμερα οι Πρυτανικές αρχές και ορισμένες από τις διοικητικές υπηρεσίες του.

Οι Σχολές και τα Τμήματα του Πανεπιστημίου στεγάζονται στις παρακάτω εγκαταστάσεις:

Η Θεολογική Σχολή, η Φιλοσοφική Σχολή, η Σχολή Θετικών Επιστημών και το Τμήμα Φαρμακευτικής στην Νέα Πανεπιστημιούπολη. Η ανέγερση των κτιριακών εγκαταστάσεων στη Νέα Πανεπιστημιούπολη άρχισαν μετά το 1963 όταν εκχωρήθηκε στο Πανεπιστήμιο από το Δημόσιο, η δασική έκταση μεταξύ των Δήμων Ζωγράφου και Καισαριανής, 1.550 περίπου στρεμμάτων. Η Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, κυρίως, στο Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών στο κέντρο της Αθήνας. Η Ιατρική Σχολή

και τα Τμήματα Οδοντιατρικής και Νοσηλευτικής, στο Γουδί και σε διάφορα Νοσοκομεία, Κλινικές κ.λπ.. Το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού στεγάζεται στην Παλαιά Γυμναστική Ακαδημία, στη Δάφνη.

Στους χώρους της Νέας Πανεπιστημιούπολης έχουν επίσης εγκατασταθεί ο Οίκος του Φοιτητή, το Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο, η Τεχνική Υπηρεσία του Πανεπιστημίου και ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Σχολές και τμήματα του πανεπιστημίου

Το Πανεπιστήμιο αποτελείται από Σχολές και Τμήματα. Οι Σχολές καλύπτουν ένα σύνολο συγγενών επιστημών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαιότητα για την επιστημονική εξέλιξη αθληθεπιδρασή τους και ο αναγκαίος για την έρευνα και τη διδασκαλία τους συντονισμός.

Το πρόγραμμα σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών και των κατ' επιλογή υποχρεωτικών, το περιεχόμενο τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων.

Το Πρόγραμμα Σπουδών προσαρμόζεται στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, ο οποίος καθορίζεται για κάθε πτυχίο με Π.Δ. που εκδίδεται μετά από γνώμη του Ε.Σ.Υ.Π. (τ. Σ.Α.Π.) και των Σχολών και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από οκτώ.

Κάθε εξάμηνο μάθημα περιλαμβάνει έναν αριθμό «διδακτικών μονάδων» (δ.μ.). Η δ.μ. αντιστοιχεί σε μια εβδομαδιαία ώρα διδασκαλίας επί ένα εξάμηνο προκειμένου περί αυτοτελούς διδασκαλίας μαθήματος και σε μια μέχρι τρεις εβδομαδιαίες

ώρες διδασκαλίας ή εξάσκησης επί ένα εξάμηνο για το υπόλοιπο εκπαιδευτικό έργο, σύμφωνα με σχετική απόφαση της Γ. Σ. Τμήματος.

Η κατανομή των εξαμηνιαίων μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τους φοιτητές. Ανταποκρίνεται, πάντως, σε συνθήκες κανονικής φοίτησης, προσαρμοσμένης στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου και στην αλληλουχία των προ απαιτούμενων και εξαρτώμενων από προ απαιτούμενα μαθημάτων. Με τη διαδικασία κατάρτισης του Προγράμματος Σπουδών ορίζονται τα προ απαιτούμενα και τα εξαρτώμενα από προ απαιτούμενα μαθήματα. Ο φοιτητής υποβάλλει ηλεκτρονικά τη δήλωση των μαθημάτων, στην αρχή κάθε εξαμήνου και σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα καλύπτουν τουλάχιστον το 1/4 του Προγράμματος Σπουδών.

Αρμόδια για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών είναι η Γ.Σ. Τμήματος. Το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται κάθε Απρίλιο. Ο Πρόεδρος του Τμήματος συγκροτεί Επιτροπή Προγράμματος από μέλη της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος με τετραετή θητεία, η οποία υποβάλλει σχετική εισήγηση στη Γ.Σ. Τμήματος, αφού προηγουμένως κωδικοποιήσει τις προτάσεις των Τομέων. Η απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος για το Πρόγραμμα Σπουδών κοινοποιείται στην Πρυτανεία και δημοσιεύεται στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος.

Στα Προγράμματα Σπουδών ενός Τμήματος μπορούν να περιλαμβάνονται και μαθήματα που ανήκουν στο γνωστικό πεδίο Τομέα άλλων Τμημάτων της ίδιας ή άλλης Σχολής. Στην περίπτωση αυτή η ανάθεση διδακτικού έργου σε μέλη του Δ.Ε.Π. του Τομέα αυτού γίνεται με απόφαση της Κοσμητείας ή του Πρυτανικού Συμβουλίου αντίστοιχα μετά από πρόταση των αντίστοιχων Τμημάτων ή Σχολών.

Η Γ.Σ. Τμήματος μπορεί να αντικαταστήσει μέρος των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων των τελευταίων δυο εξαμήνων πριν από το πτυχίο με

ισότιμα Προγράμματα εφαρμογών στο γνωστικό πεδίο του Τμήματος σε σύνδεση με την παραγωγική διαδικασία, τα οποία μπορούν να επιλέγουν οι φοιτητές στη θέση των μαθημάτων αυτών. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη του Ε.Σ.Υ.Π. (τ. Σ.Α.Π.) και των Τμημάτων καθορίζονται οι λεπτομέρειες της οργάνωσης των προγραμμάτων αυτών, οι όροι της απασχόλησης των φοιτητών και της ενδεχόμενης αμοιβής τους, καθώς και οι μορφές συνεργασίας στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών με τους φορείς που μετέχουν στο Ε.Σ.Υ.Π. (τ. Σ.Α.Π.).

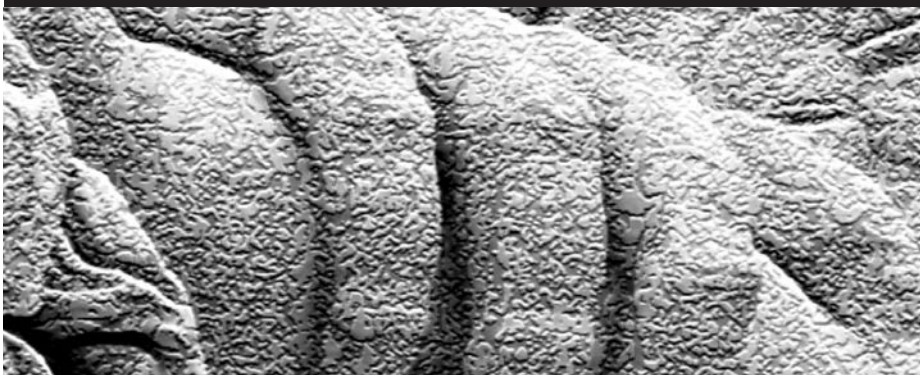
Για όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών καθορίζεται ο Τομέας που έχει αρμοδιότητα για τη διδασκαλία τους. Τα μαθήματα αυτά μπορούν να διδάσκονται από όλα τα μέλη του Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Σε περίπτωση μαθήματος που διδάσκεται σε μεγάλα ακροατήρια επιδιώκεται η διαίρεση της αντίστοιχης τάξης σε τμήματα με μικρό αριθμό φοιτητών και η ανάθεση διδασκαλίας τους μαθήματος για κάθε τμήμα σε μέλος του Δ.Ε.Π. του αντίστοιχου τομέα. Τα μέλη του Δ.Ε.Π. που παίρνουν τέτοια ανάθεση, συγκροτούν την Επιτροπή του μαθήματος με συντονιστή μέλος του Δ.Ε.Π. που κατέχει την ανώτατη βαθμίδα. Η Επιτροπή του μαθήματος συντονίζει την ομοιομορφία της διδασκαλίας, ως προς το περιεχόμενο και την έκταση της διδασκίας ύλης, των ασκήσεων και των εξετάσεων.

Με απόφαση της Συγκλήτου, είναι δυνατή η οργάνωση **διατμηματικών προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών** στο ίδιο Α.Ε.Ι. που οδηγούν σε ξεχωριστό πτυχίο. Τα διατμηματικά προγράμματα είναι δυνατό να οργανώνονται είτε στο πλαίσιο μιας Σχολής είτε σε διασχολική βάση. Η ανωτέρω απόφαση της Συγκλήτου λαμβάνεται ύστερα από κοινή πρόταση των Γενικών Συνελεύσεων των εμπλεκόμενων Τμημάτων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αφού προηγουμένως ασκηθεί ο σχετικός έλεγχος νομιμότητας από

τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Σε κάθε διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών συγκροτείται με πράξη του Πρύτανη Διοικούσα Επιτροπή, η οποία έχει όλες τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης Τμήματος. Η Διοικούσα Επιτροπή αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. που προέρχονται από το καθένα από τα συνεργαζόμενα Τμήματα και από εκπροσώπους των φοιτητών του προγράμματος σε αριθμό ίσο προς το 50% του αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. της Διοικούσας Επιτροπής. Τα συνεργαζόμενα Τμήματα συμμετέχουν στη Διοικούσα Επιτροπή με ίσο αριθμό μελών Δ.Ε.Π. Τα μέλη Δ.Ε.Π., τα οποία μετέχουν στη Διοικούσα Επιτροπή, πρέπει απαραίτητα να έχουν ενεργό εκπαιδευτική συμμετοχή στο διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών. Η Διοικούσα Επιτροπή εκλέγει μεταξύ των μελών της τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο, οι οποίοι πρέπει να ανήκουν στις βαθμίδες του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή. Η εισαγωγή φοιτητών σε ένα διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών γίνεται με την ισχύουσα εκάστοτε διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ο δε αριθμός των φοιτητών που θα γίνονται δεκτοί κάθε χρόνο σε ένα διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών καθορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Περί του καθορισμού του αριθμού των εισακτέων κατ' έτος στα ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η διοικητική υποστήριξη κάθε διατμηματικού προγράμματος σπουδών γίνεται από την αντίστοιχη Γραμματεία, η οποία συστήνεται και στελεχώνεται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του οικείου ιδρύματος. Με την αναφερόμενη στο εδάφιο α' απόφαση της Συγκλήτου καθορίζεται και κάθε λεπτομέρεια που αφορά στην οργάνωση, τη λειτουργία και τη διοίκηση του διατμηματικού προγράμματος σπουδών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις και ο εσωτερικός κανονισμός του οικείου ιδρύματος.

νοσηλευτική

το τμήμα
νοσηλευτικής

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το Τμήμα Νοσηλευτικής ιδρύθηκε το 1979 ως Τμήμα τετραετούς φοίτησης στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και η λειτουργία του άρχισε το ακαδημαϊκό έτος 1980-81. Από το ακαδημαϊκό έτος 1983-84, το Τμήμα Νοσηλευτικής λειτουργεί ως τμήμα ισότιμο με τα άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου σύμφωνα με το Νόμο Πλαίσιο για τα Α.Ε.Ι., την 2424/83 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, την Βλ. 959/22-8-83 Υπουργική απόφαση και την από 29-7-83 απόφαση της Συγκλήτου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Τμήμα Νοσηλευτικής εντάχθηκε στη Σχολή Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Αθηνών και λειτουργεί ως ανεξάρτητο τμήμα. Η Νοσηλευτική Επιστήμη μαζί με την Ιατρική, την Οδοντιατρική και τη Φαρμακευτική συνιστούν τις Επιστήμες Υγείας.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006 η ακαδημαϊκή εκπαίδευση των φοιτητών της Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτών παρέχεται από το Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, η δε στρατιωτική εκπαίδευση στις εγκαταστάσεις της Σχολής, σύμφωνα με τον Οργανισμό της.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Επίκεντρο της Νοσηλευτικής είναι ο άνθρωπος σε όλα τα στάδια της εξέλιξης του, στα φυσιολογικά και παθολογικά φαινόμενα της ζωής. Η Νοσηλευτική Επιστήμη μελετά και προσεγγίζει θεραπευτικά, τις αντιδράσεις σε υπαρκτά ή/και δυνητικά προβλήματα υγείας ή τη βελτίωση της συνοδικής ευεξίας του ατόμου/οικογένειας/κοινότητας. Η νοσηλευτική πρακτική στοχεύει στην προστασία και βελτίωση των ικανοτήτων, την πρόληψη της ασθένειας και της βλάβης, την ανακούφιση του «υποφέρειν» και τη συνηγορία

στη φροντίδα ατόμων, οικογενειών, κοινοτήτων και πληθυσμών.

Αποστολή του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών είναι να αναπτύξει, να μεταδώσει και να εφαρμόσει τη νοσηλευτική γνώση. Η θεωρητική και η κλινική εκπαίδευση είναι εξίσου αναγκαία για την κατάλληλη προετοιμασία επιστημόνων νοσηλευτών ικανών να ασκήσουν τη Νοσηλευτική σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και η διατύπωση και μελέτη ερευνητικών ερωτημάτων και/ή υποθέσεων.

Στο Τμήμα Νοσηλευτικής αξιοδοτείται η καινότητα έρευνας και η αριστεία στη φροντίδα των ασθενών και διδάσκεται ο σεβασμός στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα των ατόμων, των οικογενειών και της κοινότητας.

Το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος Νοσηλευτικής προσπαθεί να ενδυναμώσει την παραδοχή ότι κάθε άνθρωπινη ύπαρξη είναι μοναδική, υπεύθυνη για τον εαυτό της και ικανή να εξελιχθεί με πολλούς τρόπους καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής. Ο ολιστικός τρόπος προσέγγισης επιβεβαιώνει την αξία, την αξιοπρέπεια και τη μοναδικότητα του κάθε ατόμου.

Το διδακτικό προσωπικό καλλιεργεί την εκπαίδευση ως αμοιβαία ενεργητική διαδραστική διεργασία καθηγητή-φοιτητή σε ατμόσφαιρα αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Ευθύνη του καθηγητή είναι η ανάπτυξη του δυναμικού του φοιτητή στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο.

Το Τμήμα Νοσηλευτικής προάγει το πνεύμα της έρευνας, βοηθά τους φοιτητές να ενσωματώσουν τη θεωρία στην πρακτική και να αναπτύξουν ικανότητες κριτικής σκέψης. Η έρευνα καθοδηγεί την εκπαίδευση και διαμορφώνει την πρακτική που δίνει έμφαση στην αναγνώριση και στην τεκμηριωμένη αντιμετώπιση των αναγκών φροντίδας υγείας της κοινωνίας.

ΟΙ ΧΩΡΟΙ

Το Τμήμα Νοσηλευτικής στεγάζεται στο κτηριακό συγκρότημα επί της οδού Παπαδιαμαντοπούλου 123 στο Γουδί. Το κτήριο, περιλαμβάνει τέσσερις αίθουσες διδασκαλίας, ένα σύγχρονο αμφιθέατρο, επτά χώρους Εργαστηρίων, είκοσι-ένα χώρους γραφείων και λοιπούς βοηθητικούς χώρους. Η Γραμματεία του Τμήματος στεγάζεται στους κτηριακούς χώρους του Πανεπιστημίου επί της οδού Δήλου 1^α (Γουδί).

ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Οι κτηριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος Νοσηλευτικής είναι προσβάσιμες σε φοιτητές με Αναπηρία (ΦμΑ). Ράμπες και ανελκυστήρες επιτρέπουν την πρόσβαση ΦμΑ σε όλες τις αίθουσες διδασκαλίας, τα εργαστήρια και τους άλλους χώρους του Τμήματος. Επίσης, έχει προβλεφθεί και είναι διαθέσιμη τουαλέτα για άτομα με κινητική αναπηρία (2^{ος} όροφος). Οι ΦμΑ έχουν την ίδια δυνατότητα πρόσβασης με τους άλλους φοιτητές στην αίθουσα πολυμέσων και στο εργαστήριο ηλεκτρονικών υπολογιστών.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Το προσωπικό του Τμήματος Νοσηλευτικής είναι καταμεμημένο σε πέντε Τομείς:

- Τομέας Βασικών Επιστημών (τηλ. 210 7461 442)
- Τομέας Παθολογικός - Νοσηλευτικός (τηλ. 210 7461 443)
- Τομέας Χειρουργικός - Νοσηλευτικός (τηλ. 210 7461 496)
- Τομέας Δημόσιας Υγείας (τηλ. 210 7461 445)
- Τομέας Ψυχικής Υγείας και Επιστημών Συμπεριφοράς (τηλ. 210 7461 508)

ΕΚΛΕΓΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Πρόεδρος

Καθηγητής Παύλος Μυριανθέας

Αναπληρωτής Πρόεδρος

Καθηγήτρια Δάφνη Καϊτελίδου

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΕΣ

Στο Τμήμα Νοσηλευτικής έχουν ιδρυθεί Εργαστήρια και Κλινικές στα οποία γίνεται η πρακτική εκπαιδευτική άσκηση των φοιτητών.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

- Κλινικονοσηλευτικών Εφαρμογών (Τομέας Παθολογικός - Νοσηλευτικός)
- Βιοθολογίας-Βιοχημείας (Τομέας Βασικών Επιστημών)
- Ανατομίας-Ιστολογίας-Εμβρυολογίας (Τομέας Βασικών Επιστημών)
- Πρόληψης (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- Πληροφορική της Υγείας (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- Οργάνωση και Αξιολόγηση Υπηρεσιών Υγείας (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- Κλινικής Επιδημιολογίας (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- Βιοστατιστικής (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- Κοινωνικής Νοσηλευτικής (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
 - ✓ Μονάδα Φροντίδας και Προαγωγής της Υγείας της Οικογένειας στο σπίτι
 - ✓ Μονάδα Σχολικής Νοσηλευτικής (Ειδική Αγωγή, Κλασική Παιδεία)
 - ✓ Μονάδα Μελέτης ειδικών ομάδων πληθυσμού-Διαπολιτισμική Νοσηλευτική
 - ✓ Μονάδα Μελέτης Αναγκών Φροντίδας Υγείας του πληθυσμού της Κοινότητας
- Αγγειακής Προσπέλασης (Τομέας Χειρουργικός - Νοσηλευτικός)
- Εργαστήριο για την Ψυχική Υγεία Επαγγελματιών Υγείας (Τομέας Ψυχικής Υγείας και Επιστημών Συμπεριφοράς)
 - ✓ Μονάδα Κοινωνικής Ψυχιατρικής- Κέντρο Ψ.Υ.
- Εργαστήριο Συμβουλευτικής Νοσηλευτικής

Υποστήριξης και Ψυχοεκπαίδευσης Ασθενών με Ψυχική Νόσο και Φροντιστών

- Παιδιατρικών Νοσηλευτικών Εφαρμογών (Τομέας Παθολογικός – Νοσηλευτικός)
 - ✓ Μονάδα Κλινικονοσηλευτικών Εφαρμογών στην Παιδιατρική Νοσηλευτική
 - ✓ Μονάδα Μελέτης Εκπαίδευσης Παιδιών και Γονέων για την Διαχείριση Χρόνιων Νοσημάτων
 - ✓ Μονάδα Μελέτης και Διαχείρισης Πόνου στα Παιδιά
- Ανάπτυξης και Βελτίωσης Συστημάτων Νοσηλευτικής Φροντίδας (Τομέας Παθολογικός – Νοσηλευτικός)
 - ✓ Μονάδα Αξιολόγησης και Προαγωγής Ποιότητας της Νοσηλευτικής Φροντίδας
 - ✓ Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Υποστηρικτικής – Ανακουφιστικής Φροντίδας
 - ✓ Μονάδα Προαγωγής Αυτοφροντίδας Ατόμων με κακοήθη νεοπλασμάτα

Εργαστήρια μη λειτουργούντα

- Δημογραφίας (Τομέας Δημόσιας Υγείας)
- LASER Βιοϊατρικών Εφαρμογών (Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός)
- Φυσιολογίας και Κλινικής Νευροφυσιολογίας (Τομέας Βασικών Επιστημών)
- Λοιμώξεων (Τομέας Παθολογικός - Νοσηλευτικός)
- Λειτουργικού Ελέγχου Πνευμόνων Βρογχοσκόπησης και Υπερβατικής Οξυγονοθεραπείας (Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός)

Εργαστήρια μη εγκατεστημένα

- Ακτινολογίας (Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός)
- Φαρμακολογίας (Τομέας Βασικών Επιστημών)
- Αναίμακτων Διαγνωστικών Μεθόδων στην Καρ-

διολογία (Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός)

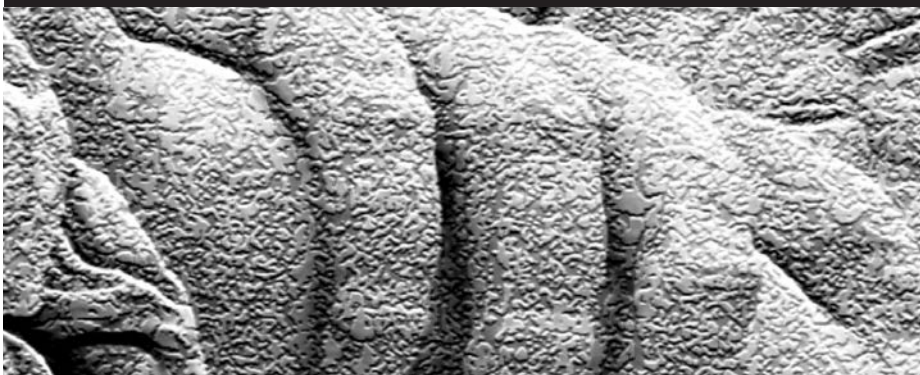
- Ανάπτυξης Δεξιοτήτων Αυτοφροντίδας Ασθενών με Χρόνια Παθολογικά Νοσήματα (Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός).

ΚΛΙΝΙΚΕΣ

- Χειρουργική (Τομέας Χειρουργικός - Νοσηλευτικός)
 - ✓ Μονάδα Κλινικής και Επεμβατικής Προσομοίωσης
 - ✓ Μονάδα Λαπαροενδοσκοπικής Χειρουργικής
 - ✓ Μονάδα Πειραματικής Χειρουργικής και Νοσηλευτικής Έρευνας
 - ✓ Μονάδα Χειρουργικής Ογκολογίας
- Εντατικής Νοσηλείας (Τομέας Χειρουργικός - Νοσηλευτικός)
 - ✓ Μονάδα Μελέτης και Έρευνας της βαριάς νόσου

- ✓ Μονάδα Μελέτης και Έρευνας των Παθήσεων του Αναπνευστικού Συστήματος.
- ✓ α. Μονάδα Ύπνου και Μηχανικής Υποστήριξης της Αναπνοής στο σπίτι
- ✓ β. Μονάδα Υπερβατικής Ιατρικής
- Παιδιατρική (Τομέας Παθολογικός - Νοσηλευτικός)
 - ✓ Μονάδα Ενδοκρινολογική, Μεταβολική, Διαβητολογικό Κέντρο
 - ✓ Μονάδα Κλινικής Γενετικής
 - ✓ Μονάδα Παιδο-Γαστρεντερολογίας, Διατροφής και Παχυσαρκίας
- Παθολογική (Τομέας Παθολογικός - Νοσηλευτικός)
 - ✓ Μονάδα Ηπατογαστρεντερολογική
- Ψυχιατρική (Τομέας Ψυχικής Υγείας και Επιστημών Συμπεριφοράς)
 - ✓ Μονάδα Κλινικής Διπλής Διάγνωσης
 - ✓ Πανεπιστημιακό Κέντρο Ψυχικής Υγείας με υπομονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης

σπουδές

Οι σπουδές

Νομικό Καθεστώς & Οργάνωση

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οι απόφοιτοι του Τμήματος Νοσηλευτικής θα είναι ικανοί να:

- Σχεδιάζουν και να παρέχουν ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη νοσηλευτική φροντίδα σε άτομα/οικογένειες/κοινότητες με στόχο την πρόληψη της νόσου, τη διαχείριση της θεραπείας, την προαγωγή και αποκατάσταση της υγείας, την ανακούφιση του υποφέρειν, την ομαλή προσαρμογή σε κρίσιμες καταστάσεις ή/και το τέλος της ζωής και την περίοδο του πένθους.
- Προγραμματίζουν να οργανώνουν, να διευθύνουν και να ελέγχουν τις νοσηλευτικές αποφάσεις και ενέργειες, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της νοσηλευτικής φροντίδας.
- Συντονίζουν ανεξάρτητα τη φροντίδα για ομάδες ασθενών και να εργάζονται στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας και την επίτευξη ασφαλούς και ποιοτικής φροντίδας των ασθενών στην πρόληψη, τη θεραπεία, την αποκατάσταση και την ανακουφιστική φροντίδα.
- Προάγουν να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφορετικότητα, υπό το πρίσμα των οργανικών, ψυχολογικών, πνευματικών και κοινωνικών αναγκών των ατόμων στα οποία παρέχουν νοσηλευτική φροντίδα σε όλα τα στάδια της ζωής.
- Καθορίζουν κριτήρια, να αξιολογούν και να ελέγχουν την ποιότητα και την ασφάλεια των παρεχόμενων νοσηλευτικών και άλλων φροντίδων υγείας.
- Διοικούν και να οργανώνουν νοσηλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες υγείας όλων των επιπέδων.
- Εκπαιδεύουν ασθενείς και να παρέχουν συμβουλευτική για την πρόληψη ή/και αντιμετώπιση ζητημάτων υγείας, την υγιεινή και τον υγιή τρόπο διαβίωσης, τη διαχείριση του περιβάλλοντος και του χώρου εργασίας ή / και τη διαχείριση σχετιζόμενων με την υγεία αλλαγών.
- Παράγουν και να μεταδίδουν τη νοσηλευτική γνώση μέσω της έρευνας, της θεωρητικής διδασκαλίας ή/και της κλινικής εκπαίδευσης.
- Αποδέχονται την ευθύνη για τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες και ενέργειες και να αναγνωρίζουν τα όρια του δικού τους επιστημονικού πεδίου.

Υποχρεωτικά μαθήματα

Ως υποχρεωτικά μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα στα οποία η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση θεωρείται απαραίτητη για τους φοιτητές του Τμήματος Νοσηλευτικής. Η παρακολούθηση των μαθημάτων αποτελεί ακαδημαϊκή υποχρέωση του φοιτητή. Η απουσία του φοιτητή από τις φροντιστηριακές, εργαστηριακές και κλινικές ασκήσεις πέραν του 10% των καθορισμένων ωρών σημαίνει αποκλεισμό από τις εξετάσεις και την παρακολούθηση εκ νέου του μαθήματος. Η παρακολούθηση εκ νέου περιλαμβάνει το μάθημα στο σύνολό του. Η απουσία των φοιτητών, που είναι εκπρόσωποι στα συλλογικά όργανα, από τα φροντιστήρια, εργαστήρια και τις κλινικές ασκήσεις θα αναπληρώνονται κατόπιν συνεννοήσεως με τον διδάσκοντα.

Όταν αλλιάζει το διδακτικό βιβλίο ή ο διδάσκων του μαθήματος, ο φοιτητής θα εξετάζεται στη νέα ύλη όπως αυτή διαμορφώνεται από το νέο διδάσκοντα. Επίσης, ο φοιτητής που παρακολουθεί εκ νέου το μάθημα, επειδή αποκλείστηκε λόγω απουσιών ή άλλης αιτίας,

δεν δικαιούται νέου δωρεάν συγγράμματος ή σημειώσεων.

Οι εξετάσεις γίνονται από τον διδάσκοντα (ή τους διδάσκοντες) στο τέλος του εξαμήνου σε διδακτέα ύλη σύμφωνα με το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος και τις παραδόσεις. Οι εξετάσεις μπορεί να είναι γραπτές ή προφορικές ή στηριζόμενες σε θέματα ή εργαστηριακές ασκήσεις κατά την κρίση του διδάσκοντα. Η βαθμολογία των μαθημάτων εκφράζεται με την κλίμακα μηδέν-δέκα (0-10) με βάση επιτυχίας το πέντε (5) και χωρίς τη χρήση κλασματικού μέρους.

Κατ' επιλογήν μαθήματα

Ως κατ' επιλογήν μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα τα οποία ο φοιτητής πρέπει να επιλέξει, ώστε να συμπληρώσει τον αριθμό των μαθημάτων, που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου του. Ο φοιτητής είναι ελεύθερος να επιλέξει τα μαθήματα επιλογής του εξαμήνου ή προηγούμενου ανάλογα με τα ενδιαφέροντα του και με τους περιορισμούς του Προγράμματος Σπουδών. Αναφορικά με τις εξετάσεις, τη βαθμολογία και τον αριθμό των μαθημάτων επιλογής ισχύει ότι και στα υποχρεωτικά μαθήματα.

Οι φροντιστηριακές, εργαστηριακές και κλινικές ασκήσεις

Οι ασκήσεις αυτές δεν είναι αυτοτελή μαθήματα, αλλά επί μέρους εκπαιδευτικές δραστηριότητες, που συμπληρώνουν τη διαδικασία κάθε μαθήματος με την εμπέδωση της ύλης που διδάσκεται και την πρακτική εφαρμογή των γνώσεων. Οι ασκήσεις διεξάγονται σε ολιγομελείς ομάδες φοιτητών, γεγονός που επιτρέπει την ενεργό συμμετοχή τους σε αυτές. Η παρακολούθηση είναι απόλυτα υποχρεωτική με την έννοια, ότι ο φοιτητής αν απουσιάσει πάνω από το 10% των ωρών διδασκαλίας δεν μπορεί να προσέλθει στις εξετάσεις και υποχρεώνεται να επαναλάβει την παρακολούθηση του μαθήματος και των ασκήσεων στο επόμενο εξάμηνο.

Τα σεμινάρια

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας πολλών μαθημάτων μπορεί να διεξάγονται και σεμινάρια κατά την κρίση των διδασκόντων. Τα σεμινάρια μπορεί να περιλαμβάνουν και εργασίες φοιτητών. Σκοπός των σεμιναρίων είναι η διδασκαλία και εξοικείωση των φοιτητών με την έρευνα η οποία μπορεί να οδηγήσει και στην εκπόνηση επιστημονικών εργασιών.

Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Πρόγραμμα Σπουδών διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 1268/1982 και συγκεκριμένα:

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31^η Αυγούστου του επόμενου ημερολογιακού έτους.
2. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαιρείται χρονικά σε δυο εξάμηνα σπουδών στο χειμερινό και στο εαρινό.
3. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και τρεις (3) εβδομάδες για εξετάσεις. Οι εξεταστικές περίοδοι είναι τρεις: του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Η διάρκεια κάθε εξεταστικής περιόδου είναι τρεις (3) εβδομάδες.
4. Διακοπή του εκπαιδευτικού έργου αλλή και της εν γένει λειτουργίας ενός Α.Ε.Ι. πέρα από τα προβλεπόμενα στο νόμο αυτό, είναι δυνατή με απόφαση της Συγκλήτου και μόνο για εξαιρετικές περιπτώσεις.
5. Αν για οποιοδήποτε λόγο ο αριθμός των ωρών διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τα 4/5 του προβλεπόμενου στο Πρόγραμμα για τις εργάσιμες μέρες του αντίστοιχου εξαμήνου, το αντίστοιχο μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε.
6. Το **χειμερινό** εξάμηνο **αρχίζει** κανονικά την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από την 1^η

Οκτωβρίου. Λήγει περί τις 20 Ιανουαρίου και ακολουθεί εξεταστική περίοδος του χειμερινού εξαμήνου. Το **εαρινό** εξάμηνο αρχίζει μετά τη λήξη της εξεταστικής περιόδου του χειμερινού εξαμήνου και σε κάθε περίπτωση περί τα μέσα Φεβρουαρίου. Λήγει στα τέλη Μαΐου. Ακολουθεί η εξεταστική περίοδος του εαρινού εξαμήνου. Σε εξαιρετικές όμως περιπτώσεις ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση της Συγκλήτου, ρυθμίζει την έναρξη και τη λήξη των δυο εξαμήνων εκτός των ημερομηνιών αυτών, ώστε να συμπληρωθεί ο αριθμός των εβδομάδων της παραγράφου 3.

7. Με τους εσωτερικούς κανονισμούς των Α.Ε.Ι. ορίζονται τα σχετικά με τη δυνατότητα οργάνωσης και λήψης λειτουργίας θερινών εξαμήνων για ταχύρρυθμη διδασκαλία ή συμπλήρωση ύλης εξαμήνου.
8. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δυο (χειμερινού και εαρινού) εξαμήνων, ενώ κατά την περίοδο του Ιουνίου στα μαθήματα μόνο των εαρινών εξαμήνων. Οι επί πτυχίω φοιτητές κατά τις περιόδους Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου και Ιουνίου, έχουν τη δυνατότητα να εξετάζονται σε όλα τα οφειλόμενα μαθήματα. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από το διδάσκοντα, ο οποίος υποχρεώνεται να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή προφορικές εξετάσεις και να στηριχθεί σε θέματα ή εργαστηριακές ασκήσεις.
9. Αν φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα, με απόφαση του κοσμήτορα εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή καθηγητών της σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και ορίζονται από τον κοσμήτορα. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής συνεχίζει ή όχι τη φοίτηση του σύμφωνα

με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Οργανισμό του Ιδρύματος, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μέγιστος αριθμός επαναλήψεων της εξέτασης σε ένα μάθημα.

10. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα ο φοιτητής υποχρεούται να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο.
11. Σε περίπτωση αποτυχίας σε κατ' επιλογής υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής δύναται να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο ή να το αντικαταστήσει.
12. Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και παίρνει πτυχίο όταν επιτύχει σε όλα τα προβλεπόμενα μαθήματα. Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου για τους φοιτητές που έχουν εισαχθεί στα Α.Ε.Ι. από το ακαδημαϊκό έτος 1983-1984 και μετά καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.
13. Τα σχετικά με τον τύπο των χορηγούμενων πτυχίων και με την κατολολόγηση των πτυχούχων καθορίζονται στους εσωτερικούς κανονισμούς των Α.Ε.Ι.
14. Το πτυχίο χορηγείται μέσα σε δυο μήνες το αργότερο από την ολοκλήρωση των σπουδών του φοιτητή και υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Πρόεδρο και το Γραμματέα του οικείου Τμήματος. Μετά την παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας των δυο μηνών, το πτυχίο χορηγείται με μόνη την υπογραφή του Πρύτανη και σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας τούτου το πτυχίο υπογράφεται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού.

ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ-ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Ο φοιτητής δεν μπορεί να πάρει πτυχίο εάν δεν έχει συμπληρώσει τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων

που προβλέπεται από το Προεδρικό Διάταγμα. Ο αριθμός των εξαμήνων είναι οκτώ (8).

Για τη λήψη του πτυχίου του ο φοιτητής πρέπει να επιτύχει σ' όλη τα υποχρεωτικά μαθήματα και σε αριθμό από τα κατ' επιλογή μαθήματα, ο οποίος πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσος με το 1/4 του συνολικού αριθμού μαθημάτων στα οποία έχει επιτύχει. Δηλαδή, σύμφωνα με το ισχύον Πρόγραμμα, από το συνολικό αριθμό των μαθημάτων ο φοιτητής πρέπει να επιτύχει σε όλη τα υποχρεωτικά μαθήματα και σε 14 τουλάχιστον από τα κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα.

Ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να επιλέγει και να παρακολουθεί μαθήματα τα οποία διδάσκονται **στο συγκεκριμένο εξάμηνο** (χειμερινό ή εαρινό) με βάση το Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος.

Η παρακολούθηση του Ενδεικτικού Προγράμματος Σπουδών είναι αναγκαία όπως προσφέρεται από το Τμήμα, επειδή το Πρόγραμμα έχει καταρτιστεί με χρονική αλληλουχία και γνώμονα την προοδευτική απόκτηση της γνώσης. Με το παρόν ωρολόγιο πρόγραμμα ο φοιτητής μπορεί να επιλέγει μαθήματα του ιδίου εξαμήνου ή προηγούμενων με τους παραπάνω περιορισμούς.

Οι φοιτητές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους το ωρολόγιο πρόγραμμα του Τμήματος, ώστε σε περίπτωση επιλογής μαθημάτων από προηγούμενα εξάμηνα, να μην συμπίπτουν οι ώρες διδασκαλίας ή άσκησης, γιατί στις περιπτώσεις αυτές δεν θα λαμβάνεται υπόψη η βαθμολογία τους.

Δικαίωμα παρακολούθησης των μαθημάτων και προσέλευσης στις εξετάσεις έχουν όσοι δηλώσουν συμμετοχή στην αρχή του εξαμήνου και στις καθορισμένες από τη Γραμματεία προθεσμίες. Διευκρινίζεται ότι και για τα υποχρεωτικά μαθήματα προηγούμενων εξαμήνων η δήλωση συμμετοχής είναι απαραίτητη (για το συγκεκριμένο κάθε φορά εξάμηνο), διαφορετικά ο φοιτητής δεν θα μπορεί να λάβει μέρος στις εξετάσεις. Αυτό ισχύει και για τους φοιτητές που έχουν διανύσει όλα

τα εξάμηνα και οφείλουν μαθήματα για τη λήψη του πτυχίου τους.

Η έννοια του νόμου «να εξετασθεί» αφορά αποκλειστικά την εξέταση και όχι την παρακολούθηση εκ νέου.

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος (συν.6^η/27-01-2021) αποφάσισε όπως δοθεί η δυνατότητα στους φοιτητές του 4^{ου} έτους (7^{ου} & 8^{ου} εξαμήνου) να μπορούν να ζητούν επανεξέταση για αναβαθμοποίηση σε έως τέσσερα (4) μαθήματα ως εξής: έως και δύο (2) μαθήματα στο χειμερινό εξάμηνο, έως και δύο (2) μαθήματα στο εαρινό εξάμηνο, ανεξάρτητα αν θα είναι υποχρεωτικά ή κατ' επιλογή υποχρεωτικά. Με την υποβολή της αίτησης για αναβαθμοποίηση στην Κεντρική Γραμματεία, αυτόματα θα διαγράφεται ο προβιβασμός βαθμός των μαθημάτων που αιτείται ο φοιτητής/τρια. Επίσης, δεν θα επιτρέπεται η επανεξέταση του ιδίου μαθήματος για δεύτερη φορά. Έναρξη της απόφασης από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022.

Οι αιτήσεις θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην Γραμματεία του Τμήματος μέσω email στο (<https://eprotocol.uoa.gr>) δέκα ημέρες πριν την έναρξη δηλώσεων στο my studies των μαθημάτων χειμερινού και εαρινού εξαμήνου αντίστοιχα. Οι ημερομηνίες θα ανακοινώνονται από την Γραμματεία του Τμήματος στην ιστοσελίδα/ανακοινώσεις.

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος (συν. 9^η/31-3-2022) αποφάσισε την πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος και χρήση του Logbook (κλινικές δεξιότητες ανά γνωστικό αντικείμενο), η οποία ξεκίνησε από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023.

ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ

1. Η επιτυχής εξέταση σε όλη τα υποχρεωτικά μαθήματα του προγράμματος, καθώς και στον απαιτούμενο αριθμό των κατ' επιλογή υποχρεωτικών μαθημάτων.

2. Για το 1^ο έτος σπουδών ο ανώτατος επιτρεπτός αριθμός μαθημάτων που μπορεί να επιλέξει ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο είναι ο αριθμός n , όπου n είναι το άθροισμα του αριθμού των υποχρεωτικών και κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων που δύναται να πάρει ο φοιτητής. Για το 2^ο έτος σπουδών ο ανώτατος επιτρεπτός αριθμός μαθημάτων που μπορεί να επιλέξει ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο είναι ο αριθμός $n+6$, όπου έξι (6) είναι ο αριθμός των μαθημάτων που οφείλει και μπορεί να μεταφέρει σ' άλλο εξάμηνο, για το 3^ο και 4^ο έτος είναι $n+12$.
3. Ο μέγιστος αριθμός των μαθημάτων που επιτρέπεται να δηλώσει ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο συμπεριλαμβάνει : (α) τα υποχρεωτικά μαθήματα, (β) μέχρι δυο (κατ' ανώτατο όριο) μαθήματα επιλογής και (γ) μέχρι έξι (κατ' ανώτατο όριο) μαθήματα οφειλόμενα για το 2^ο έτος, έως 12 οφειλόμενα για το 3^ο και 4^ο έτος. Τα μαθήματα επιλογής ανήκουν είτε α) στο τρέχον εξάμηνο είτε β) σε προηγούμενο εξάμηνο, με την προϋπόθεση όμως ότι στη δεύτερη περίπτωση δεν συμπίπτουν οι ώρες διδασκαλίας με υποχρεωτικό μάθημα του τρέχοντος εξαμήνου.
4. Οι φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο σπουδών των οκτώ (8) εξαμήνων μπορούν να δηλώνουν όλα τα οφειλόμενα. Συγκεκριμένα είτε μαθήματα που έχουν παρακολουθήσει τα εργαστήρια, φροντιστήρια ή άσκηση, είτε μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τη θεωρητική διδασκαλία και τις εργαστηριακές, φροντιστηριακές ή κλινικές ασκήσεις ανεξαρτήτως εξαμήνου χ/ε.
5. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα καλύπτουν τουλάχιστον το 1/4 του αριθμού των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών. Ως εκ τούτου ο ελάχιστος αριθμός κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου και που θα πρέπει να

έχει δηλώσει και να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς ο φοιτητής ανέρχεται σε 14.

6. Η παρακολούθηση των κλινικών και εργαστηριακών ασκήσεων καθώς και των φροντιστηρίων είναι υποχρεωτική για τον φοιτητή.
7. Για την κατάρτιση του ωρολογίου προγράμματος και λόγω του συνεχώς αυξανόμενου αριθμού των φοιτητών που δημιουργεί πρόβλημα στην εξεύρεση αιθουσών διδασκαλίας κρίθηκε αναγκαία η χρονική αλληλοεπικάλυψη της διδασκαλίας των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων.
8. Σε περίπτωση αλληλαγής του διδάσκοντος, ο νέος διδάσκων έχει την ευθύνη της διαμόρφωσης της ύλης και της διεξαγωγής της εξέτασης του μαθήματος.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Η δήλωση μαθημάτων γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του "my studies" στην αρχή κάθε εξαμήνου σε καθορισμένες ημερομηνίες που ανακοινώνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Οδηγίες για την ηλεκτρονική δήλωση των μαθημάτων υπάρχουν στην ιστοσελίδα και στην Κεντρική Γραμματεία του Τμήματος. Εκπρόθεσμη δήλωση μαθημάτων δεν θα γίνεται δεκτή από τη Γραμματεία.

Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η διδασκαλία των κατ' επιλογήν μαθημάτων από διδάσκοντες εκτός Τμήματος, ορίζεται ως κατώτερο όριο ο αριθμός των δέκα (10) φοιτητών. Για τα κατ' επιλογήν μαθήματα που διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, σε περίπτωση λιγότερων των δέκα (10) φοιτητών, η πραγματοποίηση της διδασκαλίας εξαρτάται από τον διδάσκοντα (4^η ΓΣ/20-02-2006).

Οι φοιτητές δικαιούνται να προσέλθουν στις εξετάσεις μόνο για τα μαθήματα που έχουν δηλώσει. Οι φοιτητές που έχουν υπερβεί το όριο απουσιών σε μαθήματα με υποχρεωτική παρακολούθηση, πρέπει να δηλώσουν εκ νέου τα μαθήματα, σύμ-

φωνα με το νέο ισχύον πρόγραμμα σπουδών. Οι κατατασσόμενοι από ΑΕΙ και ΤΕΙ παρακολουθούν το πρόγραμμα σπουδών του εξαμήνου κατάταξης, με απαλλογική ή χρέωση μαθημάτων σύμφωνα με απόφαση του ΔΣ του Τμήματος.

Για τα μαθήματα που περιλαμβάνουν εργαστήρια, φροντιστήρια και κλινική άσκηση οι ομάδες των φοιτητών θα ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και στους πίνακες ανακοινώσεων του έτους στο οποίο ανήκει το μάθημα.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σύμφωνα με τους Ν. 3549/07 και 3748/09, όπως τροποποιήθηκαν με το Ν. 3848/10, οι φοιτητές δικαιούνται αριθμό συγγραμμάτων ίσο με τον αριθμό των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου από κατάλογο διδακτικών συγγραμμάτων.

ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ

Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου καθώς και ο βαθμός της διπλωματικής εργασίας, εάν αυτή προβλέπεται από το πρόγραμμα σπουδών. Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών που έχουν εισαχθεί στα ΑΕΙ από το ακαδημαϊκό έτος 1987-88 και τα επόμενα πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί ένα συντελεστή ο οποίος ονομάζεται συντελεστής βαρύτητας του μαθήματος και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων αυτών.

Οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και υπολογίζονται ως εξής:

- Μαθήματα με 1 ή 2 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,0.

- Μαθήματα με 3 ή 4 διδακτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5.
- Μαθήματα με περισσότερες από 4 δ.μ. καθώς και η διπλωματική εργασία έχουν συντελεστή βαρύτητας 2,0.

Ο βαθμός πτυχίου καθορίζεται από την βαθμολογία όλων των υποχρεωτικών μαθημάτων και του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων επιλογής που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου. Ο βαθμός κάθε μαθήματος προσδιορίζεται και από τον συντελεστή βαρύτητας σε σχέση με τις διδακτικές μονάδες. Διπλωματική εργασία δεν προβλέπεται προς το παρόν από το πρόγραμμα, εάν όμως προβλεφθεί θα λαμβάνεται υπόψη και ο βαθμός αυτής.

Οι βαθμοί τυχόν περισσότερων μαθημάτων επιλογής που θα έχει επιλέξει ο φοιτητής δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου προς αποφυγή δημιουργίας ανισοτήτων στο γενικό βαθμό μεταξύ των αποφοίτων. Οι βαθμοί αυτοί φαίνονται μόνο στο αναλυτικό πιστοποιητικό σπουδών που συνοδεύει το πτυχίο τους. Ο φοιτητής επιλέγει το μάθημα ή τα μαθήματα των οποίων οι βαθμοί θα αφαιρεθούν από το μέσο όρο της βαθμολογίας του (βαθμός πτυχίου) με δήλωσή του.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΝΩΣΗΣ Η/Υ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑ

Η Γ.Σ. του Τμήματος Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ (συν. 12^η/06-06-2022) αποφάσισε την επικαιροποίηση της απόφασης σχετικά με την Πιστοποίηση γνώσης Η/Υ αποφοίτων του Τμήματος ως εξής:

- Με βάση το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος για φοιτητές εισαγωγής έως και το ακαδ. Έτος 2021-2022, τα τέσσερα (4) μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος τα οποία εμπίπτουν πλήρως στην περιοχή της Πληροφορικής και του χειρισμού Η/Υ είναι τα κάτωθι:

1. Εισαγωγή στην Πληροφορική και Επεξεργασία Δεδομένων (1^ο εξάμηνο)
 2. Πληροφορική της Υγείας (2^ο εξάμηνο)
 3. Βιοϊατρική Πληροφορική και Τεχνολογία (3^ο εξάμηνο) και
 4. Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων (4^ο εξάμηνο)
- Με βάση το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος για φοιτητές εισαγωγής ακαδ. Έτος 2022-2023 και εξής, τα τέσσερα (4) μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος τα οποία εμπίπτουν πλήρως στην περιοχή της Πληροφορικής και του χειρισμού Η/Υ είναι τα κάτωθι:
 1. Εισαγωγή στην Πληροφορική και Διαχείριση Δεδομένων Υγείας (1^ο εξάμηνο)
 2. Πληροφορική της Υγείας (2^ο εξάμηνο)
 3. Βιοϊατρική Πληροφορική και Τεχνολογία (3^ο εξάμηνο)
 4. Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας (4^ο εξάμηνο)

Ως εκ τούτου οι απόφοιτοι του Τμήματος που έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς και τα τέσσερα αυτά εξαμηνιαία μαθήματα θα λαμβάνουν από τη Γραμματεία του Τμήματος σχετική βεβαίωση, η οποία θα συνοδεύεται από την αναλυτική τους βαθμολογία.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Στους φοιτητές χορηγούνται υποτροφίες από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στον Κανονισμό των Υποτροφιών του Ι.Κ.Υ., ο οποίος ανακοινώνεται από τη Γραμματεία. Οι φοιτητές που δεν θα έχουν κανονική παρακολούθηση δε θα εντάσσονται στο Πρόγραμμα Υποτροφιών του Ι.Κ.Υ. Υποτροφίες χορηγούνται και από τα Κληροδοτήματα του Πανεπιστημίου σύμφωνα με προκηρύξεις που γίνονται από τη Δ/ση Κληροδοτημάτων του Παν/μιου (Χρήστου Λαδά 6) οι οποίες ανακοινώνο-

νται και από τη Γραμματεία του Τμήματος. Επίσης, χορηγούνται υποτροφίες από διάφορους οργανισμούς (εσωτερικού-εξωτερικού). Τα ενημερωτικά φυλλάδια για τις παραπάνω υποτροφίες ανακοινώνονται στις πινακίδες της Γραμματείας και κοινοποιούνται στο Σύλλογο Φοιτητών και Αποφοίτων.

Προγραμμα Erasmus +

Σκοπός του προγράμματος είναι η βελτίωση της ποιότητας και η ενίσχυση της ευρωπαϊκής διάστασης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα Erasmus+ ενθαρρύνει τη διαπανεπιστημιακή συνεργασία, την κινητικότητα τόσο των φοιτητών (MS) όσο και των μελών του διδακτικού προσωπικού των Πανεπιστημίων για διαστήματα μικρής διάρκειας (TS) και την προαγωγή ακαδημαϊκής αναγνώρισης σπουδών και ακαδημαϊκών τίτλων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το πρόγραμμα Erasmus+ παρέχει τη δυνατότητα σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και σε υποψηφίους διδάκτορες να φοιτήσουν σε Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια με τα οποία έχουν συναφθεί διμερείς συμφωνίες. Η διάρκεια των σπουδών εξαρτάται από τις επιμέρους συμφωνίες και κυμαίνεται από 3 έως 12 μήνες. Άλλες μορφές συνεργασίας μεταξύ Ευρωπαϊκών Ιδρυμάτων είναι εντατικά προγράμματα σπουδών μικρής διάρκειας με τη συμμετοχή φοιτητών και διδακτικού προσωπικού Ιδρυμάτων από τουλάχιστον τρεις ευρωπαϊκές διαφορετικές χώρες (IP) καθώς και σχέδια ανάπτυξης προγραμμάτων σπουδών με τη συμμετοχή τριών τουλάχιστον διαφορετικών χωρών (PROG-MODE). Επίσης, τα θεματικά δίκτυα (Thematic Networks) για τη βελτίωση της ποιότητας και την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής διάστασης στο πλαίσιο ενός δεδομένου ακαδημαϊκού κλάδου ή γνωστικού πεδίου με τη συμμετοχή Ιδρυμάτων από όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Το Τμήμα μας έχει συνάψει διμερείς συμφωνίες

για ανταλλαγές φοιτητών και καθηγητών οι οποίες για το **ακαδημαϊκό έτος 2022-2023** είναι με τα Πανεπιστήμια Cyprus University of Technology της Κύπρου. (υπεύθ. Αναπλ. Καθηγητής κ. Νικόλαος Φώτος), Turun Yliopisto της Φινλανδίας (υπευθ. Καθ. Ε. Πατηράκη), City University London του Ηνωμένου Βασιλείου (υπευθ. Καθ. Π. Σουρτζή), University of Pecs της Ουγγαρίας (υπευθ. Καθ. Π. Σουρτζή), Thomas More University of Applied Sciences (υπευθ. Καθ. Β. Μάτζιου), Universidade Santiago de Compostela (υπευθ. Επικ. Καθ. Σ. Κατσαργάκης).

Στο πλαίσιο αυτό για τους φοιτητές που εισήχθησαν το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 παρέχεται η δυνατότητα μετακίνησης και φοίτησης τους (από το 2^ο έτος σπουδών και μετά) στα παραπάνω Πανεπιστήμια (με βάση κριτήρια επιλογής και σε συνεννόηση με τους υπεύθυνους Καθηγητές). Τα κριτήρια επιλογής ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος μετά από σχετική ενημέρωση από το Τμήμα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σπουδών του ΕΚΠΑ.

Ο ακαδημαϊκός υπεύθυνος των διμερών συμφωνιών του κάθε Ιδρύματος είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που συμπεριλαμβάνονται στις διμερείς συμφωνίες σε συνεννόηση με το Τμήμα των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Πληροφορίες για τις προϋποθέσεις συμμετοχής, τη διαδικασία επιλογής καθώς και για την αναγνώριση των σπουδών κατά τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα Erasmus+ παρέχονται από τον Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Νικόλαο Φώτο, ακαδημαϊκό υπεύθυνο του προγράμματος και από το Τμήμα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου 30, τηλ. 210-3689713-4 καθώς και από την ηλεκτρονική διεύθυνση www.interel.uoa.gr/erasmus.html

Πρόγραμμα CIVIS

Στο πρόγραμμα CIVIS –European University Alliance (Πανεπιστήμιο Πολιτών της Ευρώπης) συμμετέχει και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών από 1/10/2019. Κοινή γραμμή των Πανεπιστημίων μελών της Ένωσης CIVIS είναι να αναπτυχθούν τουλάχιστον 5 ξενόγλωσσα μαθήματα προπτυχιακού επιπέδου σε κάθε Τμήμα από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021.

Τα Πανεπιστήμια της Ένωσης CIVIS είναι τα εξής: Aix – Marseille (Aix-en-Provence and Marseille, Γαλλία), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Αθήνα, Ελλάδα), Ελεύθερο Πανεπιστήμιο των Βρυξελλών, Universiti Libre de Bruxelles (Βρυξέλλες, Βέλγιο), Πανεπιστήμιο του Βουκουρεστίου, Universitatea din Bucuresti (Βουκουρέστι, Ρουμανία), Αυτόνομο Πανεπιστήμιο της Μαδρίτης, Universidad Autonoma de Madrid (Μαδρίτη, Ισπανία), Sapienza Università di Roma (Ρώμη, Ιταλία), Πανεπιστήμιο της Στοκχόλμης, Stockholms Universitet (Στοκχόλμη, Σουηδία) και Eberhard – Karls-Universität Tübingen (Γερμανία).

Βασικός στόχος του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου CIVIS είναι η ανάπτυξη στενής συνεργασίας μεταξύ των μελών του σε εκπαιδευτικό και ερευνητικό επίπεδο και η ενίσχυση της κινητικότητας των φοιτητών, αλλά και του διδακτικού και του διοικητικού προσωπικού. Για τον λόγο αυτό στο Τμήμα Νοσηλευτικής ορίστηκαν ακαδημαϊκοί υπεύθυνοι, για τον συντονισμό των δράσεων του Τμήματος στο πλαίσιο του CIVIS, οι κ.κ. Θεόδωρος Κατσούλας, Αναπλ. Καθηγητής, Πέτρος Γαλιάνης, Επικ. Καθηγητής και ένας διοικητικός υπεύθυνος η κα Βικτώρια Μπίτσα.

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Αθηνών, χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα

Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II και λειτουργεί στον χώρο της Πανεπιστημιούπολης, στα Ιλίσια, από το 1997. Το γραφείο αυτό παρέχει υπηρεσίες συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού, πληροφορεί για μεταπτυχιακά προγράμματα εσωτερικού και εξωτερικού, ενημερώνει για τις προσφερόμενες υποτροφίες, οικονομικές ενισχύσεις και κληροδοτήματα. Επίσης, προσφέρει πληροφορίες που αφορούν την αγορά εργασίας.

Επικοινωνία:

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, Κεντρικό Γραφείο

Πανεπιστημιούπολη, Ιλίσια

Τ. Κ. 157 84, Αθήνα

Γραφείο Α22

Τηλ: 210 7275 220

Email: gd@di.uoa.gr

URL: <http://career-office.uoa.gr>

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών επιδιώκει την ισότιμη πρόσβαση στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Η Μονάδας Προσβασιμότητας προσφέρει:

- Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως.
- Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.

- Δωρεάν λογισμικό για ΦμεΑ.
- Προσβάσιμα Συγγράμματα.
- Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίας στις Βιβλιοθήκες.
- Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, με τους συμφοιτητές, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών υποστήριξης ΦμεΑ.
- Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
- Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν οριστεί:

- α) Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ και αναπληρωτής του και
- β) Αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ.

με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να επικοινωνούν τηλεφωνικά, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμόδιους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜοΠροΦμεΑ.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 210 7275 130, 210 7275 687, 210 7275 183

Ηλ. Ταχυδρομείο: access@uoa.gr

Ιστοθέση: <http://access.uoa.gr>

MSN ID: m.emmanouil@di.uoa.gr

οοVoo ID: m.emmanouil

Αποστολή SMS: 6958450861

Για το Τμήμα Νοσηλευτικής

Σύμβουλοι Σπουδών Ακαδ. Έτους 2022-2023:

- Τομέας Δημόσιας Υγείας: Καθηγήτρια κ. Δάφνη Καϊτελίδου
- Τομέας Βασικών Επιστημών: Καθηγητής κ. Αντώνιος Σταματάκης
- Τομέας Παθολογικός-Νοσηλευτικός: Καθηγήτρια κ. Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου
- Τομέας Ψυχικής Υγείας και Επιστημών Συμπεριφοράς: Αναπλ. Καθηγήτρια κ. Αντωνία Πασάλη
- Τομέας Χειρουργικός-Νοσηλευτικός: Αναπλ. Καθηγητής κ. Θεόδωρος Κατσούλης

Σύμβουλοι Σπουδών Φοιτητών με αναπηρία Ακαδ. Έτους 2022-2023:

- Καθηγήτρια κ. Παναγιώτα Σουρτζή
Τηλέφωνο: 210 7461 474
E-mail: psourtzi@nurs.uoa.gr
- Επίκ. Καθηγήτρια κ. Βενετία-Σοφία Βελονάκη
Τηλέφωνο: 2107461 435
E-mail: ven-vel@nurs.uoa.gr

Κεντρική Γραμματεία Τμήματος αρμόδιοι υπάλληλοι:

Αθανάσιος Θεοδωρόπουλος
Τηλέφωνο: 210 7461 499

Βικτώρια Μπίτσα
Τηλέφωνο: 210 7461 502

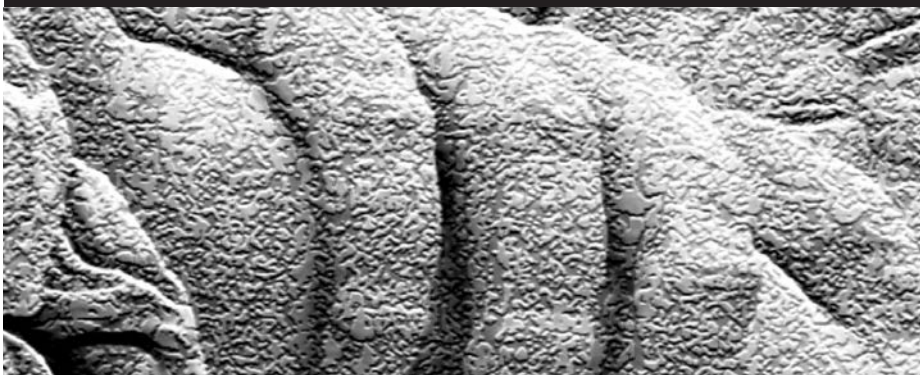
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

- Οι φοιτητές ανεξάρτητα από το έτος εισαγωγ-

γής, ακολουθούν το ισχύον κάθε φορά πρόγραμμα σπουδών για το υπόλοιπο των σπουδών τους, μέχρι τη λήψη του πτυχίου.

- Οι φοιτητές που αρχίζουν παρακολούθηση μαθημάτων μετά από αναστολή φοίτησης θα ακολουθούν το πρόγραμμα σπουδών (μαθήματα, αριθμός μαθημάτων, ώρες, δ. μ., κ.λπ.), που θα ισχύει κατά το χρόνο που θα αρχίσουν τη νέα τους παρακολούθηση, εφαρμοζόμενων στην περίπτωση αυτή των διατάξεων της 1013/19.9.85 παρ. 9 εγκυκλίου οδηγίας της Πρυτανείας σχετικά με την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών.
- Για όσα θέματα δεν αναφέρεται ρητά ρύθμιση στον παρόντα Οδηγό Σπουδών ισχύουν τα αναφερόμενα στις διατάξεις των νόμων, στις εγκυκλίους οδηγίες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και της Πρυτανείας, στις αποφάσεις των Πανεπιστημιακών Οργάνων (Σύγκλητος – Πρυτανικό Συμβούλιο – Πρύτανης – Γενική Συνέλευση Σχολής – Κοσμητεία – Κοσμητορας – Γενική Συνέλευση Τμήματος – Διοικητικό Συμβούλιο – Πρόεδρος – Γενική Συνέλευση Τομέα – Διευθυντής).
- Οι φοιτητές μπορούν να συμμετέχουν, εφόσον επιθυμούν, σε αθλοπαιδιές, εφόσον συνεννοηθούν με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Πανεπιστημιακής Λέσχης.
- Μετά τη λήψη του πτυχίου τους οι απόφοιτοι πρέπει να το δηλώνουν στη Νομαρχία που υπάγονται για να αρχίσει η διαδικασία λήψης αδείας άσκησης επαγγέλματος.

μαθήματα

τα μαθήματα

το ακαδημαϊκό έτος **2022-2023** τα μαθήματα:
του 1^{ου} και 2^{ου} έτους ακολουθούν το ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
του 3^{ου} και 4^{ου} έτους ακολουθούν το ΠΑΛΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

(νέους φοιτητές εισαγωγή 2021-2022 και εξής)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως					ECTS
	Θεωρία	Εργαστήριο	Φροντιστήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο	
1. ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι	2	1			3	4
2. ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ	1	1			2	3
3. ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	3				3	5
4. ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ	3	1			4	5
5. ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	2		2		4	5
6. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	4	4
7. ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ	2	2			4	4
8. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	3				3	4
9. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	3				3	4
10. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3	3			6	6
11. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2	2			4	4
12. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	3				3	4
13. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	2				2	3
14. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ - ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	4
15. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	2			4	6	5
16. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	2			8	10	6
17. ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ	2	2			4	4
18. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	2			2	4	4
19. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	2			5	7	5
20. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	2		1	4	7	5

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως					ECTS
	Θεωρία	Εργαστήριο	Φροντιστήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο	
21. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	4
22. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2		1		3	4
23. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	1			4	5	4
24. ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	2	1			3	3
25. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΤΕΚΜΗΡΙΑ	2		1		3	3
26. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	3				3	4
27. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II	2			5	7	4
28. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	3			5	8	6
29. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	2	2		4	8	5
30. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	3			4	7	5
31. ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			4	6	4
32. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	3			6	9	6
33. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2	2		7	11	6
34. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	3			5	8	6
35. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2			4	6	5
36. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	2			3	5	5
37. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			5	7	4
38. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2	1		5	8	5
39. ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	2			5	7	4
40. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	2			5	7	4
41. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	2			5	7	4
42. ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	2		1	4	7	5
43. ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				21	21	16
44. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2		1	5	8	6
45. ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	2			3	5	4

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ	Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως					ECTS
	Θεωρία	Εργαστήριο	Φροντιστήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο	
1. ΒΙΟΗΘΙΚΗ	2				2	2
2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	2	2			4	2
3. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2				2	2
4. ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	2				2	2
5. ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	2				2	2
6. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2				2	2
7. ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ/ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2				2	2
8. ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2				2	2
9. ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ	2				2	2
10. ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	2			1	3	2
11. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ	2				2	2
12. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1		1		2	2
13. ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	4	2
14. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	3	2
15. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ	1			2	3	2
16. ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	3	2
17. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	2			2	4	2
18. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	2			1	3	2
19. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ	2			2	4	2
20. ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	1			2	3	2
21. ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ	2			2	4	2
22. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	2			2	4	2
23. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	2
24. ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ - ΤΡΑΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	2
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ*	* Μάθημα Ελεύθερης επιλογής. Διάρκειας 2 μηνών κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών του 6 ^{ου} ή 8 ^{ου} εξαμήνου. Κλινική Άσκηση 40 ημερών. ECTS: 8					

ΠΑΛΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

(παλαιούς φοιτητές εισαγωγή 2020-2021 και πίσω)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως					ECTS
	Θεωρία	Εργαστήριο	Φροντιστήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο	
1. ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ – ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Ι	3	2			5	5,5
2. ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	3				3	4,5
3. ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ	4	1			5	6,5
4. ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	2		2		4	4
5. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2				2	3
6. ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ-ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ-ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	2	2			4	4
7. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	4				4	5
8. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	3				3	4,5
9. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3	3			6	6
10. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2	1	1		4	4
11. ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	2	1			3	3,5
12. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	4				4	5
13. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	2		1		3	3,5
14. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ	2			3	5	4,5
15. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	2			4	6	5
16. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	2	1			3	3,5
17. ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	1		1		2	2
18. ΠΡΟΛΗΨΗ	2		2		4	4
19. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	2		1	2	5	4,5
20. ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ	2		1		3	3,5
21. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	3		1		4	5
22. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	2				2	3
23. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	4
24. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3			4	7	6,5
25. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	4			3	7	7,5
26. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	2	4		4	10	4
27. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	4			2	6	7

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως					ECTS
	Θεωρία	Εργαστήριο	Φροντιστήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο	
28. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	2		1		3	3,5
29. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	3			3	6	4,5
30. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	3			4	7	6,5
31. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	1	1		4	6	4
32. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			4	6	5
33. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	1		1		2	2
34. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	2			3	5	4,5
35. ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	2			4	6	5
36. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	2			4	6	5
37. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	4			2	6	7
38. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2	1		4	7	5,5
39. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	4
40. ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				16	16	16
41. ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	2			1	3	3,5
42. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2		1	3	6	5
43. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	2				2	3

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ	Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως					ECTS
	Θεωρία	Εργαστήριο	Φροντιστήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο	
1. ΒΙΟΗΘΙΚΗ	2				2	3
2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	1		1		2	2
3. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	2	1	1		4	4
4. ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ	2				2	3
5. ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ	1		1		2	2
6. ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	2				2	3
7. ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ	2				2	3
8. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2		1		3	3,5
9. ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	2				2	3
10. ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ	1		1		2	2
11. ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2				2	3
12. ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	1		1		2	2
13. ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	1			1	2	2
14. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1		1		2	2
15. ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	2	2			4	4
16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	2				2	3
17. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	1	1			2	2
18. ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	2				2	3
19. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1		1		2	2
20. ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΝΟΣΩΝ (ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ)	2				2	3
21. ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	1			2	3	2,5
22. ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	4	4
23. ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	4	4
24. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ	1			1	2	2
25. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1		1		2	2

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ	Ώρες διδασκαλίας εβδομαδιαίως					ECTS
	Θεωρία	Εργαστήριο	Φροντιστήριο	Κλινική άσκηση	Σύνολο	
26. ΨΥΧΟΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	3				3	4,5
27. ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	3	2,5
28. ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	3	2,5
29. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2		1	1	4	4
30. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	4
31. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	1			1	2	2
32. ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2				2	2
33. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ	2				2	3
34. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	2			2	4	4
35. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	2			2	4	4
36. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	1	1			2	2
37. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	2			2	4	4
38. ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ	2			2	4	4
39. ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ	1			1	2	2
40. ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ*	1			1	2	2
Διάρκειας 2 μηνών κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών του 6 ^{ου} ή 8 ^{ου} εξαμήνου. Χορηγείται συμπληρώμα εκπαίδευσης.						

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ 2022-2023

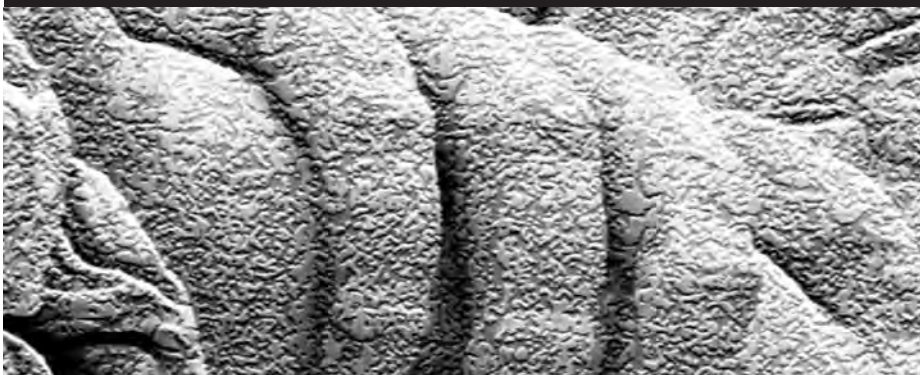
Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Α' Εξάμηνο	
1. <i>ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι</i>	1. <i>ΒΙΟΘΗΚΗ</i>
2. <i>ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ</i>	2. <i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ</i>
3. <i>ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ</i>	3. <i>ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>
4. <i>ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ</i>	
5. <i>ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ</i>	
6. <i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>	
Β' Εξάμηνο	
1. <i>ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ</i>	1. <i>ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ</i>
2. <i>ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι</i>	2. <i>ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ</i>
3. <i>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ</i>	3. <i>ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ</i>
4. <i>ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι</i>	
5. <i>ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ</i>	
6. <i>ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>	
Γ' Εξάμηνο	
1. <i>ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ</i>	1. <i>ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ/ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ</i>
2. <i>ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ - ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ</i>	2. <i>ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ</i>
3. <i>ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΙΙ</i>	3. <i>ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ</i>
4. <i>ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι</i>	
5. <i>ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ</i>	
6. <i>ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ</i>	
Δ' Εξάμηνο	
1. <i>ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι</i>	1. <i>ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</i>
2. <i>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ</i>	2. <i>ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ</i>
3. <i>ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ</i>	3. <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ</i>
4. <i>ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ</i>	
5. <i>ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ</i>	
6. <i>ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ</i>	

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Ε' Εξάμνηο	
1. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II	1. ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	3. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
4. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	4. ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
5. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	
6. ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	
ΣΤ' Εξάμνηο	
1. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	1. ΨΥΧΟΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ
2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2. ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΔΟΣΚ. & ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	3. ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
4. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II
5. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	5. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
6. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	6. ΟΞΕΥΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
	* ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ
Ζ' Εξάμνηο	
1. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ - ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
2. ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	2. ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
3. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	3. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ
4. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	4. ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ
5. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	
Η' Εξάμνηο	
1. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ
2. ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
3. ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ
4. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ & ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	4. ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
	5. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ- ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ
	6. ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ
	7. ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ
	* ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΤΟΥΣ ΠΕΔΙΟ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ			
Ανεξάρτητες λειτουργίες: Προαγωγή της υγείας και πρό- ληψη της ασθένειας, Πληροφό- ρηση και εκπαίδευση, Φροντίδα των ασθενών σε καταστάσεις υποφέρειν και θανάτου		Συνεργατικές λειτουργίες	Έρευνα και Ανάπτυξη της νοσηλευτικής φροντίδας
Εξάμνηο 1ο	• Βιοηθική		• Λειτουργίες σχεδιασμού, συ- ντονισμού και διαχείρισης • Εισαγωγή στην Πληροφορι- κή & διαχείριση δεδομένων υγείας • Διαπολιτισμική Νοσηλευτική
Εξάμνηο 2ο	• Κοινωνιολογία της Υγείας		• Γενετική του ανθρώπου • Βιολογία συ- μπεριφοράς
Εξάμνηο 3ο	• Διατροφολογία	• Βιοϊατρική αγ- γλική ορολογία/ Νοσηλευτική • Βιοϊατρική πηλη- ροφορική & τε- χνολογία	
Εξάμνηο 4ο	• Υγιεινή της εργασίας • Δεξιότητες επικοινωνίας		• Πληροφοριακά συστήματα υγείας
Εξάμνηο 5ο	• Ογκολογική νοσηλευτική • Νευρολογική & νευροχειρουργική νοσηλευτική • Νοσηλευτική αποκατάσταση χρονίως πασχόντων • Γεροντολογική Νοσηλευτική		
Εξάμνηο 6ο	• Νεφρολογική νοσηλευτική • Νοσηλευτική καρδιαγγειακών νοσημάτων • Κοινωνική Νοσηλευτική II • Ενδοσκοπήσεις Πεπτικού -Νοσηλευτική Ενδοσκ.& Ενδοσκοπικής Χειρουργικής • Πρακτική άσκηση	• Οξυγονοθερα- πεία • Ψυχοδραστικές ουσίες	

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΤΟΥΣ ΠΕΔΙΟ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΞΑΜΗΝΟ				
	Ανεξάρτητες λειτουργίες: Προαγωγή της υγείας και πρό- ληψη της ασθένειας, Πληροφό- ρηση και εκπαίδευση, Φροντίδα των ασθενών σε καταστάσεις υποφέρειν και θανάτου	Συνεργατικές λειτουργίες	Έρευνα και Ανάπτυξη της νοσηλευτικής φροντίδας	Λειτουργίες σχεδιασμού, συ- ντονισμού και διαχείρισης
Εξάμηνο 7ο	• Διασυνδεδετική νοσηλευτική ψυχικής υγείας • Πνευμονολογία- Νοσηλευτική αναπνευστικών νοσημάτων	• Συμπληρωματικές θεραπείες • Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής		
Εξάμηνο 8ο	• Νοσηλευτικά Προβλήματα παιδιών με χρόνια νοσήματα • Νοσηλευτική μητρότητας – γυναικολογία • Παιδικά ατυχήματα και δηλητηριάσεις • Ορθοπαιδική Νοσηλευτική • Πρακτική Άσκηση	• Επειγοντολογία • Κοινωνική Ψυχιατρική	Νοσηλευτική Πρακτική Βασισμένη σε Ενδείξεις	

διδασκαλία

αναθέσεις
διδασκαλίας

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Α' Εξάμνο	
1. ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι Διδάσκων: Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος <i>(Αναπλ. Καθηγητής)</i>	1. ΒΙΟΘΕΙΚΗ Διδάσκουσα: Βενετία-Σοφία Βελονάκη <i>(Επικ. Καθηγήτρια)</i>
2. ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ Διδάσκων: Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος <i>(Αναπλ. Καθηγητής)</i>	2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Φηώρα Μαθαματένιου <i>(Καθηγήτρια)</i> Εργαστήρια: Ιωσήφ Λιάσκος, ΕΔΙΠ Εμμανουήλ Ζούλιας, ΕΔΙΠ Σπύρος Ζώγας, ΕΔΙΠ
3. ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ Διδάσκων: Κωνσταντίνος Τρούγκος <i>(Αναπλ. Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ)</i>	3. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Παρασκευή Αποστολάρα <i>(Λέκτορας του Τμήματος Νοσηλευτικής ΠΑΔΑ)</i>
4. ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ Διδάσκων: Αντώνιος Σταματάκης <i>(Καθηγητής)</i> Εργαστηριακές ασκήσεις: Ευάγγελος Μπόζας <i>(ΕΔΙΠ)</i>	4.
5. ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Ουρανία Δαφνή <i>(Καθηγήτρια)</i>	
6. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Συντονίστρια μαθήματος: Ελισάβετ Πατηράκη <i>(Καθηγήτρια)</i> Διδάσκοντες: Πατηράκη Ελισάβετ <i>(Καθηγήτρια)</i> Καθοικαρινού Αθηνά <i>(Καθηγήτρια)</i> Σουρτζή Παναγιώτα <i>(Καθηγήτρια)</i> Γιαννακοπούλου Μαργαρίτα <i>(Καθηγήτρια)</i> Στυλιανός Κατσαραγάκης <i>(Επικ. Καθηγητής)</i> Βελονάκη Βενετία-Σοφία <i>(Επικ. Καθηγήτρια)</i> Βουζάβαλη Φωτεινή <i>(ΕΔΙΠ)</i>	

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Β' Εξάμηνο	
1. ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ II Διδάσκων: Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος (Αναπλ. Καθηγητής)	1. ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ Διδάσκων: Ευάγγελος Μπόζας (ΕΔΙΠ)
2. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ I Συντονιστής μαθήματος: Αντώνιος Σταματάκης (Καθηγητής) Διδάσκοντες: Αντώνιος Σταματάκης (Καθηγητής) Αννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ) Δήμητρα Παϊκοπούλου (ΕΔΙΠ)	2. ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ Διδάσκων: Αντώνιος Σταματάκης (Καθηγητής)
3. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Φιλώρα Μαθαματένιου (Καθηγήτρια) Εργαστήρια: Ι. Λιάσκος (ΕΔΙΠ) Ε. Ζούλιας (ΕΔΙΠ) Σ. Ζώγας (ΕΔΙΠ)	3. ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Τατιάνα Αλεξίου (Ακαδημαϊκή Υπότροφος ΕΣΠΑ)
4. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I Διδάσκουσα: Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου (Καθηγήτρια) Εργαστηριακή Άσκηση: Φωτεινή Βουζάβαλη (ΕΔΙΠ) Μαρία Καθαφάτη (ΕΔΙΠ) Δήμητρα Παϊκοπούλου (ΕΔΙΠ)	
5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ Διδάσκουσα: Ο. Σίσκου (Επικ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πειραιώς)	
6. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Βενετία-Σοφία Βελονάκη (Επικ. Καθηγήτρια)	

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Γ' Εξάμνο	
1. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II Διδάσκων: Αντώνιος Σταματάκης (Καθηγητής)	1. ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ / ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Δεν θα διδαχθεί
2. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ - ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Συντονιστής: Κωνσταντίνος Πάντος (Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ) Διδάσκοντες: Κωνσταντίνος Πάντος (Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ) & Μέλη ΔΕΠ Εργαστηρίου Φαρμακολογίας Ιατρικής ΕΚΠΑ	2. ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Διδάσκοντες: Φιλώρα Μαθηματένιου (Καθηγήτρια) Εμμανουήλ Ζούλιας (ΕΔΙΠ)
3. ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II Διδάσκουσα: Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου (Καθηγήτρια) Επίβλεψη Κλινικής Άσκησης: Φωτεινή Βουζάβαλη (ΕΔΙΠ) Μαρία Καθαφάτη (ΕΔΙΠ) Δήμητρα Παϊκοπούλου (ΕΔΙΠ)	3. ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ Διδάσκοντες: Θεοδώρα Ψαλτοπούλου (Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ) Ελένη Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια
4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I Διδάσκουσα: Αθηνά Καθοκαιρινού (Καθηγήτρια)	
5. ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ Διδάσκοντες: Παναγιώτα Σουρτζή (Καθηγήτρια) Αθηνά Καθοκαιρινού (Καθηγήτρια)	
6. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ Διδάσκοντες: Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής) Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)	

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Δ' Εξάμηνο	
1. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι Διδάσκοντες: Ιωάννης Ελευσινιώτης (Καθηγητής) Μιχαήλ Καραμούζης (Καθ.Ιατρικής ΕΚΠΑ)	1. ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Διδάσκουσα: Παναγιώτα Σουρτζή (Καθηγήτρια)
2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ Διδάσκοντες: Μαρία Καθαφάτη (ΕΔΙΠ) Μαρία Χατζοπούλου (Ακαδ.Υπότροφος)	2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκοντες: Φλώρα Μαθαματένιου (Καθηγήτρια) Ιωσήφ Λιάσκος (ΕΔΙΠ) Εμμανουήλ Ζούλιας (ΕΔΙΠ)
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ Διδάσκοντες: Ιωάννης Κακλαμάνος (Καθηγητής) Κωνσταντίνος Μπίρμπας (Καθηγητής)	3. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Διδάσκουσα: Αντωνία Πασχάλη (Αναπλ. Καθηγήτρια)
4. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Αντωνία Πασχάλη (Αναπλ. Καθηγήτρια)	
5. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ Διδάσκων: Θεόδωρος Κατσούλιας (Αναπλ. Καθηγητής)	
6. ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ Συντονιστής: Αθανάσιος Τσακρής (Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ) Διδάσκουσα: Ευαγγελία Δημητρούλια (Επικ. Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ) Εργαστήρια από τα Μέλη ΔΕΠ: Ευαγγελία-Θεοφανώ Πιπεράκη Βασιλική Πιτυρίγκα Θεόδωρο Πιτταρά Βασιλική Λαμπροπούλου	

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Ε' Εξάμνο	
1. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II Διδάσκοντες: Ιωάννης Ελευσινιώτης (Καθηγητής) Γ. Μπάρθα (Ακαδ.Υπότροφος) Ι. Σταθοπούλου (Ακαδ.Υπότροφος)	1. ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκοντες: Ελισάβετ Πατηράκη (Καθηγήτρια) Στυλιανός Κατσαραγάκης (Επικ. Καθηγητής)
2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I Διδάσκων: Νικόλαος Φώτος (Αναπλ. Καθηγητής)	2. ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Ευσταθία Σαρλά (Ακαδημαϊκή Υπότροφος ΕΣΠΑ)
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ Διδάσκοντες: Ιωάννης Κακλαμάνος (Καθηγητής) Κωνσταντίνος Μπίρμπας (Καθηγητής)	3. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ Διδάσκουσα: Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)
4. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I Διδάσκοντες: Ελένη Θεοδοσοπούλου (Καθηγήτρια) Παντελής Στεργιάννης (Επικ. Καθηγητής)	4. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου (Καθηγήτρια)
5. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Δάφνη Καϊτελίδου (Καθηγήτρια)	
6. ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Βενετία-Σοφία Βελονάκη (Επικ.Καθηγήτρια)	

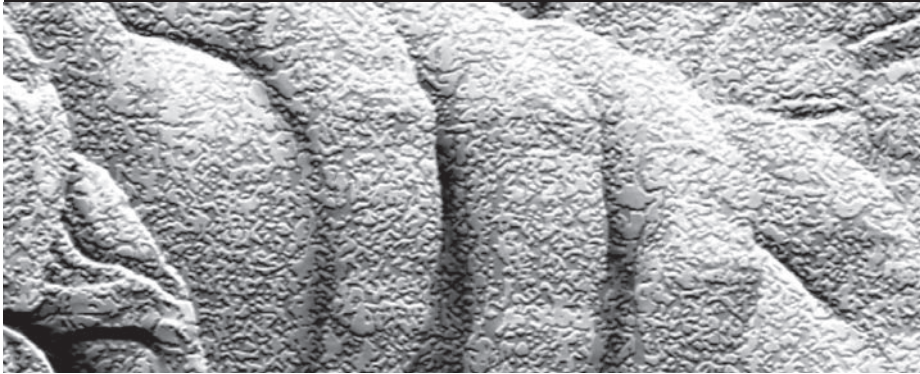
Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
ΣΤ' Εξάμνο	
1. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ Διδάσκοντες: Γιώργος Αλεβιζόπουλος (Καθηγητής) Μιχαήλ Χατζούλης (Αναπλ. Καθηγητής)	1. ΨΥΧΟΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ Δεν θα διδαχθεί
2. ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II Διδάσκων: Νικόλαος Φώτος (Αναπλ. Καθηγητής)	2. ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ Διδάσκων: Κωνσταντίνος Μπίρμπας (Καθηγητής)
3. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II Διδάσκοντες: Ελένη Θεοδοσοπούλου (Καθηγήτρια) Παντελής Στεργιάννης (Επικ. Καθηγητής)	3. ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Δήμητρα Παϊκοπούλου (ΕΔΙΠ)
4. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Ευμορφία Κούκια (Καθηγήτρια)	4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II Διδάσκουσα: Αθηνά Καθοικαρινού (Καθηγήτρια)
5. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ Διδάσκων: Πέτρος Γαλιάνης (Επικ. Καθηγητής)	5. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ Διδάσκοντες: Ηρώ Μπροκαλιάκη (Ομότιμη Καθηγήτρια) Νικόλαος Φώτος (Αναπλ. Καθηγητής)
6. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ Διδάσκων: Θεόδωρος Κατσούλης (Αναπλ. Καθηγητής)	6. ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ Διδάσκοντες: Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής) Καλλιόπη Κυδωνάκη (Επικ. Καθηγήτρια) Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)
	* ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Συντονίστρια: Ελισάβετ Πατηράκη (Καθηγήτρια)

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Ζ' Εξάμηνο	
1. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκοντες: Βασιλική Μάτζιου (Καθηγήτρια) Ευφροσύνη Βλαχιώτη (Ακαδ.Υπότροφος) Βαρβάρα Μπουτοπούλου (Ακαδ.Υπότροφος)	1. ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ Διδάσκων: Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής) Συνεπικούρηση: Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)
2. ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ Διδάσκων: Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής) Συνεπικούρηση: Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)	2. ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Διδάσκουσα: Ποθυξένη Μαγγούλια (Επίκ. Καθηγήτρια)
3. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ Διδάσκων: Θεόδωρος Κατσούλιας (Αναπλ. Καθηγητής)	3. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ Διδάσκουσα: Ελένη Θεοδοσοπούλου (Καθηγήτρια)
4. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ Διδάσκων: Ευάγγελος Κωνσταντίνου (Καθηγητής)	4. ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ Διδάσκων: Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής) Συνεπικούρηση: Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)
5. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ Διδάσκοντες: Ιωάννα Παυλοπούλου (Καθηγήτρια) Ευάγγελος Μπόζας (ΕΔΙΠ) Σταυρούλα Δικαλιώτη (Ακαδ.Υπότροφος)	

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
Η' Εξάμηνο	
1. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Διδάσκουσα: Δάφνη Καϊτελίδου (Καθηγήτρια) Φροντιστήρια/κλινική άσκηση: Όλγα Σίσκου (Επικ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πειραιώς)	1. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ Διδάσκων: Πέτρος Γαλιάνης (Επικ. Καθηγητής)
2. ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Συντονιστής μαθήματος: Νικόλαος Φώτος (Αναπλ. Καθηγητής) Επιβλέποντες: Μ. Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια Ε. Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια Θ. Κατσούλης, Αναπλ. Καθηγητής Ε. Κωνσταντίνου, Καθηγητής Β. Μάτζιου, Καθηγήτρια Ε. Πατηράκη, Καθηγήτρια Π. Σουρτζή, Καθηγήτρια Η. Μποκαλιάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια Δ. Καϊτελίδου, Καθηγήτρια Ε. Κούκια, Καθηγήτρια Ν. Φώτος, Αναπλ. Καθηγητής Β.-Σ. Βελιανάκη, Επικ. Καθηγήτρια Σ. Κατσαράγκης, Επικ. Καθηγητής Φ. Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ Μ. Καθαφάτη, ΕΔΙΠ Δ. Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ Κλινική Άσκηση: Κλινικοί Νοσηλευτές Νοσηλευτικών Τμημάτων Νοσοκομείων	2. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ Διδάσκοντες: Βασιλική Μάτζιου (Καθηγήτρια) Ε. Βλάχιώτη (Ακαδ. Υπότροφος) Β. Μπουτοπούλου (Ακαδ. Υπότροφος)
3. ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ Διδάσκοντες: Ελισάβετ Πατηράκη (Καθηγήτρια) Στυλιανός Κατσαράγκης (Επικ. Καθηγητής)	3. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ Δεν θα διδαχθεί
4. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ Διδάσκουσα: Βενετία-Σοφία Βελιανάκη (Επικ. Καθηγήτρια)	4. ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ Διδάσκων: Παύλος Μυριανθεύς (Καθηγητής) Συνεπικοινωνία: Άννα Κορομπέλη (ΕΔΙΠ)

Υποχρεωτικά	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
5.	5. 5.ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ Δεν θα διδαχθεί
6.	6. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ Διδάσκουσα: Ευγενία Βλάχου (Καθηγήτρια του Τμήματος Νοσηλευτικής ΠΑΔΑ)
	7. ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Διδάσκουσα: Δήμητρα Πετρούδη (Ακαδημαϊκή Υπότροφος ΕΣΠΑ) * ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Συντονίστρια: Ελिसάβετ Πατηράκη (Καθηγήτρια)

α'

α' εξάμηνο

		Ώρες διδασκαλίας								Σύνολο ECTS	
		Εβδομάδας				Εξαμήνου					
		Ασκήσεις				Ασκήσεις					
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
Α' Εξάμηνο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι	2		1		26		13		39	4
2.	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ-ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ	1		1		13		13		26	3
3.	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	3				39				39	5
4.	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΤΤΑΡΟΥ	3		1		39		13		52	5
5.	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	2	2			26	26			52	5
6.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	26			26	52	4
											26
Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά											
1.	ΒΙΟΗΘΙΚΗ	2				26				26	2
2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	2		2		26		26		52	2
3.	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2				26				26	2

53501	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ Ι	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -1Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με την περιγραφική, τοπογραφική, ακτινολογική και ιδιαίτερα την κλινική ανατομική.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν μακροσκοπικά ανατομικές δομές
- Κατανοούν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των ανατομικών δομών
- Εντοπίζουν τα ανατομικά οδηγία ψηλάφητά σημεία
- Αναγνωρίζουν τις κύριες δομές σε στεφανιές-οβεθιαίες τομές του ανθρώπινου σώματος
- Κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας
- Μπορούν να συνεργάζονται στα πλαίσια της ομάδας
- Γνωρίζουν τη δομή των οστών, μυών, φλεβών, αρτηριών, λεμφαγγείων
- Κατανοούν τις τοπογραφικές και λειτουργικές σχέσεις των αρθρώσεων του μυός αυτόνομα και ως μυϊκή ομάδα ή μυϊκό διαμέρισμα.
- Εντοπίζουν τα σημεία αρτηριακής ψηλάφησης, φλεβικής και αρτηριακής παρακέντησης.
- Να αναγνωρίζουν τις ανατομικές δομές και τις σχέσεις περιοχών του κεντρικού νευρικού συστήματος
- Να αναγνωρίζουν τα αγγεία, τα νεύρα, τις μήνιγγες και τα οστά του κρανίου
- Εντοπίζουν και να συσχετίζουν τις βασικές τοπογραφικές ανατομικές σχέσεις σε διάφορες μορφές απεικόνιση

Περιεχόμενο

Δομή και την οργάνωση του σκελετού με την δόμηση των αρθρώσεων, την κατανόηση της τοπογραφίας των μυών, την κλινική αναγνώριση της νεύρωσης και λειτουργίας τους μυός και τη σχέση του με τους συναγωνιστές και ανταγωνιστές μύες. Κατανόηση του αρτηριακού και φλεβικού δικτύου άκρων-κοιλίας-θώρακα-κεφαλής-τραχήλου και εκμάθηση των σημείων αρτηριακής ψηλάφησης, φλεβικής και αρτηριακής παρακέντησης. Περιγραφή του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος, του Περιφερικού Νευρικού Συστήματος, των κρανιακών και νωτιαίων νεύρων, τις μήνιγγες, το εγκεφαλονωτιαίο υγρό και την αγγείωση του εγκεφάλου.

Εργαστηριακό μέρος

Με τη βοήθεια προπλησμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος.

Κλινική εξέταση, επισκόπηση, ψηλάφηση μονιμοποιημένων ανθρώπινων οργάνων και εμβρύων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: *Κλινική Ανατομία*, Moore K.L. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση/2012.

2^η Επιλογή: *Gray's Ανατομία* 3^η έκδοση Drake R., Vogl W., Mitchell A. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 3^η έκδοση/2021.

53502	ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ –ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ -1Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		3	

Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίζουν, να κατανοούν, να περιγράφουν και να προσδιορίζουν τις βασικές κυτταρικές κι ιστολογικές δομές του ανθρώπινου σώματος και την εμβρυολογική εξέλιξη του ανθρώπου.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν μακροσκοπικά τις ιστολογικές δομές
- Κατανοούν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των ιστολογικών δομών
- Εντοπίζουν τα ανατομικά οδηγία ψηλαφητά σημεία
- Μπορούν να συνεργάζονται στα πλαίσια της ομάδας
- Αναζητούν κλινικά το λεμφικό δίκτυο και τις λεμφαδενικές ομάδες-σταθμούς.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή σκελετικών μυών, λείων μυών, καρδιακού μυός.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή του οστού, τένοντα, περιφερικού νεύρου, λιπώδη ιστού, χόνδρου και παραγώγων αίματος
- Κατανοούν την Εμβρυϊκή ανάπτυξη και ωρίμανση του μυοσκελετικού συστήματος, της πρώιμης και της όψιμης εμβρυϊκής περιόδου.
- Να αναγνωρίζουν τα κύρια στάδια ανάπτυξης και εξέλιξης του εγκεφάλου.

Περιεχόμενο

Περιγραφή-αναγνώριση και αναζήτηση λεμφικού δικτύου και λεμφαδενικών ομάδων-σταθμών. Περιγραφή του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος, του Περιφερικού Νευρικού Συστήματος, Των κρανιακών και νωτιαίων νεύρων, τις μήνιγγες, το εγκεφαλονωτιαίο υγρό και την αγγείωση του εγκεφάλου.

Ιστολογική δομή των μυών-μυϊκά κύτταρα, μυϊκές άτρακτοι, σωμάτια Golgi. Ιστολογική δομή των οστών (συμπαγές-σπογγώδες), χόνδρων, λιπώδη ιστού, παραγώγων αίματος. Ιστολογική δομή αρτηριών, φλεβών, λεμφαγγείων και λεμφαδένων. Μικροσκοπική δομή του εγκεφάλου, νωτιαίου μυελού και νεύρων.

Εμβρυϊκή εξέλιξη ζυγώτης-μορίδιο-βλαστοκύστη-εμβρυοβλάστη-τροφοβλάστη. Πρώιμη και όψιμη εμβρυϊκή περίοδος. Κύηση-πληακούντας ομφάλιος λώρος. Πως αναπτύσσεται το σκελετικό και το μυϊκό σύστημα κατά την εμβρυογένεση. Ανάπτυξη του νευρικού συστήματος-νευριδίωση (σχηματισμός της νευρικής πλάκας, των νευρικών πτυχών, της νευρικής ακροθροφίας και του νευρικού σωλήνα). Ανάπτυξη νευρώνων και μικρογλοίας Φάσεις του κυττάρου κατά τη διάρκεια της εμβρυϊκής ανάπτυξης.

Εργαστηριακό μέρος

Με τη βοήθεια προπλησμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος.

Μικροσκόπηση ιστολογικών παρασκευασμάτων.

Κλινική εξέταση, επισκόπηση, ψηλάφηση μονιμοποιημένων ανθρώπινων οργάνων και εμβρύων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Εμβρυολογία του Ανθρώπου-Από τη Σύληψη έως τη Γέννηση-Κλινική Προσέγγιση, Moore Keith. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2019.

2^η Επιλογή: Ιστολογία με στοιχεία Κυτταρικής Βιολογίας, Kierszenbaum A. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2011.

53462	ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Κωνσταντίνος Τρούγκος, Αναπλ. Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός του μαθήματος Βιοχημείας είναι η κατανόηση των αντιδράσεων που γίνονται μέσα στο κύτταρο με σκοπό την παραγωγή ενέργειας για την αύξησή του και διατήρησή του στη ζωή. Το σύνολο των αντιδράσεων αυτών αποτελεί το μεταβολισμό του κυττάρου.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι φοιτητές θα μπορούν μετά το τέλος των διαλέξεων των αντίστοιχων κεφαλαίων να απαντούν στα ερωτήματα σχετικά με τη δομή και ρόλο τόσο των δομικών μονάδων όσο και των μακρομορίων του κυττάρου, το μεταβολισμό και ρύθμισή του τόσο σε φυσιολογικές όσο και παθολογικές καταστάσεις.

Περιεχόμενο

1. **Αμινοξέα - Πρωτείνες - Ενζυμα:** Δομή, ταξινόμηση και ιδιότητες. Μέθοδοι μελέτης και καθαρισμού. Ενζυμα και είδη κατάλυσης. Κινητική ενζύμων, εξίσωση Michaelis-Menten. Το διπλό αντίστροφο. Αναστολείς ενζύμων. Αλληλοστερικά ένζυμα και ιδιότητες. Τα ένζυμα στη διάγνωση.
2. **Σάκχαρα και πολυσακχαρίτες:** Ονοματολογία, στερεοδιαμόρφωση, ταξινόμηση, ιδιότητες και βιολογική σημασία. Δεσμοί. Δισακχαρίτες, πολυσακχαρίτες και γλυκοπρωτείνες. Γλυκόλυση, κύκλος κιτρικού, οξειδωτική φωσφορυλίωση. Παρακύκλωμα φωσφορικών πεντοζών. Γλυκονεογένεση, σύνθεση αποδόμηση γλυκογόνου, άλληλα σάκχαρα στη παραγωγή ενέργειας. Παθήσεις μεταβολισμού υδατανθράκων.
3. **Λιπαρά οξέα και λιπίδια:** Δομή και ρόλος λιπαρών οξέων, ονοματολογία, αριθμηση. Λιπίδια, ταξινόμηση και ρόλος. Πέψη και απορρόφηση,

χολικά οξέα, χυλομικρά, λιποπρωτείνες και μεταφορά λιπιδίων. Αποδόμηση και σύνθεση λιπιδίων και λιπαρών οξέων. Κετονοσώματα. Παθήσεις.

4. **Νουκλεοτίδια:** Δομή νουκλεοτιδίων, ταξινόμηση. Παράγωγα νουκλεοτιδίων και ρόλος. Δεσμοί πλούσιοι σε ενέργεια. Σύνθεση και αποδόμηση πουρινών και πυριμιδινών. Αντιδράσεις διάσωσης. Παθήσεις μεταβολισμού νουκλεοτιδίων.
5. **Μεταβολισμός Αμινοξέων και Πρωτεϊνών-Κύκλος Ουρίας:** Αποδόμηση των πρωτεϊνών, οξείδωση των αμινοξέων και σύνθεση. Κύκλος της ουρίας. Τρανσαμίνωση αμινοξέων. Κύκλος αζώτου. Παθήσεις.
6. **Βιοενεργητική και Ρύθμιση του μεταβολισμού:** Παραγωγή ενέργειας στο κύτταρο από μεταβολισμό αμινοξέων, σακχάρων και λιπιδίων. Ρύθμιση του μεταβολισμού.
7. **Ολοκλήρωση του Μεταβολισμού - κατάσταση αστίας και διαβήτη:** Κύρια όργανα του μεταβολισμού. Μεταβολισμός υδατανθράκων, αμινοξέων και λιπιδίων στο ήπαρ, λιπώδη ιστό, πάγκρεας, εγκέφαλο και μυ. Ρύθμιση του μεταβολισμού μέσω ορμονών. Ρόλος ινσουλίνης, γλυκαγόνης, επινεφρίνης. Προσαρμογή του μεταβολισμού σε κατάσταση αστίας. Παθολογικές καταστάσεις. Διαβήτη και μεταβολική εικόνα διαβητικού.

Μεθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγράμματα:

1^η Επιλογή: Harper's Εικονογραφημένη βιοχημική χημεία, Harper H., R. K. Murray, D.A. Bender, K.M. Botham, Επιμέλεια: Α.Γ. Παπαβασιλείου. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2011.

2^η Επιλογή: Βιοχημεία Βασικές Αρχές (J. Tymoczko, J. Berg, L. Stryer) 1^η Εκδ/2018, Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS.

3^η Επιλογή: Βιοχημεία στην Ιατρική 2 Μεταβολικά Διαγράμματα, Διονυσίου-Αστερίου Α. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2003.

53317	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΚΥΤΤΑΡΟΥ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Αντώνιος Σταματάκης, Καθηγητής Εργαστηριακές ασκήσεις: Ευάγγελος Μπόζας, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ -1Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των μηχανισμών που διέπουν τη λειτουργία των έμβιων όντων.

Μαθησιακοί στόχοι

- Γνώση των βασικών χαρακτηριστικών των έμβιων όντων και τα βιομόρια που περιέχουν
- Κατανόηση των διαδικασιών αντιγραφής, μεταγραφής και μετάφρασης της γενετικής πληροφορίας
- Περιγραφή της δομής της χρωματίνης και των επιγενετικών τροποποιήσεων
- Περιγραφή της δομής και λειτουργίας των οργανιδίων του ευκαρυωτικού κυττάρου
- Κατανόηση των μηχανισμών μεταφοράς ουσιών διαμέσου της κυτταρικής μεμβράνης
- Περιγραφή των ενδοκυττάρων οδών μεταγωγής μηνυμάτων
- Περιγραφή της δομής και λειτουργίας του κυτταροσκελετού
- Κατανόηση των μηχανισμών ελέγχου του κυτταρικού κύκλου και της απόπτωσης

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή στα κύτταρα: Προκαρυώτες, ευκαρυώτες, ακυτταρικές μορφές ζωής
- Λιπίδια & Υδατάνθρακες
- Αμινοξέα-Δομή και λειτουργία των πρωτεϊνών & Νουκλεϊκά οξέα

- Αντιγραφή &Επιδιόρθωση DNA
- Χρωματίνη, χρωμοσώματα & μεσοφασικοί πυρήνες
- Ρύθμιση Γονιδιακής Έκφρασης
- Μετάφραση
- Ενδοπ्लाσματικό δίκτυο, Σύστημα Golgi, Λυσοσώματα, Μιτοχόνδρια
- Κυτταρικές Μεμβράνες & Μεμβρανική μεταφορά
- Κυτταρική Επικοινωνία
- Κυτταροσκελετός
- Έλεγχος κυτταρικού κύκλου & ΑπόπτωσηΚυτταρική διαίρεση

Εργαστηριακό μέρος

- **Άσκηση 1^η:** Παρατήρηση κυττάρων στο φωτομικροσκόπιο,
- **Άσκηση 2^η:** Το αίμα – είδη κυττάρων αίματος
- **Άσκηση 3^η:** Το γενετικό υλικό

Μέθοδος αξιολόγησης

- Τελική εξέταση με ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής: 90% τελικού βαθμού
- Βαθμολόγηση αναφορών που συντάσσονται κατά τη διάρκεια των εργαστηριακών ασκήσεων: 10% τελικού βαθμού

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Βασικές αρχές Κυτταρικής Βιολογίας, Alberts, Bray, Hopkin, Johnson, Lewis, Raff,

Roberts, Walter. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 4^η έκδοση/2018.

2^η Επιλογή: Μοριακή Βιολογία του Κυττάρου, Bruce Alberts, Alexander Johnson, Julian Lewis, David Morgan, Martin Raff, Keith Roberts, Peter Walter, John Wilson, Tim Hunt Γενική Επιστημο-

νική Επιμέλεια: Ισιδώρα Παπασιδέρη, Εκδόσεις Utopia/2018.

3^η Επιλογή: Βιολογία κυττάρου. Λ.Χ. Μαργαρίτης, Εκδόσεις Κ.& Ν. ΛΙΤΣΑΣ Ο.Ε., Αθήνα 4^η έκδοση/2004.

53402	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Ουρανία Δαφνή, Καθηγήτρια
Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	2Θ -2Φ		
Διδακτικές μονάδες (ECTS):	5		

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στις έννοιες της Βιοστατιστικής, η κατανόηση της στατιστικής μεθοδολογίας καθώς και η εφαρμογή στατιστικών τεχνικών στο χώρο των επιστημών υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι

- Κατανόηση των βασικών αρχών της Βιοστατιστικής.
- Κατανόηση και ικανότητα εφαρμογής απλών στατιστικών τεχνικών.
- Γνώση περιγραφικής στατιστικής και διενέργειας ελέγχου υποθέσεων-συμπερασματολογίας.
- Αναγνώριση ορθής εφαρμογής στατιστικής μεθοδολογίας στο χώρο των επιστημών υγείας.

Περιεχόμενο

- Περιγραφικό Μέρος της Βιοστατιστικής / Παρουσίαση Δεδομένων.
- Αριθμητική Περιγραφή Δεδομένων.
- Θεωρία Πιθανοτήτων.
- Θεωρητικές Κατανομές Πιθανοτήτων.
- Δειγματική Κατανομή του Μέσου.
- Διαστήματα Εμπιστοσύνης.
- Έλεγχος Υποθέσεων.

- Σύγκριση Δύο Μέσων.
- Ανάλυση Διασποράς.
- Μη παραμετρικές Μέθοδοι.
- Συμπερασματολογία για Αναλογίες.
- Πίνακες Συνάφειας / Πολλαπλοί 2 x 2 Πίνακες.
- Συσχέτιση.

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Γραπτές εξετάσεις και γραπτή εργασία

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Αρχές Βιοστατιστικής 2^η έκδοση, Pagano M., Gauvreau K., Εκδόσεις Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2/2022

2^η Επιλογή: Αρχές Βιοστατιστικής, Pagano Marcello, Gauvreau Kimberlee. Εκδόσεις Γ. Παρίκος και ΣΙΑ Ε.Ε. Αθήνα, 1^η έκδοση/ 2002

3^η Επιλογή: Βιοστατιστική των Επιστημών Βιολογίας και Υγείας, Triola M. Marc, Triola F. Mario, Roy Jason, Εκδόσεις Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2021

4^η Επιλογή: Βιοστατιστική. Βασίλειος Σταυρινός Δήμος Παναγιωτάκος. Εκδόσεις Γ. Δαρδάνος – Κ. Δάρδανος ΟΕ, Αθήνα, 2007.

			<u>Συντονιστής μαθήματος:</u> Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια
			<u>Διδάσκοντες:</u> Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια Αθηνά Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια Παναγιώτα Σουρτζή, Καθηγήτρια Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια Στυλιανός Κατσαραγάκης, Επικ. Καθηγητής Βενετία-Σοφία Βελονάκη, Επικ. Καθηγήτρια Φωτεινή Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ
53319	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ - 2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει το φοιτητή στην επιστήμη της Νοσηλευτικής. Η νοσηλευτική παρουσιάζεται μέσα στο επιστημονικό της πλαίσιο και γίνεται αναφορά στη φιλοσοφία, τη θεωρία και τις κλινικές πρακτικές της. Ο φοιτητής θα έρθει σε επαφή τόσο με το εύρος της επιστήμης της νοσηλευτικής όσο και με ιστορικά στοιχεία της εξέλιξής της που επηρεάζουν την επιστημονική επαγγελματική άσκσή της.

Μαθησιακοί στόχοι

Υγεία και ασθένεια-προαγωγή της υγείας

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- ορίσει τι είναι υγεία και τους παράγοντες που την επηρεάζουν
- αναγνωρίζει τους στόχους της προαγωγής της υγείας και πώς αυτοί επιτυγχάνονται
- συζητήσει το ρόλο του νοσηλευτή στην προαγωγή υγείας του ατόμου, της οικογένειας και της ομάδας
- περιγράφει δραστηριότητες αγωγής υγείας, πρόληψης και προστασίας της υγείας που στοχεύουν στην προαγωγή της υγείας

Εξεληκτικά στάδια στη ζωή του ανθρώπου και ο ρόλος της νοσηλευτικής

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη και εξέλιξη του ανθρώπου
- συνδυάζει γνώσεις από διαφορετικές επιστημονικές προσεγγίσεις για να περιγράψει τις αρχές ανάπτυξης και εξέλιξης του ανθρώπου
- περιγράψει το ρόλο και τις παρεμβάσεις του νοσηλευτή στη διευκόλυνση της ανάπτυξης και εξέλιξης του ατόμου στα διαφορά στάδια του κύκλου της ζωής

Φροντίδα υγείας στην κοινότητα ατόμων, οικογενειών και ομάδων

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- διακρίνει τα επίπεδα παροχής φροντίδας υγείας
- περιγράφει τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας στην κοινότητα
- γνωρίζει τα επίπεδα άσκησης της νοσηλευτικής φροντίδας στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης φροντίδας υγείας
- περιγράφει το ρόλο του νοσηλευτή στην κοινότητα είτε στο πλαίσιο της Δημόσιας Υγείας, είτε στο πλαίσιο της παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

Επιδράσεις της κουητούρας στη νοσηλευτική φροντίδα

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής /τρια θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα της διαπολιτισμικής γνώσης και την παροχή φροντίδας υγείας (πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση) χρησιμοποιώντας τη νοσηλευτική διάγνωση και επικοινωνία εκτιμώντας τις πολιτισμικές επιδράσεις στην καθημερινή ζωή των ατόμων, οικογενειών και κοινοτήτων.
- Ανακαλύπτει τις πολιτισμικές διαφορές που δημιουργούν αλληλεπίδρασεις μεταξύ των επαγγελματιών υγείας και των χρηστών υπηρεσιών των συστημάτων φροντίδας υγείας
- Αναλύει τις πολιτισμικές διαφορές και ομοιότητες και τη δυνατότητα πολιτισμικών συγκρούσεων ή διαχωρισμών ασθενών και επαγγελματιών υγείας.

Φροντίδα υγείας ατόμου-οικογένειας στο σπίτι

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές της οικογενειακής νοσηλευτικής φροντίδας στην κατ'οίκον νοσηλεία.
- Ανιχνεύει ανάγκες υγείας του ατόμου και της οικογένειας
- Κατανοεί τη σημασία του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων φροντίδας στην κατ'οίκον νοσηλεία.
- Γνωρίζει τους ρόλους και αρμοδιότητες των Νοσηλευτών στην κατ'οίκον νοσηλεία.

Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής Πρακτικής

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει την ιστορική εξέλιξη, τους ορισμούς

και το κύρος της νοσηλευτικής ως επάγγελμα και ως επιστήμη

- Αναγνωρίζει τους στόχους της νοσηλευτικής και την αλληλεπίδραση τους για την καλύτερη λειτουργικότητα και ποιότητα ζωής των ασθενών/υγιών ατόμων
- Περιγράφει τα διάφορα επίπεδα της εκπαιδευτικής προετοιμασίας στη Νοσηλευτική
- Συζητάει τις επιδράσεις των νοσηλευτικών οργανισμών, των προτύπων της νοσηλευτικής πρακτικής καθώς και της νοσηλευτικής διεργασίας στην άσκηση της Νοσηλευτικής
- Αναγνωρίζει τις σύγχρονες τάσεις στη Νοσηλευτική

Βασικές Ανθρώπινες Ανάγκες: Άτομο, Οικογένεια και Κοινότητα

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει τα επίπεδα της ιεράρχησης των βασικών αναγκών του Maslow
- Γνωρίζει τις απαραίτητες νοσηλευτικές πράξεις για την κάλυψη των αναγκών σε κάθε επίπεδο της ιεραρχικής κλίμακας του Maslow
- Γνωρίζει τις θεμελιώδεις αρχές της οικογένειας συμπεριλαμβανομένων των ρόλων της οικογένειας, των δομών, των λειτουργιών, των σταδίων εξέλιξης, των καθηκόντων και των παραγόντων κινδύνου για την υγεία της
- Ανιχνεύει τομείς της κοινότητας οι οποίοι επηρεάζουν την υγεία του ατόμου και της οικογένειας
- Περιγράφει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την προαγωγή και τη διατήρηση της ευεξίας του ατόμου ως μέλος τόσο της οικογένειας, όσο και της κοινότητας

Εισαγωγή στη νοσηλευτική διεργασία: Λήψη κλινικών αποφάσεων/κριτική σκέψη

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει την ιστορική εξέλιξη της νοσηλευτικής διεργασίας
- Περιγράφει τη νοσηλευτική διεργασία και τα στάδιά της
- Αναφέρει πέντε χαρακτηριστικά της νοσηλευτικής διεργασίας
- Αναφέρει τρία οφέλη για τον ασθενή και τη νοσηλευτική από την ορθή χρήση της νοσηλευτικής διεργασίας

Αρχές Ολιστικής Νοσηλευτικής

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοεί τις αρχές της φιλοσοφίας του Ολισμού
- Αναγνωρίζει το άτομο ως αδιαίρετη ολότητα
- Γνωρίζει τις διαστάσεις του ατόμου (βιολογική, ψυχολογική, πνευματική, κοινωνική)
- Κατανοεί την αλληλεπίδραση μεταξύ των διαστάσεων του ατόμου στο στρες και στη νόσο
- Αναγνωρίζει τη διαφοροποίηση του βιώματος νόσησης με βάση τα χαρακτηριστικά του ατόμου

Η Ολιστική Νοσηλευτική ως Θεραπεία

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφει τη θεραπεία ως φυσική κατάσταση ακεραιότητας και ολότητας και ως επίτευξη ισορροπίας
- Αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ «θεραπείας» και «ίσης»
- Κατανοεί το αυτοθεραπευτικό δυναμικό του ατόμου και να αναγνωρίζει τη θεραπεία ως εγγενή ικανότητα του ατόμου
- Γνωρίζει το φαινόμενο Placebo
- Κατανοεί την έννοια «θεραπευτική Παρουσία» και να αναγνωρίζει τον Νοσηλευτή ως θεραπευτικό μέσο
- Περιγράφει τη θεραπευτική προσέγγιση του ασθενή βασισμένη στις ανάγκες, αξίες και στόχους του ατόμου
- Αναγνωρίζει τη διαίσθηση ως πηγή γνώσης στη θεραπευτική σχέση

- Γνωρίζει για τη διαχείριση του στρες που προκύπτει από τη θεραπευτική σχέση και για την αξία των μοντέλων «αναστοχασμού» στην προσωπική ενδυνάμωση
- Γνωρίζει τις εναλλακτικές πρακτικές ως μέσα θεραπείας στην Ολιστική Νοσηλευτική (θεραπευτικό άγγιγμα, βιοανάδραση, διαλογισμό, τεχνικές χαλάρωσης, εικονοποίηση, προσευχή, χιούμορ)

Εισαγωγή στη θεωρία της νοσηλευτικής

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Ορίσει τα τέσσερα κοινά φαινόμενα των νοσηλευτικών θεωριών
- Συνοψίσει το ιστορικό υπόβαθρο, τις πολιτισμικές επιδράσεις και την αξία των νοσηλευτικών θεωριών
- Συζητήσει επιλεγένες νοσηλευτικές θεωρίες, συμπεριλαμβανομένων των ορισμών, των υποθέσεων, των πεποιθήσεων και των εφαρμογών τους στη νοσηλευτική πρακτική

Οργάνωση του Συστήματος Υγείας στην Ελλάδα/Ρόλοι και επαγγελματική εξέλιξη των νοσηλευτών

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τη διαχρονική εξέλιξη των ρόλων των νοσηλευτών
- περιγράφει τις δυνατότητες επιστημονικής σταδιοδρομίας των πτυχιούχων της νοσηλευτικής
- περιγράφει τους τομείς επαγγελματικής σταδιοδρομίας των πτυχιούχων της νοσηλευτικής
- προσδιορίζει τις νομικές παραμέτρους της νοσηλευτικής πρακτικής
- λειτουργεί στο πλαίσιο των ικανοτήτων του
- αναγνωρίζει τις δυνητικές νομικές ευθύνες της πρακτικής του
- αναπτύσσει στρατηγικές πρόληψής τους
- γνωρίζει τη νομοθεσία που σχετίζεται με τη

φροντίδα υγείας και ειδικότερα με την άσκηση της νοσηλευτικής

- γνωρίζει το νομικό πλαίσιο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος και του Εθνικού Συμβουλίου Ανάπτυξης της Νοσηλευτικής (ΕΣΑΝ)
- γνωρίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των νοσηλευτών

Νομική και Ηθική Ευθύνη στη Νοσηλευτική

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- περιγράφει το νομικό πλαίσιο της βιοηθικής
- γνωρίζει τη διαχρονική διαμόρφωση της νοσηλευτικής ηθικής και δεοντολογίας
- γνωρίζει το περιεχόμενο του Κώδικας Νοσηλευτικής Δεοντολογίας
- περιγράφει τις αρχές και αξίες που περιλαμβάνονται στο Κώδικα Δεοντολογίας
- γνωρίζει τα δικαιώματα των ασθενών
- περιγράφει τα όργανα προστασίας των δικαιωμάτων των ασθενών
- γνωρίζει τα διεθνή και ευρωπαϊκά κείμενα που περιγράφουν τα ανθρώπινα δικαιώματα
- γνωρίζει την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- γνωρίζει το κανονιστικό πλαίσιο για την έρευνα σε ανθρώπους

Περιεχόμενο

- Ορισμοί βασικών εννοιών στη νοσηλευτική-ιστορική εξέλιξη της νοσηλευτικής στην Ελλάδα και διεθνώς
- Υγεία και ασθένεια-προαγωγή της υγείας
- Εξελικτικά στάδια στη ζωή του ανθρώπου και ο ρόλος της νοσηλευτικής

- Επιδράσεις της κουλτούρας στη νοσηλευτική φροντίδα
- Βασικές ανθρώπινες ανάγκες: Άτομο, οικογένεια και κοινότητα
- Εισαγωγή στη νοσηλευτική διεργασία: Λήψη κλινικών αποφάσεων/κριτική σκέψη
- Φροντίδα υγείας στην κοινότητα ατόμων, οικογενειών και ομάδων
- Φροντίδα υγείας ατόμου-οικογένειας στο σπίτι
- Αρχές ολιστικής νοσηλευτικής
- Η ολιστική νοσηλευτική ως θεραπεία
- Εισαγωγή στη θεωρία της νοσηλευτικής
- Ρόλοι και επαγγελματική εξέλιξη των νοσηλευτών
- Νομική και Ηθική Ευθύνη στη Νοσηλευτική

Κλινική άσκηση: Εξοικείωση των φοιτητών σε νοσοκομειακό περιβάλλον με ολιγοήμερη επίσκεψη και παρακολούθηση λειτουργίας τμημάτων σε δομές παροχής φροντίδας υγείας.

Μέθοδοι διδασκαλίας: Διάλεξη, συζήτηση, χρήση εποπτικών μέσων όπως παρουσίαση, βίντεο, διαδίκτυο, ερωτηματολόγιο για πρόκληση συζήτησης

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Γραπτή εργασία από την κλινική άσκηση: 30%
- Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις: 70%

Σύγγραμμα:

Θεμελιώδεις Αρχές της Νοσηλευτικής, Taylor C, Lillis C, Lemone P. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2006.

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα

53396	ΒΙΟΗΘΙΚΗ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Βενετία-Σοφία Βεληνάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		20	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις βασικές αρχές της βιοηθικής, με έμφαση στη νοσηλευτική πρακτική.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την παρακολούθηση των μαθημάτων ο φοιτητής θα πρέπει να:

- αναγνωρίζει τις βασικές αρχές της βιοηθικής
- έχει εξοικειωθεί με τις βασικές αρχές της βιοηθικής και τον τρόπο που επηρεάζουν την άσκηση της νοσηλευτικής
- αναγνωρίζει τη σχέση ηθικής, δεοντολογίας και δικαίου
- κατανοεί τα ηθικά ζητήματα που ανακύπτουν στο χώρο της υγείας και στη νοσηλευτική πρακτική και τις επιπτώσεις που αυτά έχουν στους νοσηλευτές
- κατανοεί τα διλήμματα που σχετίζονται με την πρόοδο των βιοϊατρικών επιστημών (κλωνοποίηση, βλαστοκύτταρα, γονιδιοματική τροποποίηση κλπ)
- κατανοεί την πρόκληση για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης δικαιοσύνης στο χώρο της υγείας
- αντιλαμβάνεται τη σχέση έρευνας και ηθικής
- είναι ενημερωμένος και ευαισθητοποιημένος ως προς τις ανισότητες στο χώρο της υγείας
- εφαρμόζει τις θεωρητικές γνώσεις, που απέκτησε στα πλαίσια του μαθήματος, για την ανάλυση συγκεκριμένων περιπτώσεων-περιστατικών στο χώρο της νοσηλευτικής και των βασικών επιστημών
- μπορεί να διαμορφώνει άποψη και επιχειρηματολογεί στα διάφορα βιοηθικά ζητήματα

- αντιλαμβάνεται την ύπαρξη διαφορετικών θέσεων σε βιοηθικά ζητήματα και να μπορεί να λάβει μέρος σε ανοιχτή αντιπαράθεση με εποικοδομητικό τρόπο και σεβασμό στον συνομίλητή του

Περιεχόμενο

Το θεωρητικό μέρος του προγράμματος περιλαμβάνει:

- Βασικές αρχές βιοηθικής
- Ισότητα και Δικαιοσύνη στο χώρο της υγείας. Ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες.
- Ηθικά διλήμματα κατά την άσκηση της νοσηλευτικής
- Δικαιώματα ασθενών (αυτονομία, ενημέρωση, συναίνεση, προσωπικά δεδομένα κλπ)
- Βιοηθική και Δημόσια Υγεία
- Θέματα που αφορούν στην αρχή της ανθρωπίνης ζωής (ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, τεχνητή διακοπή της κύησης, προγεννητικός έλεγχος, προεμφυτευτική διάγνωση, βλαστοκύτταρα, κλωνοποίηση, μιτοχονδριακή αντικατάσταση, κλπ)
- Θέματα που αφορούν στη διάρκεια της ανθρωπίνης ζωής (π.χ. μεταμοσχεύσεις, γονιδιοματική τροποποίηση)
- Θέματα που αφορούν στο τέλος της ανθρωπίνης ζωής (πχ ευθανασία)
- Έρευνα και ηθική
- Άλλα θέματα

Το πρακτικό μέρος περιλαμβάνει το σχολιασμό σεναρίων – περιπτώσεων με βάση τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα πλαίσια του θεωρητικού

μέρους του συγκεκριμένου μαθήματος και παρουσίαση των εργασιών των φοιτητών.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις και προαιρετική προφορική ή γραπτή εργασία.

Συγγράμματα:

Βασική Βιοηθική Δεοντολογία Νομοθεσία για Επαγγελματίες Υγείας. Ηγουμενίδης Μ. Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd, 1^η έκδοση/2020.

Ζητήματα ηθικής στη Νοσηλευτική Πρακτική. Fry S. Johnstone MJ. Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd, 1^η έκδοση/2005.

Ιατρική Ευθύνη και Βιοηθική: Σύγχρονες προσεγγίσεις και προοπτικές του μέλλοντος, Κανελλοπούλου-Μπότη Μ., Παναγοπούλου Κουτνατζή Φ., Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd. 1^η έκδοση/ 2013.

			Φ. Μαθαματένιου, Καθηγήτρια Εργαστήρια:
			Ι. Λιάσκος, ΕΔΙΠ
			Ε. Ζούλιας, ΕΔΙΠ
			Σ. Ζώγας, ΕΔΙΠ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ			
53464	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ – 2Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τον φοιτητή στις βασικές έννοιες των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών ώστε να χρησιμοποιεί σχετικές εφαρμογές στην εκπαίδευσή του, στην κλινική πράξη και στην έρευνα και να καταστεί ικανός να παρακολουθεί την εξελικτική πορεία της ψηφιακής τεχνολογίας. Επιπλέον, ο φοιτητής εξοικειώνεται με την διαχείριση των δεδομένων υγείας η οποία αναφέρεται στην άντληση, αποθήκευση, συντήρηση και ασφαλή χρήση των δεδομένων υγείας ενός πληθυσμού τα οποία προέρχονται από πολλαπλές πηγές διατρέχοντας παρόχους υπηρεσιών υγείας και οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι

Ο φοιτητής στο τέλος του 1^{ου} εξαμήνου θα πρέπει να έχει αποκτήσει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες:

- Κατανόηση βασικών εννοιών των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών
- Γνώση της δομής των υπολογιστών και των λειτουργικών συστημάτων
- Χρήση λογισμικού συστήματος και λογισμικού εφαρμογών
- Κατανόηση διαδικασιών επίλυσης προβλημάτων μέσω αλγορίθμων
- Κατανόηση των γενικών αρχών προγραμματισμού
- Οργάνωση και χρήση δεδομένων υγείας
- Κατασκευή μοντέλων δεδομένων
- Γνώση των γενικών αρχών σχεδιασμού βάσεων δεδομένων
- Εκμάθηση στοιχείων της γλώσσας SQL
- Χρήση συστημάτων βάσεων δεδομένων NoSQL
- Κατασκευή και χρήση προγραμμάτων στη γλώσσα προγραμματισμού Python.
- Χρήση βιβλιοθηκών Python για ανάλυση δεδομένων μέσω περιγραφικής στατιστικής

Περιεχόμενο

- Αρχές Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών
- Δομή υπολογιστών και Λειτουργικών Συστημάτων
- Βασικές έννοιες αλγορίθμων
- Γλώσσες προγραμματισμού
- Γενικές αρχές σχεδιασμού βάσεων δεδομένων
- Μοντελοποίηση δεδομένων
- Γλώσσα ερωτημάτων SQL
- Συστήματα βάσεων δεδομένων NoSQL
- Κατασκευή και χρήση προγραμμάτων στη γλώσσα προγραμματισμού Python.
- Βιβλιοθήκες Python για τη ανάληψη δεδομένων μέσω περιγραφικής στατιστικής

Εργαστηριακό μέρος

- Υλικό και Λογισμικό υπολογιστών
- MS Office (Word, Excel, Power Point)
- Μοντέλα δεδομένων και σχεδιασμός βάσεων δεδομένων

- Γλώσσα ερωτημάτων SQL
- Συστήματα βάσεων δεδομένων NoSQL
- Γλώσσα προγραμματισμού Python.
- Βιβλιοθήκες Python για ανάληψη δεδομένων

Μέθοδος αξιολόγησης

- 70% από γραπτή εξέταση
- 30% από εργαστηριακή εξέταση

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Εισαγωγή στην Πληροφορική, Ιωάννης Μαντάς, Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd, Αθήνα 2007

2^η Επιλογή: Εισαγωγή στην Επιστήμη των Υπολογιστών, Behrouz Forouzan, Εκδόσεις Κλειδάριθμος ΕΠΕ, Αθήνα 2015, 3^η έκδοση

3^η Επιλογή: Επιστήμη Δεδομένων: Βασικές Αρχές και Εφαρμογές με Python, 2^η έκδοση, Grus Joel, Εκδόσεις Α. Παπασωτηρίου & ΣΙΑ Ι.Κ.Ε., Αθήνα 2021

53392	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Παρασκευή Αποστολήρα, Λέκτορας του Τμήματος Νοσηλευτικής ΠΑΔΑ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Οι επαγγελματίες υγείας έρχονται καθημερινά σε επαφή με ανθρώπους που προέρχονται από διαφορετική πολιτισμική καταγωγή. Η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων, δεξιοτήτων καθώς και η υιοθέτηση κατάλληλων στάσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας καθιστά περισσότερο επιτακτική την ανάγκη για ευαισθητοποίηση των φοιτητών επιστήμων υγείας με σκοπό την παροχή ποιοτικής και πολιτισμικά ικανής φροντίδας. Η διαπολιτισμική νοσηλευτική φροντίδα

θα αναλυθεί μέσα σε ένα πλαίσιο, στο οποίο οι φοιτητές θα καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Μαθησιακοί στόχοι

Σε επίπεδο γνώσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ελληνικής κουζίνας
- Διακρίνουν και να αξιολογούν τις εκδηλώσεις

φαινομένων εθνοκεντρισμού, ρατσισμού και σερεοτύπων

- Προσδιορίζουν τις βασικές θεωρίες διαπολιτισμικής νοσηλευτικής και με βάση αυτές να εφαρμόζουν τη νοσηλευτική διεργασία
- Κατανοούν πως παράγοντες όπως η θρησκεία και η διατροφή διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην κουλτούρα του ασθενή
- Αναγνωρίζουν τα ηθικά διλήμματα που προκύπτουν κατά την επαγγελματική συναναστροφή με ανθρώπους διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής
- Επιλέγουν την εξατομικευμένη θεραπεία με τρόπο που να σέβονται την πολιτισμική καταγωγή των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο
- Εξοικειωθούν με εναλλακτικές μορφές θεραπείας

Σε επίπεδο ικανοτήτων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Εκτελούν την εξατομικευμένη θεραπεία με τρόπο που να σέβονται την πολιτισμική καταγωγή των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.
- Διαχειρίζονται τα ηθικά διλήμματα που προκύπτουν κατά την επαγγελματική συναναστροφή με ανθρώπους διαφορετικής πολιτισμικής καταγωγής
- Αποκτήσουν διαπροσωπικές και επικοινωνιακές δεξιότητες που να σέβονται την πολιτισμική καταγωγή των ανθρώπων που προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.
- Αναπτύξουν την πολιτισμική ικανότητα καθώς και τις επιμέρους παραμέτρους της
- Εφαρμόζουν την διαπολιτισμική νοσηλευτική βασισμένη στις ενδείξεις
- Επεκτείνουν τις μαθησιακές δεξιότητες τους μέσα από την εργασία σε ομάδες και τη μεθοδολογία PBL (Problem Based Learning).

Σε επίπεδο στάσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι στους ανθρώπους με διαφορετική πολιτισμική καταγωγή
- Υποστηρίζουν συμβουλευτικά και ψυχολογικά κάθε άνθρωπο με διαφορετική πολιτισμική καταγωγή ελαχιστοποιώντας τους πιθανούς πολιτισμικούς φραγμούς.

Περιεχόμενο

Διδακτικό-θεωρητικό μέρος

1. Εισαγωγικά περί Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής Χαρακτηριστικά ελληνικής κουλτούρας
2. Εννοιολογικοί προσδιορισμοί Θεωρητικές προσεγγίσεις Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής I
3. Θεωρητικές προσεγγίσεις Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής II
4. Μετανάστευση-κοινωνικός αποκλεισμός και υγεία /Κοινωνικές ανισότητες Νομοθετικό πλαίσιο στην Ελλάδα και Διεθνώς
5. Κουλτούρα υγείας και ασθένειας/ Ο ρόλος της θρησκείας
6. Ανθρώπινα δικαιώματα/Ηθικά διλήμματα και κουλτούρα
7. Σεξουαλική υγεία και κουλτούρα Διαπολιτισμική Παιδιατρική Νοσηλευτική
8. Ηλικιωμένοι και κουλτούρα Διατροφή και κουλτούρα
9. Ψυχική υγεία και κουλτούρα
10. Οι πολιτισμικές διαστάσεις του πόνου Εναλλακτικές μορφές θεραπείας
11. Πολιτισμική επάρκεια Διαπολιτισμική Νοσηλευτική στην κοινότητα Διαπολιτισμική Νοσηλευτική: διεθνείς & μαζικές καταστροφές
12. Δίκτυα Διαπολιτισμικής Νοσηλευτικής Ειδικές Υπηρεσίες Μεταναστών και Προσφύγων στην Ελλάδα και διεθνώς Εθελοντισμός- ο ρόλος των ΜΚΟ

13. Νομοθεσία στην άσκηση της Διαπολιτισμικής νοσηλευτικής
Μεθοντικές τάσεις και Νεώτερα δεδομένα
στη Διαπολιτισμική Νοσηλευτική Εκπαίδευση

Μέθοδοι διδασκαλίας

1. Διάλεξη/επίδειξη video
2. Συζήτηση περιπτώσεων- υποθετικών σεναρίων
3. Προφορικές εργασίες/συζήτηση στην αίθουσα

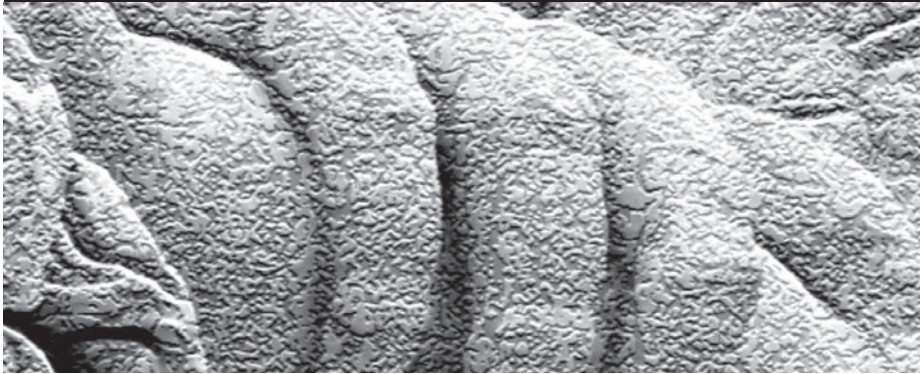
Μέθοδος αξιολόγησης

- Γραπτές εξετάσεις
- Εθελοντική Προφορική Εργασία

Συγγράμματα

Διαπολιτισμική Νοσηλευτική και Πολιτισμική Επάρκεια για τους επαγγελματίες υγείας. Papadopoulos I, Καλοκαιρινού Α, Κούτα Χ., Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd, 1^η έκδοση/2011.
Πολιτισμός και Ψυχική υγεία, Μαδιανός Μ., Εκδόσεις Α. Καστανιώτης ΑΕΒΕΔΕ. 1^η έκδοση/2015.

β'

β' εξάμηνο

		Ώρες διδασκαλίας								Σύνολο ECTS	
		Εβδομάδας				Εξαμήνου					
		Ασκήσεις				Ασκήσεις					
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
Β' Εξάμηνο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ	2		2		26		26		52	4
2.	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	3				39				39	4
3.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2		2		26		26		52	4
4.	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	3		3		39		39		78	6
5.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	3				39				39	4
6.	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	3				39				39	4
										26	
Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά											
1.	ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	2				26				26	2
2.	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	2				26				26	2
3.	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2				26				26	2

53503	ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ II	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Θεόδωρος Μαριόλης-Σαψάκος Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -2Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τη δομή και την οργάνωση του σκελετού με την δόμηση των αρθρώσεων, την κατανόηση της τοπογραφίας των μυών, την κλινική αναγνώριση της νεύρωσης και λειτουργίας τους μυός και τη σχέση του με τους συναγωνιστές και ανταγωνιστές μύες. Κατανόηση του αρτηριακού και φλεβικού δικτύου άκρων-κοιλίας-θώρακα-κεφαλής-τραχήλου και εκμάθηση των σημείων αρτηριακής ψηλάφησης, φλεβικής και αρτηριακής παρκαέντησης. Περιγραφή-αναγνώριση και κλινική αναζήτηση λεμφικού δικτύου και λεμφαδενικών ομάδων-σταθμών.

Σκοπός του μαθήματος είναι επίσης η εξοικείωση με τη δομή και την οργάνωση των οργάνων και συστημάτων τραχήλου, θώρακα, κοιλίας και πυέλου και η κατανόηση των αλληλεξαρτήσεων των συστημάτων. Οι διαλέξεις και οι εργαστηριακές ασκήσεις εστιάζουν στην κατανόηση και την εμπέδωση των τοπογραφικών και λειτουργικών σχέσεων των οργάνων και συστημάτων και τις συσχετίζουν με στοιχεία της απεικονιστικής και κλινικής ανατομίας εγκεφάλου.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν μακροσκοπικά ανατομικές δομές
- Αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των ανατομικών δομών
- Αναγνωρίζουν τα ανατομικά οδηγά ψηλάφησης σημεία
- Αναγνωρίζουν τις κύριες δομές σε εγκάρσιες τομές του ανθρώπινου σώματος
- Κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας
- Μπορούν να συνεργάζονται στα πλαίσια της ομάδας
- Γνωρίζουν την δομή των οργάνων και συστημάτων θώρακα, κοιλίας και πυέλου
- Κατανοούν τις τοπογραφικές και λειτουργικές σχέσεις των οργάνων και των συστημάτων.
- Εντοπίζουν και να συσχετίζουν τις βασικές τοπογραφικές ανατομικές σχέσεις σε διάφορες μορφές απεικόνισης
- Αναγνωρίζουν στο φωτονικό μικροσκόπιο τα κύρια ιστολογικά χαρακτηριστικά της αναπνευστικής οδού, του πεπτικού σωλήνα, του παγκρέατος, του ήπατος, των χοληφόρων πόρων, του σπληνός.
- Αναγνωρίζουν και να ταξινομούν τους εξωκρινείς αδένες και σύστημα διακλάδωσης των πόρων ενός σιελογόνου αδένος.
- Κατανοούν και εντοπίζουν την οργάνωση της νεφρικής αγγείωσης – νεφρική μικροκυκλοφορία, του νεφρώνα (νεφρικό σωματίδιο και σωληναριακό σύστημα) και την υπερμικροσκοπική δομή και λειτουργία των νεφρικών σωματίων (αγγειώδες σπείραμα)
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή του θυρεοειδούς αδένος, των παραθυρεοειδών αδένων, των επινεφριδίων (φλοιός, μυελός), της υπόφυσης και του υποθαλάμου.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή όρχεως και ωοθήκης.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή δέρματος και μαστού.
- Αναγνωρίζουν την ιστολογική δομή οφθαλμού, ωτός
- Κατανοούν την Εμβρυϊκή ανάπτυξη και ωρίμανση του προσώπου, στοματικής κοιλότητας

τας, αναπνευστικού συστήματος, πεπτικού συστήματος, νεφρών, ουρογεννητικών οργάνων, ενδοκρινών αδένων, καρδιάς και εμβρυϊκής κυκλοφορίας.

Περιεχόμενο

Εισαγωγή στη βασική δομή της πεπτικής οδού και στα ιστολογικά χαρακτηριστικά της στοματικής κοιλότητας, του φάρυγγα, του οισοφάγου, του στομάχου, του ήπατος και του παχέος εντέρου και του πρωκτικού σωλήνα. Σύστημα διακλήδωσης των πόρων σιελογόνου αδένου, Δομή και λειτουργία των σιελογόνων αδένων, Δομή και λειτουργία του εξωκρινούς παγκρέατος, Ήπαρ-Λειτουργική θεώρηση του ηπατικού λοβίου, Δομή και λειτουργία των ηπατικών κυττάρων και χοληφόρων πόρων του ηπατικού συστήματος, Χολή: σύνθεση και μηχανισμός έκκρισης, Δομή και λειτουργία της χοληδόχου κύστης. Ανάπτυξη και περιγραφή του ουροποιητικού συστήματος. Ανάπτυξη και περιγραφή του ενδοκρινικού συστήματος. Ιστολογία του γεννητικού συστήματος θήλεος και άρρενος. Ιστολογία του δέρματος, των εξαρτημάτων του και του μαζικού αδένου. Ιστολογία του οφθαλμού και η ανάπτυξη του κατά την εμβρυογένεση – Ιστολογία του ωτός και η ανάπτυξη του κατά την εμβρυογένεση. Περιγραφή της ανάπτυξης του αναπνευστικού συστήματος. Ανάπτυξη Προσθίου, Μέσου και Οπίσθιου Εντέρου, Περιστροφή της αγκύλης του μέσου εντέρου, Ανάπτυξη του ήπατος και του παγκρέατος, Ο Μοριακός κώδικας για τη διαφοροποίηση των διαφόρων περιοχών του εντερικού σωλήνα, Συγγενείς ανωμαλίες μέσου εντέρου, οπίσθιου εντέρου, δακτυλιοειδές πάγκρεας. Πως αναπτύσσεται το σκελετικό και το μυϊκό σύστημα κατά την εμβρυογένεση. Ανάπτυξη της ουρογεννητικής ακροθοφίας, Ανάπτυξη των εμβρυικών καταβολών του νεφρού (Πρόνεφρος, Μεσόνεφρος, Μετάνεφρος), Ουρητηρική καταβολή και μετανεφρογόνο βλάστημα – Αναπτυξιακή αλληλεξάρτηση εμβρυϊκής επαγωγής, Μοριακός έλεγχος της ανάπτυξης

του μετάνεφρου, Αγγείωση του νεφρώνα, Ανάπτυξη της ουροδόχου κύστης και ουρήθρας, Ανάπτυξη των Επινεφριδίων, Συγγενείς ανωμαλίες του ουροποιητικού συστήματος. Καθορισμός του φύλου και ορμική διαφοροποίηση (γενετικοί παράγοντες και ορμόνες στον καθορισμό του φύλου), Ανάπτυξη της αδιαφοροποίητης γονάδας, Μετανάστευση και κινητική των αρχέγονων γεννητικών κυττάρων, Ωοθηκική μορφογένεση, Διαφοροποίηση των έξω γεννητικών οργάνων. Δομικά στοιχεία των φαρυγγικών τόξων, Παράγωγα των φαρυγγικών θυλάκων, σχισμών και υμένων, Ανάπτυξη του θυρεοειδούς αδένου των παραθυρεοειδών αδένων, της γλώσσας και των σιελογόνων αδένων, Ο σχηματισμός του προσώπου Ανάπτυξη της υπερώας, Μορφογενετικές διεργασίες κατά την ανάπτυξη της υπερώας, Αλληλεπιδράσεις σηματοδότησης μεταξύ εξωδέρματος και μεσεγχύματος στις αναπτυσσόμενες υπερώες αποφύσεις, Η ανάπτυξη του στόματος, Η ανάπτυξη του ρινικού διαφράγματος, των ρωθώνων και ρινικών χοανών, Συγγενείς ανωμαλίες του τραχήλου, Μειζονες ανωμαλίες του προσώπου (το σύνδρομο του πρώτου τόξου, Σύνδρομο Treacher Collins (γναθοπροσωπική δυσόσωση). Έκτοπος θυρεοειδής, Συγγενείς ανωμαλίες της υπερώας. Περιγραφή της ανάπτυξης του δέρματος και των εξαρτημάτων. Πρώιμα στάδια ανάπτυξης της καρδιάς και των αιμοφόρων αγγείων, Νεοαγγειογένεση ή αγγειοπλάση (vasculogenesis), Αγγειογένεση (angioneogenesis), Η διάπλαση της καρδιάς, Ο Καρδιακός σωλήνας. Η ανάπτυξη των κόλπων και των κοιλιών, Η ανάπτυξη του κοιλιοκοιλιακού διαφράγματος και των βαλβίδων, Καρδιακοί Μεταγραφικοί παράγοντες Επαγωγική δράση του μυοκαρδίου στο ενδοκάρδιο, Μετανάστευση των κυττάρων της νευρικής ακροθοφίας, Η ανάπτυξη του ερεθισματοαγωγού συστήματος, Αρχέγονο αγγειακό σύστημα, Ανάπτυξη αρτηριών και φλεβών (αορτικά τόξα), Εμβρυϊκή Κυκλοφορία και αλλαγές κατά την γέννηση. Περιγραφή συγγενών ανωμαλιών του κυκλοφορικού συστήματος. Περιγραφή της ανάπτυξης του νευρικού συστήματος.

Παρουσίαση της οργάνωσης του αναπνευστικού συστήματος σε Ανώτερη και Κατώτερη (ή Περιφερική) αναπνευστική οδό.

Εργαστηριακό μέρος

Με τη βοήθεια προπλησμάτων οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες και παρουσιάζουν εργασίες επί του περιεχομένου του μαθήματος.

Μικροσκόπηση ιστολογικών παρασκευασμάτων.

Κατάτμηση φρέσκων ιστών και οργάνων, αφού ενημερωθούν για τον τρόπο χρήσης των απαραίτητων χειρουργικών εργαλείων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις ή προφορικές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Grant's Ανατομία, Agur A., Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2010.

2^η Επιλογή: Sobotta Ανατομία με Έγχρωμο Άτλαντα, Waschke J., Bokers M.T., Paulsen Fr. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2021.

			Συντονιστής μαθήματος: Αντώνιος Σταματάκης, Καθηγητής
			Διδάσκοντες: Αντώνιος Σταματάκης, Καθηγητής Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
53465	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ Ι	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Δήμητρα Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των μηχανισμών που διέπουν τη λειτουργία των επιμέρους οργανικών συστημάτων καθώς και οι αλληλεπιδράσεις τους

Μαθησιακοί στόχοι

- Λειτουργία νευρικών κυττάρων: Ιοντική βάση δυναμικών ηρεμίας και ενέργειας.
- Συναπτική διαβίβαση-Τύποι και μηχανισμοί δράσης νευροδιαβιβαστών
- Οργάνωση αισθητικών συστημάτων: Σωματαίσθηση, πόνος, όραση, ακοή
- Οδοί ελέγχου κινήσεων
- Δομή και λειτουργία της νευρομυϊκής σύναψης
- Μοριακός μηχανισμός μυϊκής συστολής
- Βασικές τιμές πνευμονικών όγκων
- Ενδοτικότητα των πνευμόνων και η αντίσταση

των αεραγωγών

- Μερική πίεση καθενός από τα σημαντικότερα αέρια στην ατμόσφαιρα
- Επιφανειοδραστικός παράγοντας
- Ανταλλαγή αερίων στον πνεύμονα και η μεταφορά τους στους ιστούς
- Ρύθμιση της αναπνοής
- Φάσεις του καρδιακού κύκλου
- Ερεθισματοαγωγό σύστημα της καρδιάς
- Σύζευξη ηλεκτρικής διέγερσης και μυϊκής συστολής-Ηλεκτροκαρδιογράφημα
- Καρδιακή παροχή, όγκος παλμού, προφορτίο και μεταφορτίο
- Αιματική ροή, αντίσταση και πίεση μέσα στο καρδιαγγειακό σύστημα
- Μηχανισμοί ρύθμισης της αρτηριακής πίεσης
- Νεφρώνας και σπειραματική διήθηση

- Σωληναριακή επαναρρόφηση: ομοιόσταση Na^+ , K^+ , γλυκόζης και νερού
- Σύστημα ρενίνης-αγγειοτενσίνης και ανδοστερόνης
- Ερυθροποιητίνη
- Έλεγχος ούρησης
- Κύρια ρυθμιστικά συστήματα στο αίμα, στο διάμεσο και στο ενδοκυττάριο υγρό
- Αλκάλωση και οξέωση
- Οξεοβασική ρύθμιση από αναπνευστικό σύστημα και νεφρούς

Περιεχόμενο

- Δυναμικά μεμβράνης νευρικού κυττάρου
- Νευρική σύναψη-Νευροδιαβιβαστές
- Αισθητικά συστήματα
- Σωματισθητικό σύστημα & Πόνος
- Όραση-Ακοή
- Κινητικό Σύστημα-Νευρομυϊκή σύναψη & Μυϊκή Σύστολη
- Δομή και λειτουργία των πνευμόνων, Ρύθμιση αναπνοής
- Μηχανική της αναπνοής
- Ανταλλαγή αερίων
- Η καρδιά ως αντλία, Ηλεκτρική δραστηριότητα της καρδιάς

- Δυναμική της κυκλοφορίας
- Νεφρική λειτουργία
- Οξεοβασική Ισορροπία

Μέθοδος αξιολόγησης: Τελική εξέταση με ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Ganong's Ιατρική Φυσιολογία, K. Barret, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHER LTD, 1^η έκδοση/2011

2^η Επιλογή: Φυσιολογία, Linda S. Costanzo, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτρης, 6^η έκδοση/2021

3^η Επιλογή: Ιατρική Φυσιολογία, John E. Hall, Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου, 13^η έκδοση/2016

4^η Επιλογή: Συνοπτική Φυσιολογία του Ανθρώπου, Johathan D. Kibble, Colby R. Halsey, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Έκδοση 2018

5^η Επιλογή: Φυσιολογία του Ανθρώπου, Silverthorn Dee Unglaub, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2018.

			Φλώρα Μαθαματένιου, Καθηγήτρια
			Εργαστήρια:
			Ι. Λιάσκος, ΕΔΙΠ
			Ε. Ζούλιας, ΕΔΙΠ
			Σ. Ζώγας, ΕΔΙΠ
53466	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ - 2Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τον φοιτητή στις μεθόδους, τεχνικές και συστήματα που αναπτύσσονται για την συστηματική απόκτη-

ση, επεξεργασία, ερμηνεία και επικοινωνία των δεδομένων, πληροφοριών και γνώσεων στον τομέα φροντίδας υγείας.

Μαθησιακοί Στόχοι

Ο φοιτητής στο τέλος του 2^{ου} εξαμήνου θα πρέπει να έχει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να:

1. Ορίζει το γνωστικό αντικείμενο της Πληροφορικής της Υγείας και να κατανοεί τις βασικές του έννοιες.
2. Αφηγείται τα ορόσημα της ιστορικής εξέλιξης της Πληροφορικής της Υγείας.
3. Κατανοεί τις βασικές έννοιες των βάσεων δεδομένων.
4. Γνωρίζει τις μεθόδους ανάπτυξης συστημάτων βάσεων δεδομένων.
5. Χειρίζεται συστήματα διαχείρισης βάσεων δεδομένων.
6. Αναπτύσσει εφαρμογές βάσεων δεδομένων.
7. Περιγράφει τις κατηγορίες των Πληροφοριακών Συστημάτων Υγείας.
8. Κατανοεί τις βασικές έννοιες των Πληροφοριακών Συστημάτων Νοσοκομείων.
9. Κατανοεί τις βασικές έννοιες και τη δομή των Ηλεκτρονικών Φακέλων Υγείας.
10. Χειρίζεται και να αναπτύσσει συστήματα ηλεκτρονικού φακέλου ασθενή.
11. Οργανώνει και να ταξινομεί δεδομένα, πληροφορίες και γνώσεις που συλλέγονται στον τομέα υγείας.
12. Αναζητά πληροφορίες στον παγκόσμιο ιστό σχετικές με τον τομέα υγείας.
13. Γνωρίζει και να χειρίζεται συστήματα αναζήτησης αξιόπιστων πηγών πληροφοριών και γνώσεων για τις επιστήμες υγείας και ιδιαίτερα για την επιστήμη της νοσηλευτικής.
14. Χειρίζεται λογισμικά παρουσίασης πολυμεσικών κειμένων σχετικών με τη νοσηλευτική και τις επιστήμες υγείας.
15. Αναφέρει πρότυπα επικοινωνίας και ορολογίας που χρησιμοποιούνται στον τομέα της υγείας.
16. Κατανοεί τις βασικές έννοιες των συστημά-

των υποστήριξης λήψης απόφασης στον τομέα της υγείας.

17. Κατανοεί τις βασικές έννοιες της τηλεϊατρικής και των συστημάτων της.
18. Κατανοεί τις βασικές έννοιες στην επεξεργασία και ανάληψη βιο-ιατρικών σημάτων και εικόνων.
19. Κατανοεί και να περιγράφει τα ζητήματα ασφάλειας που προκύπτουν από τη διαχείριση δεδομένων στον τομέα της υγείας.

Περιεχόμενο

1. Ορισμοί, βασικές έννοιες Πληροφορικής της υγείας
2. Ιστορική εξέλιξη Πληροφορικής της υγείας.
3. Βάσεις Δεδομένων.
4. Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων.
5. Συστήματα ταξινόμησης ορολογίας, πρότυπα επικοινωνίας στον τομέα της υγείας.
6. Ηλεκτρονικός Φάκελος Ασθενή.
7. Μέθοδοι ανάληψης δεδομένων.
8. Συστήματα υποστήριξης λήψης απόφασης.
9. Επεξεργασία και ανάληψη βιο-ιατρικών σημάτων και εικόνων.
10. Τηλεϊατρική.
11. Θέματα ασφάλειας δεδομένων υγείας.

Εργαστηριακό μέρος

1. Συστήματα Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων.
2. Λογισμικά ηλεκτρονικού φακέλου ασθενή.
3. Ανάπτυξη εφαρμογής διαχείρισης ηλεκτρονικού φακέλου ασθενή.
4. Αναζήτηση πληροφοριών στον παγκόσμιο ιστό.
5. Αναζήτηση πηγών πληροφοριών και γνώσεων επιστημών υγείας.
6. Λογισμικά παρουσίασης πολυμεσικών κειμένων.

Μέθοδος αξιολόγησης:

- 70% από γραπτή εξέταση

- 30% από εργαστηριακή εξέταση

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Πληροφορική της Υγείας – Νοσηλευτική προσέγγιση, Ι. Μαντάς – Α. Hasman, Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd, Αθήνα 2007

2^η Επιλογή: ΒιοΠληροφορική – Εφαρμογές Υπολογιστών στη Φροντίδα Υγείας και τη Βιοϊατρική, J. Cimino – E. Shortliffe, Εκδόσεις Broken Hill Publishers Ltd, Αθήνα 2013

Εκτός των ανωτέρω επιλογών θα αναρτηθούν στο e-class Εργαστηριακές Ασκήσεις «Πληροφορική της Υγείας».

		Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια	
		<u>Εργαστηριακή Άσκηση:</u>	
		Φωτεινή Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ	
		Μαρία Καθαφάτη, ΕΔΙΠ	
		Δήμητρα Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ	
53403	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ -3Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		6	

Σκοπός του Μαθήματος

1. Η απόκτηση βασικών επιστημονικών γνώσεων αναγκαίων για την παροχή αποτελεσματικής νοσηλευτικής φροντίδας σε άτομα, οικογένειες ή ομάδες ατόμων.
2. Κατανόηση των αρχών που στηρίζουν, ερμηνεύουν και τεκμηριώνουν τις νοσηλευτικές εφαρμογές
3. Η ανάπτυξη τεχνικών δεξιοτήτων για την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε διάφορες καταστάσεις υγείας/αρρώστιας

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο στο οποίο βασίζονται οι παρεμβάσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας
- περιγράφει έννοιες και διαδικασίες που σχετίζονται με παρεμβάσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας
- γνωρίζει τον κατάλληλο εξοπλισμό που χρησι-

μοποιείται σε παρεμβάσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας, καθώς και την ορθή χρήση του

- εφαρμόζει παρεμβάσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας σε προπλάσματα, με βάση τις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες
- γνωρίζει πιθανές επιπλοκές παρεμβάσεων βασικής νοσηλευτικής φροντίδας
- γνωρίζει τους τρόπους καταγραφής και τεκμηρίωσης της φροντίδας

Περιεχόμενα

- Ζωτικά Σημεία
- Αρχές Υγιεινής και Ασφάλειας
- Αποστείρωση-Απολύμανση-Αντισηψία
- Αρχές Χορήγησης Φαρμάκων από το στόμα
- Αρχές Χορήγησης Φαρμάκων από παρεντερικές οδούς. Προφυλακτικά Μέτρα κατά τη Χορήγηση Χημειοθεραπευτικών Φαρμάκων
- Αρχές χορήγησης Υγρών και Ηλεκτρολυτών
- Διαχείριση Υγρών και Ηλεκτρολυτών-Οι ευθύνες του νοσηλευτή

- Οξυγονοθεραπεία
- Κένωση του Εντέρου και Φροντίδα Στομών
- Ασφάλεια Ασθενούς
- Πρόληψη μυοσκελετικών τραυματισμών κατά τον χειρισμό των ασθενών
- Ακεραιότητα Δέρματος – Πρόληψη και φροντίδα κατακλίσεων

- Μετάγγιση αίματος

Εργαστηριακό μέρος

- Μέτρηση Ζωτικών Σημείων
- Αγγειακή Προσπέλαση, Τοποθέτηση Ηπαρινισμένου Φλεβοκαθετήρα
- Τοποθέτηση Ηπαρινισμένου Φλεβοκαθετήρα-Αιμοηψίες
- Χορήγηση Φαρμάκων από όλες τις οδούς (από το στόμα, μάτια, μύτη, ώτα, υποδόρια, ενδοφλέβια). Χορήγηση Φαρμάκων IV
- Χορήγηση Φαρμάκων Ενδοφλέβια (IV)
- Χορήγηση Φαρμάκων Υποδόρια-Χορήγηση Ινσουλίνης-Ανάμιξη ινσουλινών. Χορήγηση Φαρμάκων Ενδομυϊκά (IM)
- Τοποθέτηση Ρινογαστρικού Καθετήρα (Levin)
- Χορήγηση Ορού

- Καθετηριασμός Ουροδόχου Κύστεως
- Καθετηριασμός Ουροδόχου Κύστεως
- Τραχειοβρογχική Αναρρόφηση-Φροντίδα Τραχειοστομίας
- Φροντίδα Κλινήρους Ασθενούς-Εφαρμογή Αρχών Εργονομίας Υποκλυσμός - Φροντίδα Στομών-Τραχειοβρογχική Αναρρόφηση
- Επαναληπτικές Ασκήσεις και Εξάσκηση

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Γραπτές ή προφορικές Εξετάσεις 50%
- Εξέταση στο Εργαστήριο 50%

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Κλινικές Νοσηλευτικές Δεξιότητες και Νοσηλευτική Διεργασία. (Επίτομο). Lynn Pamela. **Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης:** Χ. Λεμονίδου. Εκδότης Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα 2011.

2^η Επιλογή: Δεν υπάρχει.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		Οδηγός Σίσκου Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πειραιώς	
53448	ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι να αντιληφθούν οι φοιτητές την πολυπλοκότητα των οικονομικών παραμέτρων που διέπουν τη λειτουργία και χρηματοδότηση των συστημάτων υγείας με επίκεντρο τη νοσηλευτική επιστήμη. Ανώτερος στόχος είναι οι μελλόντων νοσηλευτές να αποκτήσουν όλες τις θεωρητικές γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες (π.χ ικανότητα ερμηνείας αποτελεσμάτων μελετών οικονομικής αξιολόγησης) τις οποίες θα αξιοποιούν ώστε να διαχειρίζονται με ορθολογικό τρόπο τους

πεπερασμένους υλικούς και ανθρώπινους πόρους προκειμένου να ικανοποιούν τις ανάγκες υγείας του πληθυσμού με το βέλτιστο δυνατό τρόπο, περιορίζοντας κάθε ενδεχόμενο σπατάλης.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- **Γνωρίζουν** το γιατί είναι αναγκαία για τους νο-

σηλευτές η γνώση βασικών αρχών οικονομικών της υγείας για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματός τους

- **Περιγράφουν και αναλύουν** την πολυπλοκότητα των οικονομικών συναλλαγών στον υγειονομικό τομέα και να εντοπίζουν τις διαφορές στην «αγορά υγείας» σε σχέση με την «κλασική» έννοια της αγοράς
- **Αξιολογούν** τεκμηριωμένα το βαθμό επάρκειας των διαθέσιμων πόρων σε σχέση με τις διαρκώς μεταβαλλόμενες ανάγκες των πολιτών για νοσηλευτική φροντίδα
- **Γνωρίζουν** εναλλακτικούς τρόπους εξασφάλισης της χρηματοδότησης των νοσηλευτικών υπηρεσιών
- **Αναπτύσσουν** προϋπολογισμούς /οικονομικούς απολογισμούς που αφορούν νοσηλευτικές υπηρεσίες
- **Γνωρίζουν** τις μεθόδους οικονομικής αξιολόγησης των διαφόρων νοσηλευτικών παρεμβάσεων
- **Αναφέρουν** φαινόμενα και στρεβλώσεις που σχετίζονται με τις ιδιαιτερότητες της «αγοράς» υπηρεσιών υγείας όπως είναι η *προκλητή ζήτηση*, ο *ηθικός κίνδυνος*, η *αντίστροφη επιλογή* αλλήλ και τις όποιες επιπτώσεις στην αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα και την ισότητα του συστήματος και των υπηρεσιών υγείας.

Περιεχόμενο

Κατά τη διδασκαλία δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στη διασύνδεση των θεωρητικών εννοιών με τη νοσηλευτική πρακτική. Παρατίθενται και κύρια συζητούνται συγκεκριμένα παραδείγματα καλών πρακτικών μέσα από το νοσηλευτικό χώρο, ενώ παράλληλα σχολιάζονται και πρακτικές του παρελθόντος οι οποίες αποδείχτηκαν ανεπιτυχείς.

1^η εβδομάδα: Η επίδραση της οικονομικής επιστήμης στην οργάνωση της Νοσηλευτικής Φροντίδας και οι ιδιαιτερότητες του τομέα της υγείας (η αποτυχία των «αγορών» στον τομέα

της υγείας)

- Το περιεχόμενο των *οικονομικών της υγείας* και οι εφαρμογές στις νοσηλευτικές υπηρεσίες
- Ο νόμος της *ανεπάρκειας*
- Το *οικονομικό πρόβλημα* στον τομέα της υγείας
- Διαφορές στη λειτουργία της «αγοράς» των νοσηλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με τη λειτουργία της αγοράς κατά την κλασική έννοια
- Ο *ρυθμιστικός /παρεμβατικός ρόλος* του κράτους στον τομέα της υγείας
- Οι αρχές *κατανομής των διαθέσιμων πόρων* για την κάλυψη των νοσηλευτικών αναγκών

2^η εβδομάδα: Το Πρόβλημα της Επιλογής στις Νοσηλευτικές Υπηρεσίες

- Οι θέσεις της σχολής των «Ρομαντικών» σε σχέση με τη σχολή των «Ρεαλιστών» αναφορικά με την παραγωγή και την κατανομή των πόρων στον τομέα της υγείας
- Η έννοια του *κόστους ευκαιρίας*
- Οι καμπύλες των παραγωγικών δυνατοτήτων
- Τα κριτήρια θέσπισης προτεραιοτήτων στον τομέα της υγείας γενικά και ειδικότερα για την ανάπτυξη των νοσηλευτικών υπηρεσιών

3^η εβδομάδα: Οι παράγοντες που διαμορφώνουν τη Ζήτηση για υπηρεσίες υγείας, η μελέτη της Ελαστικότητας της Ζήτησης και του φαινομένου της «Προκλητής» Ζήτησης

- Οι παράγοντες που επιδρούν στη Ζήτηση υπηρεσιών υγείας γενικότερα και ειδικότερα στη *ζήτηση νοσηλευτικών υπηρεσιών*
- Η *ελαστικότητα της Ζήτησης* για νοσηλευτικές υπηρεσίες
- Το *φαινόμενο της προκλητής Ζήτησης*
- Οι μέθοδοι *αντιμετώπισης /περιορισμού* του φαινομένου της προκλητής Ζήτησης

4^η εβδομάδα: Οι βασικές αρχές κατάρτισης-παρακολούθησης Προϋπολογισμού σε επίπεδο Νοσηλευτικού Τμήματος

- Οι *βασικές κατηγορίες* προϋπολογισμών στις νοσηλευτικές δομές
- -Η *κατάρτιση* και παρακολούθηση *προϋπολογισμών/απολογισμών* στις μονάδες υγείας αληθιά και σε επίπεδο νοσηλευτικού τμήματος
- -Τα *είδη κόστους* (ελεγχόμενα, μη ελεγχόμενα, μεταβλητά, σταθερά, εφάπαξ κόστος, άμεσο υγειονομικό και μη υγειονομικό κόστος) τα οποία λαμβάνονται υπόψη για την αποτελεσματική κατάρτιση ενός προϋπολογισμού

5^η εβδομάδα: Η ορθολογική διαχείριση (παραγγελία-παραλαβή-αποθήκευση-παρακολούθηση ανάληψης) των αναλωσίμων ενός νοσηλευτικού τμήματος /νοσηλευτικής υπηρεσίας

- Η αναγκαιότητα χρήσης *πρωτοκόλλων* για την αποδοτική διαχείριση των υγειονομικών αναλωσίμων από τους νοσηλευτές
- Οι *φάσεις διαχείρισης των αναλωσίμων* (προσδιορισμός αναγκών, υποβολή παραγγελίας, ορθή αποθήκευση και παρακολούθηση της ανάληψης/αποθεμάτων, ορθός τρόπος απομάκρυνσης)
- Το *απόθεμα ασφαλείας, το ελάχιστο/μέγιστο επίπεδο αποθέματος, την τελική προς παραγγελία ποσότητα*
- Οι κανόνες VEN (Vital-Essential-Non Essential) για τον προσδιορισμό των αναγκαίων αναλωσίμων όπως και FIFO (First in First Out) και SLFO (Shortest Life First Out) για την ορθή αποθήκευση αυτών

6^η εβδομάδα: Η θεωρία της Παραγωγής και η μελέτη των Συναρτήσεων Παραγωγής

- Η *συνάρτηση παραγωγής* και η διαμόρφωση της στον τομέα της *υγείας* σε διαφορετικές χρονικές περιόδους (βραχυχρόνια/μακροχρόνια)
- Ο νόμος των *φθινουσών αποδόσεων* στις νοσηλευτικές υπηρεσίες
- Οι έννοιες του *μέσου και του οριακού νοσηλευτικού προϊόντος*

- Οι ιδιότητες των *καμπυλών ίσου προϊόντος* και των γραμμών *ίσου κόστους*
- Οι έννοιες της *τεχνικής και της διανεμητικής αποδοτικότητας*

7^η εβδομάδα: Η μελέτη των Νοσηλευτικών δομών ως Οικονομικών Μονάδων

- Οι παράγοντες που διαμορφώνουν το κόστος λειτουργίας των νοσηλευτικών μονάδων
- Οι έννοιες του *σταθερού, μεταβλητού, μέσου και οριακού κόστους* των νοσηλευτικών μονάδων
- Το *άριστο επίπεδο λειτουργίας μιας νοσηλευτικής μονάδας* με βάση τη διαμόρφωση της σχέσης μέσου και οριακού κόστους
- Η διαμόρφωση της καμπύλης του μέσου κόστους μιας νοσηλευτικής δομής κατά τη μακροχρόνια περίοδο
- Οι *διαφορετικές πηγές εσόδων μιας νοσηλευτικής μονάδας*
- Η έννοια του *μέσου και οριακού εσόδου* μιας μονάδας υγείας
- Η προϋπόθεση επίτευξης *συνθήκης ισορροπίας* σε μία νοσηλευτική υπηρεσία

8^η εβδομάδα: Η μελέτη της εξέλιξης της Υγειονομικής Δαπάνης στην Ελλάδα και Διεθνώς καθώς και η κατανομή αυτής ανά είδος νοσηλευτικών υπηρεσιών

- Η *αναγκαιότητα* παρακολούθησης της *υγειονομικής δαπάνης* ως αναγκαία προϋπόθεση για την άσκηση πολιτικής υγείας
- Το τριαξονικό *Σύστημα Λογαριασμών Υγείας*
- Το περιεχόμενο της *τρέχουσας δαπάνης υγείας και της σχετιζόμενης με την υγεία δαπάνης*
- Η αποσαφήνιση των εννοιών της *ιδιωτικής και της δημόσιας δαπάνης υγείας*
- Το *ύψος της δαπάνης υγείας στην Ελλάδα* συνολικά, ανά τομέα φροντίδα και ανά βασικές νοσηλογικές κατηγορίες
- Η διαχρονική/διακρατική και ανά τομέα φρο-

ντίδας *εξέλιξη της υγειονομικής δαπάνης στην Ελλάδα σε σχέση με την Ευρώπη και τις ΗΠΑ*

9^η εβδομάδα: Η Χρηματοδότηση των Υπηρεσιών Υγείας

- Οι δυνητικές πηγές χρηματοδότησης ενός συστήματος υγείας και η σύγκρισή τους ως προς το βαθμό εξασφάλισης ισότιμης πρόσβασης του πληθυσμού στις υπηρεσίες υγείας
- Η διαδικασία *άντλησης των χρηματοδοτικών πόρων* στον τομέα της υγείας
- Τα προβλήματα χρηματοδότησης του τομέα της υγείας συνοληκά
- Οι ποικίλες διαστάσεις/αρνητικές συνέπειες που επιφέρουν *οι άτυπες πληρωμές* στον τομέα της υγείας
- Μέθοδοι περιορισμού των ατύπων πληρωμών και μετατροπής αυτών σε θεσπισμένες πληρωμές στους προμηθευτές υγείας

10^η εβδομάδα: Η διερεύνηση εναλλακτικών τρόπων για την εξασφάλιση της Οικονομικής Βιωσιμότητας των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών

- Οι δυνητικές *εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης (πέραν του κρατικού προϋπολογισμού)* των νοσηλευτικών υπηρεσιών (π.χ κοινοτικοί πόροι)
- Ο προσδιορισμός των στόχων και των *δυνητικά επωφεληόμενων πληθυσμών* ενός προς ανάπτυξη έργου/υπηρεσίας
- Τα βασικά συστατικά μιας *αποτελεσματικά διαμορφωμένης πρότασης* χρηματοδότησης για την ανάπτυξη/εκσυγχρονισμό κάποιας νοσηλευτικής υπηρεσίας

11^η εβδομάδα: Η λειτουργία της Ασφάλισης Υγείας (κοινωνικής και ιδιωτικής)

- Οι *διαφορές* στη λειτουργία της κοινωνικής έναντι της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας
- Οι *στρεβλώσεις του ηθικού κινδύνου και της αντίστροφης επιλογής*

- *Αποτελεσματικές μέθοδοι αντιμετώπισης των στρεβλώσεων του ηθικού κινδύνου και της αντίστροφης επιλογής*

12^η εβδομάδα: Οι μέθοδοι Αποζημίωσης των Προμηθευτών Υγείας (Νοσηλεύτρια, Γιατροί, Νοσηλεύτές)

- Οι *διαφορετικές μέθοδοι αποζημίωσης* των προμηθευτών υγείας (σφαιρικό προϋπολογισμό, ομοειδείς διαγνωστικές κατηγορίες-DRGs, κατά πράξη αμοιβή, κατά κεφαλήν εξυπηρετούμενο, πάγια αντιμισθία)
- Η επίδραση των διαφορετικών μεθόδων αποζημίωσης στη *διαμόρφωση της συμπεριφοράς των προμηθευτών υγείας* ως προς την παροχή των φροντίδων
- Η καταλληλότητα της κάθε μεθόδου *ή του κάθε συνδυασμού μεθόδων για την αποζημίωση προμηθευτών υγείας διαφορετικών επιπέδων περίθαλψης* (π.χ. πρωτοβάθμια, τριτοβάθμια κ.λπ.) λαμβάνοντας υπόψη τις διαχρονικά μεταβαλλόμενες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες.
- Η *έννοια της χρέωσης σε σχέση με την έννοια του πραγματικού κόστους* παραγωγής μιας υπηρεσίας υγείας
- Τα γενεσιουργά *αίτια σχηματισμού ταμειακών ελλειμμάτων (και συνακόλουθα χρεών)* στις μονάδες υγείας

13^η εβδομάδα: Η Οικονομική Αξιολόγηση των Νοσηλευτικών παρεμβάσεων και των Υπηρεσιών Υγείας

- Η αναγκαιότητα *εκπόνησης μελετών οικονομικής αξιολόγησης* των νοσηλευτικών παρεμβάσεων
- Τα *κριτήρια αξιολόγησης μιας νέας νοσηλευτικής παρέμβασης*
- Τα *είδη κόστους* που σχετίζονται με την εκδήλωση μιας ασθένειας (π.χ άμεσο υγειονομικό, απώλεια παραγωγικότητας, ψυχοκοινωνικό κόστος)

- Οι βασικοί τύποι οικονομικών αξιολογήσεων (π.χ. ανάληψη κόστους αποτελεσματικότητας, ανάληψη κόστους χρησιμότητας, ανάληψη κόστους οφέλους)
- Τα αποτελέσματα αναλύσεων οικονομικών αξιολογήσεων
- Τα στάδια εκπόνησης μιας μελέτης οικονομικής αξιολόγησης

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου επί θεμάτων κριτικής σκέψης με βάση τα οποία αξιολογείται η ικανότητα των

φοιτητών να αξιοποιούν το θεωρητικό υπόβαθρο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση οικονομικών ζητημάτων στο πλαίσιο του επιστημονικού/επαγγελματικού βίου.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Τα Οικονομικά της Υγείας, Γιάννης Ν. Υφαντόπουλος, Εκδότης Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε., Αθήνα 2006

2^η Επιλογή: Τα Οικονομικά της Υγείας σε επανεξέταση, Thomas Rice. Επιμέλεια: Μάνος Ματσαγγάνης, Εκδόσεις Κριτική ΑΕ., Αθήνα 2006

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ		Βενετία-Σοφία Βεληνάκη,	
53504	ΣΤΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Επικουρη Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει βασικά στοιχεία νομοθεσίας και δεοντολογίας, που σχετίζονται με το επάγγελμα του νοσηλευτή. Έμφαση θα δοθεί στον ορισμό εννοιών όπως η δεοντολογία, η νοσηλευτική ευθύνη, το επαγγελματικό απόρρητο και τα επαγγελματικά δικαιώματα των νοσηλευτών. Σκοπός είναι οι φοιτητές να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να μπορούν να αναζητούν και να κατανοούν τους κανόνες δικαίου και τις αρχές της ηθικής, που έχουν εφαρμογή σε κάθε περίπτωση. Μέσα από τη συζήτηση υποθετικών σεναρίων οι φοιτητές θα καλούνται να αναζητήσουν και να σχολιάσουν την ισχύουσα νομοθεσία και νομολογία, αλλά και τη συνήθη πρακτική κατά την παροχή υπηρεσιών υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την παρακολούθηση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- αναζητά τους κανόνες δικαίου και τις αρχές

ηθικής και δεοντολογίας για τα θέματα που τον ενδιαφέρουν

- αναγνωρίζει τις πηγές δικαίου και να εκτιμά ποιός κανόνας δικαίου εφαρμόζει σε κάθε περίπτωση
- κατανοεί τις βασικές αρχές του δικαίου της υγείας και της ηθικής
- κατανοεί τη σχέση δικαίου υγείας, δεοντολογίας και ηθικής στο χώρο της υγείας
- αξιολογεί πως θα πρέπει να ενεργεί σε κάθε περίπτωση στα πλαίσια των καθηκόντων του
- αναγνωρίζει πως πρέπει να ενεργεί ώστε να γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των ασθενών
- αναγνωρίζει τα αντικρουόμενα συμφέροντα ή τις αντικρουόμενες ηθικές αξίες στα πλαίσια λήψης μιας απόφασης και να αποφασίζει σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, με σεβασμό προς όλα τα εμπλεκόμενα μέρη
- αναγνωρίζει τα διαφορετικά ήδη νοσηλευτικής ευθύνης και να ενεργεί κατάλληλα

- λειτουργεί ως συνήγορος των ασθενών
- διαχειριστεί κατάλληλα μια περίπτωση παιδικής κακοποίησης
- γνωρίζει και να μπορεί να κρίνει τη βασική νομοθεσία που εφαρμόζει σε ειδικά θέματα που σχετίζονται με το επάγγελμα του νοσηλευτή, όπως οι μεταμοσχεύσεις
- σχεδιάσει και υλοποιήσει μια έρευνα σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο και τις ηθικές αρχές
- κατανοεί τον ρόλο του σε περιπτώσεις κρίσης και ανεπαρκών πόρων
- κατανοεί έννοιες όπως η ηθική καταπόνηση και το ηθικό αδιέξοδο του νοσηλευτή και τις επιπτώσεις αυτών
- αντιλαμβάνεται τι σημαίνει αυτονομία του νοσηλευτή και με τι αυτή σχετίζεται.

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή – Δίκαιο – Ηθική – Δεοντολογία – Πηγές Αρχές
- Κώδικες Νοσηλευτικής Δεοντολογίας
- Πλαίσιο άσκησης νοσηλευτικού επαγγέλματος Επαγγελματικά δικαιώματα – Αυτονομία
- Σχέση ασθενή νοσηλευτή Δικαιώματα ασθενών
- Κύριες έννοιες της νοσηλευτικής για τη λήψη ηθικά αποδεκτών αποφάσεων
- Σύγκρουση δικαιωμάτων – υποχρεώσεων – αξιών
- Ηθικό αδιέξοδο, ηθική καταπόνηση

- Ενημέρωση, συναίνεση ασθενούς
- Επιβοή μέτρων
- Απόρρητο Προστασία προσωπικών δεδομένων
- Νοσηλευτική Ευθύνη
- Ο Νοσηλευτής στο δικαστήριο – Συνηγορία – Δικανική Νοσηλευτική
- Λήψη αποφάσεων στο Τέλος της Ζωής
- Μεταμοσχεύσεις
- Έναρξη ζωής – Ιατρικώς Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή – Τεχνητή διακοπή κύησης
- Ρόλος του νοσηλευτή σε περιπτώσεις κρίσης και ανεπαρκών πόρων
- Έρευνα

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές Εξετάσεις ή Γραπτή Απαθητακτική εργασία

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Ιατρικό δίκαιο, 2^η έκδοση, Βούλητος Πολυχρόνης, Ψαρούλης Δημήτριος Κ. Εκδόσεις University Studio Press-Ανώνυμος Εταιρεία Γραφικών Τεχνών και Εκδόσεων, Θεσσαλονίκη, 2^η έκδοση/ 2021.

Σημειώσεις σε ηλεκτρονική μορφή

2^η Επιλογή: Βιοδίκαιο, Τάκης Κ. Βιδάλης, Εκδόσεις Σάκκουλα ΑΕ, Αθήνα, Θεσσαλονίκη, 1^η έκδοση/2007.

Σημειώσεις σε ηλεκτρονική μορφή

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

53405	ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Ευάγγελος Μπόζας, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία από έδρας και πραγματοποίηση εργασιών από τους φοιτητές για εξοικείωση στα θέματα της Γενετικής του ανθρώπου.

Μαθησιακοί στόχοι

Ο φοιτητής στο τέλος του εξαμήνου θα πρέπει να έχει εμπεδώσει όλα τα θέματα που αναφέρονται στο περιεχόμενο του μαθήματος. Επίσης θα μπορέσει να εξασκηθεί στη πραγματοποίηση και παρουσίαση εργασιών σε θέματα γενετικής και να αποκτήσει κριτική σκέψη κατά τη διαδικασία της συζήτησης και διόρθωσης των εργασιών.

Περιεχόμενο

- Αρχές της Μεντελικής κληρονομικότητας,
- Αρχές της γενετικής πληθυσμών,
- Γενεαλογικά δένδρα,
- Γονιδιακή χαρτογράφηση, ανάλυση σύνδεσης και κλωνοποίηση βάσει θέσης.
- Αρχές κυτταρογενετικής και συνήθη σύνδρομα που οφείλονται σε χρωμοσωμικές ατυπίες,
- Μοριακή βάση των αιμοσφαιρινοπαθειών,
- Μοριακή βάση των κληρονομικών μεταβολικών νοσημάτων,

- Γενετική βάση του καρκίνου,
- Γονιδιακό εντύπωμα (στα πλαίσια των επιγενετικών τροποποιήσεων),
- Γονιδιακή θεραπεία, και οι ηθικές της διαστάσεις
- Φαρμακογενετική.

Μέθοδος αξιολόγησης: Επιτυχής πραγματοποίηση όλων των εργασιών ή και γραπτές εξετάσεις.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Thompson & Thompson Ιατρική Γενετική, NUSSBAUM R., McINNES R.R., WILLARD H.F. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 8^η έκδοση/2011.

2^η Επιλογή: Μοριακή Γενετική του Ανθρώπου, Γεώργιος Δεδούσης, UTOPIA ΕΚΔΟΣΕΙΣ Μ.ΕΠΕ. 1^η έκδοση/2021.

3^η Επιλογή: Βασικές Αρχές Γενετικής, Klug, Cummings, Spencer, Palladino, Ακαδημαϊκές Εκδόσεις Ι. ΜΠΑΣΔΡΑ & ΣΙΑ Ο.Ε., 1^η έκδοση 2015.

4^η Επιλογή: Σύγχρονη Κλινική Γενετική, Read Andrew, Donnai Dian, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2010.

53479	ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Αντώνιος Σταματάκης, Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των βιολογικών μηχανισμών διαφορετικών τύπων συμπεριφοράς από τον εγκέφαλο

Μαθησιακοί στόχοι

- Κατανόηση της λειτουργικής ανατομίας του εγκεφάλου

- Κατανόηση της αλληλεπίδρασης γονιδίων και περιβάλλοντος στον καθορισμό της συμπεριφοράς
- Κατανόηση των μηχανισμών επίδρασης ορμονών στον εγκέφαλο
- Διάκριση διαφορετικών τύπων μνήμης και τα νευρωνικά τους υποστρώματα
- Γνώση των επιπτώσεων του στρες στη μάθηση και τη μνήμη
- Γνώση των εγκεφαλικών κυκλωμάτων αναγνώρισης συναισθημάτων
- Κατανόηση του συστήματος ανταμοιβής και της εμπλοκής του σε εθιστικές συμπεριφορές
- Κατανόηση των εγκεφαλικών κυκλωμάτων εκφοράς και κατανόησης της γλώσσας
- Διάκριση των διαφορετικών καταστάσεων συνειδητότητας
- Περιγραφή των εγκεφαλικών μηχανισμών ύπνου-εγρήγορσης

Περιεχόμενο

- Οργάνωση Εγκεφάλου
- Ανάπτυξη νευρικού συστήματος-πρώιμες εμπειρίες
- Φυλετικός Διμορφισμός Εγκεφάλου (Μύθοι και Πραγματικότητα)-Σεξουαλικός Προσανατολισμός

- Βιολογία Μάθησης & Μνήμης
- Επίδραση του Στρες στη Μάθηση και τη Μνήμη
- Βιολογία Συναισθημάτων-Φόβος
- Βιολογία Συναισθημάτων-Συναισθηματική Μνήμη
- Βιολογία Κινητοποίησης & Ανταμοιβής
- Νευροβιολογία Εθισμού
- Νευροβιολογία Έρωτα
- Νευροβιολογία Γλώσσας
- Νευροβιολογία Συνείδησης
- Νευροβιολογία Ύπνου

Μέθοδος αξιολόγησης: Τελική εξέταση με ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Βιολογική Ψυχολογία, Kalat J.W. Εκδόσεις Odysseus Publishing Company Ltd. 1^η Έκδοση 2019

2^η Επιλογή: Εγκέφαλος και Συμπεριφορά, Bryan Kolb. Εκδόσεις Broken Hill Publishers LTD. 1^η Έκδοση, Αθήνα, 2009

3^η Επιλογή: Βασικές αρχές νευροψυχολογίας του ανθρώπου, Kolb B. & Whishaw I. Εκδόσεις Γ. Δαρδάνος-Κ. Δαρδάνος Ο.Ε. 1^η Έκδοση 2018.

53467	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Τατιανή Αλεξίου Ακαδημαϊκός υπότροφος ΕΣΠΑ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		20	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις έννοιες της κοινωνιολογίας της υγείας και η απόκτηση γνώσεων που θα τους καταστήσουν ικανούς να κατανοήσουν τη σημασία του κοινωνικού περιβάλλοντος στην υγεία και στην

ασθένεια και να εξηγήσουν τους λόγους και τις διαδικασίες που συγκεκριμένες κοινωνικο-οικονομικές και πολιτισμικές συνθήκες επηρεάζουν το είδος και την κατανομή των ασθενειών στις διάφορες πληθυσμιακές κατηγορίες.

Μαθησιακοί στόχοι

1. Η απόκτηση βασικών γνώσεων στην κοινωνιο-λογία της υγείας, ως επιστήμης της κοινωνίας
2. Η κατανόηση του τρόπου κοινωνικής διαμόρφωσης των ιατρικών δεδομένων στο χώρο της υγείας
3. Η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις πεποιθήσεις του πληθυσμού για την υγεία-ασθένεια και την κοινωνική τους διάσταση στην πορεία του χρόνου
4. Η εξοικείωση με τις κοινωνιολογικές θεωρητικές προσεγγίσεις για την υγεία και την ασθένεια και δη για τη χρόνια ασθένεια
5. Η κατανόηση των βασικών εννοιών της κοινωνιο-λογίας του σώματος
6. Η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις σχέσεις τόσο μεταξύ των διαφόρων ειδικοτήτων στο χώρο της υγείας όσο και μεταξύ των ασθενών και των επαγγελματιών υγείας
7. Η διερεύνηση των κοινωνικών ανισοτήτων στο χώρο της υγείας

Περιεχόμενο

ΕΝΟΤΗΤΑ I: Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Υγείας

1. Υγεία και ασθένεια: εννοιολογικές προσεγγίσεις-ιστορική αναδρομή
2. Βιολογικά αίτια της ασθένειας-Βιοϊατρικό μοντέλο
3. Επιδράσεις τους κοινωνικού περιβάλλοντος στην υγεία και την ασθένεια-κοινωνικο-ψυχολογικό μοντέλο
4. Κοινωνική θεωρία και κοινωνιολογία της υγείας και της ασθένειας

ΕΝΟΤΗΤΑ II: Η κοινωνική μορφοποίηση της επισημονικής γνώσης

1. «Ιατρικοποίηση» κοινωνικών προβλημάτων-Εφαρμογές στη νοσηλευτική πρακτική και φροντίδα υγείας
2. Η κοινωνική διαμόρφωση ιατρικών δεδομένων

ΕΝΟΤΗΤΑ III: Κοινωνικο-ιστορική προσέγγιση των πεποιθήσεων του πληθυσμού για την υγεία ασθένεια

1. Τρόπος ζωής και κοινωνικο-πολιτιστικά πρότυπα στο πέρασμα του χρόνου
2. Τρόπος ζωής και επικινδυνότητα και στη σύγχρονη κοινωνία

ΕΝΟΤΗΤΑ IV: Η κοινωνική διάσταση της χρόνιας ασθένειας και ανικανότητας

1. Κοινωνική και πολιτισμική σημασία της χρόνιας ασθένειας και ανικανότητας
2. Η εμπειρία της χρόνιας ασθένειας, των λοιμωδών νοσημάτων και της ψυχικής ασθένειας
3. Ανικανότητα και κοινωνικό περιβάλλον

ΕΝΟΤΗΤΑ V: Η κοινωνιολογία του σώματος

1. Κοινωνικο-πολιτιστικές ερμηνείες του σώματος στο πέρασμα του χρόνου
2. Νοσηλευτική φροντίδα και σώμα

ΕΝΟΤΗΤΑ VI: Κοινωνιολογία των αλληλεπιδράσεων μεταξύ «κοινού» και επαγγελματιών

1. Σχέσεις μεταξύ προσωπικού διαφόρων ιατρονοσηλευτικών ειδικοτήτων
2. Σχέσεις μεταξύ ιατρονοσηλευτικού προσωπικού και ασθενών

ΕΝΟΤΗΤΑ VII: Κοινωνικές ανισότητες και στάθμη υγείας

1. Σχέση κοινωνικής τάξης και υγείας, ανεργίας και υγείας, κοινωνικού φύλου και υγείας, φυλής και υγείας
2. Γεωγραφικές και οικουμενικές ανισότητες

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (Συνδυασμός διαφόρων τύπων όπως ανοικτών απαντήσεων ή ελεύθερης ανάπτυξης, πολλαπλών επιλογών, σωστού-λάθους) ή γραπτή εργασία.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Κοινωνιολογία της Υγείας. Χαράλαμπος Οικονόμου. Εκδόσεις Διόνικος, Εκδότης (Διαθέτης): Μαρία Τσακουρίδου & ΣΙΑ Ο.Ε. Αθήνα, 2005

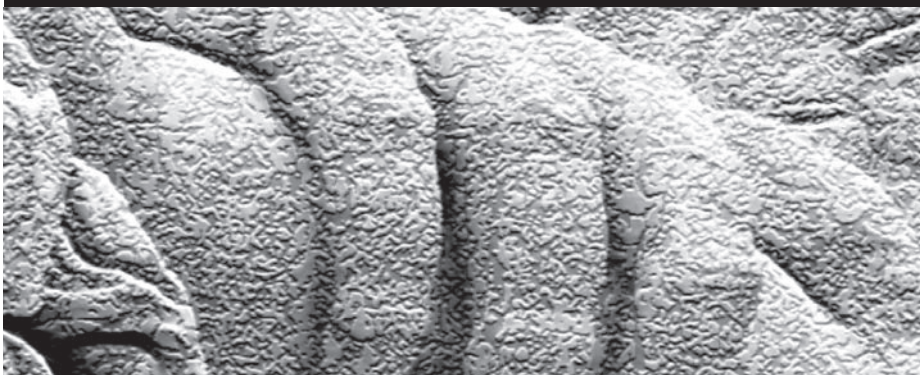
2^η Επιλογή: Ανθρωπολογικές και κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της υγείας. Χαράλαμπος Οικονόμου, Μ. Σπυριδάκης (επιμέλεια). Εκδόσεις

Ανδρέας Σιδέρης/Ιωάννης Σιδέρης & ΣΙΑ Ο.Ε. Αθήνα, 2011

3^η Επιλογή: Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθένειας. Hannah Bradby. Εκδόσεις Πεδίο Α.Ε. Αθήνα, 2010

4^η Επιλογή: Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθένειας. Sarah Nettleton. Εκδόσεις Γ. Δαρδανός-Κ. Δαρδανός Ο.Ε. Αθήνα, 2002

γ'

γ' εξάμνηνο

		Ώρες διδασκαλίας								Σύνολο ECTS	
		Εβδομάδας				Εξαμήνου					
		Ασκήσεις				Ασκήσεις					
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κθιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κθιν.		
Γ' Εξάμηνο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II	2				26				26	3
2.	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ-ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	2			2	26			26	52	4
3.	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2			4	26			52	78	5
4.	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	2			8	26			104	130	6
5.	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ	2		2		26		26		52	4
6.	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	2			2	26			26	52	4
											26
Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά											
1.	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ/ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2				26				26	2
2.	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2				26				26	2
3.	ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ	2				26				26	2

53328	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ II	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Αντώνιος Σταματάκης, Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		3	

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των μηχανισμών που διέπουν τη λειτουργία των επιμέρους οργανικών συστημάτων καθώς και οι αλληλεπιδράσεις τους

Μαθησιακοί στόχοι

- Ορμόνες και υποδοχείς τους-Σύστημα αρνητικής παλινδρομής ρύθμισης
- Ορμόνες υποθαλάμου και υπόφυσης-ορμονικοί άξονες
- Βιοσύνθεση στεροειδών στον επινεφριδιακό φλοιό
- Άξονας του στρες και ρύθμιση του
- Δράσεις στεροειδών-Νόσοι Cushing και Addison
- Σύνθεση θυρεοειδικών ορμονών-ρόλος ιωδίου
- Ρύθμιση της έκκρισης των θυρεοειδικών ορμονών-Υπερ- και υπο-θυρεοειδισμός
- Ρύθμιση επιπέδων ασβεστίου από παραθормόνη και καλσιτονίνη-δράση βιταμίνης D
- Ρύθμιση επιπέδων γλυκόζης αίματος από ινσουλίνη και γλυκαγόνη
- Δράσεις ινσουλίνης σε κύτταρα στόχους-σακχαρώδης διαβήτης τύπου I και II
- Γοναδικός άξονας: έλεγχος παραγωγής και δράση υποφυσιακών και στεροειδών ορμονών
- Φάσεις εμμηνορρυσιακού κύκλου-ορμονικές μεταβολές
- Κινητικότητα πεπτικού συστήματος
- Εκκρίσεις σιελογόνων αδένων, στομάχου, παγκρέατος, ήπατος και λεπτού εντέρου
- Μηχανισμοί απορρόφησης θρεπτικών
- Μηχανισμοί πρόσληψης σιδήρου
- Τύποι κυττάρων ανοσοποιητικού συστήματος και λειτουργίες τους
- Αναγνώριση αντιγόνου-αντι σώματος & σύστη-

μα συμπληρώματος

- Φλεγμονώδης αντίδραση
- Ενδογενής & εξωγενής οδός αιμόστασης-μηχανισμός δράσης αντιπηκτικών

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή στο ενδοκρινικό σύστημα -Αρνητική & θετική ανατροφοδότηση
- Υποθάλαμος-υπόφυση-επινεφρίδια
- Υποθάλαμος-υπόφυση-θυρεοειδής
- Ρύθμιση ασβεστίου στο αίμα
- Ρύθμιση επιπέδων γλυκόζης στο αίμα-Πάγκρεας-Ινσουλίνη
- Φυσιολογία αναπαραγωγικού συστήματος
- Φυσιολογία πεπτικού συστήματος -Ομοιόσταση σιδήρου
- Ανοσοποιητικό σύστημα
- Αιμόσταση

Μέθοδος αξιολόγησης: Τελική εξέταση με ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή πολλαπλής επιλογής

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Ganong's Ιατρική Φυσιολογία, K. Barret Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHER LTD, 1^η έκδοση/2011

2^η Επιλογή: BERNE AND LEVY Φυσιολογία, KOEPPEL, STANTON, ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, 2^η ελληνική/2018.

3^η Επιλογή: Ιατρική Φυσιολογία, John E. Hall, ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, 13^η έκδοση/2016.

4^η Επιλογή: Συνοπτική Φυσιολογία του Ανθρώπου, Johathan D. Kibble, Colby R. Halsey Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, έκδοση 2018.

5^η Επιλογή: Φυσιολογία του Ανθρώπου, Silverthorn Dee Unglaub. Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, έκδοση 2018.

6^η Επιλογή: Φυσιολογία, Linda S. Costanzo, Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτρης, 6^η έκδοση/2021.

			Συντονιστής: Κωνσταντίνος Πάντος, Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ
			Διδάσκοντες: Κωνσταντίνος Πάντος, Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ & Μέλη ΔΕΠ Εργαστηρίου Φαρμακολογίας Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ
ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ – ΚΛΙΝΙΚΗ			
53505	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα: 2Θ – 2 ΚΑ			
Διδακτικές Μονάδες (ECTS): 4			

Σκοπός

Το μάθημα της Κλινικής Φαρμακολογίας εντάσσεται στο 2ο έτος του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Νοσηλευτικής και διδάσκεται κατά το 3ο εξάμηνο από μέλη ΔΕΠ του Εργαστηρίου Φαρμακολογίας της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ. Οι θεωρητικές διαλέξεις εισάγουν τις βασικές αρχές φαρμακολογίας και τις απαιτούμενες κατά τη νοσηλευτική φροντίδα γνώσεις για την προετοιμασία, διαχείριση και χορήγηση των φαρμάκων. Δίνεται έμφαση στην κατανόηση της δράσης των φαρμάκων, στις πρακτικές ασφαλούς χορήγησης και στις αρχές συνταγογράφησης.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι φοιτητές θα πρέπει:

1. να περιγράφουν τις βασικές έννοιες της φαρμακολογίας, να γνωρίζουν την ορολογία και να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ των φαρμακολογικών όρων,
2. να γνωρίζουν τα συστήματα ταξινόμησης και

ονομασίας των φαρμάκων και να κατανοούν τις διαφορές μεταξύ των οδών χορήγησης και φαρμακοτεχνικών μορφών,

3. να γνωρίζουν και να περιγράφουν τη σημασία στην κλινική πράξη των βασικών φαρμακοδυναμικών και φαρμακοκινητικών ιδιοτήτων,
4. να περιγράφουν και να αναγνωρίζουν παρενέργειες και αλληλεπιδράσεις των κυριότερων φαρμακευτικών ουσιών,
5. να γνωρίζουν τις αρχές συνταγογράφησης.
6. να παρακολουθούν την πορεία του ασθενούς για την ανταπόκριση στη φαρμακευτική αγωγή και για πιθανές ανεπιθύμητες ενέργειες,
7. να κατανοούν τους λόγους και τις αρχές προσαρμογής δοσολογικών σχημάτων και να αναπτύξουν τις απαιτούμενες δεξιότητες για τους υπολογισμούς τους για συγκεκριμένους παράγοντες ασθενών,
8. να κατανοούν τις αρχές ασφαλούς χορήγησης και να αξιολογούν θέματα χειρισμού και διαχείρισης φαρμάκων.

Περιεχόμενο

- Βασικές αρχές φαρμακολογίας – φαρμακοκινητική και φαρμακοδυναμική Φαρμακολογία του καρδιαγγειακού, αναπνευστικού, γαστρεντερικού, ενδοκρινικού, αυτόνομου και κεντρικού νευρικού συστήματος
- Φάρμακα για την αντιμετώπιση των αναιμιών
- Φάρμακα σε αλλεργικές καταστάσεις
- Φαρμακολογία της φλεγμονής και του πόνου
- Αναισθητικά φάρμακα
- Ανοσοτροποποιητικοί και βιολογικοί παράγοντες
- Αντινεοπλασματικά φάρμακα
- Χημειοθεραπεία λοιμώξεων
- Αρχές συνταγογράφησης

Κλινική άσκηση

Στόχος είναι η εξοικείωση με την ηλεκτρονική συνταγογράφηση και την συνταγογράφηση προωθημένων αντιβιοτικών, την παρασκευή δι-

αλυμάτων και άλλων μορφών φαρμακευτικών παρασκευασμάτων και τη χορήγηση φαρμάκων σε διάφορες φαρμακοτεχνικές μορφές. Τις αρχές κλινικής αποτελεσματικότητας και της εμφάνιση παρενεργειών, καθώς και την διαχείριση, παραγγελία και φύλλαξη ναρκωτικών ουσιών.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Βασική και Κλινική Φαρμακολογία 2^η έκδοση, Katzung G, Bertram, Trevor J. Anthony, B., Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση 2021.

2^η Επιλογή: Goodman, Gillman's Η Φαρμακολογική Βάση της Θεραπευτικής, Brunton L., Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2^η έκδοση 2015.

		Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου, Κα- θηγήτρια Επίβλεψη Κλινικής Άσκησης: Φωτεινή Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ Μαρία Καθαφάτη, ΕΔΙΠ Δήμητρα Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ	
53440	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙ- ΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -4ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός

1. Η ενσωμάτωση των θεωρητικών γνώσεων και η ανάπτυξη κλινικών δεξιοτήτων κατά την εφαρμογή βασικών νοσηλευτικών πράξεων και την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε διάφορες καταστάσεις υγείας/αρρώστιας.
2. Η σύνθεση και η κριτική σκέψη με βάση το θεωρητικό υπόβαθρο για την άμεση και έμμεση παροχή ασφαούς και υποστηρικτικής φροντίδας στους ασθενείς και τις οικογένειές τους.
3. Ο χειρισμός της βασικής σχετικής επιστημονικής ορολογίας στο γραπτό και προφορικό τρόπο περιγραφής των παρατηρήσεων και παρεμβάσεων καθώς και της σχετικής αιτιολόγησης των διαφόρων επιλογών.
4. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και συνεργασίας με τους νοσηλευτές και τα άλλα μέλη της ομάδας υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο (έννοιες και διαδικασίες) στο οποίο βασίζονται οι παρεμβάσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας
- εφαρμόζει με ασφάλεια παρεμβάσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς, με βάση τις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες
- ελέγχει την αποτελεσματικότητα των νοσηλευτικών παρεμβάσεων
- αναγνωρίζει πιθανές επιπλοκές παρεμβάσεων βασικής νοσηλευτικής φροντίδας
- καταγράφει και να τεκμηριώνει τη φροντίδα στο φάκελο του ασθενή
- συνειδητοποιήσει τη σημαντικότητα του ρόλου του κλινικού νοσηλευτή

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή-Οδηγίες-Προσανατολισμός για την ανάπτυξη κλινικών εμπειριών
- Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα ύπνου-ανάπαυσης
- Αρχές διαχείρισης ασθενών που βιώνουν stress
- Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα διατροφής.
- Αρχές διαχείρισης ασθενών με Εντερική-Παρεντερική διατροφή
- Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα

κένωσης της ουροδόχου κύστεως

- Αρχές διαχείρισης ασθενών με προβλήματα από το Αναπαραγωγικό Σύστημα
- Αρχές διαχείρισης ασθενών που υποβάλλονται σε επεμβατικές και μη επεμβατικές διαγνωστικές μελέτες. Αρχές συλλογής δειγμάτων
- Αρχές εκπαίδευσης ασθενών με οξεία και χρόνια προβλήματα
- Μέθοδοι εκπαίδευσης
- Αρχές Περιεγχειρητικής Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Το φαινόμενο του πόνου

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις: 50%
- Γραπτή εργασία (ημερολόγιο μαθησιακών εμπειριών) 50%

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Bates' Οδηγός για την κλινική εξέταση και τη λήψη ιστορικού (Επίτομο). Bickley Lynn A, Szilagyi Peter G. Εκδότης: Broken Hill Publisher LTD Αθήνα, 2006

2^η Επιλογή: Κλινική εξέταση (Επίτομο). Epstein Owen, Perkin G. David, Cookson J., De Bono D.P. Εκδότης: Broken Hill Publisher LTD Αθήνα, 2005

3^η Επιλογή: Κλινική διάγνωση, Ιστορικό και φυσική εξέταση (Επίτομο). Swartz Mark Εκδόσεις: Λαγός Δημήτριος Αθήνα, 2011

53439	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Αθηνά Καθοικαινού, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-8ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		6	

Σκοπός

Δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να κατανοήσουν τη σημασία ανίχνευσης των αναγκών

υγείας της κοινότητας, της οικογένειας και των ατόμων, της επίδρασης των κοινωνικών, και οικολογικών προβλημάτων καθώς και η επιρροή των

περιβαλλόντων κινδύνων στην υγεία. Η σημασία του ορθού προγραμματισμού και της παροχής υπηρεσιών υγείας - πρόληψης, προαγωγής και διατήρησης της αγωγής υγείας, συντονισμού και συνεχιζόμενης νοσηλευτικής φροντίδας για αποτελεσματική αντιμετώπιση προβλημάτων, των υγείων πληθυσμιακών ομάδων σε υπηρεσίες παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Κοινωνικής Νοσηλευτικής. Υπογραμμίζεται η διεπιστημονική προσέγγιση για συμμετοχή στη φροντίδα υγείας του πληθυσμού καθώς και ο ρόλος και οι δραστηριότητες του Κοινωνικού Νοσηλευτή.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Ορίσει τι είναι Κοινωνική Νοσηλευτική και τους παράγοντες που την επηρεάζουν.
- Γνωρίζει τη διαχρονική εξέλιξη της Κοινωνικής Νοσηλευτικής.
- Περιγράφει δραστηριότητες και τους ρόλους του Κοινωνικού Νοσηλευτή στην προστασία και προαγωγή υγείας του ατόμου, της οικογένειας και της ομάδας.
- Γνωρίζει τις μεθόδους αξιολόγησης αναγκών ατόμου, οικογένειας, κοινότητας με βάση την Νοσηλευτική Διεργασία.
- Αναγνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία του ατόμου, της ομάδας και της κοινότητας.
- Γνωρίζει τους τρόπους άσκησης της κοινωνικής νοσηλευτικής φροντίδας βασιζόμενη στην εφαρμογή της Νοσηλευτικής Διεργασίας στο πλαίσιο της Δημόσιας Υγείας είτε στο πλαίσιο της παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας χρησιμοποιώντας την Νοσηλευτική Διεργασία.
- Εφαρμόζει Νοσηλευτικές Διαγνώσεις στην Κοινότητα, Οικογένεια, Άτομο (σύστημα Omaha, σύστημα NANDA).
- Αναγνωρίζει κριτήρια ποιότητας και ασφάλεια κατά την άσκηση του έργου της Κοινωνικής Νοσηλευτικής.
- Περιγράφει τις υπηρεσίες φροντίδας υγείας στην κοινότητα με βάση τις Νοσηλευτικές Θεωρίες που αφορούν την Κοινωνική Νοσηλευτική Betty Neuman (Θεωρία συστημάτων), Dorothea Orem (Θεωρία αυτοφροντίδας), Callista Roy (Θεωρία προσαρμογής).
- Αναγνωρίζει Εφαρμογές Κοινωνικής Νοσηλευτικής σε Τομείς της Δημόσιας Υγείας, όπως το μοντέλο Minnesota – MDH.
- Αναγνωρίζει την υλοποίηση των σκοπών των Κέντρων Υγείας.
- Προσφέρει με την ενεργό συμμετοχή του υπηρεσίες στην κοινότητα.
- Αναγνωρίζει την διεπιστημονική προσέγγιση για συμμετοχή στη Περιβαλλοντική φροντίδα υγείας του πληθυσμού.
- Διακρίνει την αμεσότητα των κινδύνων για την υγεία σε κάθε δεδομένη κατάσταση στην κοινότητα. και τις ενέργειες που απαιτείται να αναληφθούν από τις αρχές.
- Αναγνωρίζει την πολυπλοκότητα των ρόλων του Κοινωνικού Νοσηλευτή στην περιβαλλοντική υγεία και περιγράφει τις ενδεικνυόμενες νοσηλευτικές ενέργειες.
- Αναπτύσσει την πολιτισμική ικανότητα καθώς και τις επιμέρους παραμέτρους της.
- Ανακαλύπτει τις πολιτισμικές διαφορές που δημιουργούν αλληλεπιδράσεις μεταξύ των επαγγελματιών υγείας και των χρηστών υπηρεσιών των συστημάτων φροντίδας υγείας.
- Αναγνωρίζει τις διαφορές Αγωγής και Προαγωγής υγείας και περιγράφει τα μοντέλα Αγωγής Υγείας και αναγνωρίζει την διεπιστημονική προσέγγιση για συμμετοχή σε προγράμματα Αγωγής Υγείας.
- Αναγνωρίζει την πολυπλοκότητα των ρόλων του Κοινωνικού Νοσηλευτή στο σχολικό περιβάλλον και συμμετέχει σε δράσεις συνεργασίας στο σχολικό περιβάλλον.

- Αναγνωρίζει τους βασικούς παράγοντες κινδύνου για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.
- Συζητά τις ανάγκες για προαγωγή της υγείας των εργαζομένων σε συνδυασμό με το επίπεδο υγείας τους και περιγράφει τις βασικές διαστάσεις του ρόλου του νοσηλευτή για τη διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.
- Περιγράφει τις ανάγκες υγείας των ηλικιωμένων και να αναγνωρίζει τους παράγοντες κινδύνου για την υγεία και ασφάλεια τους και διερευνά και αντιμετωπίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία του ηλικιωμένου ατόμου, της ομάδας και της κοινότητας.
- Γνωρίζει την ισχύουσα νομοθεσία της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας για την άσκηση της Κοινωνικής Νοσηλευτικής.
- Γνωρίζει το κανονιστικό πλαίσιο για την έρευνα σε ανθρώπους στο χώρο της κοινότητας.
- Αναζητά την ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αναγνωρίζει τα ηθικά διληλήματα που προκύπτουν κατά την επαγγελματική συναναστροφή με τους ανθρώπους.
- Ασκει αυτόνομη εργασία στηριζόμενη στην λήψη αποφάσεων σε διεπιστημονικό περιβάλλον, εθνικό ή διεθνές.
- Εφαρμόζει την Κοινωνική Νοσηλευτική βασισμένη στις ενδείξεις
- Επεκτείνει τις μαθησιακές δεξιότητες του μέσα από την εργασία σε ομάδες και τη μεθοδολογία PBL (Problem Based Learning).
- Επιδεικνύει κοινωνική, επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα και ευαισθησία.

Περιεχόμενο

Διδακτικό-Θεωρητικό μέρος

- 1 Εισαγωγή στην Κοινωνική Νοσηλευτική και ιστορική αναδρομή της.

- 2 Νοσηλευτική Διεργασία στην Κοινωνική Νοσηλευτική, καθώς και οι μέθοδοι αξιολόγησης αναγκών ατόμου, οικογένειας, κοινότητας. Εφαρμογές Νοσηλευτικών Διαγνώσεων στην Κοινότητα, Οικογένεια, Άτομο (σύστημα Omaha, σύστημα NANDA).
- 3 Θεωρίες Κοινωνικής Νοσηλευτικής: Betty Neuman (Θεωρία συστημάτων), Dorothea Orem (Θεωρία αυτοφροντίδας), Callista Roy (Θεωρία προσαρμογής).
- 4 Εφαρμογές Κοινωνικής Νοσηλευτικής σε Τομείς της Δημόσιας Υγείας (μοντέλο Minnesota – MDH).
- 5 Αρχές και κριτήρια άσκησης της Κοινωνικής Νοσηλευτικής για ποιότητα και ασφάλεια κατά την άσκησης της.
- 6 Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, ρόλοι και δραστηριότητες των νοσηλευτών. Κέντρα Υγείας, σκοποί λειτουργίας τους.
- 7 Περιβάλλον και Υγεία. Διαστάσεις του ρόλου του Νοσηλευτή.
- 8 Διαπολιτισμική προσέγγιση της υγείας της κοινότητας.
- 9 Προαγωγή Υγείας, Αγωγή Υγείας, Μεθοδολογία, Μοντέλα Αγωγής Υγείας.
- 10 Σχολική Νοσηλευτική.
- 11 Νοσηλευτική και Επαγγελματική Υγεία.
- 12 Προαγωγή Υγείας Ηλικιωμένων στην Κοινότητα.
- 13 Νομοθεσία στην άσκηση της Κοινωνικής Νοσηλευτικής.

Κλινικό – Φροντιστηριακό μέρος

Δίνεται μεγάλη έμφαση σε Νοσηλευτικές εφαρμογές στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας από τους φοιτητές. Η άσκηση αυτών γίνεται σε: Κοινωνικές Υπηρεσίες Υγείας (μελέτη κατανομής συχνότητας νοσημάτων και αξιολόγηση αναγκών υγείας πληθυσμού στην κοινότητα), Πολυδύναμα Κέντρα Υγείας (συμμετοχή στις δραστηριότητες του Κέντρου Υγείας), Σχολική Νοσηλευτική (πα-

ρουσίαση διαλέξεων με τη μεθοδολογία αγωγής υγείας καθώς και εμβολιασμοί (στο σχολικό πληθυσμό), Εργασιακούς χώρους (ενημέρωση για παροχή νοσηλευτικών υπηρεσιών στο χώρο εργασίας και παρουσίαση διαλέξεων). Παρουσίαση φροντιστηριακών ασκήσεων με δημογραφικά κοινοτικά προβλήματα και ταυτόχρονη χρήση βιβλιοθήκης της σχολής. Κατά τη διάρκεια της άσκησης γίνεται κυκλική εναλλαγή των φοιτητών στις ανωτέρω δομές.

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Διάλεξη/επίδειξη video
- Συζήτηση περιπτώσεων-σεναρίων
- Προφορικές εργασίες/συζήτηση στην αίθουσα
- Παρουσίαση φροντιστηριακών ασκήσεων με δημογραφικά κοινοτικά προβλήματα, μελέτες περίπτωσης θεματολογίας σχολικής νοσηλευτικής και ταυτόχρονη χρήση βιβλιοθήκης της σχολής (Μεθοδολογία Problem Basic Learning).

•

Μέθοδος αξιολόγησης:

- 50% τελικής βαθμολογίας μαθήματος από τελική γραπτή εξέταση ή εξέταση προφορική.
- 50% τελικής βαθμολογίας μαθήματος Εργασία από φροντιστηριακή και άσκηση σε υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Συμπλήρωση ειδικού εντύπου εργαστηριακών ασκήσεων κοινοτικής νοσηλευτικής.

•

Συγγράμματα:

- **Κοινοτική Νοσηλευτική**, Α. Καλοκαιρινού – Π. Σουρτζή ΕΚΔΟΤΗΣ: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2005
- **Κοινοτική Νοσηλευτική – Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας**. Mary A. Nies, Melanie Mac Ewen. ΕΚΔΟΤΗΣ: Λαγός Δημήτριος ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2012, 5η έκδοση
- **Επιδημιολογία και Δημόσια Υγεία στη Νοσηλευτική**, ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ivanov L, Blue C ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2014

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ 53506	ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Παναγιώτα Σουρτζή, Καθηγήτρια Αθηνά Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια
Ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ - 2Ε	
Διδακτικές μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάδειξη της σημασίας της επιδημιολογίας και της πρόληψης για την ατομική και δημόσια υγεία. Η εξοικείωση με την επιστημονική μεθοδολογία της επιδημιολογικής έρευνας και η γνώση της πρόληψης των σημαντικότερων –λοιμωδών και χρόνιων– για τη δημόσια υγεία νοσημάτων.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο διδασκόμενος αναμένεται να είναι σε θέση να:

- Είναι εξοικειωμένος με τη διαδικασία λήψης αποφάσεων πρόληψης στη Δημόσια Υγεία.
- Περιγράφει τα επίπεδα πρόληψης.
- Προγραμματίζει, εφαρμόζει και αξιολογεί προγράμματα πρόληψης.
- Κατανοεί τις επιδημίες και την αντίστοιχη μεθοδολογία επιδημιολογικής διερεύνησης.
- Κατανοεί και αναλύει τις αρχές πρόληψης των λοιμωδών νοσημάτων.
- Κατανοεί και αναλύει τις αρχές πρόληψης των χρόνιων νοσημάτων.

- Κατανοεί τις αρχές και τους περιορισμούς των εμβολιαστικών προγραμμάτων.
- Αναλύει τις επιδημιολογικές μελέτες ως προς τα πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα και τις εφαρμογές τους.
- Κατανοεί τη μεθοδολογία διερεύνησης της σχέσης μεταξύ προσδιοριστών και εκβάσεων.

Περιεχόμενο

- Μεθοδολογία πρόληψης και αξιολόγηση προληπτικών μέτρων.
- Προσυμπτωματικός έλεγχος.
- Πρόληψη κληρονομικών νοσημάτων
- Πρόληψη ατυχημάτων και κακώσεων.
- Πρόληψη χρόνιων νοσημάτων με έμφαση στις καρδιαγγειακές παθήσεις και κακοήθειες νεοπλασίες.
- Γενική πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων.
- Εμβολιασμοί.
- Μέτρα συχνότητας και μέτρα σχέσης.
- Μελέτες ασθενών-μαρτύρων και μελέτες κοόρτης ή, αλληλώς, παρακολούθησης.
- Διερεύνηση της σχέσης μεταξύ προσδιοριστών και εκβάσεων.
- Αγωγή υγείας για την προώθηση προληπτικών μέτρων.

Εργαστήριο

Οι φοιτητές σε επιμέρους ομάδες θα ασκηθούν στην αξιολόγηση προληπτικών μέτρων, θα μελετήσουν και συζητήσουν επίκαιρα θέματα που σχετίζονται με την πρόληψη λοιμωδών και χρόνιων νοσημάτων και θα σχεδιάσουν επιδημιολογικές μελέτες για τη διερεύνηση σχέσεων μεταξύ προσδιοριστών και εκβάσεων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις και αξιολόγηση της απόδοσης των φοιτητών στο εργαστήριο (π.χ. παρουσίαση εργασίας).

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Πρόληψη, Εμμανουήλ Βελιανάκης, Εκδόσεις ΒΗΤΑ, Αθήνα, 2017.

2^η Επιλογή: Εγχειρίδιο Επιδημιολογίας. Πέτρος Γαϊάνης, Λουκάς Σπάρος.. Εκδόσεις ΒΗΤΑ, Αθήνα, 2010.

3^η Επιλογή: Επιδημιολογία και Δημόσια Υγεία στη Νοσηλευτική, Ivanov L, Blue C. Εκδόσεις BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2014.

4^η Επιλογή: Κοινωνική, προληπτική ιατρική και επιδημιολογία. Μ. Αρβανιτίδου-Βαγιωνά. Εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 2019.

53413	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ -ΝΟΣΗ- ΛΕΥΤΙΚΟΣ	Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής Άννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ – 2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στις Πρώτες Βοήθειες. Οι Πρώτες Βοήθειες είναι κλινικό μάθημα, παρέχουν εξειδικευμένες γνώσεις Πρώτων Βοηθειών που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσ-

σα με δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Μαθησιακοί στόχοι

Πρόκειται για υποχρεωτικό κλινικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας (Νοσηλευ-

τική & Φαρμακευτική) στο 3^ο εξάμηνο. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση επικαιροποιημένων επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στις Πρώτες Βοήθειες. Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των πασχόντων με σκοπό την εφαρμογή ορθής θεραπευτικής παρέμβασης στον τόπο του συμβάντος (αρρώστιας ή ατυχήματος). Η εργαστηριακή άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε προπλάσματα (κούκλες) και εξομοιωτές για την εκμάθηση βασικής και στοιχείων εξειδικευμένης καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ) και εξωτερικό απινιδισμό. Η πρακτική-κλινική άσκηση περιλαμβάνει άσκηση σε πραγματικούς χώρους εργασίας-Νοσοκομεία (ΤΕΠ).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

1. Γνωρίζει τι είναι οι Πρώτες Βοήθειες
2. Γνωρίζει τα ηθικονομικά ζητήματα παροχής Πρώτων Βοηθειών
3. Γνωρίζει το επιστημονικό υπόβαθρο των πρώτων βοηθειών
4. Παρέχει Πρώτες Βοήθειες με ασφάλεια και λαμβάνει αποφάσεις

Περιεχόμενο

1. Τι είναι πρώτες βοήθειες
2. Προσέγγιση, αξιολόγηση θύματος και αλγόριθμοι ενεργειών
3. Βασική υποστήριξη της ζωής (Β.ΚαρΠΑ) και Απινιδισμός σε παιδιά και ενήλικες
4. Προνοσοκομειακή φροντίδα και διακομιδές ασθενών
5. Οδοί χορήγησης φαρμάκων
6. Επείγοντα αναπνευστικά προβλήματα: Οξεία δύσπνοια, Βήχας, Ασφυξία – πνιγμός – απαγχονισμός – στραγγαλισμός, Εισπνοή τοξικών ουσιών και καπνού
7. Επείγοντα καρδιαγγειακά προβλήματα: Μέτρηση της αρτηριακής πίεσης - Σφυγμός και αίσθημα προκάρδιων παλμών Καρδιακή προ-

σβολή και σπληνική Υπέρταση και υπερτασική κρίση, Λιποθυμία – καταπληξία, Κώμα, Διαταραχές στο μεταβολισμό του σακχάρου

8. Επείγοντα ορθοπεδικά προβλήματα: Κακώσεις – Τραύματα, Κακώσεις οστών - αρθρώσεων – μυών, Εξάρθρημα - μυϊκές κράμπες – διάστρεμμα, Πρώτες βοήθειες σε αθλητές, Επίδεσμοι και επιθέματα στις πρώτες βοήθειες
9. Επείγοντα ΝευροΨυχιατρικά προβλήματα: Οξεία αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, Επιληψίες, Αϋπνία, Κεφαλαλγία & ημικρανία, Ζάλη - ίλιγγος, Υστερία – σύνδρομο πανικού, Ψύχωση – οξεία ψύχωση, Άνοια
10. Πυρετός και Συνήθειες Ιοιμώξεως
11. Δηγμάτα και τσιμπήματα
12. Δηλητηριάσεις
13. Ιονίζουσα ακτινοβολία – βλάβες της υγείας από τον ήλιο
14. Ηλεκτροπληξία
15. Προβλήματα του γαστρεντερικού σωλήνα
16. Γυναίκα – παιδί
17. Αναφυλαξία, Άσθμα, Αλλεργική ρινίτιδα, Αλλεργική επιπεφυκίτιδα, Κνίδωση, Ατοπική δερματίτιδα – έκζεμα
18. Πονόδοντος – ωταλγία - παθήσεις δέρματος και εξαρτημάτων
19. Κανόνες ασφάλειας στην οικογενειακή και κοινωνική ζωή & η βαλίτσα των πρώτων βοηθειών

Διδακτικές Μέθοδοι

Το μάθημα διδάσκεται στο αμφιθέατρο υπό μορφή διαλέξεων (**13 ώρες**) και προβολής power-point και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο. Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων από τους διδάσκοντες καθηγητές (π.χ. έκδοση νέων αναθεωρημένων οδηγιών ΚΑΡΠΑ που δεν συμπεριλαμβάνονται στο υπάρχον βιβλίο που διανέμεται).

Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από πρακτική άσκηση σε προπλάσματα και εξομοιωτές για εξάσκηση σε ΚΑΡΠΑ και τον αυτόματο εξωτερικό απινιδισμό (εργαστηριακές ασκήσεις). Επιπλέον, προβλέπεται κλινική **13 δίωρες** Συνοδικά προβλέπονται **52 ώρες θεωρητική** - εργαστηριακή διδασκαλία και κλινική άσκηση σε ΤΕΠ Νοσοκομείων. Υπάρχει προοπτική για ανάρτηση των διαλέξεων για κατ'επικλήση (on demand) παρακολούθηση.

Μέθοδοι αξιολόγησης: Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων ή φοιτητές που παρακολουθούν προγράμματα ERASMUS).

Σύγγραμμα:

1^η Επιλογή: Πρώτες Βοήθειες, Π. Μυριανθέας Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD. 1^η έκδοση, Αθήνα 2022

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ			
53507	/ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Δεν θα διδαχθεί
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάληψη των εννοιολογικών προσδιορισμών της ιατρονοσηλευτικής ορολογίας.

ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ			Φλώρα Μαθαματένιου, Καθηγήτρια Εμμανουήλ Ζούλιας, ΕΔΙΠ
53445	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ		
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές του τμήματος νοσηλευτικής τις τελευταίες εξελίξεις στη σύγχρονη τεχνολογία της πληροφορικής, των τηλεπικοινωνιών και της μηχανικής που σχετίζονται με μεθόδους και συσκευές διάγνωσης, θεραπείας και αποκατάστασης στο χώρο της υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι

Ο φοιτητής στο τέλος του 3^{ου} εξαμήνου θα πρέπει να έχει τις ακόλουθες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να:

1. Ορίζει το γνωστικό αντικείμενο της Βιοϊατρικής Πληροφορικής και Τεχνολογίας και να κατανοεί τις βασικές τους έννοιες.
2. Αναφέρει τις αρμοδιότητες των Τμημάτων Βιοιατρικής Πληροφορικής και Τεχνολογίας, των επιστημόνων που εργάζονται σε αυτά και το που αυτά είναι εγκατεστημένα.
3. Κατανοεί τις αρχές λειτουργίας των βιοιατρικών συστημάτων και συσκευών.
4. Αντιλαμβάνεται την σημασία της Βαθμονόμησης και του Ελέγχου Ποιότητας των Συσκευών.

5. Κατανοεί την Ασφάλεια χρήσης των μηχανημάτων και την Ασφάλεια των Ασθενών.
6. Γνωρίζει πως εφαρμόζεται η Ηλεκτρομαγνητική Ακτινοβολία στον χώρο της υγείας.
7. Κατανοεί τον τομέα της Βιο-Πληροφορικής και να αναγνωρίζει την χρησιμότητα του.
8. Κατανοεί πως γίνεται η ανάληψη και η επεξεργασία βιοσημάτων.
9. Γνωρίζει πως γίνεται η ανάληψη και η επεξεργασία ιατρικών εικόνων.

Περιεχόμενο

1. Ορισμοί, βασικές έννοιες Βιοϊατρικής Πληροφορικής και Τεχνολογίας.
2. Εφαρμογή της Βιοϊατρικής Πληροφορικής και Τεχνολογίας στο Νοσοκομειακό χώρο και στο χώρο της υγείας.
3. Εφαρμογές της Ηλεκτρομαγνητικής Ακτινοβολίας στο χώρο της υγείας.
4. Μέθοδοι ανάληψης σήματος και επεξεργασίας δεδομένων.
5. Βιο-αισθητήρες, ανιχνευτές, όργανα καταγραφής και επεξεργασίας σήματος.
6. Ψηφιακές Συσκευές Απεικόνισης.

7. Υπολογιστικοί Τομογράφοι.
8. Μέθοδοι Επεξεργασίας βιο-ιατρικών εικόνων.
9. Βιο-Υλικά – Προσθετική – Μέθοδοι αποκατάστασης.
10. Έλεγχος ποιότητας συσκευών – Ασφάλεια.
11. Βιο-Πληροφορική
12. Μέθοδοι επεξεργασίας μεγάλων βάσεων δεδομένων (ακολουθίες DNA), υπολογιστικές μέθοδοι επεξεργασίας και σύγκρισης γονιδιώματος και δομής πρωτεϊνών.

Εργαστηριακό Μέρος: Δεν Υπάρχει

Μέθοδοι Διδασκαλίας: Παραδόσεις

Μέθοδος Αξιολόγησης: Επιτυχής τελική γραπτή εξέταση.

Συγγράμματα

1^η Επιλογή: ΒιοΠληροφορική – Εφαρμογές Υπολογιστών στη Φροντίδα Υγείας και τη Βιοϊατρική, J. Cimino - E. Shortliffe, ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2013

2^η Επιλογή: Πληροφορική της Υγείας – Νοσηλευτική προσέγγιση, I. Μαντάς - A. Hasman, ΕΚΔΟΤΗΣ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2007

		Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ
53468	ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην επιστήμη της διατροφής. Πρόκειται για κατ'επιλογήν μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα και είναι ενταγμένο στο 3ο εξάμηνο.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει / κατανοήσει τα κάτωθι:

- τα χαρακτηριστικά των θρεπτικών συστατικών, τις απαιτούμενες προσλήψεις και αντίστοιχες πηγές τροφίμων
- τις αξιόλογες ελλείψεις-υπερβολές και ανισορροπίες στη διατροφή
- τις αρχές του διαιτητικού σχεδιασμού που οδηγούν στη διαμόρφωση διαιτητικών συστάσεων του γενικού πληθυσμού

- την εξατομικευμένη διαιτητική αγωγή σε καταστάσεις υγείας και σε επιλεγμένες νόσους.
- τη διαδικασία της διατροφικής φροντίδας ως καίρια κλινική πρακτική στη διαμόρφωση κατάλληλης διαιτητικής παρέμβασης.

Περιεχόμενο

- Ο ρόλος της διατροφής στην υγεία του ανθρώπου
- Ορισμός ισορροπημένης διατροφής: σύγχρονες διαιτητικές συστάσεις για την προαγωγή υγείας και την πρόληψη νόσων
- Ενεργειακό ισοζύγιο, καθορισμός ενεργειακών απαιτήσεων, παράγοντες που εμπλέκονται στην διαχείριση του σωματικού βάρους
- Κύριες διατροφικές πηγές και λειτουργίες θρεπτικών συστατικών (μακρο- και μικρο- θρεπτικά συστατικά)

- Υπολογισμός και ερμηνεία θρεπτικής σύνθεσης τροφίμων
- Ο ρόλος της διατροφής στον κύκλο της ζωής
- Αλληλαγές στις διατροφικές ανάγκες κατά τη διάρκεια της ώριμης ενήλικης ζωής-εμφάνιση χρόνιων νοσημάτων
- Τροποποίηση διατροφικής πρόσληψης για την αντιμετώπιση κοινών χρόνιων νοσημάτων (παχυσαρκία, σακχαρώδης διαβήτης τύπου 2, κοινή υπερλιπιδαιμία, υπέρταση)
- Αρχές κλινικής διατροφής: ενσωμάτωση αρχών διατροφής, κλινικής αξιολόγησης και ανάπτυξης διαιτητικής αγωγής βάσει της διαδικασίας διατροφικής διαλογής και επακόλουθης διατροφικής φροντίδας

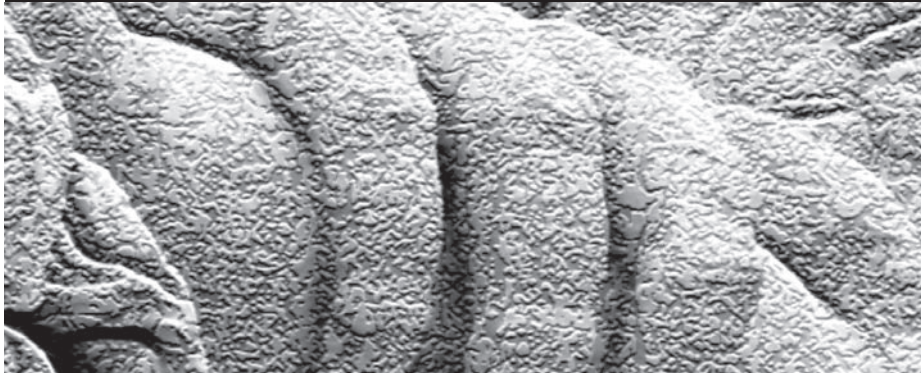
Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται υπό μορφή 13 δίωρων διαλέξεων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Διαιτολογία, M.C. Moore. Ιατρικές Εκδόσεις ΒΗΤΑ Μ ΕΠΕ, Αθήνα, 3^η έκδοση/ 2000

2^η Επιλογή: Εισαγωγή στην Διατροφή του Ανθρώπου, Cibney M., Vorster H., Kok F. J., Εκδότης: Παρισιάνου Α.Ε., Αθήνα 2^η έκδοση/2013

δ' εξάμηννο

		Ώρες διδασκαλίας											
		Εβδομάδας					Εξαμήνου				Σύνολο- ηο		ECTS
		Ασκήσεις				Ασκήσεις							
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.				
Δ' Εξάμηνο													
Υποχρεωτικά													
1.	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	2			5	26			65	91	5		
2.	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙ- ΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	2	1		4	26	13		52	91	5		
3.	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗ- ΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	2			2	26			26	52	4		
4.	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2	1			26	13			39	4		
5.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	1			4	13			52	65	4		
6.	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	2		1		26		13		39	3		
											25		
Κατ' Επιλογής Υποχρεωτικά													
1.	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡ- ΓΑΣΙΑΣ	2			1	26			13	39	2		
2.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ	2				26				26	2		
3.	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙ- ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1	1			13	13			26	2		

53441	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗ- ΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ιωάννης Ελευσινιώτης, Καθηγητής Μιχαήλ Καραμούζης, Καθ. Ιατρικής ΕΚΠΑ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ – 5ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

ΣΚΟΠΟΣ

- Εκμάθηση και εφαρμογή των μεθόδων κλινικής αξιολόγησης του ασθενούς.
- Απόκτηση γνώσεων ειδικής νοσολογίας.
- Παρακολούθηση της διαγνωστικής προσπάθειας και της θεραπευτικής αντιμετώπισης

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση των κλινικών και θεωρητικών μαθημάτων οι φοιτητές θα πρέπει να αναγνωρίζουν τα βασικά συμπτώματα και σημεία και την αδρή διαφορική διαγνωστική σε ασθενείς με επείγουσες και απειλητικές για την ζωή καταστάσεις, να είναι εξοικειωμένοι με την αδρή κλινική εξέταση των ενδοκρινών αδένων, του αναπνευστικού, μυοσκελετικού και ουροποιητικού συστήματος και με την λήψη και την αδρή αξιολόγηση των ζωτικών σημείων του ασθενούς. Επιπροσθέτως θα πρέπει να έχουν εκπαιδευτεί στην λήψη του βασικού ιστορικού του ασθενούς και στην αδρή διαφορική διαγνωστική ξεκινώντας από τον συνδυασμό της συμπτωματολογίας του ασθενούς, να έχουν εξοικειωθεί με την λήψη, την βασική αξιολόγηση και την αδρή διαφορική διαγνωστική των συχνών εργαστηριακών εξετάσεων, να έχουν εκπαιδευτεί στις φλεβοκεντήσεις, στην διαδικασία λήψης αερίων αρτηριακού αίματος, στην τοποθέτηση περιφερικού φλεβοκαθετήρα, στην τοποθέτηση καθετήρα κύστεως, στην τοποθέτηση σωλήνα αερίων και την διενέργεια υποκλυσμού καθώς και στην περιποίηση ηλικιωμένων και ηλικιωμένων μαλακών μορίων. Παράλληλα είναι απαραίτητο να έχουν παραστεί στις διαδικασίες τοποθέτησης κεντρικής φλεβικής

γραμμής, παρακέντησης πλευριτικής ή ασκτικής συλλογής, οσφυονωτιαίας παρακέντησης, λήψης μυελού οστών για μυελόγραμμα και οστεομυελική βιοψία καθώς και στην χορήγηση των συνήθων αλφά και ειδικών θεραπειών.

Περιεχόμενο

Διδακτικό μέρος

Κλινική αξιολόγηση ασθενούς

- Νόσος, σύμπτωμα, φυσικό σημείο, διάγνωση, διαγνωστική προσπάθεια
- Λήψη ιστορικού, μέθοδοι κλινικής εξέτασης των διαφόρων συστημάτων, περιοχών σώματος και οργάνων.

Νοσήματα των διαφόρων συστημάτων και οργάνων

1. Νοσήματα Αναπνευστικού Συστήματος
2. Νοσήματα Μυοσκελετικού Συστήματος
3. Αυτοάνοσα Νοσήματα
4. Νοσήματα Ενδοκρινών Αδένων
5. Νοσήματα Ουροποιητικού Συστήματος

Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Παθολογία, **The Johns Hopkins**, Ashar, Miller, Sisson. Ιατρικές Εκδόσεις ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ. Αθήνα, 5^η έκδοση 2017

2^η Επιλογή: **CECIL** Βασική Παθολογία, Benjamin Ivor, Griggs R., Wing Ed., Fitz J. Andreoli T. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, 6^η έκδοση 2017

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟ- ΝΤΙΔΑΣ		Μαρία Καθαφάτη, ΕΔΙΠ Μαρία Χατζοπούλου, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
53508	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -1Φ-4ΚΑ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητών/τριών, για την ανάπτυξη σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας, το οποίο τεκμηριώνει την φροντίδα υγείας στις περιοχές ευθύνης της Νοσηλευτικής, στηρίζεται στη θεραπευτική αλληλεπίδραση νοσηλεύτη/τριας-ατόμου/οικογένειας/ ομάδας και στοχεύει στη βασισμένη σε τεκμηριωμένη γνώση, ποιοτική συνέχεια της παρεχόμενης φροντίδας. Το σχέδιο φροντίδας οργανώνεται με βάση τη νοσηλευτική διεργασία, τα αναγνωρισμένα διεθνώς νοσηλευτικά πρότυπα και τυποποιημένη ορολογία για την τεκμηρίωση της νοσηλευτικής αξιολόγησης, των νοσηλευτικών διαγνώσεων, επιδιωκόμενων εκβάσεων, αυτόνομων και συνεργατικών παρεμβάσεων και εκτίμηση των αποτελεσμάτων φροντίδας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης για την αρχική και συνεχιζόμενη συλλογή των υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων με παρατήρηση, συνέντευξη και κλινική εξέταση, για τη διαχείριση προσωπο-κεντρικού ολιστικού σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Περιγράψει την ιστορική εξέλιξη και τα πέντε στάδια της νοσηλευτικής διεργασίας, ως αποδεκτή διεθνώς επιστημονική μέθοδο οργάνωσης και παροχής προσωπο-κεντρικής νοσηλευτικής φροντίδας.
- Εκτιμά και αξιοποιεί τα πλεονεκτήματα της χρήσης της νοσηλευτικής διεργασίας στις διαδικασίες αξιολόγησης, κλινικής κρίσης, συ-

στηματικού σχεδιασμού προσωπο-κεντρικής φροντίδας και επανεκτίμησης.

- Αναφέρει και εξηγεί τρία οφέλη για τον ασθενή και τη Νοσηλευτική από την ορθή χρήση της νοσηλευτικής διεργασίας.
- Διακρίνει τη νοσηλευτική από την ιατρική αξιολόγηση.
- Αναγνωρίζει και ανιχνεύει όλες τις πηγές δεδομένων και διακρίνει τα υποκειμενικά και αντικειμενικά δεδομένα αξιολόγησης του ατόμου/ασθενή.
- Περιγράφει το σκοπό της νοσηλευτικής παρατήρησης, συνέντευξης και της φυσικής εξέτασης για την ολιστική αξιολόγηση.
- Λαμβάνει το νοσηλευτικό ιστορικό, χρησιμοποιώντας αποτελεσματικές τεχνικές συνέντευξης.
- Διακρίνει την ολοκληρωμένη αξιολόγηση κατά την εισαγωγή του ασθενούς από τις επικεντρωμένες αξιολογήσεις.
- Σχεδιάζει με συστηματικό τρόπο τις αξιολογήσεις των ασθενών, αναγνωρίζοντας τις προτεραιότητες για τη δόμηση των δεδομένων που πρέπει να συλλεχθούν.
- Διεξάγει συλλογή αντικειμενικών δεδομένων με την κλινική εξέταση για τις λειτουργίες του ατόμου (της διανοητικής κατάστασης, της αναπνευστικής και καρδιαγγειακής λειτουργίας, της θρέψης, της απέκκρισης, του δέρματος, της κινητικότητας, ανάπαυσης, σεξουαλικής και αναπαραγωγικής λειτουργίας).
- Αξιολογεί τα διαθέσιμα εργαστηριακά δεδομένα εκτίμησης των λειτουργιών του ατόμου.
- Εξηγεί τότε τα συλλεχθέντα υποκειμενικά δεδομένα χρήζουν επικύρωσης.
- Περιγράφει τον όρο νοσηλευτική διάγνωση,

διακρίνοντας τον από την ιατρική διάγνωση και από το μικτό πρόβλημα που χρήζει ομαδικής αντιμετώπισης.

- Χρησιμοποιεί τις αποδεκτές διεθνώς ταξινομήσεις για τη διατύπωση και τεκμηρίωση των νοσηλευτικών διαγνώσεων.
- Αναπτύσσει τις προτεραιότητες των νοσηλευτικών διαγνώσεων του συγκεκριμένου ατόμου/οικογένειας με τη χρήση κριτηρίων.
- Περιγράφει το σκοπό και τα οφέλη του σχεδιασμού της φροντίδας
- Περιγράφει πως οι σκοποί του ασθενούς/προσδοκώμενες εκβάσεις και οι νοσηλευτικές παρεμβάσεις προκύπτουν από τις νοσηλευτικές διαγνώσεις.
- Αναπτύσσει σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας με κατάλληλα διατυπωμένους σκοπούς/εκβάσεις και τις σχετιζόμενες νοσηλευτικές οδηγίες.
- Χρησιμοποιεί κριτήρια για να εκτιμήσει τις δεξιότητες σχεδιασμού.
- Διακρίνει μεταξύ των ανεξάρτητων, αλληλοεξαρτώμενων ή συνεργατικών νοσηλευτικών παρεμβάσεων.
- Χρησιμοποιεί τη συνεχή αξιολόγηση δεδομένων για να κατευθύνει την επανεξέταση του σχεδίου φροντίδας.
- Περιγράφει το στάδιο της εκτίμησης των αποτελεσμάτων, το σκοπό του και τη σχέση του με τα άλλα στάδια της νοσηλευτικής διεργασίας.
- Εκτιμά την επίτευξη των σκοπών /εκβάσεων που προσδιορίστηκαν στο σχέδιο φροντίδας υγείας.
- Χρησιμοποιεί τις αντιδράσεις του ασθενούς στο σχέδιο φροντίδας για να τροποποιεί το σχέδιο, εάν χρειάζεται.
- Αναγνωρίζει τις προσωπικές δυνάμεις και αδυναμίες του, κάτω από το φως των βασικών νοσηλευτικών γνώσεων και δεξιοτήτων στην εφαρμογή της νοσηλευτικής διεργασίας στην κλινική πρακτική..
- Αποδέχεται την αυτοεκτίμηση ως σημαντι-

κό στοιχείο στην ανάπτυξη της δυνατότητας παροχής ποιοτικής νοσηλευτικής φροντίδας

- Συνηγορεί για τη χρησιμότητά της νοσηλευτικής διεργασίας ως βάση για την επαγγελματική νοσηλευτική πρακτική και προαγωγή της νοσηλευτικής επιστήμης.

Περιεχόμενο

- Οργάνωση και Διαχείριση εξατομικευμένης Φροντίδας ασθενούς με την εφαρμογή της Νοσηλευτικής Διεργασίας.
- Νοσηλευτική Αξιολόγηση. Υποκειμενικά και Αντικειμενικά δεδομένα
- Πηγές και Μέθοδοι συλλογής νοσηλευτικής αξιολόγησης των σχετιζόμενων παραγόντων και προσδιοριστικών χαρακτηριστικών.
- Η συνέντευξη με τον ασθενή και την οικογένεια
- Οργάνωση συλλεχθέντων δεδομένων-Λήψη Νοσηλευτικού Ιστορικού
- Συλλογή υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων για τις διαγνωστικές κατηγορίες (Ακεραιότητα εγώ, Αναπνευστική λειτουργία, Ασφάλεια, Δραστηριότητα-Ανάπαυση, Εκπαίδευση- Μάθηση, Θρέψη(Τροφή-Υγρά Καθημερινές δραστηριότητες, Νευρολογική-Αισθητήρια Λειτουργία, Καρδιαγγειακή Λειτουργία, Σεξουαλικότητα)
- Κλινική εξέταση για τις λειτουργίες της διανοητικής κατάστασης, της αναπνευστικής και καρδιαγγειακής λειτουργίας, της θρέψης, της απέκκρισης, του δέρματος, της κινητικότητας, δραστηριότητας-ανάπαυσης, σεξουαλικής και αναπαραγωγικής λειτουργίας
- Νοσηλευτική Διάγνωση Ανίχνευση και διατύπωση νοσηλευτικών διαγνώσεων
- Σχεδιασμός Νοσηλευτικής Φροντίδας- Επιθυμητές εκβάσεις, Εκτίμηση των αποτελεσμάτων της παρεχόμενης Νοσηλευτικής Φροντίδας
- Εφαρμογή Νοσηλευτικής Φροντίδας. Ανεξάρτητες και εξηρητημένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις

- Εκτίμηση των αποτελεσμάτων της Παρεχόμενης Νοσηλευτικής φροντίδα
- Τεκμηρίωση της παρεχόμενης Νοσηλευτικής Φροντίδας. Αναφορά και Σύσκεψη

Φροντιστηριακή Άσκηση

- Οι φοιτητές μέσω φροντιστηριακών ασκήσεων θα έχουν την ευκαιρία να καλλιεργήσουν τις δεξιότητες νοσηλευτικής αξιολόγησης ανά λειτουργία με τη χρήση εποπτικών μέσων και την επίδειξη και πρακτικά άσκηση σε προπλάσματα.
- Οι φοιτητές σε ομάδες θα ασκηθούν στην οργάνωση, διαχείριση και τεκμηρίωση νοσηλευτικής φροντίδας ατόμων με πραγματικά και δυνητικά προβλήματα υγείας με τη συμμετοχή τους στην ανάλυση ασκήσεων που αφορούν κλινικά σενάρια και κλινικές περιπτώσεις ασθενών. Στην ανάλυση κάθε κλινικής περίπτωσης θα δοκιμάσουν τη χρήση των πέντε σταδίων της επιστημονικής μεθόδου της νοσηλευτικής διεργασίας για την οργάνωση και διαχείριση σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας.
- Η παροχή ευκαιριών εμπέδωσης της θεωρητικής γνώσης με πρακτική άσκηση και η δυνατότητα συζήτησης ερωτήσεων και προβληματισμών που εγείρονται από την επεξεργασία

κλινικών περιπτώσεων θα τους προετοιμάσει για αποδοτικότερη κλινική άσκηση.

Κλινική Άσκηση: Στην κλινική άσκηση ο/η κάθε φοιτητής/τρια διατηρεί με βάση οδηγό ατομικό αρχείο -των κλινικών εμπειριών από την ενεργό συμμετοχή του στην οργάνωση σχεδίου νοσηλευτικής φροντίδας και διαχείριση της παροχής προσωπο-κεντρικής νοσηλευτικής φροντίδας συγκεκριμένων ανατεθέντων ασθενών με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας.

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Γραπτή εργασία από την κλινική άσκηση: 30%
- Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις 50%

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Οδηγός Ανάπτυξης Σχεδίου Νοσηλευτικής Φροντίδας, 2^η έκδοση, M.Doenges, F.Moorhouse, A.Murr Γενική Επιμέλεια Ελισάβετ Πατηράκη - Κουρμπάνη Επιμέλεια Ενοτήτων: Σ.Κατσαράγκης, Μ.Χατζοπούλου Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD Αθήνα, 2^η έκδοση/ 2021

2^η Επιλογή: Δεν υπάρχει

53443	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ιωάννης Κακλαμάνος, Καθηγητής Κωνσταντίνος Μπίρμπας, Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της μεθοδολογίας στη διαγνωστική προσπέληση του χειρουργικού ασθενούς, η παρουσίαση της σημειολογίας των χειρουργικών παθήσεων και η θεωρητική κατάρτιση στις βασικές αρχές που διέπουν τον μεταβολισμό του χειρουργικού ασθενούς.

Περιεχόμενο

- **Εισαγωγή στη Χειρουργική – Ιστορική εξέλιξη της Χειρουργικής:** Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν κατανοήσει τις βασικές αρχές που διέπουν την χειρουργική πράξη, να γνωρίζουν στοιχεία επιδημιολογίας των συνήθων χειρουργικών παθήσεων. Επίσης αναφέρονται περιληπτικά οι ιστορικοί σταθμοί της ανάπτυξης της Χειρουργικής.
- **Κλινική εξέταση κεφαλής, τραχήλου, θώρακα, καρδιάς και μεγάλων αγγείων:** Διδάσκεται η ανατομία του τραχήλου και περιγράφεται ο τρόπος αντικειμενικής εξέτασης του σπληνικού κρανίου του προσωπικού κρανίου και του τραχήλου. Οι φοιτητές θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με την αιτιολογία, την κλινική εικόνα και τις αρχές διαγνωστικής προσπέλησης των χειρουργικών παθήσεων του θώρακος και των μεγάλων αγγείων.
- **Θυρεοειδής και παραθυρεοειδείς αδένες:** Οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να περιγράψουν την κλινική εικόνα και την αντικειμενική εξέταση ασθενών με παθήσεις του θυρεοειδούς και των παραθυρεοειδών αδένων.
- **Κλινική εξέταση του μαστού:** Οι φοιτητές διδάσκονται την κλινική εξέταση του μαστού τόσο κατά την εξέταση προληπτικού ελέγχου, όσο και μετά από απεικονιστικά ευρήματα. Θα

είναι σε θέση να περιγράψουν τα κλινικά χαρακτηριστικά των καλοήθων και κακοήθων όζων, των κύστεων και των φλεγμονωδών παθήσεων του μαστού.

- **Κλινική εξέταση της κοιλίας:** Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην τοπογραφική ανατομική της περιτοναϊκής κοιλότητας. Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τα συμπτώματα και σημεία της περιτονίτιδος, του ειλεού και των άλλων χειρουργικών παθήσεων της κοιλίας.
- **Κήλης του κοιλιακού τοιχώματος:** Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν την ανατομία του κοιλιακού τοιχώματος με ιδιαίτερη έμφαση στην βουβωνική περιοχή, τον μηριαίο δακτύλιο και το πρόσθιο κοιλιακό τοίχωμα. Επίσης περιγράφονται η αντικειμενική εξέταση και τα κυριότερα συμπτώματα και σημεία των περιεσφυγμένων και μη κηλών.
- **Παθήσεις του πρωκτού:** Αναλύεται η κλινική εικόνα των παθήσεων του πρωκτού με έμφαση στην αιμορροϊδική νόσο, τα περιεδρικά αποστήματα και στα νεοπλάσματα.
- **Οι αρθρώσεις του ώμου και του αγκώνα, ο βραχίονας, η άκρα χείρ, ο άκρος πους:** Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τα βασικά ανατομικά στοιχεία των παραπάνω αρθρώσεων, να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα συμπτώματα και τα σημεία των συνθεστέρων ορθοπαιδικών προβλημάτων των παραπάνω ανατομικών περιοχών.
- **Κλινική εξέταση περιφερικών αγγείων:** Περιγράφεται η αντικειμενική εξέταση, η κλινική εικόνα και η διαγνωστική προσπέληση των κυριότερων χειρουργικών παθήσεων των περιφερικών αρτηριών, φλεβών και λεμφαγγείων.

- **Η αντιμετώπιση του πολυτραυματία:** Παρουσιάζεται συνοπτικά η δομή των εθνικών συστημάτων αντιμετώπισης των πολυτραυματιών, των τραυματιολογικών κέντρων του ATLS. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στις στρατηγικές πρόληψης των ατυχημάτων.
- **Ο οφθαλμός:** Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τα βασικά ανατομικά στοιχεία του οφθαλμού και την κλινική εικόνα των πλέον συχνών οφθαλμικών παθήσεων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Προφορικές ή γρα-

πτές εξετάσεις (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και βραχεία ανάπτυξη θεμάτων).

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Hamilton Bailey Χειρουργική Σημειολογία, Lumley J, Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2010

2^η Επιλογή: Σύγχρονη Χειρουργική, Συγγραφείς: Α. Κωστάκης, Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2005

53339	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Αντωνία Πασχάλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -1Φ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές: α) να εισάγει τους φοιτητές στις βασικές γνώσεις στην επιστήμη της ψυχολογίας, αναπτύσσοντας τις κυριότερες ψυχολογικές θεωρίες που συμβάλλουν στην κατανόηση της προσωπικότητας και της συμπεριφοράς του ανθρώπου, β) να εστιάσει στην βαθύτερη κατανόηση των ψυχολογικών παραγόντων και διεργασιών που αφορούν τη σωματική υγεία και ασθένεια, την πρόληψη προβλημάτων υγείας και την τροποποίηση συμπεριφορών υγείας, γ) να εμβαθύνει στην ανάπτυξη προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής παρέμβασης για τη βελτίωση της υγείας των ασθενών και της προσαρμογής τους στην χρόνια ασθένεια.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση:

1. Να γνωρίζουν πώς διαμορφώνεται και αξιολογείται η προσωπικότητα καθώς και να έχουν κατανοήσει τις βασικές αρχές των βασικών

θεωρητικών μοντέλων και προσεγγίσεων που αναφέρονται στις θεωρίες προσωπικότητας, καθώς και παραδείγματα από την εφαρμογή τους στον χώρο της υγείας

2. Να είναι σε θέση να δίνουν το ορισμό και να προσδιορίζουν τους στόχους και τις εφαρμογές της Ψυχολογίας της Υγείας
3. Να γνωρίζουν τις διαφορές ανάμεσα στο βιοϊατρικό και βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο υγείας και πώς αναπτύσσεται η σχέση του αρρώστου και επαγγελματιών υγείας στα πλαίσια του κάθε μοντέλου
4. Να γνωρίζουν συμπεριφορές που σχετίζονται με την υγεία και την προαγωγή της υγείας
5. Να γνωρίζουν τι είναι η επαγγελματική εξουθένωση, τα θεωρητικά μοντέλα και τις επιπτώσεις στην υγεία των επαγγελματιών υγείας
6. Να γνωρίζουν τις μεθόδους και τεχνικές της Ψυχοεκπαίδευσης και της Συνέντευξης Κινητοποίησης και των εφαρμογών τους σε ασθενείς που πάσχουν από χρόνια προβλήματα υγείας

Περιεχόμενο

1. Κατανόηση της Προσωπικότητας και των εξής Θεωρητικών Μοντέλων: α. Ψυχοδυναμικό β. Συμπεριφοριστικό γ. Γνωσιακό, δ. Ανθρωπιστικό
2. Το Βιοατρικό και Βιο-Ψυχο-Κοινωνικό Μοντέλο Υγείας - ο Ρόλος της Ψυχολογίας στον Χώρο της Υγείας
3. Στρες και Υγεία. Θεωρητικές προσεγγίσεις και ερευνητικά δεδομένα
4. Συμπεριφορές που σχετίζονται με την υγεία και προγράμματα για την προαγωγή της υγείας
5. Το στρες του προσωπικού υγείας και η επαγγελματική εξουθένωση
6. Ψυχοκοινωνικές Παρεμβάσεις & προγράμματα προσαρμογής του ασθενή με χρόνιο πρόβλημα υγείας: Ψυχοεκπαίδευση & Συνέντευξη Κινητοποίησης

Φροντιστηριακό μέρος

Βιωματικές ασκήσεις που στόχο έχουν να βοη-

θήσουν τους φοιτητές να κατανοήσουν τη στάση τους απέναντι στον άρρωστο και τους συγγενείς του, αλλά και το ρόλο που αναλαμβάνουν όταν παρέχουν υπηρεσίες υγείας.

Μέθοδος αξιολόγησης: Η Αξιολόγηση θα γίνεται μέσω γραπτών εξετάσεων. Κρίνεται σημαντικό η συμμετοχή των φοιτητών στις ασκήσεις και συζητήσεις που γίνονται μέσα στην τάξη.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Η Ψυχολογία στον Χώρο της Υγείας. Δ. Παπαδάτου & Φ. Αναγνωστόπουλος. Εκδότης Παπαζήση ΑΕΒΕ. Αθήνα, 1^η έκδοση 2011.

2^η Επιλογή: Ψυχολογία της Υγείας. Sarafino P. Edward & Smith W. Timothy. Εκδότης Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε, Αθήνα, 1^η έκδοση/2021.

53366	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Θεόδωρος Κατσούλης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ -4ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει στο φοιτητή της Νοσηλευτικής τις βασικές γνώσεις πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων στους χώρους παροχής φροντίδας υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι

- Η εξοικείωση των φοιτητών με βασικές διαδικασίες επιτήρησης και ελέγχου λοιμώξεων
- Η εμβάθυνση και η επικαιροποίηση των γνώσεων, στο αντικείμενο του ελέγχου των λοιμώξεων σύμφωνα με τις ανάγκες των ελληνικών υγειονομικών μονάδων

Περιεχόμενο

- Σχετιζόμενες με τη φροντίδα υγείας λοιμώξεις. Ορισμοί και βασικές έννοιες.
- Νομοθεσία και Εσωτερικοί Κανονισμοί ελέγχου λοιμώξεων. Δείκτες Ελέγχου Λοιμώξεων σε Μονάδες Υγείας. Ο ρόλος του Νοσηλευτή Επιτήρησης Λοιμώξεων στις Μονάδες Υγείας
- Δέσμες μέτρων για την πρόληψη των αναπνευστικών λοιμώξεων, για την πρόληψη λοιμώξεων του ουροποιητικού, για την πρόληψη λοιμώξεων χειρουργικού πεδίου, για την πρό-

λήψη βακτηριαιμιών που σχετίζονται με τους Κεντρικούς Φλεβικούς Καθετήρες

- Διαχείριση λοιμώξεων σε ειδικές ομάδες ασθενών
- Λοιμώξεις στο ευρύτερο νοσοκομειακό περιβάλλον (τρόφιμα, νερό, αέρας κ.λπ.).
- Λοιμώξεις στην κοινότητα. Νεοεμφανιζόμενα και Αναδυόμενα νοσήματα σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (μετανάστες, αθίγγανοι)
- Ατυχηματικοί τραυματισμοί επαγγελματιών υγείας, επιτήρηση και μέτρα πρόληψης
- Διαχείριση αποβλήτων των υγειονομικών μονάδων. Διαχείριση νοσοκομειακού ιματισμού

Κλινική Άσκηση: υπό την επίβλεψη των νο-

σηλευτών ελέγχου Λοιμώξεων γενικών νοσοκομείων της Αττικής.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: **Λοιμώξεις Σχετιζόμενες με την Φροντίδα υγείας**, Ελένη Αποστολοπούλου Εκδό- της: Χαβαλής Α – Χατζησυμεών Κ Ο.Ε. Αθήνα, 2016

2^η Επιλογή: **Τα μικρόβια και ο Άνθρωπος**, - Στέλιος Π Χατζηπαναγιώτου & Νικόλαος Ι Λεγάκης, Εκδότης: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΟΥΚΙΣΑ, Αθήνα 2^η έκδοση/2017.

			Συντονιστής: Αθανάσιος Τσακρής, Καθ. Ιατρικής ΕΚΠΑ Διδάσκουσα: Ευαγγελία Δημητρούλια, Επίκ. Καθηγήτρια Ιατρικής ΕΚΠΑ Εργαστήρια από τα Μέλη ΔΕΠ: Ευαγγελία-Θεοφάνω Πιπεράκη Βασιλική Πιτυρίγκα Θεόδωρο Πιτταρά Βασιλική Λαμπροπούλου
53330	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-1Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		3	

Σκοπός του μαθήματος της Μικροβιολογίας είναι να αποκτηθούν βασικές γνώσεις Μικροβιολογίας, αλλα και ειδικές γνώσεις των μικροοργανισμών ανά ομάδες και ανά σύστημα καθώς και η εξοικείωση με μικροβιολογικές πρακτικές, προσαρμοσμένα στις ανάγκες του νοσηλευτή.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση των διαλέξεων, των

εργαστηριακών ασκήσεων και την επιτυχή εξεταστική δοκιμασία, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να αναγνωρίζουν στο μικροσκόπιο έναν μικροοργανισμό και να τον ταξινομούν.
- Να γνωρίζουν τις έννοιες του μικροβιόματος, της φυσιολογικής χλωρίδας και των αποικιών.
- Να γνωρίζουν τις κύριες εργαστηριακές διαδικασίες διαγνωστικής λοιμώξεων, σε σχέση με

τον αιτιολογικό παράγοντα, την εστία λοίμωξης.

- Να γνωρίζουν βασικά στοιχεία των κυριότερων παθογόνων μικροοργανισμών. Βακτήρια (Gram-θετικά και Gram-αρνητικά, βακτηρίδια και κόκκοι, αερόβια, αναερόβια και μικροαερόφιλα, κλπ.), ιοί (DNA και RNA-ιοί, κλπ.),
- Να γνωρίζουν τους ειδικούς μηχανισμούς παθογένειας των μικροβίων.
- Να γνωρίζουν τις διαδικασίες ανοσοποίησης (παθητικής και ενεργητικής) και εμβολιασμών.

Περιεχόμενο

- Βασικές αρχές Μικροβιολογίας. Προκαρυωτικό και ευκαρυωτικό κύτταρο. Μεταβολισμός μικροοργανισμών και μικροβιακή ανάπτυξη. Γενετική μικροβίων
- Ταξινόμηση μικροοργανισμών. Μέθοδοι ταξινόμησης και ταυτοποίησης.
- Αλληλεπίδραση μικροβίου και ξενιστή. Μικροβίωμα και φυσιολογική χλωρίδα, σαπρόφυτα και αποικιστές.
- Παθογένεια λοιμώξεων και μηχανισμοί παθογένειας μικροβίων. Επιδημιολογία λοιμώξεων.
- Αποστείρωση-Απολύμανση-Αντισηψία-Φυσιολογικοί και χημικοί παράγοντες ελέγχου της μικροβιακής ανάπτυξης
- Συλλογή και χειρισμοί του κλινικού δείγματος
- Γενική Ανοσολογία και Ανοσολογία Λοιμώξεων. Φυσική (μη ειδική) και επίκτητη (ειδική) ανοσία.
- Αντιμικροβιακή Χημειοθεραπεία. Μηχανισμοί δράσης των αντιβιοτικών και μηχανισμοί αντο-

χής. Εργαστηριακές δοκιμασίες αντιμικροβιακής ευαισθησίας. Επιδημιολογία αντοχής.

- Μικροοργανισμοί και λοιμώξεις ανά συστήματα.
- Βακτηριολογία (Gram-θετικά και Gram-αρνητικά βακτηρίδια και κόκκοι, αερόβια, αναερόβια και μικροαερόφιλα, μυκοβακτηρίδια, ακτινομύκητες, χλαμύδια και μυκοπλάσματα, κλπ.).
- Ιολογία (DNA και RNA-ιοί, κλπ.).
- Νοσοκομειακές λοιμώξεις και λοιμώξεις σε ανοσοκατεσταλμένους. Έλεγχος και επιτήρηση λοιμώξεων Εμβόλια και ανοσοποίηση (παθητική και ενεργητική).
- Αιτιολογικοί παράγοντες και μικροβιολογική διερεύνηση ανά σύστημα (αναπνευστικό, ουροποιητικό, ΚΝΣ, γαστρεντερικό, μικροβιαιμία)

Εργαστηριακό μέρος:

1. Χρώση Gram, Ziehl neelsen
2. Καλλιέργειες από εναιώρημα και αποικία μικροοργανισμών
3. Αντιβιογράμματα, αξιολόγηση καλλιέργειας, εξοικείωση με διαφορετικά καλλιιεργήματα

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγραμματα:

1^η Επιλογή: Ιατρική Μικροβιολογία των D. Greenwood, R. Slack, Εκδότης BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2011.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

53349	ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Παναγιώτα Σουρτζή, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -1ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση σύγχρονων θεωρητικών γνώσεων σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας και ιδιαίτερα αυτών που αναφέρονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στην αλληλεπίδραση υγείας και εργασίας και στη μελέτη των παραγόντων που επηρεάζουν αυτή τη σχέση. Επίσης επιδιώκεται η απόκτηση ικανοτήτων πρακτικής εφαρμογής, μέσω της άσκησης στην ολοκληρωμένη προληπτική εξέταση του εργαζόμενου και επισκέψεις σε χώρους εργασίας.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- ορίσει τη σχέση υγείας και εργασίας.
- γνωρίζει που μπορεί να βρει τη νομοθεσία υγιεινής της εργασίας που ισχύει στη χώρα μας,
- συζητά την οργάνωση και λειτουργία υπηρεσιών υγιεινής της εργασίας.
- γνωρίζει τη λειτουργία της διεπιστημονικής ομάδας υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας
- περιγράφει τις βασικές διαστάσεις του ρόλου του νοσηλευτή για τη διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.
- συνδυάζει και επιλέγει τις κατάλληλες γνώσεις βασικής νοσηλευτικής φροντίδας στη φροντίδα των εργαζομένων.
- παρέχει εκπαίδευση των εργαζομένων σε θέματα υγείας.
- αναγνωρίζει τους βασικούς παράγοντες κινδύνου για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.
- εφαρμόζει τις ενέργειες που απαιτούνται για

τον έλεγχο και τη διατήρηση της υγείας των εργαζομένων

- αναγνωρίζει τους εργασιακούς παράγοντες που επηρεάζουν -είτε θετικά είτε αρνητικά- την υγεία του εργαζόμενου
- κατανοεί την αλληλεπίδραση της εργασίας και του τρόπου ζωής στην προάσπιση και προαγωγή της υγείας του εργαζόμενου.
- περιγράφει τις κατηγορίες δυνητικών κινδύνων που προέρχονται από την εργασία
- αναγνωρίζει και καταγράφει τους παράγοντες κινδύνου για πρόκληση εργατικού ατυχήματος
- κατανοεί την αλληλεπίδραση εργασίας και τρόπου ζωής αθλή και περιβάλλοντος στην εκδήλωση νοσημάτων επαγγελματικής αιτιολογίας
- κατανοεί τις βασικές αρχές ασφαλούς σχεδιασμού της θέσης εργασίας
- περιγράφει τις κατηγορίες εργασιακών παραγόντων που επιδρούν βλαπτικά στην ψυχοκοινωνική υγεία των εργαζομένων

Περιεχόμενο

- Ορισμός και σκοποί της υγιεινής της εργασίας, Ιστορική αναδρομή.
- Σχέση υγείας και εργασίας.
- Νομοθεσία υγιεινής της εργασίας
- Ομάδα υγιεινής της εργασίας και λειτουργία της.
- Νοσηλευτική υγιεινής της εργασίας, ορισμός και πλαίσιο λειτουργίας.
- Οργάνωση συστήματος πρώτων βοηθειών στο χώρο εργασίας.
- Παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων.
- Αγωγή Υγείας, προαγωγή της υγείας στο χώρο της εργασίας.

- Αναγνώριση και παρακολούθηση βλαπτικών παραγόντων του περιβάλλοντος εργασίας.
- Αρχεία δεδομένων του χώρου εργασίας.
- Ένταξη και επανένταξη στην εργασία ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Εργατικό ατύχημα, νομοθεσία, στατιστικά στοιχεία.
- Παράγοντες πρόκλησης ατυχημάτων, αρχές ασφαλούς εργασίας και πρόληψη ατυχημάτων.
- Επαγγελματική ασθένεια, νομοθεσία, στατιστικά στοιχεία.
- Επαγγελματικά νοσήματα κατά συστήματα, επαγγελματικός καρκίνος.
- Τοξικολογία, όρια έκθεσης
- Εργονομία
- Ψυχολογία της εργασίας
- Επιδημιολογία, εφαρμογές στην υγιεινή της εργασίας
- Πολυπαραγοντική ανάληψη θέσης εργασίας

Κλινική άσκηση-1 ώρα την εβδομάδα

- Λήψη επαγγελματικού ιστορικού και εκμάθηση και εξάσκηση στη σπιρομέτρηση, ακοομέτρηση, οπτική εξέταση, ηλεκτροκαρδιογράφημα, κ.λ.π., στα πλαίσια της ολοκληρωμένης προληπτικής εξέτασης του εργαζομένου στο χώρο

του εργαστηρίου πρόληψης και στις υπηρεσίες υγιεινής της εργασίας όπου γίνονται επισκέψεις.

- Πολυπαραγοντική ανάληψη θέσης εργασίας, με χρήση ερωτηματολογίου και παραδείγματα από το χώρο παροχής φροντίδας υγείας.

Μέθοδοι διδασκαλίας: Διάλεξη και συζήτηση, Επίδειξη και εξάσκηση, Χρήση εποπτικών μέσων όπως το διαδίκτυο, βίντεο, παρουσίαση, γραπτή εξάσκηση με ερωτηματολόγια και υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class

Αξιολόγηση μαθήματος: Γραπτή εξέταση.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Υγεία και Εργασία. **ΒΕΛΟΝΑΚΗΣ Ε & ΣΟΥΡΤΖΗ Π.**, ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα 1^η έκδοση/2009.

2^η Επιλογή: Ιατρική της Εργασίας, Επιδημιολογία και Πρόληψη. **ΛΙΝΟΥ Α.**, ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Αθήνα 1^η έκδοση/2005.

			Φλώρα Μαθηματένιου, Καθηγήτρια Ιωσήφ Λιάσκος, ΕΔΙΠ Εμμανουήλ Ζούλιας, ΕΔΙΠ
53344	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος των πληροφοριακών συστημάτων υγείας (ΠΣΥ) είναι να διδάξει στους φοιτητές τις αρχές προγραμματισμού, ανάπτυξης, λειτουργίας, συντήρησης, αξιολόγησης και διαχείρισης των πληροφοριακών συστημάτων σε

οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας και παρόχους υγείας καθώς επίσης και τα αναμενόμενα οφέλη από τη χρήση τους και την συμβολή τους στην προαγωγή της υγείας των ασθενών. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη συμμετοχή των χρηστών

σε όλα τα στάδια της ψηφιακής μετάβασης (πλή-
ον της χρήσης).

Μαθησιακοί στόχοι

Ο φοιτητής στο τέλος του 4^{ου} εξαμήνου θα
πρέπει να έχει αποκτήσει τις ακόλουθες γνώσεις
και δεξιότητες:

- Κατανόηση αρχών συστημικής ανάλυσης
- Προσέγγιση των οργανισμών παροχής υπηρε-
σιών υγείας (ΟΠΥΥ) ως σύστημα
- Προγραμματισμός ΠΣΥ με βάση τη συστημική
προσέγγιση
- Γνώση των ειδών και αρχιτεκτονικών ανάπτυ-
ξης ΠΣΥ
- Γνώση των προτύπων, συστημάτων κωδικοποί-
ησης ιατρικών και νοσηλευτικών όρων – συστη-
μάτων καταγραφής της ιατρικής πληροφορίας
- Γνώση των συστημάτων Ηλεκτρονικών Φακέ-
λων Υγείας
- Γνώση συμμετοχικών μεθοδολογιών ανάπτυ-
ξης ΠΣΥ
- Κατανόηση των αρχών διαλειτουργικότητας ΠΣΥ
- Κατασκευή μοντέλων και ανάλυση δεδομέ-
νων υγείας
- Κατανόηση θεμάτων ασφάλειας ΠΣΥ – Διασφά-
λισης του Ιατρικού Απορρήτου
- Γνώση των στοιχείων της γλώσσας UML – Μο-
ντέλια Περιπτώσεων χρήσης, κλήσεων και δρα-
στηριοτήτων
- Γνώση των μεθόδων αξιολόγησης ΠΣΥ
- Γνώση των πρακτικών διοίκησης έργων ΠΣΥ

Περιεχόμενα

- Αρχές συστημικής ανάλυσης
- Οργανισμοί παροχής υπηρεσιών υγείας (ΟΠΥΥ)
ως σύστημα
- Συστημική προσέγγιση και προγραμματισμός ΠΣΥ
- Είδη και αρχιτεκτονικές ανάπτυξης ΠΣΥ (λειτουργική

διαλειτουργική, διαχειριστικά, ιατρικά, πρωτοβάθμιας υγείας, επείγουσας
προνοσοκομειακής και νοσοκομειακής υγείας
– τεχνική διάκριση – κωδικοποιημένων δεδο-
μένων/εγγραφοκεντρική, διεργασιοστρεφής,
υπηρεσιοστρεφής, νεφοειδής, κινητή, συγκε-
ντρωτική και κατανεμμένη.

- Πρότυπα, Συστήματα Κωδικοποίησης Ιατρικών
και Νοσηλευτικών Όρων – Συστήματα Κατα-
γραφής της Ιατρικής Πληροφορίας
- Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας
- Συμμετοχικές μεθοδολογίες ανάπτυξης ΠΣΥ-Κύ-
κλος Ζωής και Ευέλικτη Μεθοδολογία
- Ολοκλήρωση και Διαλειτουργικότητα ΠΣΥ – XML
- Μοντελοποίηση και ανάλυση δεδομένων υγείας
- Ασφάλεια ΠΣΥ – Διασφάλιση του Ιατρικού
Απορρήτου
- Στοιχεία της γλώσσας UML – Μοντέλια Περιπτώ-
σεων χρήσης, κλήσεων και δραστηριοτήτων
- Αξιολόγηση ΠΣΥ
- Διοίκηση έργων ΠΣΥ

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας,
Γ. Βασιλακόπουλος – Φ. Μαθηματένιου, Εκδόσεις:
ΤΣΟΤΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ε.Ε., Αθήνα 1^η έκδοση/2022

2^η Επιλογή: ΒιοΠληροφορική – Εφαρμογές
Υπολογιστών στη Φροντίδα Υγείας και τη Βιοϊατρι-
κή, J. Cimino – E. Shortliffe, Εκδόσεις Broken Hill
Publishers Ltd, Αθήνα 1^η έκδοση/ 2013

3^η Επιλογή: Πληροφορική της Υγείας – Νο-
σηλευτική Προσέγγιση, I. Μαντάς – Α. Hasman,
Εκδόσεις: Broken Hill Publishers Ltd, Αθήνα 1^η έκ-
δοση/2007

53357 ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Αντωνία Πασχάλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	1Θ -1Φ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζει η σχέση και επικοινωνία μεταξύ αρρώστου και προσωπικού υγείας καθώς και η ανάπτυξη δεξιοτήτων που συμβάλλουν στην ψυχολογική στήριξη του αρρώστου και της οικογενείας του σε διάφορες φάσεις της αρρώστιας.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές των θεωρητικών μοντέλων που αναφέρονται στην επικοινωνία
- Να αναγνωρίζουν τις πτυχές «ανοιχτής» & «κλειστής» μη λεκτικής επικοινωνίας, καθώς και τις επιπτώσεις της μη λεκτικής επικοινωνίας στις σχέσεις που αναπτύσσουν με ασθενείς συγγενείς και στο εργασιακό τους περιβάλλον
- Να αναγνωρίζουν και να αποφεύγουν τους «φραγμούς» στην επικοινωνία
- Να μπορούν να εφαρμόσουν τις δεξιότητες της ενεργητικής ακρόασης
- Να διαχειρίζονται αποτελεσματικά οδυνηρές αντιδράσεις, όπως θυμό, επιθετικότητα, καταθλιπτικές αντιδράσεις ασθενών και συγγενών
- Να αναγνωρίζουν τις προσωπικές τους αντιδράσεις που παρεμποδίζουν και διευκολύνουν την επικοινωνία τους με τους «άλλους».

Περιεχόμενο

- Επικοινωνία: Ορισμός & παράμετροι που την προσδιορίζουν
- Βασικές αρχές των θεωριών της επικοινωνίας
- Μη λεκτική επικοινωνία

- Φραγμοί στην επικοινωνία
- Δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης
- Διαχείριση έντονων συναισθημάτων & αντιδράσεων
- Ενημέρωση του αρρώστου και συγγενών σε κρίσιμες καταστάσεις υγείας.

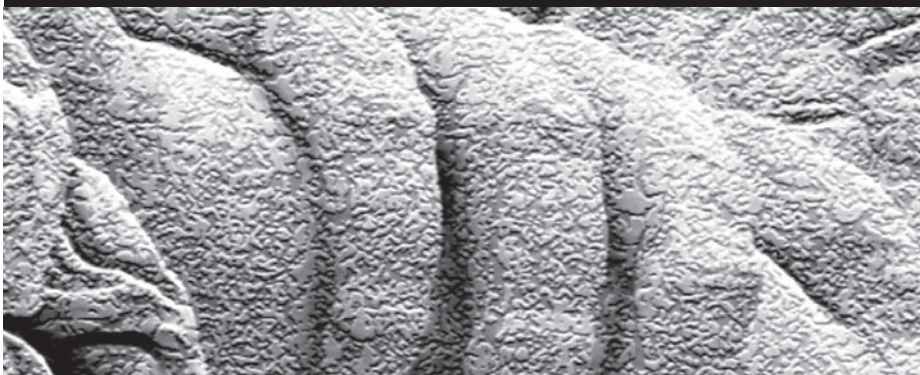
Φροντιστηριακό μέρος: Η συμμετοχή των φοιτητών στο φροντιστηριακό μέρος του μαθήματος είναι υποχρεωτική. Θα γίνονται ασκήσεις και role play με στόχο την ανάληψη των φραγμών επικοινωνίας και την απόκτηση δεξιοτήτων Ενεργητικής Ακρόασης, καθοριστικές για την σχέση και επικοινωνία νοσηλεύτη- αρρώστου.

Μέθοδος Αξιολόγησης: Η αξιολόγηση του μαθήματος θα γίνει μέσω γραπτών εξετάσεων (70%) σε συνδυασμό με τον προφορικό βαθμό του φοιτητή που θα πηγάζει από την συμμετοχή του στις φροντιστηριακές ασκήσεις κατά την διάρκεια του εξαμήνου (30%).

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Συμβουλευτική Νοσηλευτική: **Δεξιότητες Συμβουλευτικής για Νοσηλεύτές, Μαίες & Επισκέπτες Υγείας.** Freshwater Dawn. Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD. Αθήνα 1^η έκδοση/2011.

2^η Επιλογή: Βασικές Δεξιότητες Συμβουλευτικής. Richard Nelson-Jones. Εκδότης ΠΕΔΙΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ, ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ Α.Ε. Αθήνα, 1^η έκδοση/2009.

ε' εξάμηνο

		Ώρες διδασκαλίας								Σύνολο- ηο ECTS	
		Εβδομάδας				Εξαμήνου					
		Ασκήσεις				Ασκήσεις					
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
Ε' Εξάμηνο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II	4			2	52			26	78	7
2.	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	3			4	39			52	91	6,5
3.	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	4			3	52			39	91	7,5
4.	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ I	2		4	4	26		52	52	130	4
5.	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	2	1			26	13			39	3,5
6.	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	1	1			13	13			26	2
											30,5
Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά											
1.	ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	26			26	52	4
2.	ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			2	26			26	52	4
3.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ	1			1	13			13	26	2
4.	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ – ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓ- ΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1	1			13	13			26	2

			Ιωάννης Ελευσινιώτης, Καθηγητής
			Γεωργία Μπάρβα, Ακαδ. Υπότροφος
			Ιωάννα Σταθοπούλου, Ακαδ. Υπότροφος
53450	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		4Θ -2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		7	

Σκοπός

- Εκμάθηση και εφαρμογή των μεθόδων κλινικής αξιολόγησης του ασθενούς.
- Απόκτηση γνώσεων ειδικής νοσολογίας
- Παρακολούθηση της διαγνωστικής προσπάθειας και της θεραπευτικής αντιμετώπισης

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση των κλινικών και θεωρητικών μαθημάτων οι φοιτητές θα πρέπει να αναγνωρίζουν τα βασικά συμπτώματα και σημεία και την αδρή διαφορική διαγνωστική σε ασθενείς με επείγουσες και απειλητικές για την ζωή καταστάσεις, να είναι εξοικειωμένοι με την αδρή κλινική εξέταση των λοιμωδών νοσημάτων, του πεπτικού, νευρικού, αιμοποιητικού, ουροποιητικού και καρδιαγγειακού συστήματος και με την λήψη και την αδρή αξιολόγηση των ζωτικών σημείων του ασθενούς. Επιπροσθέτως θα πρέπει να έχουν εκπαιδευτεί στην λήψη του βασικού ιστορικού του ασθενούς και στην αδρή διαφορική διαγνωστική ξεκινώντας από τον συνδυασμό της συμπτωματολογίας του ασθενούς, να έχουν εξοικειωθεί με την λήψη, την βασική αξιολόγηση και την αδρή διαφορική διαγνωστική των συχνών εργαστηριακών εξετάσεων, να έχουν εκπαιδευτεί στις φλεβοκεντήσεις, στην διαδικασία λήψης αερίων αρτηριακού αίματος, στην τοποθέτηση περιφερικού φλεβοκαθετήρα, στην τοποθέτηση καθετήρα κύστεως, στην τοποθέτηση σωλήνα αερίων και την διενέργεια υποκλυσμού, στην πε-

ριποίηση ηλικών πίεσης και λοιμώξεων μαθηκών μορίων. Παράλληλα είναι απαραίτητο να έχουν παραστεί στις διαδικασίες τοποθέτησης κεντρικής φλεβικής γραμμής, παρακέντησης πνευμονικής ή ασκτικής συλλογής, οσφυονωτιαίας παρακέντησης, λήψης μυελού για μυελόγραμμα και οστεομυελική βιοψία και στην χορήγηση των συνήθων αλφά και ειδικών θεραπειών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Διδακτικό μέρος

Νοσήματα των διαφόρων συστημάτων και οργάνων:

1. Νοσήματα Αιμοποιητικού Συστήματος
2. Νοσήματα Πεπτικού Συστήματος
3. Λοιμώδη Νοσήματα
4. Νοσήματα Καρδιαγγειακού Συστήματος
5. Νοσήματα Νευρικού Συστήματος
6. Νοσήματα Ουροποιητικού Συστήματος

Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Κλινική διάγνωση, ιστορικό και φυσική εξέταση, Swartz Mark, **Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος**, 6^η έκδοση/2011.

2^η Επιλογή: Έγχρωμος Άτλαντας Εσωτερικής Παθολογίας, Braunwald Ed., Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, 1^η έκδοση/2011.

53355 ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ Νικόλαος Φώτος, Αναπλ. Καθηγητής

Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα: 3Θ -4ΚΑ

Διδακτικές Μονάδες (ECTS): 6,5

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας, με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια παθολογικά νοσήματα. Η νοσηλευτική φροντίδα θα αναλυθεί μέσα σε ένα πλαίσιο, στο οποίο προτάσσονται οι νοσηλευτικές διαγνώσεις και παρεμβάσεις, με έμφαση στην αιτιολόγηση της κάθε παρέμβασης. Οι φοιτητές θα καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές για την παροχή βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με παθολογικά νοσήματα.

Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να:

- Εκτιμούν την κατάσταση υγείας των ασθενών, με τη λήψη ιστορικού υγείας, τη διενέργεια κλινικής εξέτασης και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εργαστηριακού ελέγχου.
- Καθορίζουν τις ανάγκες φροντίδας υγείας των ασθενών, θέτοντας νοσηλευτικές διαγνώσεις.
- Σχεδιάζουν εξατομικευμένο πλάνο νοσηλευτικών παρεμβάσεων, ορίζοντας τους στόχους της νοσηλευτικής φροντίδας.
- Εφαρμόζουν τις τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις, βάσει του σχεδίου που έχουν θέσει.
- Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και βάσει αυτής της αξιολόγησης να αναθεωρούν το σχέδιο φροντίδας.

- Ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο σχέδιο ολιστικής φροντίδας υγείας των ασθενών.
- Εκπαιδεύουν τους ασθενείς και τους φροντιστές τους σχετικά με τη νόσο και τη θεραπεία, με σκοπό την επίτευξη υψηλών επιπέδων αυτοφροντίδας και την προαγωγή, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας.

Περιεχομενο

Διδακτικό μέρος

Εκτίμηση, νοσηλευτική διάγνωση, προγραμματισμός, εφαρμογή προγράμματος και αξιολόγηση αποτελέσματος της νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με:

- Πόνο
- Διαταραχές του ισοζυγίου υγρών-ηλεκτρολυτών
- Λοίμωξη
- Διαταραχές του ανοσοποιητικού συστήματος-Μεταμόσχευση ιστών και οργάνων
- Καρκίνο
- Διαταραχές του καλυπτηρίου συστήματος
- Διαταραχές των ενδοκρινών αδένων
- Σακχαρώδη διαβήτη
- Διαταραχές της θρέψης
- Διαταραχές του πεπτικού συστήματος
- Διαταραχές του ήπατος και παγκρέατος
- Διαταραχές της λειτουργίας του εντέρου
- Διαταραχές των ουροφόρων οδών και των νεφρών

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες παθολογικές κλινικές, εξωτερικά ιατρεία και εργαστήρια. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης ο φοιτητής θα συμμετέχει στη νοσηλευτική φροντίδα, υπό την επο-

πτεία κλινικών εκπαιδευτών/νοσηλευτών.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

- Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με χρήση PowerPoint και προβολή video
- Συζήτηση
- Ερωτήσεις προς φοιτητές
- Μελέτη περιπτώσεων
- Κλινική άσκηση σε Παθολογικές Κλινικές γενικών νοσοκομείων της Αττικής

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη κατά τη φροντίδα του ασθενούς, **Τόμος Α**, Priscilla LeMone, Karen Burke, Gerene Bauldoff, Εκδόσεις Δημ. Λαγός, Αθήνα, 5^η έκδοση/2013

2^η Επιλογή: Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Έννοιες και Πρακτική, **Τόμος Α**, Susan C. Dewit. Εκδόσεις Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η/2009

3^η Επιλογή: Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη για συνεργατική φροντίδα, **Τόμος Α**, D.D. Ignaravicius, M.L. Workman, Εκδότης: ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις, Αθήνα, 5^η/2008

			Ιωάννης Κακλαμάνος, Καθηγητής Κων/νος Μπίρμπας, Καθηγητής
53451	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		4Θ -3ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		7,5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση χειρουργικών παθήσεων των διαφόρων οργάνων και συστημάτων με ιδιαίτερη έμφαση στην έμφαση στην επιδημιολογία, την αιτιολογία, την κλινική παρουσίαση, τον διαγνωστικό έλεγχο και τις βασικές αρχές της διαγνωστικής προσέγγισης.

Περιεχόμενο

- Ενδοκρινική και Μεταβολική απάντηση στο τραύμα
- Υγρό και ηλεκτρολύτες
- Οξεοβασική ισορροπία: Με την ολική κλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν τους ομοιοστατικούς μηχανισμούς που κινητοποιούνται κατά την Ενδοκρινική και Μεταβολική απάντηση στο τραύμα καθώς επίσης και τις διαταραχές των μηχανισμών αυτών. Να αξιολογούν τα εργαστηριακά ευρήματα που διαφοροδιαγιγνώσκουν τις διαταραχές της οξεοβασικής ισορροπίας και τις δι-

αταραχές του ύδατος και των ηλεκτρολυτών. Επίσης να γνωρίζουν την βασική σύνθεση των ενδοφλεβίων υγρών, κρυσταλλοειδών και κολλοειδών καθώς και τον τρόπο χορήγησής τους.

- Χειρουργικές λοιμώξεις και μετεγχειρητικές επιπλοκές: Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τις κυριότερες χειρουργικές λοιμώξεις καθώς και να μπορούν να περιγράφουν την αιτιοπαθογένεια των πλέον συχνών μετεγχειρητικών επιπλοκών. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τις κυριότερες νοσηλευτικές παρεμβάσεις πρόληψης και θεραπείας των επιπλοκών αυτών.
- Διαταραχές της θρέψης και τεχνητή διατροφή: Οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν τις διαταραχές της θρέψης των χειρουργικών ασθενών, τις ενδείξεις και τις οδούς χορήγησης εντερικής και παρεντερικής διατροφής.
- Καταπληξία και σύνδρομο πολυοργανικής ανεπάρκειας: Να γνωρίζουν τους συνθετέστερους

τύπους καταπληξίας, την αιτιολογία τους και τους τρόπους αντιμετώπισής τους.

- Φυσιολογία και παθολογία της επούλωσης-έγκαυμα: Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν τις φάσεις της επούλωσης καθώς και τις διαταραχές της. Επίσης τους τύπους των παθολογικών ουλών και τους τρόπους πρόληψής τους. Θα γνωρίζουν την αιτιολογική και ανατομική ταξινόμηση των εγκαυμάτων και τις κυριότερες νοσηλευτικές παρεμβάσεις αντιμετώπισης του εγκαυματία ασθενούς.
- Λαπαροενδοσκοπική Χειρουργική: Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τις συχνότερες χειρουργικές επεμβάσεις που εκτελούνται λαπαροσκοπικά, την φυσιολογία του πνευμοπεριτοναίου καθώς και τις κυριότερες συσκευές και εργαλεία που χρησιμοποιούνται στις λαπαροσκοπικές επεμβάσεις.
- Αρχές χειρουργικής Ογκολογίας: Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν την ταξινόμηση των συμπαγών νεοπλασμάτων, το σύστημα σταδιοποίησης TNM και τις βασικές αρχές διάγνωσης (απεικόνιση, βιοψίες). Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τις βασικές αρχές της ογκολογικής χειρουργικής (εκτομή πρωτοπαθούς εστίας, λεμφαδενικοί καθαρισμοί), αλλά και τις συμπληρωματικές της χειρουργικής επέμβασης θεραπείες (χημειοθεραπεία, ακτινοθεραπεία).
- Χειρουργική παθολογία ενδοκρινών αδένων: Να γνωρίζουν τις κυριότερες χειρουργικές παθήσεις του θυρεοειδούς, παραθυρεοειδών και επινεφριδίων. Να είναι σε θέση να περιγράψουν την παθοφυσιολογία, την διαγνωστική διαδικασία και τους βασικότερους τρόπους αντιμετώπισης των παθήσεων αυτών
- Χειρουργική ανατομία της κοιλίας: Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν στοιχεία ανατομίας που αφορούν τα ενδοκοιλιακά όργανα καθώς και την σημασία των σχέσεων αυτών στις δι-

άφορες χειρουργικές επεμβάσεις του πεπτικού συστήματος.

- Παθήσεις του μαστού: Περιγράφονται οι συνηθέστερες καλοήθεις παθήσεις του μαστού και οι τρόποι αντιμετώπισής τους. Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να περιγράψουν την κλινική εικόνα και την αντιμετώπιση της ινοκυστικής μαστοπάθειας, του ινοαδενώματος των απλών κύστεων και των καλοήθων οζιδίων του μαστού. Αναφέρεται η αιτιοπαθογένεια και η ταξινόμηση του καρκίνου του μαστού. Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τις μεθόδους screening για τον καρκίνο του μαστού, την κλινική του εικόνα και την θεραπεία (χειρουργική και συμπτωματοτική).
- Παθήσεις του οισοφάγου
- Παθήσεις του στομάχου και του 12/δακτύλου
- Παθήσεις του λεπτού εντέρου
- Παθήσεις του παχέος εντέρου: Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν την παθοφυσιολογία των συχνότερων καλοήθων και κακοήθων παθήσεων των οργάνων του πεπτικού σωλήνα που αναφέρονται στην θεματική ενότητα αυτή, Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, τον καρκίνο του οισοφάγου και του στομάχου, το έλκος βοήλου 12/δακτύλου. Όσον αφορά το παχύ έντερο, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν την κλινική εικόνα της ελκώδους κολίτιδος, της νόσου του Crohn, του καρκίνου του παχέος εντέρου και του ορθού, καθώς και τους κυριότερους τρόπους θεραπείας τους.
- Οξεία εντερική απόφραξη
- Περιτονίτιδα
- Οξεία κοιλία: Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να περιγράψουν την κλινική εικόνα του αποφρακτικού ειλεού, τις κυριότερες αιτίες της οξείας κοιλίας και της περιτονίτιδας. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τους κυριότερους

τρόπους χειρουργικής θεραπείας των καταστάσεων αυτών.

- Λιθίαση και λοιμώξεις των χοληφόρων-αποφρακτικός ίκτερος: Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν την κλινική εικόνα και την θεραπεία της οξείας χολοκυστίτιδος, της χοληλιθίασης, της χοληδοχολιθίασης. Επίσης να γνωρίζουν τον μεταβολισμό της χοληρυθρίνης και τα αίτια (καλήθην και κακοήθην) του αποφρακτικού ίκτερου.
- Ραγδαία αιμορραγία από το πεπτικό σύστημα: Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τα αίτια των ραγδαίων αιμορραγιών του πεπτικού συστήματος και τους τρόπους ανεύρεσης του ανατομικού σημείου της αιμορραγίας. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τους βασικούς τρόπους (ενδοσκοπικούς και χειρουργικούς) αντιμετώπισης των αιμορραγιών αυτών.
- Μεταμοσχεύσεις οργάνων: Παρουσιάζονται οι συχνότερες μεταμοσχεύσεις συμπαγών οργάνων.

νων. Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τις έννοιες και να είναι σε θέση να περιγράψουν τις καταστάσεις οργανικής ανεπάρκειας που έχουν ένδειξη μεταμόσχευσης καθώς και να γνωρίζουν τα σημεία του εγκεφαλικού θανάτου.

Μέθοδος αξιολόγησης: Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και βραχεία ανάπτυξη θεμάτων).

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Χειρουργική Παθολογία, Γ. Μπονάτσος, Β. Γοημέτης, Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2005

2^η Επιλογή: Σύγχρονη Χειρουργική, Α. Κωστάκης, Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2005

53353	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ Ι	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ελένη Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια Παντελής Στεργιάννης, Επίκ. Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -4Ε-4ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση από τον φοιτητή θεωρητικών και κλινικών γνώσεων σχετικά: με τη νοσηλευτική και σημειολογική αξιολόγηση ασθενών με χειρουργικά προβλήματα, με την αιτιολογία και τη συχνότητα κλινικών συμπτωμάτων και επιπλοκών τα οποία χρήζουν νοσηλευτική θεραπευτική φροντίδα. Την περιεγχειρητική φροντίδα των ασθενών, καθώς και την περιγραφή και εφαρμογή παρεμβατικών τεχνικών. Διαπραγματεύεται τις νοσηλογικές οντότητες και θεραπευτικές δεξιότητες ανάλογα με την εντόπισή τους επίσης η εκπαίδευσή τους εμπεριέχει γνώσεις σε θεωρητικό, εργαστηριακό και κλινικό επίπεδο που είναι αναγκαίες στην άσκηση του κλινικού και ερευνητικού

τους έργου με επιστημονική τεκμηρίωση γνώσεων στην αντιμετώπιση της εγκαυματικής νόσου κλπ.

Περιεχόμενο

- Ιστορία της χειρουργικής νοσηλευτικής
- Αποστείρωση- Ασηψία – Αντισηψία
- Περιεγχειρητική νοσηλευτική
- Λήψη του ιστορικού, αντικειμενική εξέταση του αρρώστου
- Διεγχειρητική και μετεγχειρητική εκτίμηση και παρακολούθηση του αρρώστου. Προεγχειρητική ετοιμασία
- Μετεγχειρητικές επιπλοκές
- Παροχετεύσεις

- Παρακεντήσεις
- Στοιχεία κλινικής διατροφής
- Η διάσπαση του χειρουργικού τραύματος
- Χειρουργικές τομές
- Εγκαυματική νόσος
- Οργάνωση και διοίκηση του χειρουργείου

Μαθησιακοί στόχοι

Ιστορία της χειρουργικής νοσηλευτικής:

Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι το πρωτόγονο πρόβλημα των ανθρώπων ήταν η αντιμετώπιση των τραυμάτων, γνωρίζουν την διαφορετική προσέγγιση των Σχολών τα πρώτα ευρήματα, την πειραματική χειρουργική, την χειρουργική του πολέμου και την θεαματική πρόοδο.

Αποστείρωση-Αντισηψία-Ασηψία: Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν την διαδικασία με την οποία επιτυγχάνεται η πλήρης καταστροφή των ζώντων μικροοργανισμών σε όλες τις μορφές τους. Τα μέσα που χρησιμοποιούνται σήμερα, πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα, Διαφορές αποστείρωσης, αντισηψίας και ασηψίας.

Περιεχειρητική νοσηλευτική, προεχειρητική εκτίμηση, λήψη ιστορικού του αρρώστου:

Ο φοιτητής πρέπει να γνωρίζει:

- Να λαμβάνει το νοσηλευτικό ιστορικό, να καταγράφει τα σημεία και συμπτώματα ανάλογα με την περίπτωση του αρρώστου, τους πιθανούς αιτιολογικούς παράγοντες να προβαίνει στην εφαρμογή και αξιολόγηση της αντικειμενικής εξέτασης στην καταγραφή των δεδομένων και την διάγνωση σύμφωνα με τα διεθνή επιστημονικά νοσηλευτικά πρωτόκολλα. Το πώς να εφαρμόζει σε κλινικό επίπεδο την κριτική, αναλυτική και συνδυαστική σκέψη και παρατήρηση: την υπόθεση, την ανάληψη και την εμπειρία.
- Ανάλογα με την περίπτωση και σε συνεργασία με τον θεράποντα ιατρό προγραμματίζει

τις εργαστηριακές και παρακλινικές εξετάσεις.

- Έχει την γνώση και λαμβάνοντας υπόψη και τα αποτελέσματα των εξετάσεων ορίζει, ιεραρχεί και προβαίνει στην προεγχειρητική ετοιμασία του αρρώστου λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες.

Διεγχειρητική και μετεγχειρητική εκτίμηση του αρρώστου. Προεγχειρητική ετοιμασία, Αντισηψία εγχειρητικού πεδίου: Ο φοιτητής πρέπει να γνωρίζει.

- Την προεγχειρητική ταξινόμηση των χειρουργικών επεμβάσεων σε κατηγορίες κινδύνου σύμφωνα με την American Society of Anesthesiologists (ASA) την πρόβλεψη θνησιμότητας τον χρονικό καθορισμό των παραγόντων κινδύνου νοσηρότητας. Επίσης τις κατηγορίες και τους σκοπούς της επέμβασης σύμφωνα με: την αιτία, το επείγον της περίπτωσης, την έκταση και την ανατομική θέση
- Στην συνέχεια μπορεί να κατανοήσει τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διεγχειρητική και η μετεγχειρητική εκτίμηση και ανάλογα με την περίπτωση μπορεί να αντιμετωπίσει την μετεγχειρητική πορεία του αρρώστου αλλιώς και τις όποιες επιπλοκές μπορεί να ανακύψουν κατά την μετεγχειρητική φάση.
- Τις μεταβολές ζωτικών οργάνων που επέρχονται στους υπερήλικες και που σχετίζονται με την έκταση της χειρουργικής επέμβασης και τις νοσηλευτικές ιδιαιτερότητες. Επίσης να έχει κατανοήσει τον τρόπο διαχείρισης των νοσημάτων που αυξάνουν τον εγχειρητικό κίνδυνο.
- Τον τρόπο εκτίμησης των προσλαμβανομένων και αποβαλλόμενων υγρών, τον έλεγχο των ηλεκτρολυτών και τις δράσεις των φαρμάκων. Εκπαιδεύεται σε ασκήσεις αναπνοής και κάτω άκρων για υποστήριξη της μετεγχειρητικής πορείας του αρρώστου.

Μετεγχειρητικές επιπλοκές: Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- Μετεγχειρητικές επιπλοκές που μπορεί να έχουν σχέση με το τραύμα, με το αναπνευστικό σύστημα, το πεπτικό σύστημα και γενικά με κάποιο ζωτικό όργανο ή από την ακολουθούμενη φαρμακευτική αγωγή, τις παροχετεύσεις κλπ. Επίσης ενημερώνονται για τα χειρουργεία μιας ημέρας τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα. Να γνωρίζουν και να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν μία οξεία κατάσταση η οποία μπορεί να προκύψει προεγχειρητικά ή μετεγχειρητικά.
- Τους παράγοντες κινδύνου που σχετίζονται με τις λοιμώξεις του εγχειρητικού πεδίου την σχέση που μπορεί να έχουν πρώτον με «τα χαρακτηριστικά» του αρρώστου όπως η ηλικία, το κάπνισμα, ο σακχαρώδης διαβήτης, η νεοπλασματική νόσος, η παχυσαρκία >20% του ιδανικού βάρους σώματος, αλλιώς και με την παροχή φροντίδας.
- Την διάγνωση και να αντιμετωπίζουν ασθενείς που είναι σε ανοσοκαταστολή, υποθερμία, μετάγγιση, υπολευκοματαιμία, υποξία κλπ. Επίσης εκπαιδεύονται στο πως να υποστηρίζουν τους συγκεκριμένους αρρώστους και στα πλαίσια των επικουρικών θεραπειών σε συνδυασμό με την χειρουργική επέμβαση.

Παροχετεύσεις: Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- Τις προϋποθέσεις που θα πρέπει να πληρούν οι παροχετεύσεις, το υλικό κατασκευής τους, τον μηχανισμό λειτουργίας τους, παθητική, ενεργητική ή παροχέτευση κενού, τις επιπλοκές και τον τρόπο αντιμετώπισης αυτών. Παροχετεύσεις ανάλογα με το όργανο στο οποίο έγινε η επέμβαση και τον τύπο της παροχέτευσης: ενδείξεις, αντενδείξεις, προφυλάξεις.
- Συστήματα θωρακικής παροχέτευσης. Να γνωρίζουν τις ενδείξεις και να παρέχουν άμεση φροντίδα σε ασθενείς με πνευμοθώρακα, αιμοθώρακα, αιμοπνευμοθώρακα ή κυλθοθώρακα,

ανάλογα με το σύστημα της παροχέτευσης. Επίσης να γνωρίζουν την λειτουργία και την φροντίδα των διαφόρων συστημάτων θωρακικής παροχέτευσης.

Παρακεντήσεις: Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τα είδη των παρακεντήσεων ανάλογα με την περίπτωση, να αξιολογούν τους κινδύνους που μπορεί να έχουμε ανάλογα με το όργανο. Την αποφυγή διαρροής υγρού από το σημείο της παρακέντησης και τους κινδύνους που μπορεί να ανακύψουν. Τις ενδείξεις και αντενδείξεις. Τον εξοπλισμό.

Στοιχεία κλινικής διατροφής: Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- Τον τρόπο εκτίμησης της κατάστασης θρέψης του αρρώστου που πρόκειται να χειρουργηθεί και να είναι σε θέση να αξιολογούν τα εργαστηριακά και τα κλινικά ευρήματα.
- Επίσης πρέπει να ξέρουν ότι η κακή θρέψη σχετίζεται με αυξημένη νοσηρότητα, κακή επώλωση των τραυμάτων, επιρρέπεια σε λοιμώξεις, αυξημένες μετεγχειρητικές επιπλοκές και αυξημένη θνητότητα. Τους τρόπους εκτίμησης της θρέψης του ασθενή ανθρωπομετρικές και βιοχημικές.

Η διάσπαση του χειρουργικού τραύματος:

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- Ότι η διάσπαση του χειρουργικού τραύματος αποτελεί σοβαρή μετεγχειρητική επιπλοκή
- Την αιτιοπαθογένεια την παθολογική φυσιολογία, τους προδιαθεσικούς παράγοντες, τα σημεία και συμπτώματα αλλιώς και τους τρόπους αντιμετώπισης.
- Να εκτιμούν επείγουσες χειρουργικές καταστάσεις να τις διαχειρίζονται και να τις αντιμετωπίζουν όταν αυτό είναι αναγκαίο και να αναζητούν την βοήθεια των ειδικών χειρουργών όταν αυτό χρειάζεται.

- Την παρουσία νεκρών χώρων, την σύγκληση χωρίς τάση.

Η εγκαυματική νόσος: Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- Τα επιδημιολογικά δεδομένα και τον τρόπο υπολογισμού των εγκαυματικών τραυμάτων ανάλογα με τον πληθυσμό μιας χώρας. Την ποσοτική και ποιοτική εκτίμηση του εγκαυματικού τραύματος.
- Να γνωρίζουν τη διαφορά του εγκαυματικού τραύματος και της εγκαυματικής νόσου.
- Τα αίτια και τις ιδιαιτερότητες αυτών καθώς και τον τρόπο αντιμετώπισης ανάλογα με την αιτία. Τις συστηματικές βλάβες ανά όργανο ανάλογα με την αιτία, τις διαταραχές στο μεταβολισμό των κυττάρων. Να γνωρίζουν το μηχανισμό εγκατάστασης καταπληξίας.
- Τρόπους αντιμετώπισης επειγουσών περιπτώσεων, αντιμετώπιση σε περιπτώσεις μαζικών ατυχημάτων, αντιμετώπιση εισπνευστικού εγκαύματος και να γνωρίζουν τον τρόπο και τις θέσεις εφαρμογής εσχαροτομής όταν κρίνεται αναγκαίο. Τα κριτήρια μεταφοράς.
- Τα όρια έκθεσης σε μία ουσία – στοιχείο σύμφωνα με τα Acute Exposure Guideline Levels και την αναλυτική εκτίμηση της κατάστασης σε ενήλικες και παιδιά.
- Την σίτιση του αρρώστου ανάλογα με την έκταση της εγκαυματικής νόσου και την ανεπάρκεια ζωτικών οργάνων.
- Την επουλωτική διαδικασία ανάλογα με την ποιοτική εκτίμηση του εγκαυματικού τραύματος, και τρόπους συμπληρωματικής προσέγγισης της νόσου.

Οργάνωση και διοίκηση του χειρουργείου:

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν:

- Την στρατηγική και τον καθορισμό των βασικών στόχων, την υιοθέτηση δραστηριοτήτων και τον προσδιορισμό των αναγκαίων μέσων για την πραγματοποίηση των στόχων.

- Επίσης πρέπει να γνωρίζουν την οργάνωση και διοίκηση του χειρουργείου, με τις ιδιαιτερότητες που υπαγορεύει η διαφορετικότητα του χώρου.

Εργαστηριακή εκπαίδευση: Οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες με τη βοήθεια εργαστηριακών προσομοιωτών – προπλησμάτων στην εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων, στη χρήση βασικών χειρουργικών εργαλείων. Επίσης γίνεται παράθεση κλινικών περιπτώσεων (case study) για την κατανόηση και νοσηλευτική αντιμετώπιση χειρουργημένων ασθενών με νοσολογικές οντότητες και διαταραχές οι οποίες παρουσιάζονται στην κλινική πρακτική προκειμένου στη συνέχεια να ενταχθούν ομαλά στην κλινική τους άσκηση. Στα πλαίσια της εργαστηριακής εκπαίδευσης:

- Γνωρίζουν τους χειρουργικούς χρόνους βασικών επεμβάσεων και τα βασικά εργαλεία τα οποία χρησιμοποιούνται σε ορισμένες χειρουργικές επεμβάσεις.
- Την προεγχειρητική αντισηψία της διεγχειρητικής ομάδας.
- Τον τρόπο εφαρμογής αποστειρωμένων γαντιών με την κλειστή μέθοδο διεγχειρητικά σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα. Διαδικασία ένδυσης εργαλαιοδότη – εργαλαιοδότριας.
- Το ρόλο του εργαλαιοδότη και του συντονιστή κατά την διάρκεια της χειρουργικής επέμβασης.
- Την προεγχειρητική ετοιμασία των χειρουργικών τραπεζιών σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα σε ότι έχει σχέση με τα εργαλεία, τα χειρουργικά ράμματα, τις ειδικές γάζες και τον ειδικό ιματισμό.
- Την αντισηψία του εγχειρητικού πεδίου
- Τα σετ εργαλείων, τρόπος σερβιρίσματος, ιδιαιτερότητες, διαφοροποιήσεις, αποστειρωμένα πεδία, ιματισμός
- Πρωτόκολλο τοποθέτησης εργαλείων στο τραπέζι mayo
- Πρωτόκολλο διαχείρισης αναλώσιμων και

μη αναλώσιμων υλικών διεγχειρητικά, ορθή καταμέτρηση αυτών. Πρωτόκολλο διαχείρισης νοσηλευτικής φροντίδας διεγχειρητικά, τυποποιημένες πράξεις – διαδικασίες πρότυπα.

- Πρωτόκολλα εγχειρητικής διαδικασίας με βάση τα διεθνή πρότυπα, έλεγχος και κυρώσεις.

Κλινική άσκηση

Η κλινική άσκηση των φοιτητών γίνεται:

- Σε χειρουργικά τμήματα διαφόρων ειδικοτήτων και συμμετέχουν στην προεγχειρητική και μετεγχειρητική διαδικασία και παρακολουθήση του αρρώστου.

- Στα χειρουργεία, στο τμήμα της κεντρικής αποστείρωσης.
- Στα εξωτερικά ιατρεία
- Στο τμήμα επείγουσών περιπτώσεων.

Μεθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Παθολογική Χειρουργική Νοσηλευτική Ι, Τόμος 1, Osborn K.S, Wraa C.E., Watson A, Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 1^η / 2011

ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ			
53454	ΥΓΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Δάφνη Καϊτελίδου, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -1Φ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		3,5	

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στον φοιτητή/τρια μια συνοδική εικόνα του τρόπου λειτουργίας του συστήματος υγείας και των επιμέρους στοιχείων του. Απώτερος στόχος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με σημαντικά θέματα πολιτικής υγείας, όπως είναι η πρόσβαση στις υπηρεσίες, η ισότητα, το κόστος, η οργάνωση των συστημάτων υγείας, η κατανομή των πόρων, η χρηματοδότηση και αξιολόγηση των υπηρεσιών. Επιπρόσθετος στόχος είναι οι φοιτητές θα κατανοήσουν την έννοια της ποιότητας στις υπηρεσίες υγείας, την αξιολόγηση της, τα συστήματα πιστοποίησης, τη διοίκηση ολικής ποιότητας,

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Διακρίνουν τις βασικές κατηγορίες συστημάτων υγείας και να αναδεικνύουν το ρόλο του κοινωνικού τομέα ως πεδίο αναφοράς του συ-

στήματος υγείας

- Τεκμηριώνουν την ανάγκη για οργάνωση του τομέα της υγείας
- Περιγράφουν τους παράγοντες που επηρεάζουν το επίπεδο υγείας και τους δείκτες με τους οποίους αυτό μετρείται
- Κατανοούν την επίπτωση των κοινωνικο-οικονομικών ανισοτήτων στο επίπεδο υγείας του πληθυσμού.
- Περιγράφουν το οικονομικό περιβάλλον του τομέα υγείας, τις οικονομικές σχέσεις που υπάρχουν.
- Κατανοούν και αναλύουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την ζήτηση και προσφορά στον τομέα στον τομέα της υγείας
- Περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο είναι δομημένο το ελληνικό σύστημα υγείας
- Εντοπίζουν κοινές τάσεις και προβλήματα που τα συστήματα υγείας των ανεπτυγμένων χωρών αντιμετωπίζουν και αναλύουν τις σχέ-

σεις δυνάμεων στα διαφορετικά υγειονομικά συστήματα.

- Κατανοούν την σύνθετη έννοια της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας, τη σημασία της αξιολόγησής της, τον κεντρικό ρόλο που θα πρέπει να έχει στη διαδικασία αξιολόγησης ο χρήστης των υπηρεσιών υγείας και τον σημαντικό ρόλο μέτρησης σχετικών δεικτών

Περιεχόμενο

Εβδομάδα 1: Τα Συστήματα Υγείας και ο ρόλος της Οργάνωσης Υπηρεσιών Υγείας

- Τα βασικά χαρακτηριστικά των συστημάτων υγείας.
- Οι διάφορες δομές παροχής υπηρεσιών υγείας.
- Η σύνδεση μεταξύ των διαφόρων επιπέδων παροχής υπηρεσιών υγείας
- Η πολυπλοκότητα και τα βασικά συστατικά στοιχεία των συστημάτων παροχής υπηρεσιών υγείας.
- Ο ρόλος της οργάνωσης των υπηρεσιών υγείας
- Η έννοια της υγείας και οι τρόποι μέτρησης του επιπέδου υγείας ενός πληθυσμού

Εβδομάδα 2: Η λειτουργία της Οργάνωσης στις Υπηρεσίες Υγείας

- Τα στάδια της διαδικασίας της οργάνωσης στο χώρο των υπηρεσιών υγείας.
- Το εύρος διοίκησης
- Τα είδη τμηματοποίησης.
- Το οργανόγραμμα μιας μονάδας υγείας

Εβδομάδα 3 και Εβδομάδα 4: Κοινωνικο-οικονομικές Ανισότητες: πρόσβαση και Ισότητα στις υπηρεσίες υγείας

- Το αξίωμα της πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας ως ανθρώπινο δικαίωμα.
- Το κόστος παροχής υπηρεσιών υγείας και η αποδοτική χρήση των πόρων.
- Οι βασικοί δείκτες αξιολόγησης του επιπέδου υγείας του πληθυσμού
- Η επίδραση των οικονομικών κινήτρων στην

παροχή και στην αγορά υπηρεσιών υγείας.

- Οι κοινωνικο-οικονομικοί προσδιοριστές της υγείας και οι σημαντικότεροι δείκτες μέτρησης αυτών

Εβδομάδα 5: Οι αγορές και η αποτυχία τους στις Υπηρεσίες Υγείας

- Η διαφορετικότητα του τομέα της υγείας μέσα από την ανάλυση των βασικών χαρακτηριστικών του.
- Η συμπεριφορά των καταναλωτών και των υπολοίπων εμπλεκόμενων μερών στον τομέα της υγείας.
- Οι βασικές ατέλειες της λειτουργίας της (ελεύθερης) αγοράς στο χώρο της υγείας.
- Οι (θετικές και αρνητικές) εξωτερικότητες στο χώρο της υγείας και η εκτίμηση των επιπτώσεών τους.
- Οι βασικοί λόγοι της κρατικής παρέμβασης στο χώρο της υγείας.

Εβδομάδα 6: Προσφορά Υπηρεσιών Υγείας

- Οι παράγοντες που επηρεάζουν την προσφορά υπηρεσιών υγείας
- Οι βασικές μεταβλητές της συνάρτησης παραγωγής υπηρεσιών υγείας
- Τα διάφορα υποσυστήματα και επίπεδα παροχής υπηρεσιών υγείας
- Ο σημαντικός ρόλος του ανθρώπινου δυναμικού
- Η τεχνολογία υγείας και η εξέλιξή της

Εβδομάδα 7: Ζήτηση Υπηρεσιών Υγείας

- Ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν την ανάγκη και ζήτηση των υπηρεσιών υγείας
- Η επίδραση της προσφοράς στη διαμόρφωση της ζήτησης για υπηρεσίες υγείας
- Η επίδραση των διοικητικών παραγόντων στη διαμόρφωση της ζήτησης για υπηρεσίες υγείας
- Ο ρόλος της ασφαλιστικής κάλυψης
- Η ζήτηση των υπηρεσιών υγείας σε σχέση με τη προσπελασιμότητα στις υπηρεσίες υγείας

Εβδομάδα 8: Η Οργάνωση του ελληνικού Συστήματος Υγείας

- Τα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος

υγείας στην Ελλάδα και οι μεταρρυθμίσεις που επιχειρήθηκαν

- Η πορεία ανάπτυξης του Ελληνικού συστήματος υγείας, η πολυπλοκότητα στη δομή και τη λειτουργία του
- Η ταξινόμηση του ελληνικού συστήματος ως μικτό σύστημα
- Το πολυπλοκο μείγμα δημόσιων και ιδιωτικών μεθόδων παροχής και χρηματοδότησης/αποζημίωσης των συστημάτων υγείας
- Σύγκριση του ελληνικού συστήματος υγείας με άλλα συστήματα ως προς την πρόσβαση, τη χρηματοδότηση, την ισότητα, την ανταποκρισιμότητα και την αποδοτικότητα.

Εβδομάδα 9: Χρηματοδότηση Υπηρεσιών Υγείας

- Το περιεχόμενο και τα συστατικά στοιχεία των συστημάτων υγείας.
- Τα διάφορα μοντέλα οργάνωσης των υπηρεσιών υγείας καθώς και οι συνθετέστερες ταξινομήσεις τους.
- Η διαδρομή χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας: πηγές χρηματοδότησης, μηχανισμοί και φορείς συλλογής των εισφορών.
- Εξέλιξη και σύνθεση των δαπανών υγείας στην Ελλάδα, και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Εβδομάδα 10: Πηγές Χρηματοδότησης των Υπηρεσιών Υγείας

- Οι επιδράσεις των διαφορετικών συστημάτων χρηματοδότησης στη διασφάλιση της πρόσβασης στο σύστημα υγείας.
- Η προοδευτικότητα και η δικαιοσύνη των διαφόρων μορφών χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας.
- Η αποζημίωση των προμηθευτών και η αναγκαιότητα εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων αποζημίωσης των προμηθευτών υγείας.

Εβδομάδα 11 και Εβδομάδα 12: Ποιότητα Υπηρεσιών Υγείας και Αξιολόγηση Παρεχόμενων Υπηρεσιών

- Η ποιότητα στις υπηρεσίες υγείας και η σχέση της με το κόστος, την ικανοποίηση, την πρόσβαση και την κλινική αποτελεσματικότητα.
- Η αναγκαιότητα μέτρησης της απόδοσης των μονάδων και συστημάτων υγείας.
- Η πολυπλοκότητα και οι δυσκολίες μέτρησης της απόδοσης
- Οι δείκτες και τα μέτρα για την εκτίμηση κάθε επιμέρους διάστασης της φροντίδας
- Κριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μέτρησης της απόδοσης ενός νοσοκομείου ή συστήματος υγείας και εντοπισμός πιθανών ελλείψεων στη μεθοδολογία και στη χρήση των στοιχείων και δεικτών

Εβδομάδα 13: Αξιολόγηση Υπηρεσιών και Συστημάτων Υγείας

- Τα διεθνή πρότυπα και οι στόχοι των διεθνών οργανισμών για την ασφάλεια των ασθενών
- Οι σύγχρονες προσπάθειες μέτρησης της απόδοσης στις υπηρεσίες υγείας
- Οι εμπειρίες των ασθενών από τις υπηρεσίες υγείας ως μέτρο αξιολόγησης της απόδοσης τους
- Τα αυτό-αναφερόμενα αποτελέσματα υγείας μέτρο αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Τίτλος: **Οργάνωση Υπηρεσιών & Συστημάτων Υγείας**, Λυκούργος Λιαρόπουλος, Εκδότης: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ, Έτος Έκδοσης: 2007

2^η Επιλογή: **Πολιτικές Υγείας στην Ελλάδα και τις Ευρωπαϊκές Κοινωνίες**, Χαράλαμπος Οικονόμου, Εκδότης: Μαρία Τσακουρίδου & ΣΙΑ Ο.Ε. Έτος Έκδοσης: 2004

ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ		Βενετία-Σοφία Βελονάκη, Επίκ. Καθη- γήτρια
53483	ΥΓΕΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ -1Φ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων αναφορικά με:

1. Τους Κώδικες Νοσηλευτικής Ηθικής και Δεοντολογίας
2. Τα ζητήματα δεοντολογίας που προκύπτουν στη νοσηλευτική πρακτική
3. Τις κύριες έννοιες της νοσηλευτικής για τη λήψη ηθικά αποδεκτών αποφάσεων
4. Το πλαίσιο και τη διαδικασία λήψης ηθικά αποδεκτών αποφάσεων στη φροντίδα υγείας

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την παρακολούθηση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- περιγράφει τι είναι η Δεοντολογία και τη σχέση της με την ηθική και τον νόμο
- περιγράφει τη διαχρονική εξέλιξη των Κωδίκων Ηθικής & Δεοντολογίας
- γνωρίζει τις αξίες της νοσηλευτικής που περιλαμβάνει ο Κώδικας για Νοσηλευτές του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών
- γνωρίζει τις αξίες της νοσηλευτικής που περιλαμβάνει ο Ελληνικός Κώδικας Νοσηλευτικής Δεοντολογίας
- κατανοεί την κριτική που ασκείται στο Νοσηλευτικό Κώδικα Δεοντολογίας
- να γνωρίζει τι περιλαμβάνουν Κώδικες Νοσηλευτικής Δεοντολογίας άλλων χωρών και Κώδικες Δεοντολογίας άλλων επαγγελματιών υγείας
- γνωρίζει ποια είναι η βάση και πώς λαμβάνονται οι ηθικώς αποδεκτές αποφάσεις
- περιγράφει πώς ορίζονται, αναπτύσσονται και ιεραρχούνται οι αξίες της νοσηλευτικής
- αναγνωρίζει τα αντικρουόμενα συμφέροντα ή τις αντικρουόμενες αξίες στα πλαίσια λήψης μιας απόφασης και να αποφασίζει σύμφωνα

με τον νόμο και την ηθική, με σεβασμό προς όλα τα εμπλεκόμενα μέρη

- αντιληφθεί και να διαχειριστεί κατάλληλα θέματα νοσηλευτικής δεοντολογίας που προκύπτουν κατά την παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία ή σε μία κοινωνία σε κρίση
- περιγράφει πώς ορίζεται η επαγγελματική ταυτότητα του νοσηλευτή
- κατανοεί πώς ορίζεται η συνηγορία και η σημασία της στην παροχή νοσηλευτικής φροντίδας
- περιγράφει τα μοντέλα συνηγορίας του ασθενή κατά την παροχή φροντίδας υγείας
- περιγράφει πώς ορίζονται οι έννοιες της υπευθυνότητας, αυτονομίας, της εξουσίας και της ευθύνης και το περιεχόμενο αυτών
- κατανοεί έννοιες όπως η ηθική καταπόνηση και το ηθικό αδιέξοδο του νοσηλευτή και τις επιπτώσεις αυτών
- αντιλαμβάνεται τι σημαίνει αυτονομία του νοσηλευτή και με τι αυτή σχετίζεται.
- αναγνωρίζει τον ρόλο του νοσηλευτή μέσα στην επιστημονική ομάδα

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή- Ορισμοί- η Νοσηλευτική ως επάγγελμα
- Κώδικες Δεοντολογίας
- Ικανότητες για τη λήψη ηθικώς αποδεκτών αποφάσεων
- Διαμόρφωση αξιών
- Σύγκρουση αξιών (επαγγελματικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών)
- Ηθικά διλήμματα και λήψη αποφάσεων
- Ηθικό αδιέξοδο και ηθική καταπόνηση νοσηλευτή

- Αρχές της ηθικής στη νοσηλευτική πρακτική
- Έννοιες της Νοσηλευτικής για τη λήψη ηθικών αποφάσεων
- Η έννοια της Υπευθυνότητας και Ευθύνης
- Η έννοια της Ανάθεσης & Επίβλεψης
- Δεοντολογία και διαπολιτισμικότητα
- Δεοντολογία σε περιπτώσεις κρίσης
- Συζήτηση περιπτώσεων

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές Εξετάσεις ή Απαθλητική εργασία

Σύγγραμμα:

Ζητήματα Ηθικής στη Νοσηλευτική Πρακτική: Ένας Οδηγός για τη Λήψη Ηθικώς Αποδεκτών Αποφάσεων Sara Fry & Megan-Jane Johnstone, Μετάφραση-Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης: Χ. Λεμονίδου Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/ 2005.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

53471	ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥ- ΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια Στυλιανός Κατσαραγάκης, Επίκ. Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη ικανότητας των φοιτητών για ανίχνευση, αξιολόγηση και αποτελεσματική θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση των πολυπληθών προβλημάτων που δημιουργεί ο καρκίνος και οι αντινεοπλασματικές θεραπείες στη ζωή των ασθενών – οικογενειών τους με εξατομικευμένο σχεδιασμό φροντίδας. Επίσης η καλλιέργεια θετικών στάσεων προς τη νόσο και τη θεραπεία της καθώς και η αναγνώριση των απαιτήσεων του ρόλου τους σ' όλο το φάσμα της πορείας της χρόνιας νόσου.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν τον καρκίνο ως οικουμενικό πρόβλημα υγείας.
- αναστοχάζονται τις στάσεις, πεποιθήσεις και μύθους ασθενών, οικογενειών, κοινού και επιστημόνων υγείας για τον καρκίνο και τη θεραπεία του.
- περιγράφουν την αναγκαιότητα αντιμετώπισης του ασθενούς με καρκίνο ως ομαδική προσπάθεια διεπιστημονικής ομάδας.
- περιγράφουν παραδοσιακού και σύγχρονου ρόλους των νοσηλευτών στην πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη κακοήθων νεοπλασιών.
- αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και τους νοσηλευτικούς ρόλους σε όλη τη διάρκεια της φροντίδας ασθενών με κακοήγη νεοπλασία από την πρόγνωση, στη διάγνωση, στη θεραπεία, στην επιβίωση ή στο θάνατο περιγράφουν τις σύγχρονες θεραπευτικές προσεγγίσεις των ασθενών με κακοήγη νεοπλασία.

- αναγνωρίζουν έγκαιρα και παρεμβαίνουν ανάλογα στις επείγουσες καταστάσεις στην ογκολογία.
- περιγράφουν τις αρχές υποστηρικτικής και ανακουφιστικής φροντίδας και την ενσωμάτωσή τους στην ογκολογία.
- αξιολογούν τις οργανικές, ψυχολογικές, κοινωνικές και πνευματικές ανάγκες των ασθενών με κακοήγη νεοπλασία και των οικογενειών τους σε όλη τη διάρκεια της νόσου.
- σχεδιάζουν εξατομικευμένο ολιστικό σχέδιο νοσηλευτικής φροντίδας για ασθενείς με κακοήγη νεοπλασία για τη διαχείριση των αναγκών τους.
- αναπτύσσουν εκπαιδευτικό πρόγραμμα/ στρατηγικές εκπαίδευσης των ασθενών και των οικογενειών τους για την αυτοδιαχείριση και αυτό-φροντίδα.
- οργανώνουν και εφαρμόζουν εξατομικευμένο πρόγραμμα αποκατάστασης και διαχείρισης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιπτώσεων της αντινεοπλασματικής θεραπείας.
- εκτιμούν τις ανάγκες υποστήριξης των επιβιωσάντων και οικογενειακού περιβάλλοντος.
- συμμετέχουν στην διαμόρφωση πολιτικής βελτίωσης της ποιότητας φροντίδας του ογκολογικού ασθενή.

Περιεχόμενο

- Το πρόβλημα του καρκίνου. Στάσεις, πεποιθήσεις και μύθοι ασθενών, οικογενειών, κοινού και επιστημόνων υγείας για τον καρκίνο και τη θεραπεία του. Διεπιστημονική προσέγγιση. Η αντιμετώπιση του ασθενούς με καρκίνο ως ομαδική προσπάθεια.

- Οι επιπτώσεις του καρκίνου στον ασθενή – οικογένεια στην πορεία της χρόνιας νόσου. Ο ρόλος των νοσηλευτών στην πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη κακοθών νεοπλασιών
- Η εμπειρία της αντινεοπλασματικής θεραπείας. Πληροφόρηση και υποστήριξη ασθενή και οικογενειακού περιβάλλοντος στη φάση της διάγνωσης και προγραμματισμού της θεραπείας
- Θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενών που υποβάλλονται σε χειρουργική θεραπεία
- Θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενών που υποβάλλονται σε ακτινοθεραπεία.
- Θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενών που υποβάλλονται σε χημιοθεραπεία.
- Θεραπευτική νοσηλευτική αντιμετώπιση ασθενών που υποβάλλονται σε άλλες θεραπείες.
- Νοσηλευτική θεραπευτική αντιμετώπιση ασθενών – οικογενειακού περιβάλλοντος που υποβάλλονται σε χειρουργική θεραπεία στο τελικό στάδιο της ζωής. Ανακουφιστική φροντίδα.
- Αρχές αξιολόγησης και αντιμετώπισης ασθενών με καρκίνο με καταστολή του μυελού των οστών.
- Αρχές αξιολόγησης και αντιμετώπισης των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων των ασθενών με καρκίνο. Νοσηλευτική θεραπευτική υποστήριξη ασθενών με τα συνηθέστερα συμπτώματα.
- Νοσηλευτική υποστήριξη ασθενών με συνηθέστερα ψυχολογικά προβλήματα. Αντιμετώπιση ασθενών με άγχος και κατάθλιψη.
- Αντιμετώπιση και αποκατάσταση των ασθενών με μακροχρόνιες επιπτώσεις της αντινεοπλασματικής θεραπείας.
- Ανάγκες υποστήριξης των επιβιωσάντων και οικογενειακού περιβάλλοντος.
- Εξασφάλιση ποιότητας φροντίδας στον ογκολογικό ασθενή. Εναλλακτικές μορφές υπηρεσιών παροχής φροντίδας υγείας στην ογκολογία.

Κλινικό μέρος

Η άσκηση των φοιτητών γίνεται σε ογκολογικές μονάδες, όπου ο φοιτητής συμμετέχει στην οργάνωση και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας ασθενών. Επιδίωξη της κλινικής άσκησης αποτελεί η καλλιέργεια των απαραίτητων ικανοτήτων αληθιά και θετικών στάσεων στην εξατομικευμένη ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με καρκίνο και η συνεργασία με την οικογένεια και τη θεραπευτική ομάδα. Ο φοιτητής βάσει γραπτού οδηγού πραγματοποιεί κλινική μελέτη αντιμετώπισης ενός επιλεγμένου προβλήματος από την κλινική πρακτική

Μέθοδοι διδασκαλίας

Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Αναστοχασμό κλινικών εμπειριών. Βιωματικές ασκήσεις. Συζήτηση κλινικών περιστατικών ατομικά και σε ομάδες. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης εκπαιδευτική επίσκεψη σε δομές φροντίδας ασθενών με καρκίνο.

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Γραπτή εργασία από την κλινική άσκηση: 50%
- Γραπτές εξετάσεις: 50%

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Νοσηλευτική Ογκολογία. Το Πλαίσιο της Φροντίδας. Jecica Corner, Christopher Bailey. Επιμέλεια: Ελισάβετ Πατηράκη. Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2006

2^η Επιλογή: Νοσηλεύοντας ασθενείς με καρκίνο. Αρχές και Πρακτική. Επιμέλεια: Ανδρέας Χαράλαμπος, Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ, Αθήνα, 2006.

53359	ΓΕΡΟΝΤΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ευσταθία Σαρλή, Ακαδημαϊκή Υπότροφος, ΕΣΠΑ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών για την απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων ώστε να είναι ικανοί να αναγνωρίζουν την πορεία του φυσιολογικού γήρατος, να εκτιμούν τα φυσικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα υγείας των ηλικιωμένων και να εφαρμόζουν τη νοσηλευτική διεργασία για τη διασφάλιση της ποιότητας της φροντίδας των ηλικιωμένων με οξείες ή χρόνιες παθήσεις και αναπηρίες.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο διδασκόμενος αναμένεται να είναι σε θέση να:

- Προσδιορίζει και περιγράφει τις θεωρίες που σχετίζονται με το γήρας.
- Αναγνωρίζει και να αναλύει τις φυσιολογικές μεταβολές που παρατηρούνται με την πάροδο της ηλικίας.
- Εκτιμά την κατάσταση υγείας των ηλικιωμένων ατόμων.
- Προσδιορίζει τα ειδικά φυσικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα των ηλικιωμένων.
- Σχεδιάζει και παρέχει ολιστική νοσηλευτική φροντίδα στα ηλικιωμένα άτομα –υγιή ή με προβλήματα υγείας– και στις οικογένειές τους.

Περιεχόμενο

Θεωρητικό μέρος

1. Εισαγωγή-Η γήρανση του πληθυσμού και οι επιπτώσεις της
 - Ιστορική προσέγγιση του γήρατος.
 - Δημογραφικά κι επιδημιολογικά δεδομένα της γήρανσης.
 - Επιδράσεις της γήρανσης του πληθυσμού στο σύστημα υγείας.

- Δημογραφικές μεταβολές-Πρόκληση για τη νοσηλευτική.

2. Αρχές Γεροντολογικής Νοσηλευτικής-Αντικειμενικοί σκοποί της Γεροντολογικής Νοσηλευτικής

- Ειδικές ικανότητες και δεξιότητες που απαιτούνται στην κοινότητα και στο νοσοκομείο
- Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Ικανοτήτων για τη Φροντίδα των Ηλικιωμένων στο Πλαίσιο του Συστήματος Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας.
- Νοσηλευτική φροντίδα στις δομές παροχής φροντίδας υγείας και κοινωνικής πρόνοιας.

3. Ολοκληρωμένη Νοσηλευτική αξιολόγηση του ηλικιωμένου

- Εργαλεία και ερωτηματολόγια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν.
- Διεπιστημονική προσέγγιση στην ολιστική γεροντολογική και γηριατρική αξιολόγηση.

4. Πρόληψη και Προαγωγή Υγείας

- Προαγωγή της υγείας των ηλικιωμένων
- Εθνικό Πιλοτικό Πρόγραμμα - ΗΠΙΟΝΗ.
- Διαγενεακή προσέγγιση στην προαγωγή υγείας.

5. Φυσιολογία

- Θεωρίες της γήρανσης.
- Φυσιολογικές μεταβολές που σχετίζονται με το γήρας ανά οργανικό σύστημα.

6. Παθοφυσιολογία του γήρατος

- Συνήθεις παθοφυσιολογικές μεταβολές ανά οργανικό σύστημα.
- Σύνδρομο ευπάθειας
- Νοσηλευτική Διεργασία και παρεμβάσεις.

7. Συνήθη Προβλήματα Υγείας των Ηλικιωμένων

- Πόνος

- Διαταραχές του ύπνου
 - Διαταραχές κινητικότητας & Πρόληψη Πτώσεων
 - Δυσλειτουργία του εντέρου και της κύστεως.
 - Ακράτεια ούρων και κοπράνων.
 - Δυσκοιλιότητα.
 - Άλλες ανωμαλίες του γαστρεντερικού συστήματος
 - Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- 8. Ειδικές παθολογικές καταστάσεις**
- Προβλήματα διατροφής- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
 - Αφυδάτωση- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
 - Σακχαρώδης Διαβήτης- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
 - Λοιμώξεις ουροποιητικού συστήματος- Πρόληψη- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
 - Καρκίνος
 - Αναπνευστικές λοιμώξεις
- 9. Ανακουφιστική φροντίδα**
- Αρχές της ανακουφιστικής φροντίδας στους ηλικιωμένους με χρόνια εκφυλιστικά νοσήματα.
 - Διαχείριση του Πόνου και των παρενεργειών της θεραπείας
 - Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- 10. Ψυχοκοινωνικά προβλήματα ηλικιωμένων**
- Ψυχολογία του γήρατος.
 - Μοναξιά- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
 - Σύγχυση-Παραλήρημα- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
 - Κατάθλιψη- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
 - Αυτοκτονικές τάσεις- Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- 11. Νόσος Alzheimer και άνοιες στους ηλικιωμένους**
- Ήπια γνωστική διαταραχή.

- Πρωτοπαθής εκφυλιστική άνοια τύπου Alzheimer
 - Άλτσοι τύποι άνοιας
 - Παρουσίαση εργαλείων εκτίμησης και πρακτική εξάσκηση της χρήσης τους με παραδείγματα.
 - Νοσηλευτική διεργασία και παρεμβάσεις.
- 12. Η κακοποίηση των ηλικιωμένων.**
- 13. Ηθικά και δεοντολογικά προβλήματα στη φροντίδα υγείας των ηλικιωμένων.**

Μέθοδοι διδασκαλίας στο θεωρητικό μέρος

1. Διάλεξη
2. Συζήτηση
3. Μελέτη περίπτωσης
4. Παιχνίδια ρόλων με χρήση εργαλείων
5. Επίλυση προβλήματος
6. Διαδίκτυο
7. Χρήση πολυμέσων ηλεκτρονικής τεχνολογίας

Κλινικό μέρος

Η κλινική άσκηση θα γίνει σε Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) και σε Λέσχες Φιλίας σε διάφορες περιοχές της Αθήνας και στο πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι με ηλικιωμένους που ζουν στην κοινότητα με επίβλεψη της διδάσκουσας και των υπευθύνων των δομών μετά από άδεια από τις υπεύθυνες δημοτικές αρχές

Οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με αρκετούς ηλικιωμένους στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και να συμμετέχουν στις δραστηριότητες των δομών, ενώ μπορούν επίσης να κατανοήσουν το σκοπό και τη λειτουργία τους. Επιπρόσθετα, αντιλαμβάνονται τις νοσηλευτικές εφαρμογές στην κοινότητα και αξιολογούν τις ανάγκες του συγκεκριμένου πληθυσμού σε αυτήν. Τελικά, κατανοούν το νοσηλευτικό ρόλο στις δομές αυτές, παρέχοντας παράλληλα φροντίδα.

Οι ασκήσεις των φοιτητών θα γίνονται βάσει οδηγού (Νοσηλευτικό Ιστορικό για ηλικιωμένους

κι εργαλεία που έχουν παρουσιαστεί κι επεξηγηθεί στο θεωρητικό μέρος) με σκοπό την καλλιέργεια και εκμάθηση δεξιοτήτων αξιολόγησης και παροχής εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας ηλικιωμένων ατόμων.

Μεθοδος αξιολογησης: Η αξιολόγηση θα γίνει με γραπτή εξέταση.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Γεροντολογική Νοσηλευτική,

Χρυσάνθη Πλατή, Εκδόσεις: Παρισιάνος Βασίλειος, Αθήνα, 8^η έκδοση/ 2008

2^η Επιλογή: **Νοσηλευτική Φροντίδα Ηλικιωμένων**, Red Fern SJ, Ross FM, Επιμέλεια: Β. Παφτόπουλος, Εκδόσεις: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2011

Επιπρόσθετα θα παρέχεται υλικό για την καλύτερη κατανόηση του μαθήματος με τη μορφή σημειώσεων και συνδέσμων στο διαδίκτυο για κάθε θεματική ενότητα.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΩΣ			
53389	ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Άννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ - 1ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις για την παροχή ολιστικής και εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας σε χρονίως πάσχοντες, λαμβάνοντας υπόψη τις ποικίλες παθοφυσιολογικές και ψυχοκοινωνικές παραμέτρους που χαρακτηρίζουν τα χρόνια νοσήματα. Πρόκειται για κατ'επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας και είναι ενταγμένο στο 5^ο εξάμηνο. Η Αποκατάσταση Χρονίως Πασχόντων αποτελεί βασικό στοιχείο των επαγγελματιών που παρέχουν υπηρεσίες υγείας όπως οι Νοσηλεύτες.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να γνωρίζει τα κάτωθι:

- την παροχή ολιστικής και εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας στον χρόνια πάσχοντα.
- τις παθοφυσιολογικές και ψυχοκοινωνικές παραμέτρους που χαρακτηρίζουν το χρόνιο νόσημα.

- σχέδια νοσηλευτικής φροντίδας για χρόνιους πάσχοντες
- να επιδεικνύει κλινικές δεξιότητες στη φροντίδα και στην αποκατάσταση των χρονίως πασχόντων
- να εκτιμά την αποκατάσταση της υγείας και λειτουργικότητας του χρόνια πάσχοντα.

Περιεχόμενο

1. Εισαγωγή- ορισμοί (χρόνια ασθένεια, αναπηρία, αποκατάσταση, βασικές αρχές αποκατάστασης, ποιότητα ζωής, δείκτες ποιοτικής φροντίδας, προαγωγή της υγείας, διευκόλυνση της αντιμετώπισης προβλημάτων, συμβουλευτική- εκπαίδευση ενδυνάμωσης ασθενών, νοσηλευτική διεργασία).
2. Γήρανση και χρόνια νοσήματα, αξιολόγηση των αναγκών ατόμων που χρειάζονται αποκατάσταση, κλίμακες και δοκιμασίες αξιολόγησης χρονίως πασχόντων
3. Ομάδα αποκατάστασης, οικογένεια- φροντιστής, ανάληψη δραστηριοτήτων αυτοφροντίδας.

4. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με χρόνια αναπνευστικά προβλήματα
5. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με καρδιαγγειακή νόσο.
6. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με διαταραχές του μεταβολισμού.
7. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με χρόνια νεφρική νόσο.
8. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με χρόνια νοσήματα του μυοσκελετικού συστήματος (οστεοπόρωση, αρθρίτιδες, χρόνιος πόνος, συστηματικός ερυθηματώδης λύκος).
9. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με κακώσεις σπονδυλικής στήλης
10. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο.
11. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με εκφυλιστικές νευρολογικές διαταραχές (νόσος Parkinson, σκλήρυνση κατά πλάκας, νόσος Alzheimer, άνοια).
12. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με νοσήματα του αιμοποιητικού (αναιμίες, λευχαιμίες) και του ανοσοποιητικού συστήματος (AIDS).
13. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με χρόνια νοσήματα του ήπατος και του γαστρεντερικού συστήματος (χρόνια ηπατίτιδα, φλεγμονώδεις νόσοι του εντέρου).

14. Νοσηλευτική φροντίδα και αποκατάσταση ασθενών με προβλήματα που σχετίζονται με τον καρκίνο ή τη θεραπεία του καρκίνου.

Το μάθημα διδάσκεται υπό μορφή διαλέξεων (**13 μονώρες**). Η θεωρητική διδασκαλία συμπληρώνεται από πρακτική/κλινική άσκηση σε μονάδες χρονίως πασχόντων σε νοσοκομεία και σε κέντρα αποκατάστασης (**13 μονώρες**).

Συνολικά **26 ώρες** θεωρητική διδασκαλία και πρακτική/κλινική άσκηση.

Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων από τους διδάσκοντες καθηγητές.

Μέθοδος αξιολόγησης: Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής ή με τη μορφή παρουσίασης γραπτής εργασίας. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων ή φοιτητές που παρακολουθούν προγράμματα ERASMUS).

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Προαγωγή της Πρακτικής στη Νοσηλευτική Αποκατάσταση, Rebecca Jester Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD Αθήνα 2017.

2^η Επιλογή: Δεν υπάρχει

53427	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Μαργαρίτα Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		10 -1Φ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση επισημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων, αναγκών για την παροχή ολοκληρωμένης νοση-

λευτικής φροντίδας σε ασθενείς και οικογένειες ασθενών με νευρολογικά προβλήματα.

Μαθησιακοί στόχοι

I. Νοσηλευτική Αξιολόγηση Ασθενή με νευρολογική νόσο και Φυσική Εξέταση Νευρικού Συστήματος - 10 ώρες θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας (Μ.Γιαννακοπούλου)

1. Ο ρόλος του Νοσηλευτή κατά τη φροντίδα ασθενών με νευρολογική νόσο - 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:
 - αναγνωρίζει τις δραστηριότητες ζωής του νευρολογικού ασθενή οι οποίες μεταβάλλονται λόγω της νόσου
 - γνωρίζει τις νοσηλευτικές αρμοδιότητες που σχετίζονται με την υποστήριξη της ζωής, και τη φροντίδα του ασθενή με νευρολογική νόσο
 - κατανοεί την έννοια της "προσαρμογής στην νέα κατάσταση" που προκύπτει από την νευρολογική νόσο
 - αναγνωρίζει τις διαστάσεις του νοσηλευτικού ρόλου, κατά την παρακολούθηση της πορείας του αρρώστου και κατά τη διάρκεια της νευρολογικής εξέτασης του ασθενή από τον θεράποντα
2. Νοσηλευτική Αξιολόγηση-Νοσηλευτικός Φάκελος ασθενή με νευρολογική νόσο - 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:
 - διατυπώνει τους σκοπούς της νοσηλευτικής αξιολόγησης νευρολογικού ασθενή
 - καθορίζει τη συχνότητα της νοσηλευτικής αξιολόγησης με βάση τη σταθερότητα της κλινικής κατάστασης του ασθενή
 - γνωρίζει τα στοιχεία που συλλέγονται κατά τη λήψη του νοσηλευτικού ιστορικού, που πρέπει να περιλαμβάνει ο νοσηλευτικός φάκελος
 - αναλύει τα δεδομένα της νοσηλευτικής αξιολόγησης για τη διαμόρφωση του πλάνου φροντίδας του νευρολογικού ασθενή

3. Συλλογή αντικειμενικών δεδομένων από τη φυσική εξέταση του νευρικού συστήματος. Ο ασθενής που δεν επικοινωνεί - 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- διατυπώνει τους σκοπούς της φυσικής εξέτασης του νευρικού συστήματος που πραγματοποιείται από τον ίδιο τον νοσηλευτή
- κατανοεί τις παραμέτρους αξιολόγησης της νοητικής κατάστασης και της ικανότητας ομιλίας του αρρώστου
- αναγνωρίζει τις αιτίες διαταραχής του επιπέδου συνείδησης
- γνωρίζει τις κλίμακες/εργαλεία αξιολόγησης του επιπέδου συνείδησης
- κατανοεί τις έννοιες "σύγχυση", "λήθαργος", "παραλήρημα", "κώμα"
- αναγνωρίζει τις αντιδράσεις στον πόνο «τύπου αποφθοίωσης» και «τύπου απεγκεφαλισμού»
- γνωρίζει τα κριτήρια «εγκεφαλικού θανάτου»

4. Νοσηλευτική αξιολόγηση επιπέδου επικοινωνίας ασθενή και φυσική εξέταση εγκεφαλικών συζυγιών - 2 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- εφαρμόζει την αξιολόγηση της διανοητικής κατάστασης και της γλωσσικής ικανότητας του ασθενή με νευρολογική νόσο
- πραγματοποιεί φυσική εξέταση για την αξιολόγηση του επιπέδου συνείδησης
- γνωρίζει τις τεχνικές φυσικής εξέτασης των εγκεφαλικών συζυγιών
- αναγνωρίζει παθολογικά ευρήματα από τη φυσική εξέταση του επιπέδου συνείδησης και των κρανιακών νεύρων

5. Νοσηλευτική αξιολόγηση κινητικού και αισθητικού συστήματος - 2 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της

ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τις τεχνικές φυσικής εξέτασης του κινητικού και αισθητικού συστήματος
- πραγματοποιεί έλεγχο συμμετρίας και μεγέθους μυών, μυϊκού τόνου και μυϊκής ισχύος
- αξιολογεί τη μυϊκή ισχύ με τη χρήση κλίμακας μέτρησης
- εκτιμά τη στάση σώματος και τη βάδιση
- αναγνωρίζει τους παθολογικούς τύπους βάδισης
- αναγνωρίζει συμπτώματα διαταραχών της παρεγκεφαλίδας
- γνωρίζει για τη φυσική εξέταση και αξιολόγηση των επιπολής αντανάκλαστικών
-

II. Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με προβλήματα από νευρολογική νόσο - 16 ώρες θεωρητικής και εργαστηριακής διδασκαλίας (Μ.Γιαννακοπούλου)

6. Διατροφική Υποστήριξη και Ενυδάτωση νευρολογικών ασθενών. Φροντίδα ασθενών με προβλήματα κατάποσης - 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τις καταστάσεις που παρεμποδίζουν τη λήψη τροφής και υγρών στους νευρολογικούς ασθενείς
- περιγράφει τις καταστάσεις που αυξάνουν ή μειώνουν τις θερμιδικές ανάγκες στους νευρολογικούς ασθενείς και τις επιπτώσεις τους
- κατανοεί τις παραμέτρους που αξιολογούνται για την εκτίμηση των διατροφικών αναγκών του νευρολογικού ασθενή, με βάση τη λήψη ιστορικού, τη φυσική εξέταση και τα εργαστηριακά δεδομένα
- εκτιμά τις ολικές ημερήσιες θερμιδικές ανάγκες με βάση το φύλο, το σωματικό βάρος και την ηλικία συνυπολογίζοντας και την κλινική κατάσταση
- γνωρίζει τις νοσηλευτικές ευθύνες κατά

την εντερική και παρεντερική σίτιση του νευρολογικού ασθενή

- ελέγχει την ικανότητα κατάποσης πριν τη σίτιση per os
- γνωρίζει τις τεχνικές per os σίτισης ασθενών με δυσφαγία

7. Νοσηλευτική αξιολόγηση και φροντίδα ασθενών με Κάκωση του Νευρικού Συστήματος (ΝΣ) - 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα επιδημιολογικά δεδομένα σχετικά με τις αιτίες τραυματισμού του ΝΣ
- κατανοεί τις επιπτώσεις της κάκωσης στο κινητικό και αισθητικό σύστημα
- αναγνωρίζει τις λειτουργικές διαταραχές που προκύπτουν ανάλογα με το επίπεδο τη βλάβης του ΝΣ
- αναγνωρίζει τα σημεία ανάρρωσης μετά το shock του τραυματισμού
- κατανοεί τα κριτήρια για τη διενέργεια χειρουργικής επέμβασης με βάση τη νευρολογική εξέταση, τον απεικονιστικό έλεγχο και την κλινική εικόνα του ασθενή
- γνωρίζει τις παραμέτρους της συντηρητικής θεραπευτικής αγωγής και τις συσκευές που εφαρμόζονται σε κακώσεις της σπονδυλικής στήλης
- διατυπώνει τους νοσηλευτικούς σκοπούς της φροντίδας
- αξιολογεί το βαθμό εξάρτησης του ασθενή σε σχέση με την προσωπική του υγιεινή, τη σίτιση και τις καθημερινές δραστηριότητες ζωής
- κατανοεί το περιεχόμενο της διδασκαλίας των φροντιστών/οικογένειας του ασθενή με κάκωση του ΝΣ
- γνωρίζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις για τη ψυχολογική προσαρμογή του ασθενή και της οικογένειας στη νέα κατάσταση που προκύπτει μετά τον τραυματισμό

8. Φροντίδα ασθενών με κάκωση του Νωτιαίου Μυελού (NM) - 2 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει τα άμεσα σημεία και συμπτώματα μετά από τραυματισμό του NM
- γνωρίζει τους όρους «τετραπληγία», «παρραπληγία»
- κατανοεί τα σημεία και συμπτώματα του «νευρογενούς shock»
- αναγνωρίζει επικίνδυνες καταστάσεις σε ασθενείς με κάκωση NM (ορθοστατική υπόταση, αναπνευστική ανεπάρκεια, δυσαναπνευστικότητα του ANΣ, εν τω βάθει φλεβική θρόμβωση κλπ) και να εφαρμόζει κατάλληλες νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπισή τους
- αναγνωρίζει την «σπαστικότητα» και να εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπισή της
- σχεδιάζει και να εφαρμόζει πλάνο φροντίδας για τα έληκτα πίεσης, τη νευρογενή παράλυση ουροδόχου κύστεως, τη δυσλειτουργία του εντέρου, τη σεξουαλική δυσλειτουργία
- κατανοεί τις παραμέτρους που επηρεάζουν την ψυχολογική προσαρμογή του ασθενή και τις οικογενειάς του στη νέα κατάσταση που προκύπτει από τον τραυματισμό του NM
- γνωρίζει για τη φάση αποκατάστασης και τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις που περιλαμβάνει

9. Φροντίδα ασθενών με Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο (ΑΕΕ) ή Εγκεφαλικό Ανεύρησμα(ΕΑ) - 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- περιγράψει τους μηχανισμούς πρόκλησης ισχαιμικού και αιμορραγικού ΑΕΕ
- αναγνωρίζει παράγοντες κινδύνου ΑΕΕ
- κατανοεί τα μέτρα πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης ΑΕΕ

- σχεδιάζει και να εφαρμόζει νοσηλευτική φροντίδα κατά την οξεία φάση ΑΕΕ
- γνωρίζει τα κριτήρια εφαρμογής/αποκλεισμού θρομβολυτικής θεραπείας, και να κατανοεί την τεχνική αναρρόφησης θρόμβου με stent retriever
- γνωρίζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση κινητικών προβλημάτων, διανοητικών διαταραχών, διαταραχών αισθητικότητας, ομιλίας, ούρησης και αφόδευσης μετά από ΑΕΕ κατά τη φάση αποκατάστασης
- κατανοεί την ταξινόμηση των εγκεφαλικών ανευρυσμάτων με βάση το μέγεθος, το σχήμα και την αιτιολογία τους
- αναγνωρίζει τα σημεία και συμπτώματα πριν και κατά τη ρήξη ανευρύσματος
- κατανοεί την τεχνική εμβολισμού ανευρύσματος με μικροσπείραμα πηλτίνας
- προγραμματίζει και να εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε όλη τα στάδια της φροντίδας ασθενών με ρήξη ανευρύσματος

10. Φροντίδα ασθενών με Σπασμούς-Επιληψία

- 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:
- γνωρίζει τους παράγοντες κινδύνου σπασμών με βάση την ηλικία
- διαχωρίζει τις έννοιες «σπασμοί» και «επιληψία»
- κατανοεί τους όρους «επαγωγείς της επιληπτικής κρίσης», «επιληπτική αύρα», «αυτοματισμοί», «παράλυση του Todd's»
- αναγνωρίζει τις φάσεις των γενικευμένων τονικοκλονικών σπασμών και τα σημεία της μετεπιληπτικής φάσης και να πραγματοποιεί νοσηλευτική καταγραφή/τεκμηρίωση της επιληπτικής κρίσης στο φάκελο του ασθενή
- κατανοεί τα σημεία και συμπτώματα της «αφαιρετικής κατάστασης», καθώς και καταστάσεων μη επιληπτικών σπασμών

- ορίζει το status epilepticus
- αναγνωρίζει παθολογικά ευρήματα στο Ηλεκτροεγκεφαλογράφημα
- γνωρίζει τις κύριες νοσηλευτικές παρεμβάσεις που υποστηρίζουν τις ζωτικές λειτουργίες ασθενών με επιληπτικούς σπασμούς
- σχεδιάζει και να εφαρμόζει πλήανο φροντίδας ασθενών με σπασμούς, στο Νοσοκομείο
- γνωρίζει για τα αντιεπιληπτικά φάρμακα και τη διδασκαλία του αρρώστου σε σχέση με τη φαρμακοθεραπεία του

11. Φροντίδα Ασθενών με Λοιμώξεις του Νευρικού Συστήματος - 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει την ταξινόμηση των λοιμώξεων του ΝΣ με βάση τον αιτιολογικό τους παράγοντα
- αναγνωρίζει τα σημεία και συμπτώματα βακτηριδιακής μηνιγγίτιδας με βάση την ηλικία
- κατανοεί τη φυσική εξέταση ασθενή με μηνιγγίτιδα και να αξιολογεί τα σημεία Kerning's και Brudzinski
- γνωρίζει τα σημεία-συμπτώματα της ιογενούς μηνιγγίτιδας και της εγκεφαλίτιδας
- γνωρίζει τις εργαστηριακές εξετάσεις και τις διαγνωστικές δοκιμασίες που πραγματοποιούνται για τη διάγνωση της λοίμωξης ΝΣ και να αξιολογεί τα ευρήματα τους
- σχεδιάζει τα πλήανο φροντίδας ασθενή με μηνιγγίτιδα κατά την οξεία φάση στο Νοσοκομείο
- κατανοεί τους μηχανισμούς δημιουργίας εγκεφαλικού αποστήματος και τα σημεία-συμπτώματα από την πρωταρχική εισβολή στον εγκέφαλο, τη διεύρυνση έως και τη ρήξη του αποστήματος
- γνωρίζει για τη χειρουργική θεραπεία εγκεφαλικού αποστήματος και για τη φαρμακευτική αγωγή
- κατανοεί τις παραμέτρους της νοσηλευτικής φροντίδας και τα μέτρα πρόληψης διασποράς της λοίμωξης και τραυματισμών

12. Αύξηση ενδοκράνιας πίεσης - 2 ώρες εργαστηριακής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- κατανοεί τους όρους «ενδοκράνια πίεση», «ενδοκράνια ενδοτικότητα», «εγκολλησμός εγκεφάλου»
- υπολογίζει την πίεση εγκεφαλικής αιμάτωσης (CPP) με βάση την ενδοκράνια πίεση (ICP) και την μέση συστηματική αρτηριακή πίεση (MAP)
- γνωρίζει τις φυσιολογικές τιμές ICP και CPP
- αναγνωρίζει καταστάσεις που αυξάνουν την ενδοκράνια πίεση
- αναγνωρίζει τα πρώιμα σημεία-συμπτώματα αύξησης της ενδοκράνιας πίεσης (τριάδα του Cushing)
- εφαρμόζει νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της ενδοκράνιας υπέρτασης
- γνωρίζει για τις συσκευές συνεχούς παρακολούθησης της ICP

13. Φροντίδα ασθενών με Νευροεκφυλιστικές Νόσους - 2 ώρες θεωρητικής διδασκαλίας. Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα κύρια νευροεκφυλιστικά νοσήματα (Alzheimer, Parkinson, Σκλήρυνση κατά πλάκας, Μυασθένεια Gravis) και τα σημεία-συμπτώματά τους
- κατανοεί τον όρο «άνοια» και να γνωρίζει τα επιδημιολογικά δεδομένα για τις αιτίες άνοιας
- αναγνωρίζει τις διαταραχές που εκδηλώνονται στην άνοια και στις υπόλοιπες νευροεκφυλιστικές νόσους
- γνωρίζει τις παραμέτρους της νοσηλευτικής φροντίδας ασθενών με νευροεκφυλιστικά νοσήματα

- γνωρίζει για τη φαρμακευτική αγωγή ασθενών με νευροεκφυλιστικά νοσήματα και τις παρενέργειες της
- κατανοεί το περιεχόμενο της διδασκαλίας του ασθενή με νευροεκφυλιστική νόσο και της οικογένειάς του

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή. Ο ρόλος του Νοσηλευτή κατά τη φροντίδα ασθενών με νευρολογική νόσο.
- Νοσηλευτική Αξιολόγηση-Νοσηλευτικός. Φάκελος ασθενή με νευρολογική νόσο.
- Συλλογή αντικειμενικών δεδομένων από τη φυσική εξέταση του νευρικού συστήματος. Ο ασθενής που δεν επικοινωνεί.

Εργαστήριο 1^ο (Υποχρεωτική Παρακολούθηση)

- Νοσηλευτική αξιολόγηση επιπέδου επικοινωνίας ασθενή και φυσική εξέταση εγκεφαλικών συζυγιών.

Εργαστήριο 2^ο (Υποχρεωτική Παρακολούθηση)

- Νοσηλευτική αξιολόγηση κινητικού και αισθητικού συστήματος.
- Διατροφική Υποστήριξη και Ενυδάτωση νευρολογικών ασθενών. Φροντίδα ασθενών με προβλήματα κατάποσης.
- Νοσηλευτική αξιολόγηση και φροντίδα ασθενών με Κάκωση του Νευρικού Συστήματος.

- Φροντίδα ασθενών με Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο ή Εγκεφαλικό Ανεύρυσμα.

Εργαστήριο 3^ο (Υποχρεωτική Παρακολούθηση): Φροντίδα ασθενών με κάκωση του νωτιαίου μυελού.

- Φροντίδα ασθενών με Σπασμούς-Επιληψία
- Φροντίδα Ασθενών με Λοιμώξεις του Νευρικού Συστήματος

Εργαστήριο 4^ο (Υποχρεωτική Παρακολούθηση)

- Αύξηση ενδοκράνιας πίεσης.
- Φροντίδα ασθενών με Νευροεκφυλιστικές Νόσους.

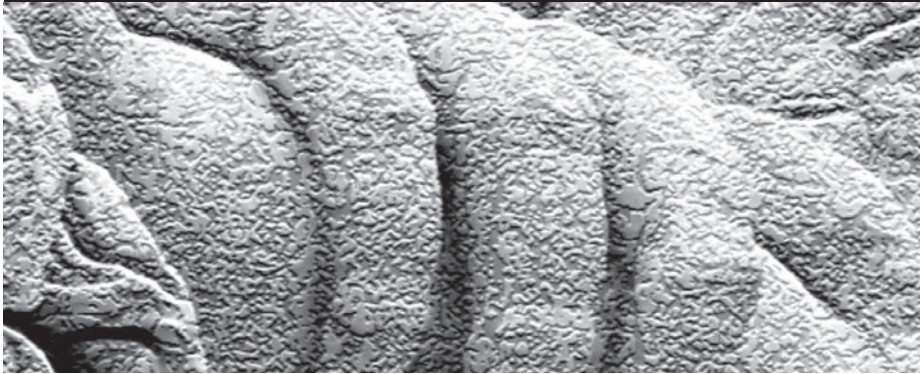
Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές Εξετάσεις

Σύγγραμματα:

1^η Επιλογή: Netter παθολογία – Νευρικό Σύστημα (τόμος 4), Runge M., Jones H.R. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2008.

2^η Επιλογή: Βασικές Αρχές Νευροεπιστημών, Kandel E.R., Schwartz J.H. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2006.

3^η Επιλογή: Κλινική Νευρολογία, Aminoff J.A., Greenberg D.A., Simon R.P. Επιμέλεια: Δ. Μανουσάκης-Καρακώστας, Ν. Γρηγοριάδης, Θ. Καραπαναγιώτης. Εκδόσεις: Παρισιάνου Α.Ε., Αθήνα, 9^η έκδοση/2017.

στ' εξάμηνο

		Ώρες διδασκαλίας									
		Εβδομάδας				Εξαμήνου				Σύνολο- ECTS	
		Ασκήσεις				Ασκήσεις					
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
ΣΤ' Εξάμηνο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	3			3	39			39	78	6
2.	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	3			4	39			52	91	6,5
3.	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2		4	4	26		52	52	130	4
4.	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2			4	26			52	78	5
5.	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	1	1			13	13			26	2
6.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	2			3	26			39	65	4,5
											28
Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά											
1.	ΨΥΧΟΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	3				39				39	4,5
2.	ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	1			2	13			26	39	2,5
3.	ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	13			26	39	2,5
4.	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	2	1		1	26	13		13	52	4
5.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	2			2	26			26	52	4
6.	ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	1			1	13			13	26	2
*ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ: Μάθημα ελεύθερης επιλογής διάρκειας 2 μηνών κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών του 6ου ή 8ου εξαμήνου. Κλινική Άσκηση 40 ημερών.											8

53375	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Γεώργιος Αθελιζόπουλος, Καθηγητής Μιχάλης Χατζούλης, Αναπλ. Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ -3ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		6	

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση μέσα από μια εισαγωγή στην ψυχοπαθολογία οι έννοιες της ψυχικής υγείας-αρρώστιας, η ψυχολογική θεώρηση της ανάπτυξης της προσωπικότητας, η προσαρμοστική ικανότητα του ανθρώπου, οι μηχανισμοί άμυνας και οι παράγοντες του μικρό και μακροπεριβάλλοντος στην ψυχική υγεία. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην ψυχιατρική εξέταση του ψυχιατρικού αρρώστου, τη θεραπευτική σχέση και συμμαχία, τα ταξινομικά συστήματα και την ψυχιατρική σημειολογία.

Μαθησιακοί στόχοι

1. Να μπορεί να περιγράψει τις βασικές αρχές της προσέγγισης ενός ψυχικά πάσχοντα και τις βασικές αρχές που διέπουν την θεραπευτική σχέση με έναν ασθενή με ψυχιατρικά προβλήματα.
2. Να μπορεί να αναφέρει τις κύριες κατηγορίες των ψυχιατρικών διαταραχών (ψυχώσεις, συναισθηματικές διαταραχές, οργανικές διαταραχές, αγχώδεις διαταραχές, διαταραχές χρήσης ουσιών, διαταραχές προσωπικότητας). Να μπορεί να αναφέρει τα κύρια ταξινομικά συστήματα και τις αρχές που διέπουν αυτά σε ότι αφορά την κατηγοριοποίηση των κύριων ψυχιατρικών καταστάσεων.
3. Να μπορεί να περιγράψει την κλινική εικόνα των κύριων ψυχιατρικών καταστάσεων και να μπορεί να περιγράψει και να ξεχωρίζει βασικά στοιχεία της ψυχιατρικής σημειολογίας.
4. Να μπορεί να αναγνωρίζει το πως το βιο-ψυχο-κοινωνικό μοντέλο βοηθάει στη κατανόηση της αιτιοπαθογένειας και στην διαχείριση του ασθενούς με ψυχική νόσο.
5. Να μπορεί να περιγράψει τις κύριες βιολογικές θεραπείες που χρησιμοποιούνται στην

αντιμετώπιση του ασθενούς με ψυχική νόσο (ενδείξεις, τρόπος δράσης, παρενέργειες).

6. Να μπορεί να περιγράψει τις κύριες μη βιολογικές θεραπείες (ψυχολογικές, κοινωνικές κ.α.) που χρησιμοποιούνται στην αντιμετώπιση του ασθενούς με ψυχική νόσο (ενδείξεις, τρόπος δράσης, παρενέργειες).
7. Να μπορεί να αναγνωρίζει και να περιγράφει τις έννοιες της επικινδυνότητας προς εαυτόν και τους άλλους και τις αρχές διαχείρισης αυτής στο πλαίσιο των κύριων ψυχιατρικών καταστάσεων.
8. Να μπορεί να περιγράφει τον τρόπο παροχής υπηρεσιών προς τον ψυχιατρικό ασθενή σε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο, τριτοβάθμιο επίπεδο και να αναγνωρίζει την σημασία της δικτύωσης των παροχών υπηρεσιών προς το ψυχικά πάσχοντα.
9. Να μπορεί να αναγνωρίζει τον ρόλο της διεπιστημονικής προσέγγισης στην αντιμετώπιση του ψυχικά ασθενούς από την πολυκλινική ομάδα. Να μπορεί να αναγνωρίζει τον ρόλο και τις ανάγκες των φροντιστών ατόμων με ψυχική νόσο.
10. Να μπορεί να λαμβάνει ένα βασικό ψυχιατρικό ιστορικό μέσω δομημένης συνέντευξης. Να μπορεί να αναγνωρίζει την σημασία λήψης πληροφοριών από κατάλληλους πληροφοροδότες.
11. Να γνωρίζει τις βασικές αρχές παροχής άμεσης νοσηλευτικής φροντίδας σε οξείες ψυχιατρικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης και διαχείρισης της επικινδυνότητας.
12. Να είναι σε θέση να αναγνωρίζει την αναγκαιότητα του οργανικού ελέγχου στην αξιολό-

γηση του ψυχικά ασθενούς και να μπορεί να αξιοποιεί βασικά στοιχεία από τον οργανικό έλεγχο προς αυτόν τον σκοπό.

13. Να είναι σε θέση να γνωρίζει πως γίνεται η διασύνδεση μεταξύ των υπηρεσιών που παρέχουν ψυχιατρική φροντίδα και πως γίνεται η παραπομπή των ασθενών στις κατάλληλες δομές ψυχικής υγείας

Περιεχόμενο

1. Η Ψυχιατρική και η ιατρική ιστορική εξέλιξη. Επιστημονολογική προσέγγιση, Ψυχική Υγεία, Ψυχική Αρρώστια, Ιδεολογία. Ψυχοθλογική θεώρηση της ανάπτυξης της προσωπικότητας. Η προσαρμοστικότητα του ανθρώπου. Μηχανισμοί άμυνας. Μικρο – και μακρο – περιβάλλον και ψυχική υγεία
2. Η ψυχιατρική εξέταση του ψυχιατρικού αρρώστου. Θεραπευτική σχέση, συμμαχία, ταξινονικά συστήματα. Ψυχιατρική Σημειολογία
3. Η βιολογική θεώρηση των ψυχικών διαταραχών
4. Οργανικές ψυχικές διαταραχές : Ψυχιατρική νοσολογία και θεραπευτική αποκατάσταση. (Άνοιες : οργανικά ψυχοσύνδρομα)
5. Αναπτυξιακές διαταραχές
6. Ψυχικές διαταραχές, οφειλόμενες στη χρήση οινόπνευματος και ψυχοδραστικών ουσιών. Ψυχιατρική νοσολογία, θεραπευτική αποκατάσταση
7. Σχιζοφρένεια και λοιπές ψυχωτικές διαταραχές: Νοσολογία, θεραπευτικές προσεγγίσεις
8. Διαταραχές της διάθεσης (συναισθηματικές διαταραχές). Νοσολογία θεραπευτικές προ-

σεγγίσεις

9. Αγχώδεις και σωματόμορφες διαταραχές, Ψυχοσωματική Ιατρική, Ψυχιατρικά προβλήματα σε σωματικές αρρώστιες
10. Διαταραχές της προσωπικότητας και της συμπεριφοράς του ενήλικου
11. Διαταραχές σχετιζόμενες με τη σεξουαλική συμπεριφορά (παραφιλίες, διαταραχές σεξ).

Κλινικό μέρος

1. Παρακολούθηση κλινικών ψυχιατρικών περιπτώσεων σε Ψυχιατρικές Κλινικές και Κέντρα Ψυχικής Υγείας
2. Παρουσιάζεται in vivo η κλινική, διαγνωστική προσέγγιση
3. Συζητούνται οι θεραπευτικές προσεγγίσεις

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ερωτήσεις.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Oxford Ψυχιατρική-Βασικές Αρχές. Harrison Paul, Cowen Philip, Burns Tom, Fazel Mina. Broken Hill Publishers LTD (Π.Χ. Πασχαλίδης). Αθήνα, 1/2020

2^η Επιλογή: Εισαγωγή στην Ψυχιατρική. N.C. Andreasen, DW. Black. Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάννου Α.Ε.Ε.Ε.Ε.Ε.Β. Αθήνα, 2^η εκδ./2015

3^η Επιλογή: Εγχειρίδιο Κλινικής Ψυχιατρικής. Sadock Benjamin J., Sadock Virginia A. K & N Λίτσας Ο.Ε. Αθήνα, 2^η εκδ /2015

4^η Επιλογή: Κλινική Ψυχιατρική. Μιχάλης Γ. Μαδιανός. Αθανάσιος Α. Καστανιώτης ΑΕΒΕΔΕ. Αθήνα, 2006

53365	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Νικόλαος Φώτος, Αναπλ. Καθη- γητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		3Θ-4ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		6,5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας, με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια παθολογικά νοσήματα. Η νοσηλευτική φροντίδα θα αναλυθεί μέσα σε ένα πλαίσιο, στο οποίο προτάσσονται οι νοσηλευτικές διαγνώσεις και παρεμβάσεις, με έμφαση στην αιτιολόγηση της κάθε παρέμβασης. Οι φοιτητές θα καθλιεργήσουν την κριτική σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές για την παροχή βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με παθολογικά νοσήματα.

Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να:

- Εκτιμούν την κατάσταση υγείας των ασθενών, με τη λήψη ιστορικού υγείας, τη διενέργεια κλινικής εξέτασης και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εργαστηριακού ελέγχου.
- Καθορίζουν τις ανάγκες φροντίδας υγείας των ασθενών, θέτοντας νοσηλευτικές διαγνώσεις.
- Σχεδιάζουν εξατομικευμένο πλάνο νοσηλευτικών παρεμβάσεων, ορίζοντας τους στόχους της νοσηλευτικής φροντίδας.
- Εφαρμόζουν τις τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις, βάσει του σχεδίου που έχουν θέσει.
- Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και βάσει αυτής της αξιολόγησης να αναθεωρούν το σχέδιο φροντίδας.
- Ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο σχέδιο ολιστικής φροντίδας υγείας των ασθενών.
- Εκπαιδεύουν τους ασθενείς και τους φροντιστές τους σχετικά με τη νόσο και τη θεραπεία, με σκοπό την επίτευξη υψηλών επιπέδων αυτοφροντίδας και την προαγωγή, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας.

Περιεχόμενο

Διδακτικό μέρος

- Εκτίμηση, νοσηλευτική διάγνωση, προγραμματισμός, εφαρμογή προγράμματος και αξιολόγηση αποτελέσματος της νοσηλευτικής φροντίδας σε ασθενείς με:
 - Στεφανιαία νόσο
 - Καρδιακές διαταραχές
 - Διαταραχές των περιφερικών αγγείων
 - Αιματολογικές διαταραχές
 - Διαταραχές του αερισμού
 - Διαταραχές της ανταλλαγής των αερίων
 - Μυοσκελετικές διαταραχές
 - Νευρολογικές διαταραχές
 - Σκλήρυνση κατά πλάκας
 - Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο
 - Διαταραχές όρασης-ακοής
 - Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα
- Νοσηλευτική φροντίδα των ατόμων που βιώνουν απώλεια, θρήνο και θάνατο.

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες παθολογικές κλινικές, εξωτερικά ιατρεία και εργαστήρια. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης ο φοιτητής θα συμμετέχει στη νοσηλευτική φροντίδα, υπό την εποπτεία κλινικών εκπαιδευτών/νοσηλευτών.

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με χρήση PowerPoint και προβολή video
- Συζήτηση
- Ερωτήσεις προς φοιτητές
- Μελέτη περιπτώσεων
- Κλινική άσκηση σε Παθολογικές Κλινικές γενικών νοσοκομείων της Αττικής

Μεθοδος αξιολογησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη κατά τη φροντίδα του ασθενούς, τόμος Β΄, Priscilla LeMone, Karen Burke, Gerene Bauldoff, Εκδότης: Δημ. Λαγός, Τόπος, έτος έκδοσης: Αθήνα, 2014

2^η Επιλογή: Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Έννοιες και Πρακτική, τόμος Β΄, Susan C. Dewit. Εκδότης: Π.Χ. Πασχαλίδης - Broken Hill, Αθήνα, 2009

3^η Επιλογή: Παθολογική-Χειρουργική Νοσηλευτική. Κριτική σκέψη για συνεργατική φροντίδα, τόμος Β΄, D.D. Ignaravicius, M.L. Workman, Εκδότης: ΒΗΤΑ Ιατρικές Εκδόσεις, Αθήνα, 2008

			Ελένη Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια Παντελής Στεργιάννης, Επίκ. Καθηγητής
53363	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -4Ε-4ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση από τον φοιτητή, θεωρητικών και κλινικών γνώσεων σχετικά με: τη νοσηλευτική και σημειολογική αξιολόγηση ασθενών με χειρουργικά προβλήματα, την εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων, την παράθεση παραδειγμάτων και πλάνων για τη νοσηλευτική θεραπευτική αντιμετώπιση διαταραχών και επειγουσών περιπτώσεων που παρουσιάζονται στη κλινική πρακτική, καθώς και σχετικά με την αντιμετώπιση του ασθενή με νεοπλασματική νόσο.

Περιεχόμενο

1. Τραύμα
2. Διαδικασία επούλωσης του τραύματος
3. Στομίες

4. Κολλοστομίες
5. Στομίες: ανώτερου πεπτικού λειτουργία και φροντίδα
6. Στομίες του ουροποιητικού συστήματος
7. Ανακουφιστική φροντίδα
8. Χειρουργική ογκολογική νοσηλευτική
9. Ενδοτραχειακή διασωλήνωση
10. Μερίσματα
11. Επείγουσες παρεμβάσεις στον χειρουργημένο ασθενή Ι.
12. Αξιολόγηση και νοσηλευτική αντιμετώπιση των συμπτωμάτων χειρουργημένων ασθενών, με προχωρημένη νεοπλασματική νόσο- ανακουφιστική φροντίδα.
13. Επείγουσες περιπτώσεις στην χειρουργική νοσηλευτική

14. Ο ρόλος της φυσικής θεραπευτικής και των συμπληρωματικών θεραπειών, στο χειρουργημένο για κακοήγη νόσο ασθενή.

Μαθησιακοί στόχοι

- 1. Τραύμα.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν τα είδη των τραυμάτων ανάλογα με τον μηχανισμό πρόκλησης και τις διαφορές μεταξύ του νύσσοντος, του θλαστικού και του αποσπαστικού. Την κλινική εικόνα και τον τρόπο αντιμετώπισης. Τον τρόπο της σωστής πιεστικής επίδεσης για αποφυγή φλεβική στάσης, απώλεια αίματος, τοξικού shock με την αφαίρεση της περίδεσης, εισροή τοξινών στην κυκλοφορία. Τον έλεγχο βιωσιμότητας των ιστών, επίσης σε επείγουσες περιπτώσεις γνωρίζουν τον τρόπο απολίνωσης αγγείων ή συρραφής. Τον τρόπο νεαροποίηση των χειλέων και συρραφής επιφανειακού τραύματος. Τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των διαφόρων ραφών. Τις διαταραχές της επούλωσης. Τα ράμματα και τα χαρακτηριστικά των ραμμάτων.
- 2. Διαδικασία επούλωσης του τραύματος.** Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τον ρόλο των αγγειοσυσπαστικών παραγόντων, των αγγειοδραστικών παραγόντων των αιμοπεταλίων και της αποκοκκιομάτωσης των αιμοπεταλίων και ειδικά το C5a το οποίο αποτελεί ισχυρό χημειοελκυστή για τα ουδετερόφιλα, το ρόλο των αγγειοδιασταλτικών παραγόντων προσταγλιδίνες, κινίνες. Την φλεγμονώδη φάση, την φάση πολλαπλασιασμού την επιθηλιοποίηση, την αγγειογένεση και την ανάπτυξη κοκκιοματώδους συνδετικού ιστού. Επίσης τα είδη του κολληγόνου και την φάση ωρίμανσης ή αναδιαμόρφωσης και τους παράγοντες που επηρεάζουν την επούλωση του τραύματος.
- 3. Στομίες.** Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν: Το πώς ταξινομούνται οι στομίες ανάλογα με τη λειτουργικότητά τους
- 4. Κοιλοστομίες.** Ο φοιτητής πρέπει να γνωρίζει τα επιδημιολογικά δεδομένα, τις διαφορές μεταξύ των στομιών ανάλογα με την νόσο και το σημείο δημιουργίας. Ο καρκίνος του παχέος εντέρου το στάδιο της νόσου και οι ιδιαιτερότητες στην ενημέρωση και την φροντίδα. Ο ρόλος της διατροφής, των λιπών, των στερολών, των χολικών οξέων, του pH, των λιπαρών οξέων βραχείας αλυσού κλπ. Τις κοιλοστομίες διπλής εκστόμωσης. Τις ενδείξεις δημιουργίας ειλεοστομίας ανάλογα με την νόσο. Την ελαχιστοποίηση επιπλοκών – καλύτερος χειρισμός – καλύτερη ποιότητα ζωής
- 5. Στομίες: Ανώτερου πεπτικού λειτουργία και φροντίδα:** Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν ότι οι στομίες του ανώτερου πεπτικού χρησιμοποιούνται για εντερική σίτιση. Ενδείξεις και αντενδείξεις τον προβλεπόμενο χρόνο σίτισης τους παράγοντες αυξημένου κινδύνου για εισρόφηση και την επιλογή του καθετήρα.
- 6. Στομίες του ουροποιητικού συστήματος.** Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τις ενδείξεις ανάλογα με την νόσο, τις αντενδείξεις και το πότε θα πρέπει να δημιουργείται χειρουργική εκτομή της ουροδόχου κύστεως. Την φροντίδα και την αποφυγή των επιπλοκών. Επίσης τις ενδείξεις υπερηβικού καθετηριασμού και τις επιπλοκές. Την διαδερμική Νεφροστομία – Ενδείξεις.
- 7. Ανακουφιστική φροντίδα.** Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν την αξιολόγηση και νοσηλευτική αντιμετώπιση των συμπτωμάτων χειρουργημένων ασθενών, με προχωρημένη νεοπλασματική νόσο, τους στόχους της ανακουφιστικής φροντίδας και την φιλοσοφία των Hospice και της ανακουφιστικής φροντίδας, τα επίπεδα φροντίδας και το νομικό πλαίσιο το οποίο υπάρχει. Το ρόλο των Ιατρικών Πόνου και των συμπληρωματικών θεραπειών.
- 8. Χειρουργική ογκολογική νοσηλευτική.** Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τα επιδημιολογικά

δεδομένα της νεοπλασματικής νόσου τις ενδείξεις χειρουργικής παρέμβασης την παθογένεια του καρκίνου τις μεταηλλάξεις που συμβαίνουν σε γονιδιακό επίπεδο, τα ογκοκατασταλτικά γονίδια και τα πρωτο-ογκογονίδια και τους τρόπους παρέμβασης σε επίπεδο πρόληψης και διδασκαλίας. Το ρόλο του καρκινοεμβρυϊκού αντιγόνου, της τελομεράσης, επίσης τους παράγοντες κινδύνου και τους προστατευτικούς παράγοντες αλληλά και τον ρόλο των ιχνοστοιχείων, αμινοξέων κ.λπ. στην πρόληψη και εξέλιξη της νόσου και την ποιότητα ζωής. Το σξειδωτικό stress σε χειρουργημένους ασθενείς για καλοήγη και κακοήγη νόσο.

9. **Ενδοτραχειακή διασωλήνωση.** Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν: Την ανατομία ανώτερου αεραγωγού τις ενδείξεις ενδοτραχειακής διασωλήνωσης τις αρχές αντιμετώπισης της απόφραξης τους προγνωστικούς δείκτες δύσκολου αεραγωγού, τον εξοπλισμό και τις ηλικιακές ιδιαιτερότητες επίσης την χρήση λαρυγγικής μάσκας.

10. **Μεθάνωμα.** Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν: Τα επιδημιολογικά δεδομένα την κλινική εικόνα των κακοήθων μεθανωμάτων και των ψευδομεθανωμάτων, τους τρόπους πρόληψης. Την προγνωστική σημασία των ιστολογικών ευρημάτων. Τους αιτιολογικούς παράγοντες, την συμπτωματολογία και την αντιμετώπιση. Την συμβολή των επικουρικών και συμπληρωματικών θεραπειών.

11. **Επείγουσες περιπτώσεις στην χειρουργική νοσηλευτική.** Οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν επείγουσες περιπτώσεις στο τμήμα επείγουσών περιπτώσεων αλληλά και στα χειρουργικά και όχι μόνο τμήματα, στα οποία θα χρειασθεί να εργαστούν.

Εργαστηριακή εκπαίδευση

Οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες με τη βοήθεια εργαστηριακών προσομοιωτών – προ-

πλάσμάτων στην εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων όπως η διασωλήνωση.

Σε ζωικά πρότυπα για την απολίνωση, για την συρραφή τραυμάτων κλπ.

Κλινική άσκηση

Η κλινική άσκηση των φοιτητών γίνεται :

- Σε χειρουργικά τμήματα διαφόρων ειδικοτήτων και συμμετέχουν στην προεγχειρητική και μετεγχειρητική διαδικασία και παρακολούθηση του αρρώστου.
- Στα χειρουργεία, στο τμήμα της κεντρικής αποστείρωσης.
- Στα εξωτερικά ιατρεία
- Στο τμήμα επείγουσών περιπτώσεων.

Μέθοδος – τρόπος εκπαίδευσης

Διαλέξεις με την υποστήριξη power point, ανάληψη περιπτώσεων αρρώστων, video παρουσίαση και ανάληψη, και στην εργαστηριακή εκπαίδευση οι φοιτητές εκπαιδεύονται κατά ομάδες με τη βοήθεια εργαστηριακών προσομοιωτών – προπλάσμάτων στην εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων, στα χειρουργικά τμήματα, στα χειρουργεία, στο τμήμα της κεντρικής αποστείρωσης. Στα εξωτερικά ιατρεία στο τμήμα επείγουσών περιπτώσεων επίσης εκπαιδεύονται και σε ζωικούς ιστούς

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, συμπλήρωσης, περιπτώσεις αρρώστων, ερωτήσεις ανάπτυξης κ.λπ.)

Σύγγραμμα:

1^η **Επιλογή: Παθολογική Χειρουργική Νοσηλευτική II**, Osborn K.S., Wraa C.E., Watson A., Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2011

53381	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Ευμορφία Κούκια, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-4ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή θεωρητικών και κλινικών γνώσεων πάνω στην ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα του ψυχικά αρρώστου καθώς και την εκμάθηση και εφαρμογή των αρχών της ψυχιατρικής νοσηλευτικής σε όλους τους τομείς της νοσηλευτικής.

Μαθησιακοί Στόχοι

Να αποκτήσει ο μελλόντιος νοσηλευτής ψυχικής υγείας γνώσεις και δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να προσφέρει ποιοτική νοσηλευτική φροντίδα. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο διδασκόμενος αναμένεται να είναι σε θέση να:

1. Ταξινομεί τις ψυχιατρικές διαταραχές σύμφωνα με DSM 5 - ICD 10.
2. Προσδιορίζει την ψυχοπαθολογία, αιτιολογία και επιδημιολογία των διαταραχών και να πραγματοποιεί διαφοροδιάγνωση των ασθενειών με στόχο τη διαχείριση των περιπτώσεων.
3. Συγκεντρώνει, αναλύει και χρησιμοποιεί τα δεδομένα υγείας αυτών των ασθενών, προκειμένου να διατυπώσει νοσηλευτικές διαγνώσεις σύμφωνα με τη νοσηλευτική διεργασία
4. Καθορίζει τις θεραπευτικές προσεγγίσεις και να οργανώνει το πλαίσιο φροντίδας
5. Προσδιορίζει τους τρόπους παρέμβασης
6. Ετοιμάζει τα νοσηλευτικά σχέδια φροντίδας με τη χρήση της Νοσηλευτικής Διεργασίας
7. Παρεμβαίνει αποτελεσματικά βάσει των σχεδίων φροντίδας
8. Εφαρμόζει τις αρχές της συμβουλευτικής
9. Επαναξιολογεί, βελτιώνει και επαναπροσδιορίζει σε βάθος χρόνου τα σχέδια φροντίδας σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο
10. Προωθεί την ψυχιατρική αποκατάσταση
11. Εφαρμόζει τις αρχές τις προληπτικής ψυχια-

- τρικής νοσηλευτικής και της αγωγής υγείας
12. Συνεργάζεται αποτελεσματικά με όλα τα μέλη της θεραπευτικής ομάδας
13. Συντονίζει το δίκτυο παροχής υπηρεσιών υγείας
14. Θέτει ερωτήματα που θα οδηγήσουν σε ερευνητικά πρωτόκολλα

Περιεχόμενο

1. Εισαγωγή στην Ψυχιατρική Νοσηλευτική-Ιστορική εξέλιξη-Νομικά και Ηθικά θέματα
2. Διεργασία Ψυχιατρικής Νοσηλευτικής - Σχέδια Φροντίδας - Σύστημα Ταξινόμησης Νοσηλευτικών Διαγνώσεων (NANDA)
3. Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας στο Γενικό Νοσοκομείο – στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο – στην Κοινότητα – Ο ρόλος του Ψυχιατρικού Νοσηλευτή-Νοσηλευτή Ψυχικής Υγείας/Κοινωνική Ψυχιατρική Νοσηλευτική
4. Θεραπευτική Επικοινωνία – Θεραπευτική σχέση – Κλινική Συνέντευξη
5. Νοσηλευτική παρέμβαση στην Ψυχολογική Κρίση / Αυτοκτονία / Θυμός και Επιθετικότητα
6. Νοσηλευτική διεργασία των Αγχωδών διαταραχών/Σωματόμορφες και Αποσυνδεδετικές διαταραχές
7. Νοσηλευτική διεργασία των Ψυχωσικών Διαταραχών – Σχιζοφρένεια
8. Νοσηλευτική διεργασία των Συναισθηματικών Διαταραχών /Διαταραχές Διάθεσης
9. Νοσηλευτική διεργασία των Διαταραχών προσωπικότητας και των Διαταραχών Διατροφής
10. Εισαγωγή στη Συμβουλευτική-Διασυνδεδετική Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας - Ψυχιατρικές Νοσηλευτικές παρεμβάσεις σε ειδικές ομάδες

πληθυσμού (AIDS-καρκίνος- χρήση ουσιών) – Διαταραχές τρίτης ηλικίας/Ψυχογηριατρική Νοσηλευτική – Ψυχιατροδικαστική Νοσηλευτική

11. Ψυχιατρική Νοσηλευτική παιδιού και εφήβου
12. Ψυχοφαρμακολογία στην Ψυχιατρική Νοσηλευτική
13. Ειδικές Θεραπευτικές Παρεμβάσεις στην Ψυχιατρική Νοσηλευτική (Ψυχοθεραπείες – εναλλακτικές θεραπείες – συμπληρωματικές θεραπείες) – Τηλε-Νοσηλευτική/Τηλε-Ψυχική Υγεία

Κλινικό μέρος

Κλινικές ασκήσεις πραγματοποιούνται σε :

1. Νοσοκομεία ψυχικών παθήσεων
2. Κοινωνικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας
3. Ξενώνες, και προστατευόμενα διαμερίσματα,
4. Ψυχιατρικές κλινικές γενικού νοσοκομείου, με κύρια έμφαση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Ψυχικής Υγείας, όπως νοσοκομεία ημέρας και Κ.Ψ.Υ.

5. Οι ασκήσεις των φοιτητών θα γίνονται βάσει γραπτού οδηγού με σκοπό την καλλιέργεια και εκμάθηση δεξιοτήτων στην εξατομικευμένη νοσηλευτική φροντίδα των ψυχικά αρρώστων, στην θεραπευτική επικοινωνία με ψυχικά αρρώστους, στη συνεργασία με τη διεπιστημονική θεραπευτική ομάδα και στην τέχνη της αγωγής υγείας ατόμων, οικογενειών και κοινωνικών ομάδων σε θέματα ψυχικής υγείας.

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Γραπτή κλινική μελέτη περίπτωσης Ψυχικά αρρώστου βάσει οδηγού.
- Γραπτές εξετάσεις.

Σύγγραμμα:

1^η Επιλογή: Αρχές Ψυχιατρικής Νοσηλευτικής – Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας. Ευμορφία Κούκια. Broken Hill Publishers LTD. Αθήνα, 2018

53469	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Πέτρος Γαλάνης, Επίκουρος Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ -1Φ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των βασικών αρχών μεθοδολογίας που διέπουν τη νοσηλευτική έρευνα με σκοπό την πραγματοποίηση κλινικών πράξεων που να βασίζονται σε τεκμήρια.

Μαθησιακοί στόχοι:

- Κατανόηση των βασικών αρχών της επιστημονικής έρευνας.
- Ανάπτυξη των χαρακτηριστικών της επιστημονικής έρευνας.
- Αποτύπωση του σκοπού και των τύπων έρευνας.
- Παρουσίαση των περιορισμών της επιστημονικής έρευνας.

Περιεχόμενο

- Βασικές αρχές μεθοδολογίας της έρευνας
- Σημασία εφαρμογής της μεθοδολογίας της έρευνας στη Νοσηλευτική επιστήμη
- Λήψη κλινικών αποφάσεων βασισμένη σε τεκμήρια
- Είδη έρευνας
- Βασικές αρχές και εφαρμογές της ποιοτικής και της ποσοτικής έρευνας στη Νοσηλευτική επιστήμη
- Σχεδιασμός πρωτοκόλλου μιας μελέτης
- Καθορισμός ερευνητικών υποθέσεων στη Νοσηλευτική έρευνα

- Βήματα διεξαγωγής μιας μελέτης
- Συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Μεθοδολογία αναζήτησης της βιβλιογραφίας
- Μέθοδοι συλλογής δεδομένων στην ποιοτική έρευνα και την ποσοτική έρευνα
- Βασικές αρχές και εφαρμογές της πειραματικής έρευνας

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Μεθοδολογία της έρευνας στις επιστήμες υγείας. Πέτρος Γαλάνης. Εκδόσεις Κριτική Α.Ε., Αθήνα, 2^η έκδοση/2022.

2^η Επιλογή: Μεθοδολογία νοσηλευτικής έρευνας. Αναστάσιος Μερκούρης. Εκδότης: Γ. Παρίκος & ΣΙΑ Ε.Ε., Αθήνα 2^η/2008.

3^η Επιλογή: Η ερευνητική μεθοδολογία στον πραγματικό κόσμο, Gray David. Επιστημονική Επιμέλεια: Π. Δελιάς – Π. Χατζόγλου. Εκδότης Α. Τζιόλας & ΥΙΟΙ Α.Ε., Αθήνα, 4^η/2018.

53366	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Θεόδωρος Κατσούλης, Αναπλ. Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ -3ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4,5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με βασικές διαδικασίες επιτήρησης και ελέγχου λοιμώξεων, η εμφάνιση και η επικαιροποίηση στο αντικείμενο του ελέγχου των λοιμώξεων στις ανάγκες των ελληνικών υγειονομικών μονάδων

Περιεχόμενα

Διδακτικό μέρος

Θεματική ενότητα 1^η: Σχετιζόμενες με τη φροντίδα υγείας λοιμώξεις. Ορισμοί και βασικές έννοιες. Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- τους βασικούς ορισμούς και έννοιες των λοιμώξεων σχετιζόμενων με τη φροντίδα υγείας
- την επιδημιολογική αλυσίδα λοιμώξεων σχετιζόμενων με τη φροντίδα υγείας
- τα είδη των λοιμώξεων (πχ. νοσοκομειακές, λοιμώξεις κοινότητας)
- τους τρόπους μετάδοσης των λοιμώξεων
- τους ειδικούς μηχανισμούς άμυνας
- την έννοια της δέσμης μέτρων

- τα είδη των προφυλάξεων

Θεματική ενότητα 2^η: Νομοθεσία και Εσωτερικοί Κανονισμοί ελέγχου λοιμώξεων. Δείκτες Ελέγχου Λοιμώξεων σε Μονάδες Υγείας. Ο ρόλος του Νοσηλευτή Επιτήρησης Λοιμώξεων στις Μονάδες Υγείας. Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- τη νομοθεσία που ισχύει για τον έλεγχο των λοιμώξεων.
- τον Εσωτερικό Κανονισμό Ελέγχου Λοιμώξεων, πώς καταρτίζεται, ποιο είναι το περιεχόμενό του
- τα ειδικά όργανα για τον έλεγχο των λοιμώξεων σχετιζόμενων με τη φροντίδα υγείας, τα οποία λειτουργούν σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο στα νοσοκομεία της χώρας
- τους διεθνείς οργανισμούς για τον έλεγχο των λοιμώξεων σχετιζόμενων με τη φροντίδα υγείας
- σχετικά με την Επιτροπή Νοσοκομειακών Λοιμώξεων (Ε.Ν.Λ.), τη στελέχωση, το έργο και τις αρμοδιότητές της
- τα καθήκοντα και το ρόλο του Νοσηλευτή

Επιτήρησης Λοιμώξεων (Ν.Ε.Λ.) στις Μονάδες Υγείας, τις διαδικασίες επιλογής του Ν.Ε.Λ., τις δεξιότητες που πρέπει να διαθέτει, τις στρατηγικές πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων που οφείλει να εφαρμόσει

- τους Δείκτες Ελέγχου Λοιμώξεων που επιτηρούν οι Επιτροπές Νοσοκομειακών Λοιμώξεων και τα ειδικά όργανα για τον έλεγχο των λοιμώξεων σχετιζόμενων με τη φροντίδα υγείας
- τι είναι ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Πρόληψης και Ελέγχου Λοιμώξεων (Π.Π.Ε.Λ.)

Θεματική ενότητα 3^η: Επιτήρηση των σχετιζόμενων με τη φροντίδα υγείας λοιμώξεων. Προγράμματα ελέγχου και πρόληψης. Εργαλεία Ελέγχου της συμμόρφωσης των Επαγγελματιών Υγείας. Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- την έννοια της επιτήρησης των λοιμώξεων
- τι απαιτείται για να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί ένα σύστημα επιτήρησης για λοιμώξεις σχετιζόμενες με τη φροντίδα υγείας
- ποιοι είναι οι στόχοι της εφαρμογής ενός συστήματος επιτήρησης και ποιες μεθόδους επιτήρησης μπορούν να εφαρμοστούν
- ποιες είναι οι πηγές συλλογής δεδομένων του Ν.Ε.Λ. για την τεκμηρίωση μιας λοίμωξης σχετιζόμενης με τη φροντίδα υγείας
- τι περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο Π.Π.Ε.Λ.
- με ποιο τρόπο γίνεται η διάχυση των αποτελεσμάτων της επιτήρησης και σε τι χρησιμεύει
- την έννοια της συμμόρφωσης των επαγγελματιών υγείας σε μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων
- ποια εργαλεία χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των επαγγελματιών υγείας
- ποιες στρατηγικές μέθοδοι μπορούν να εφαρμοστούν από τις Ε.Ν.Λ. και τους Ν.Ε.Λ. για να αυξήσουν τη συμμόρφωση των επαγγελματιών υγείας

Θεματική ενότητα 4^η: Βασικές αρχές ελέγχου Λοιμώξεων. Τρόποι μετάδοσης και μέτρα προστασίας ανά κατηγορία νοσημάτων. Διαχείριση κλινικών δειγμάτων. Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- τις βασικές αρχές ελέγχου λοιμώξεων
- τις τεχνικές υγιεινής των χεριών και τα πέντε βήματα υγιεινής των χεριών
- ποιες μεθόδους επιτήρησης και καταγραφής της εφαρμογής υγιεινής των χεριών μπορούν να εφαρμοστούν από τους Ν.Ε.Λ., ποιες κατηγορίες επαγγελματιών υγείας εμφανίζουν τη χαμηλότερη συμμόρφωση και για ποιους λόγους
- πώς γίνεται η διαχείριση των αιχμηρών αντικειμένων και η ασφαλής απόρριψη αυτών
- πώς μεταδίδονται οι λοιμώξεις
- ποιες είναι οι προφυλάξεις για την πρόληψη μετάδοσης ανά κατηγορία νοσήματος (βασικές, σταγονιδίων, αερογενείς, επαφής)
- ποιος είναι ο ορθός τρόπος μεταφοράς των κλινικών δειγμάτων εντός και εκτός Μονάδας υγείας
- ποιος είναι ο ρόλος του μικροβιολογικού εργαστηρίου στον έλεγχο των λοιμώξεων
- ποια είναι τα εργαστήρια αναφοράς για διαχείριση κλινικών δειγμάτων που απαιτούν επίπεδο βιοασφάλειας υψηλότερο από αυτό που παρέχουν τα εργαστήρια των νοσηλευτικών ιδρυμάτων

Θεματική ενότητα 5^η: Μικροβιακή αντοχή στα αντιβιοτικά. Αρχές αντιμικροβιακής αγωγής. Ορθολογική χρήση αντιβιοτικών. Επιπτώσεις στα ελληνικά νοσοκομεία και σημασία της ΟΕΚΟΧΑ (Ομάδα Επιτήρησης της Κατανάλωσης και της Ορθής Χρήσης των Αντιβιοτικών). Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- την έννοια της μικροβιακής αντοχής
- ποια είναι τα κριτήρια επιλογής ενός αντιβιοτικού

- τι σημαίνει ο όρος «υπό περιορισμό προωθούμενα αντιβιοτικά» και ποια είναι
- ποιοι παράγοντες του ξενιστή σχετίζονται με επιδημική αντοχή
- ποιες είναι οι αρχές αντιμικροβιακής αγωγής
- ποιοι είναι οι στόχοι χορήγησης αντιμικροβιακής αγωγής
- ποιοι είναι οι λόγοι της μη ορθολογικής χρήσης των αντιβιοτικών
- ποιες είναι οι επιπτώσεις της μη ορθολογικής χρήσης των αντιβιοτικών στα ελληνικά νοσοκομεία
- τι είναι η Ομάδα Επιτήρησης της Κατανάλωσης και της Ορθής Χρήσης των Αντιβιοτικών (ΟΕΚΟΧΑ), ποιος ο ρόλος και τα καθήκοντα αυτής της ομάδας, από ποιους απαρτίζεται
- τι είναι το αντιβιογράμμα, πώς ερμηνεύεται και πως αξιολογείται (ευαισθησία vs ανθεκτικότητα)
- τι είναι η εμπειρική αντιμικροβιακή αγωγή και σε ποιες περιπτώσεις υπάρχει ανάγκη χορήγησης της

Θεματική ενότητα 6^η: Δέσμη μέτρων για την πρόληψη των αναπνευστικών λοιμώξεων. Δέσμη μέτρων για την πρόληψη λοιμώξεων του ουροποιητικού. Δέσμη μέτρων για την πρόληψη λοιμώξεων χειρουργικού πεδίου. Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- πώς διαχωρίζονται οι αναπνευστικές λοιμώξεις (πνευμονία κοινότητας, νοσοκομειακή πνευμονία και πνευμονία σχετιζόμενη με το μηχανικό αερισμό – Ventilator Associated Pneumonia, VAP)
- την επιδημιολογία της VAP (επίπτωση, μικροβιολογία, θνησιμότητα)
- τους παράγοντες κινδύνου της VAP
- τις αρχές πρόληψης (δέσμη μέτρων) VAP και πως αυτές προλαμβάνουν την VAP
- να σχεδιάσουν το ιδανικό πρόγραμμα πρόληψης VAP στο νοσοκομείο τους

- τα οφέλη από την επιτυχή εφαρμογή ενός εκπαιδευτικού προγράμματος πρόληψης της VAP
- πώς ορίζεται η λοίμωξη του ουροποιητικού, ποιοι είναι οι παράγοντες κινδύνου για την εκδήλωσή της, ποια είναι η παθογένεση αυτής
- γιατί είναι σημαντική η πρόληψη των λοιμώξεων του ουροποιητικού
- γιατί κρίνεται απαραίτητη η εφαρμογή δέσμης μέτρων για την πρόληψη των λοιμώξεων του ουροποιητικού
- ποια είναι η δέσμη μέτρων για την πρόληψη των ουρολοιμώξεων που σχετίζονται με καθετήρες κύστεως (ενδείξεις τοποθέτησης, διαχείριση και αφαίρεση του καθετήρα κύστεως)
- πως επιτηρείται η συμμόρφωση στη δέσμη μέτρων για τη πρόληψη λοιμώξεων του ουροποιητικού με λίστα ελέγχου (check list) για επιτήρηση εφαρμογής της δέσμης
- τους ορισμούς λοιμώξεων χειρουργικού πεδίου (Λ.Χ.Π.), επιδημιολογικά στοιχεία Λ.Χ.Π., παθογένεια Λ.Χ.Π.
- τους παράγοντες κινδύνου Λ.Χ.Π.
- ποια είναι η δέσμη μέτρων για την πρόληψη Λ.Χ.Π. (προεγχειρητικά, διεγχειρητικά και μετεγχειρητικά)
- γιατί κρίνεται απαραίτητη η εφαρμογή δέσμης μέτρων για την πρόληψη Λ.Χ.Π.
- πως επιτηρείται η συμμόρφωση στη δέσμη μέτρων για τη πρόληψη Λ.Χ.Π. με λίστα ελέγχου (check list) για επιτήρηση εφαρμογής της δέσμης

Θεματική ενότητα 7^η: Δέσμη μέτρων για την πρόληψη βακτηριαιμιών που σχετίζονται με τους Κεντρικούς Φλεβικούς Καθετήρες. Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- πως ορίζονται οι βακτηριαιμίες που σχετίζονται με Κεντρικούς Φλεβικούς Καθετήρες (Κ.Φ.Κ.) (CRBSI – Catheter-Related Bloodstream Infection, CLABSI – Central line-Associated Bloodstream Infection)

- ποια είναι η παθογένεση των CLABSI, επιδημιολογικά στοιχεία
- γιατί είναι σημαντική η πρόληψη των βακτηριαίμιων που σχετίζονται με Κ.Φ.Κ.
- ποια είναι η δέσμη μέτρων για την πρόληψη βακτηριαίμιων που σχετίζονται με Κ.Φ.Κ.
- πως επιτρέπει η συμμόρφωση στη δέσμη μέτρων για τη πρόληψη βακτηριαίμιων που σχετίζονται με Κ.Φ.Κ. με λίστα ελέγχου (check list) για επιτήρηση εφαρμογής της δέσμης

Θεματική ενότητα 8^η: Διαχείριση λοιμώξεων σε ειδικές ομάδες ασθενών. Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- ποιες είναι οι ειδικές ομάδες ασθενών
- να εφαρμόζουν μέτρα ελέγχου και πρόληψης λοιμώξεων σε ασθενείς με πολυανθεκτικούς μικροοργανισμούς (MDROs)
- να εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων σε ογκολογικούς ασθενείς
- να εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων σε ουδετεροπενικούς ασθενείς
- να εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων σε ασθενείς που νοσηλεύονται στη Μ.Ε.Θ.
- να εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων σε ειδικές ομάδες ασθενών που εισέρχονται στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών με λοιμωξιόγνο μικροοργανισμό ομάδας κινδύνου 3 ή 4 (ταξινόμηση των μικροοργανισμών ανάλογα με τα προβλήματα βιοασφάλειας που δημιουργούν), για παράδειγμα Ιός Ebola, Ιός Αιτικού Νείλου, Congo and Crimean Haemorrhagic Virus, Ιός Ζίκα

Θεματική ενότητα 9^η: Λοιμώξεις στο ευρύτερο νοσοκομειακό περιβάλλον (τρόφιμα, νερό, αέρας κλπ). Λοιμώξεις στην κοινότητα. Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- ποιες είναι οι λοιμώξεις που μπορούν να προκληθούν από το ευρύτερο νοσοκομειακό περιβάλλον (τροφιμογενείς λοιμώξεις, λοιμώξεις που μεταδίδονται μέσω του νερού, λοιμώξεις που μεταδίδονται από τον αέρα)
- ποιες είναι οι λοιμώξεις που σχετίζονται με κατασκευαστικές εργασίες
- ποια μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων μπορούν να εφαρμοστούν σε ασθενείς με νοσήματα του ανώτερου και κατώτερου πεπτικού από το κοινοτικό νοσηλευτή γαστρεντερολογία
- ποια μέτρα πρόληψης και ελέγχου λοιμώξεων μπορούν να εφαρμοστούν σε ασθενείς με νοσήματα του ήπατος από το κοινοτικό νοσηλευτή ηπατολογία

Θεματική ενότητα 10^η: Νεοεμφανιζόμενα και Αναδυόμενα νοσήματα σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (μετανάστες, αθίγγανοι). Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- ποιες είναι οι ειδικές πληθυσμιακές ομάδες (μετανάστες, αθίγγανοι, Χρήστες Ενδοφλέβιων Ναρκωτικών – ΧΕΝ, άντρες που κάνουν σεξ με άηλους άντρες και άηλοι)
- ποιες είναι οι ανάγκες υγείας των μεταναστών; των αθίγγανων;
- ποια νοσήματα αναδύονται λόγω των συνθηκών διαβίωσης ή και εμφανίζονται ως νέα νοσήματα λόγω της εισροής μεταναστών;
- ποια η προσβασιμότητα των ειδικών πληθυσμιακών ομάδων σε δομές υγείας;
- ποια προληπτικά προγράμματα μπορούν να εφαρμοστούν στην κοινότητα αυτών των ειδικών ομάδων;

Θεματική ενότητα 11^η: Ατυχηματικοί τραυματισμοί επαγγελματιών υγείας, επιτήρηση και μέτρα πρόληψης. Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- ποιοι είναι οι ατυχηματικοί τραυματισμοί που συμβαίνουν στους επαγγελματίες υγείας
- τις αιτίες επίπτωσης ατυχηματικών τραυματισμών στους επαγγελματίες υγείας
- πως αντιμετωπίζεται ένας ατυχηματικός τραυματισμός
- ποιος ο ρόλος του Ν.Ε.Λ. (δεητίο αναφοράς ατυχήματος και follow up)
- να επιτηρούν και να καταγράφουν έναν ατυχηματικό τραυματισμό
- στρατηγικές προστασίας επαγγελματιών υγείας από αιματογενώς μεταδιδόμενα νοσήματα
- ποια εμβόλια έχουν ισχυρή σύσταση για τους επαγγελματίες υγείας
- τι σημαίνει δήλωση άρνησης διενέργειας εμβολιασμού και τι επιπτώσεις έχει

Θεματική ενότητα 12^η: Διαχείριση αποβλήτων των υγειονομικών μονάδων. Διαχείριση νοσοκομειακού ιματισμού. Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας θα γνωρίζουν:

- με ποια κριτήρια διαχωρίζονται τα απόβλητα της υγειονομικής μονάδας
- τον τρόπο διαχωρισμού, προσωρινής αποθήκευσης και διάθεσης των αποβλήτων εκτός της υγειονομικής μονάδας
- τι ισχύει με την υπάρχουσα νομοθεσία
- τη συνιστώμενη ενδυμασία των εργατών που ασχολούνται με τη μεταφορά και διάθεση των αποβλήτων και ποιος είναι ο ρόλος της Ε.Ν.Λ.
- τι είναι ο Υπεύθυνος Διαχείρισης Αποβλήτων Υγειονομικής Μονάδας (ΥΔΑΥΜ), ποιες οι αρμοδιότητές του
- τι είναι ο Υπεύθυνος Διαχείρισης Αποβλήτων Υγειονομικής Μονάδας Τμήματος (ΤΥΔΑΥΜ), ποιος ο ρόλος του
- ποια είναι η Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων Υγειονομικής Μονάδας, ποιοι την απαρτίζουν
- τι είναι ο Εσωτερικός Κανονισμός Διαχείρισης Αποβλήτων Υγειονομικής Μονάδας (ΕΚΔΑΥΜ)

- ποια είναι τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας κατά την εφαρμογή του ΕΚΔΑΥΜ
- τα είδη του ιματισμού (ακάθαρτος, μολυσμένος, καθαρός, αποστειρωμένος)
- τον χειρισμό και συλλογή του ακάθαρτου ή μολυσμένου ιματισμού στα τμήματα
- τη μεταφορά – απομάκρυνση του ακάθαρτου ή μολυσμένου ιματισμού από τα τμήματα
- την απολύμανση του περιβάλλοντος του ασθενούς μετά την απομάκρυνση του ακάθαρτου ή μολυσμένου ιματισμού και πριν το στρώσιμο του καθαρού
- το χειρισμό του καθαρού ιματισμού

Θεματική ενότητα 13^η: Συζήτηση εργασιών – Επαναληπτικό. Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας:

- θα γνωρίζουν τη δομή της παραδοτέας εργασίας που αποτελεί το 40% της τελικής βαθμολογίας του μαθήματος Νοσηλευτική Λοιμώξεων
- θα έχουν εκφράσει απορίες σχετικά με την εργασία
- θα έχουν εμβαθύνει και επαναλάβει τις γνώσεις που απέκτησαν στις προηγούμενες θεματικές ενότητες

Κλινική Άσκηση

Πρακτικό μέρος: Οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τις καθημερινές δραστηριότητες του Γραφείου Λοιμώξεων υπό την εποπτεία των Νοσηλευτών Επιτήρησης Λοιμώξεων. Μεταξύ άλλων θα εξοικειωθούν με τον τρόπο επιτήρησης και καταγραφής των λοιμώξεων, τις στρατηγικές αύξησης της συμμόρφωσης του προσωπικού σε διάφορες νοσηλευτικές δραστηριότητες, την επιτήρηση εφαρμογής Βασικών Αρχών Ελέγχου Λοιμώξεων – Τήρησης Μονώσεων – Δεσμών Μέτρων

Εργασία: Ο φοιτητής καλείται να παραδώσει ατομική εργασία

Δομή Εργασίας: Ο φοιτητής καλείται να επιλέξει και να επιτηρήσει τρεις τουλάχιστον νοσηλευ-

τικές δραστηριότητες από μια από τις παρακάτω ομάδες δραστηριοτήτων:

1^η Ομάδα Δραστηριοτήτων:

- Διατήρηση καθετήρα κύστεως
- Διαδικασία κένωσης του ουροσυλήκτη
- Τοποθέτηση Κεντρικού Φλεβικού Καθετήρα
- Περιποίηση Κεντρικού Φλεβικού Καθετήρα
- Αλλθαγή χειρουργικού τραύματος
- Τοποθέτηση Περιφερικού Φλεβικού Καθετήρα

2^η Ομάδα Δραστηριοτήτων:

- Διαχείριση νοσοκομειακού ιματισμού (αφαίρεση ακάθαρτου ή μολυσματικού ιματισμού, απολύμανση περιβάλλοντος, απόρριψη ιματισμού, στρώσιμο καθαρού ιματισμού στην κλίνη)
- Διαδικασία καθαριότητας και απολύμανσης θαλάμου μετά το εξιτήριο ασθενούς
- Ορθός διαχωρισμός αποβλήτων υγειονομικής μονάδας
- Τήρηση Κανόνων Υγιεινής των χεριών σε μία διαδικασία χρησιμοποιώντας τα πέντε βήματα υγιεινής των χεριών για την αιτιολόγηση (από την προετοιμασία του υλικού μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας)

3^η Ομάδα Δραστηριοτήτων:

- Νοσηλεία ασθενούς με Πολυανθεκτικό Μικροοργανισμό (MDROs) (πότε γίνεται η νοσηλεία, χρειάζεται ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός, υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σήμανση θαλάμου, εφαρμογή μέτρων από όλους τους επαγγελματίες υγείας, τρόπος εφαρμογής και απόρριψης ΜΑΠ)
- Νοσηλεία ασθενούς με Φυματίωση ή Ιλαρά (ή άλλο νόσημα που μεταδίδεται αερογενώς) (πότε γίνεται η νοσηλεία, χρειάζεται ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός, υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σήμανση θαλάμου, εφαρμογή μέτρων από όλους

τους επαγγελματίες υγείας, τρόπος εφαρμογής και απόρριψης ΜΑΠ)

- Νοσηλεία ασθενούς με Cl.Difficile (πότε γίνεται η νοσηλεία, χρειάζεται ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός, υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σήμανση θαλάμου, εφαρμογή μέτρων από όλους τους επαγγελματίες υγείας, τρόπος εφαρμογής και απόρριψης ΜΑΠ)
- Νοσηλεία ασθενούς με Γρίπη (ή άλλο νόσημα που μεταδίδεται με σταγονίδια) (πότε γίνεται η νοσηλεία, χρειάζεται ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός, υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σήμανση θαλάμου, εφαρμογή μέτρων από όλους τους επαγγελματίες υγείας, τρόπος εφαρμογής και απόρριψης ΜΑΠ)
- Νοσηλεία ουδετεροπενικού ασθενούς (πότε γίνεται η νοσηλεία, χρειάζεται ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός, υπάρχουν διαθέσιμα μέτρα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σήμανση θαλάμου, εφαρμογή μέτρων από όλους τους επαγγελματίες υγείας, τρόπος εφαρμογής και απόρριψης ΜΑΠ)

Μαθησιακοί στόχοι

- Ο φοιτητής θα παρακολουθήσει, μετά από ενημέρωση του Προϊστάμενου του τμήματος, τη δραστηριότητα καταγράφοντας πώς πραγματοποιήθηκε αυτή από τον Επαγγελματία Υγείας που ανέλαβε την υλοποίηση της
- Θα ελέγξει και θα επιτηρήσει ποιες βασικές αρχές ελέγχου λοιμώξεων/δέσμες μέτρων/κατευθυντήριες οδηγίες έπρεπε να τηρηθούν για την ορθή υλοποίηση της νοσηλευτικής πρακτικής και ποιες δεν εφαρμόστηκαν
- Στη συνέχεια, θα αναλύσει διεξοδικά κάνοντας χρήση των νεότερων βιβλιογραφικών δεδομένων (Guidelines - Care Bundles - Basic Infection Control Practices) τον ορθό τρόπο εφαρμογής και εκτέλεσης των νοσηλευτικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν

- Παράθεση της βιβλιογραφίας (στο κείμενο και στη λίστα στο τέλος της εργασίας) με την εφαρμογή συγκεκριμένου συστήματος π.χ. Harvard ή Vancouver

Διδακτικές μέθοδοι

- Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με χρήση PowerPoint
- Κλινικά σενάρια - Συζήτηση
- Ερωτήσεις προς φοιτητές
- Κλινική άσκηση στα γραφεία λοιμώξεων γενικών νοσοκομείων της Αττικής

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Γραπτές εξετάσεις 60%
- Εργασία κατά την κλινική άσκηση 40%

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Λοιμώξεις Σχετιζόμενες με την Φροντίδα υγείας, Ελένη Αποστολοπούλου Εκδότης: Χαβαλής Α – Χατζησυμεών Κ Ο.Ε. Αθήνα, 2016

2^η Επιλογή: Τα μικρόβια και ο Άνθρωπος, Στέλιος Π Χατζηπαναγιώτου & Νικόλαος Ι Λεγάκης. Εκδότης: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΟΥΚΙΣΑ, Αθήνα 2^η έκδοση/2017.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

53486	ΨΥΧΟΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Δεν θα διδαχθεί
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	3Θ		
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	4,5		

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει μια γενική εικόνα της διάγνωσης, της φροντίδας και της διαχείρισης των ατόμων που κάνουν χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών. Έμφαση θα δοθεί στον ορισμό εννοιών όπως αυτή της κατάχρησης και εξάρτησης από ψυχοδραστικές ουσίες καθώς και της κατανόησης του κοινού υποστρώματος που οδηγεί στην ανάπτυξη διαταραχών που σχετίζονται με τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών. Θα παρουσιασθούν επίσης οι συνέπειες της κατάχρησης ουσιών, καθώς και η αξιολόγηση των «κινδύνων» που συνδέονται με την κατάχρηση ουσιών. Επίσης θα συζητηθούν βασικές δεξιότητες αναγνώρισης της τοξίκωσης από ναρκωτικές ουσίες καθώς και τα συμπτώματα στέρησης. Οι γενικές αρχές της θεραπείας των διαταραχών που σχετίζονται με την κατάχρηση ουσιών καθώς και η πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια για την πρόληψη της κατάχρησης ουσιών θα είναι ο τελειοταχός άξονας του μαθήματος αυτού.

Μαθησιακοί στόχοι

Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής του στο μάθημα «Ψυχοδραστικές ουσίες», οι προπτυχιακοί φοιτητές θα αποκτήσουν γνώσεις στην κατανόηση και διαχείριση των ακόλουθων θεματικών πεδίων:

1. Κατηγοριοποίηση και φαρμακολογική δράση των διαφόρων ομάδων ψυχοδραστικών ουσιών καθώς και των διαφόρων τύπων νέων σχεδιασμένων μορίων με Ψυχοδραστικές ιδιότητας.
2. Θα αποκτήσουν εμπειρία στην ορθή αξιολόγηση των ευρημάτων των τοξικολογικών εξετάσεων.

3. Θα κατανοήσουν το εύρος του προβλήματος καθώς και τις διαφορετικές κλινικές εικόνες που προκύπτουν από τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών.
4. Θα αποκτήσουν γνώσεις ως προς τις διάφορες συννοσήσεις και τη διπλή διάγνωση και
5. Θα ενημερωθούν για τις διάφορες θεραπευτικές τεχνικές αποτοξίνωσης και απεξάρτησης.

Περιεχόμενο

1. Η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών στην ιστορία του ανθρώπου,
2. Οι ομάδες των ψυχοδραστικών (ναρκωτικών) ουσιών
3. Το ατομικό και επιδημιολογικό περίγραμμα του χρήστη στην Ελλάδα σε σχέση με τη διεθνή εμπειρία
4. Βασικοί ορισμοί (κατάχρηση, εξάρτηση, σύνδρομο στέρησης κ.ά.)
5. Βιοψυχοκοινωνικοί παράγοντες επαγωγής της χρήσης ναρκωτικών
6. Διάγνωση και ταυτοποίηση της χρήσης ουσιών
7. Νοσολογικές οντότητες σχετιζόμενες με τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών
8. Αντιμετώπιση διαταραχών σχετιζόμενων με τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών από τις διάφορες δομές παροχής υπηρεσιών υγείας
9. Οξεία συμβλήματα σχετιζόμενα με τη χρήση Ψυχοδραστικών ουσιών
10. Θεραπευτική αντιμετώπιση του χρήστη και κοινωνική επανένταξη
11. Μοντέλα ανάπτυξης νέων θεραπευτικών μεθόδων

12. Μέθοδοι πρόληψης της χρήσης ουσιών
12. Νομικό πλαίσιο αντιμετώπισης του χρήστη

Μέθοδος αξιολόγησης: Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.

Συγγραμματα:

1^η Επιλογή: **Οι Εξαρτήσεις**, Θωμάς Παπαρρηγόπουλος, Χριστίνα Δάληθα (επιμ.), Εκδότης: Ιδρυμα

Τεχνολογίας & Έρευνας – Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 1^η έκδ./2018.

2^η Επιλογή: **Δικανική Ψυχιατρική**, Γ. Αλεβιζόπουλος, Εκδότης: Παρισιάνου Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εκδοτική Εισαγωγική Εμπορική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων, Αθήνα, 2^η έκδ./ 2015

3^η Επιλογή: **Ναρκωτικά**, Γιάννης Α. Λιάπας, Εκδότης: Σ. Πατάκης Ανώνυμη Εμπορική Εκδοτική και Διανεμητική Εταιρεία, Αθήνα, 4^η έκδ./1999.

53371	ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΟΣΚΟΠΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Κωνσταντίνος Μπίρμπας, Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2,5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση και η εξοικείωση των φοιτητών με τις διαγνωστικές και θεραπευτικές δυνατότητες των ενδοσκοπήσεων του πεπτικού συστήματος και των ελάχιστα επεμβατικών χειρουργικών τεχνικών.

Περιεχόμενο

Διδακτικό μέρος Ενότητα Ι

- Γενικά στοιχεία ενδοσκοπήσεων.**
 - Ορισμοί
 - Ιστορική αναδρομή
 - Είδη ενδοσκοπήσεων πεπτικού (διαγνωστικές, θεραπευτικές, ανώτερου πεπτικού, κατώτερου πεπτικού, ληπτού εντέρου, χοληφόρων και παγκρέατος)
- Εξοπλισμός.** Περιλαμβάνεται περιγραφή των βασικών αρχών λειτουργίας των διαφόρων τύπων ενδοσκοπίων και λοιπού βασικού εξοπλισμού.
- Βασικές αρχές καθαρισμού και απολύμανσης ενδοσκοπίων.** Πρωτόκολλο μηχανικού καθαρισμού και απολύμανσης των ενδοσκοπίων και

του λοιπού αναλώσιμου και μη βοηθητικού εξοπλισμού.

- Οργάνωση και λειτουργία ενδοσκοπικής μονάδας.** Περιλαμβάνονται οι βασικές αρχές διαρρύθμισης, στελέχωσης και λειτουργικής οργάνωσης του χώρου της ενδοσκοπικής μονάδας.
- Ενδείξεις, αντενδείξεις, επιπλοκές και νοσηλευτικά καθήκοντα κατά τη διενέργεια διαγνωστικών ενδοσκοπήσεων.** Περιλαμβάνονται: ενδοσκόπηση ανώτερου πεπτικού, ενδοσκόπηση κατώτερου πεπτικού, εντεροσκόπηση, ενδοσκόπηση με κάψουλα, ενδοσκοπική παλίνδρομη χολαγγειο-παγκρεατογραφία (ERCP), ενδοσκοπική υπερηχοτομογραφία (EUS).
- Ενδείξεις, αντενδείξεις, επιπλοκές και νοσηλευτικά καθήκοντα κατά τη διενέργεια θεραπευτικών ενδοσκοπήσεων.** Περιλαμβάνονται: αιμόσταση κίρσιων και μη κίρσιων βλαβών του πεπτικού σωλήνα, πολυποδεκτομή, διαστολή και διασωλήνωση (stents) στενώσεων, διαδερματική ενδοσκοπική γα-

στροστομία (PEG), αφαίρεση ξένων σωμάτων, θεραπευτική ERCP

Ενότητα II

1. **Ιστορική εξέλιξη Ενδοσκοπικής Χειρουργικής.** Περιγράφεται η εξέλιξη της ενδοσκόπησης και της Ενδοσκοπικής Χειρουργικής και αναφέρονται τα ορόσημα, οι σταθμοί και οι τεχνολογικές καινοτομίες που επέτρεψαν την εκτέλεση των σύγχρονων ενδοσκοπικών εγχειρήσεων. Ο φοιτητής θα πρέπει με την ολοκλήρωση της ενότητας να αναγνωρίζει τις σημαντικότερες τεχνολογικές εφαρμογές στις οποίες στηρίχθηκε η σύγχρονη Λαπαροενδοσκοπική Χειρουργική.
2. **Εξοπλισμός. Οργάνωση Λαπαροσκοπικής χειρουργικής αίθουσας.** Περιγράφονται και αναλύονται τα μέρη του βασικού εξοπλισμού της Λαπαροενδοσκοπικής Χειρουργικής Αίθουσας. Ο φοιτητής θα πρέπει να αναγνωρίζει τις διάφορες συσκευές που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση μιας λαπαροενδοσκοπικής εγχείρησης, να γνωρίζει την λειτουργία τους και τις αρχές ασφαλούς χρήσης τους.
3. **Λαπαροσκοπική Χειρουργική.** Συζητούνται οι βασικές αρχές της Λαπαροσκοπικής Χειρουργικής. Ο φοιτητής με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα πρέπει να γνωρίζει τις συχνότερα σήμερα εκτελούμενες λαπαροσκοπικές εγχειρήσεις. Θα πρέπει επίσης να κατανοεί τις ενδείξεις της Λαπαροσκοπικής Χολοκυστεκτομής, την προετοιμασία του ασθενούς και την μετεγχειρητική πορεία του ασθενούς που υποβάλλεται σε Λαπαροσκοπική Χολοκυστεκτομή. Συζητώνται επίσης και αναλύονται οι επιπλοκές της εγχείρησης.
3. **Άλλες Λαπαροσκοπικές εγχειρήσεις.** Παρουσιάζονται οι συχνότερα εκτελούμενες λαπαροσκοπικές εγχειρήσεις πέραν της Λαπαροσκοπικής Χολοκυστεκτομής. Ο φοιτητής μαθαίνει τις βασικές ενδείξεις, την φύση της

κάθε εγχείρησης και το θεραπευτικό αποτέλεσμα που επιτυγχάνει καθώς και βασικά σημεία της προεγχειρητικής προετοιμασίας και της μετεγχειρητικής πορείας των ασθενών που υποβάλλονται σε αυτές.

4. **Χειρουργική υποβοηθούμενη από υπολογιστές.** Παρουσιάζεται και συζητείται η χρήση των νέων τεχνολογιών στην Χειρουργική. Ο φοιτητής εξοικειώνεται με την έννοια και το περιεχόμενο της “καθοδηγούμενης από την εικόνα Χειρουργικής”, της “Ρομποτικής Χειρουργικής” και της χρήσης τεχνικών επαυξημένης πραγματικότητας. Συζητούνται επίσης τηληματικές εφαρμογές στην σύγχρονη Χειρουργική (τηλεκαθοδήγηση, τηλε-εκπαίδευση).

Κλινικό μέρος

- Εξοικείωση με τη λειτουργία και την οργάνωση του ενδοσκοπικού εργαστηρίου.
- Συντήρηση, απολύμανση και φύλαξη ενδοσκοπικού εξοπλισμού.
- Προετοιμασία και νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς κατά τη διάρκεια και μετά την ενδοσκόπηση.
- Ενεργός συμμετοχή στη διενέργεια διαγνωστικών και θεραπευτικών ενδοσκοπήσεων.
- Εξοικείωση με τη λειτουργία και την οργάνωση της χειρουργικής λαπαροσκοπικής αίθουσας.
- Εξοικείωση με τον λαπαροσκοπικό πύργο, την λειτουργία του και την ασφαλή του χρήση.
- Συμμετοχή στη νοσηλευτική ομάδα της χειρουργικής ενδοσκοπικής αίθουσας.
- Πρακτική εξάσκηση στους θαλάμους των ασθενών και συμμετοχή στην προεγχειρητική προετοιμασία και τη μετεγχειρητική φροντίδα των ασθενών.

Μέθοδος αξιολόγησης: Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις.

Σύγγραμμα:1^η Επιλογή: Ενδοσκοπήσεις πεπτικού συστή-ματος, Χρήστος Μαυρογιάννης, Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις ΜΕΠΕ, Αθήνα 1^η έκδ./ 2008

53421	ΝΕΦΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Δήμητρα Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2,5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων για την παροχή εξατομικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας, με τη μέθοδο της νοσηλευτικής διεργασίας σε ασθενείς με παθήσεις του νεφρού. Οι φοιτητές θα καλλιεργήσουν την κριτική σκέψη και θα αναπτύξουν δεξιότητες λήψης απόφασης στην κλινική πρακτική.

Μαθησιακοί στόχοι:

Σε επίπεδο γνώσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να διακρίνουν και να αξιολογούν τα σημεία και συμπτώματα, τον ειδικό εργαστηριακό έλεγχο, τα προβλήματα και τις επιπλοκές που χαρακτηρίζουν τα νοσήματα του νεφρού
- Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές, τη μεθοδολογία, την τεχνολογία, την εφαρμογή των μεθόδων νεφρικής υποκατάστασης.
- Να προσδιορίζουν τις νοσηλευτικές διαγνώσεις και να εφαρμόζουν τις κατάλληλες νοσηλευτικές παρεμβάσεις με έμφαση στην τεκμηριωμένη αιτιολόγηση της κάθε πράξης κατά την εφαρμογή των μεθόδων νεφρικής υποκατάστασης.

Σε επίπεδο ικανοτήτων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να αξιολογούν την κλινική κατάσταση του ασθενή με νεφρική νόσο, να εφαρμόζουν την κατάλληλη θεραπευτική παρέμβαση και να αποτιμούν τα αποτελέσματά της στη

φυσική, ψυχική κοινωνική του υγεία με βάση τα διεθνή πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες οδηγίες.

Σε επίπεδο στάσεων μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι στην φροντίδα ασθενούς με νεφροπάθεια.
- Να συνειδητοποιήσουν το ρόλο του νοσηλευτή στην παρούσα κατάσταση και τη μελλοντική τάση στον τομέα της Νεφρολογικής Νοσηλευτικής.

Περιεχόμενο**Διδακτικό-Θεωρητικό μέρος**

- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενούς με Οξεία Νεφρική Βλάβη και Χρόνια Νεφρική Νόσο.
- Βασικές αρχές αιμοκάθαρσης και περιτοναϊκής κάθαρσης, τεχνικές, προσπέληση.
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών σε νεφρική υποκατάσταση (Αιμοκάθαρση, Περιτοναϊκή Κάθαρση, Μεταμόσχευση).
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών και εφήβων με νεφροπάθεια.
- Διατροφή στη Νεφροπάθεια.
- Ψυχολογικά προβλήματα - Ποιότητα ζωής των ασθενών σε εξωνεφρική κάθαρση.

Κλινικό μέρος

Οι φοιτητές θα ασκηθούν σε ειδικές νεφρολογικές μονάδες (Εξωτερικό Νεφρολογικό Ιατρείο, Νεφρολογική Κλινική, Μονάδα Τεχνητού Νεφρού,

Μονάδα Περιτοναϊκής Κάθαρσης, Μονάδα Μεταμόσχευσης Νεφρού)

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις

Σύγγραμμα:

1^η Επιλογή: Νεφρολογική Νοσηλευτική (επίτομο), Βασιλική Μάτζιου – Μεγαπάνου, Εκδόσεις: Δημ Λαγού, Αθήνα 2009

53419	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ II	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	Αθηνά Καλοκαιρινού, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-1Φ-1ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή του θεωρητικού πλαισίου ανάπτυξης της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα πληθυσμιακών ομάδων με προβλήματα υγείας. Δίδεται η δυνατότητα στους φοιτητές να κατανοήσουν τη σημασία ανίχνευσης των αναγκών υγείας του ατόμου και της οικογένειας, καθώς και της σημασίας του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων Κοινωνικής Νοσηλευτικής, στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας καθώς και στις Υπηρεσίες παροχής Νοσηλευτικής Φροντίδας χρονίως πασχόντων με ειδικές ανάγκες (καρδιαγγειακές και αναπνευστικές παθήσεις, σακχαρώδη διαβήτη, καρκίνο, Αids, προβλήματα τρίτης ηλικίας, προβλήματα ψυχικής υγείας).

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Ανιχνεύσει τις ανάγκες υγείας του ατόμου και της οικογένειας, καθώς και της σημασίας του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων Κοινωνικής Νοσηλευτικής στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας καθώς και στις Υπηρεσίες Παροχής

Νοσηλευτικής Φροντίδας Χρονίως Πασχόντων με Ειδικές Ανάγκες.

- Αναγνωρίζει Ειδικές ανάγκες υγείας πληθυσμού στην κοινότητα.
- Αναφέρει διαφορές στη προσέγγιση της εκπαίδευσης ειδικών ομάδων ασθενών.
- Χρησιμοποιεί Μεθοδολογία αγωγής υγείας σε ειδικές ομάδες πληθυσμού με προβλήματα ακοής, όρασης και περιορισμένης κινητικότητας.
- Περιγράφει σημαντικές διαφορές μεταξύ της νοσοκομειακής και κατ'οίκον φροντίδας υγείας.
- Αναλύει τα βασικά χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες που διέπουν την παροχή της κατ'οίκον φροντίδας.
- Κατανοεί την επίδραση του ρόλου του οικογενειακού άτυπου φροντιστή στην καθημερινότητα του ασθενούς και της οικογένειας/φροντιστή και την επικοινωνία σε νοσηλευτική παρέμβαση στη φροντίδα χρόνιων ασθενών.
- Κατανοεί την επίδραση της νόσου στην καθημερινότητα του ασθενούς και της οικογένειας.
- Σχεδιάζει το πλάνο φροντίδας κατ'οίκον κατά περίπτωση.
- Περιγράφει ρόλους και αρμοδιότητες των νοσηλευτών στην Κατ'οίκον νοσηλεία.
- Αναγνωρίζει τους περιβαλλοντικούς κινδύνους του σπιτιού και προτείνει μεθόδους για τη μείωση της επικινδυνότητας του σπιτιού.
- Αναλύει τη σημασία της σχέσης εμπιστοσύνης και της καταγραφής των νοσηλευτικών πράξεων

Περιεχόμενο

Διδακτικό-Θεωρητικό μέρος

1. Θεωρητικό πλαίσιο ανάπτυξης της νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα πληθυσμιακών ομάδων με προβλήματα υγείας.
2. Ρόλοι και αρμοδιότητες των νοσηλευτών. Η επικοινωνία σε νοσηλευτική παρέμβαση στη φροντίδα χρόνιων ασθενών
3. Ειδικές ανάγκες υγείας πληθυσμού στην κοινότητα.
4. Μεθοδολογία αγωγής υγείας σε ειδικές ομάδες πληθυσμού με προβλήματα ακοής, όρασης και περιορισμένης κινητικότητας.
5. Ανίχνευση των αναγκών υγείας του ατόμου και της οικογένειας, καθώς και της σημασίας του ορθού προγραμματισμού και παροχής νοσηλευτικής φροντίδας για υποδειγματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων προβλημάτων Κοινωνικής Νοσηλευτικής στις μονάδες Βραχείας Νοσηλείας, στις Υπηρεσίες Κατ' οίκον Νοσηλείας καθώς και στις Υπηρεσίες Παροχής Νοσηλευτικής Φροντίδας Χρονίως Πασχόντων με Ειδικές Ανάγκες. Στελέχωση των υπηρεσιών
6. Κατ' οίκον νοσηλεία.
7. Οικογενειακή νοσηλευτική
8. Υπερήλικες με προβλήματα υγείας στην Κοινότητα.
9. Άτομα με καρδιαγγειακές και αναπνευστικές παθήσεις.
10. Άτομα με σακχαρώδη διαβήτη.

11. Άτομα με καρκίνο.
12. Άτομα με Aids.
13. Άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας. Άσκηση σε Κοινωνικές Υπηρεσίες Υγείας και παροχή νοσηλευτικής φροντίδας σε πληθυσμιακές ομάδες με προβλήματα υγείας.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις/επίδειξη video

1. Παρουσίαση φροντιστηριακών ασκήσεων με μελέτες περίπτωσης θεματολογίας διαχείρισης, αυτοφροντίδας και αυτοδιαχείρισης ατόμων με χρόνια προβλήματα υγείας, και ταυτόχρονη χρήση βιβλιοθήκης της σχολής. (Μεθοδολογία Problem Basic Learning)
2. Συμπλήρωση ειδικού εντύπου εργαστηριακών ασκήσεων κοινωνικής νοσηλευτικής

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή Προφορικές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Κατ' Οίκον Νοσηλευτική Φροντίδα, Α. Καλοκαιρινού- Αναγνωστοπούλου, Θ. Αδαμακίδου ΕΚΔΟΤΗΣ: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ ΤΟΠΟΣ, Αθήνα 2014.

2^η Επιλογή: Νοσηλευτική της Οικογένειας, Α. Καλοκαιρινού- Αναγνωστοπούλου, Μ. Αθανασοπούλου-Βουδούρη ΕΚΔΟΤΗΣ: ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ ΤΟΠΟΣ, Αθήνα 2014.

53422	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ - ΝΟΣΗ-ΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ηρώ Μποκαλιάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια Νικόλαος Φώτος, Αναπλ. Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών και κλινικών γνώσεων για την παροχή εξατομικευμένης φροντίδας, με τη μέθοδο της

νοσηλευτικής διεργασίας, σε ενήλικες ασθενείς με οξεία ή χρόνια καρδιολογικά νοσήματα.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος στο τέλος του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές για την παροχή βασισμένης σε ενδείξεις νοσηλευτικής φροντίδας σε ενήλικες ασθενείς με καρδιο-λογικά νοσήματα.

Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να:

- Εκτιμούν την κατάσταση υγείας των ασθενών, με τη λήψη ιστορικού υγείας και τη διενέργεια κλινικής εξέτασης.
- Συμμετέχουν στη διενέργεια παρακλινικού ελέγχου, με έμφαση στη λήψη και ερμηνεία ηλεκτροκαρδιογραφήματος.
- Συμμετέχουν στις επεμβατικές και μη-επεμβατικές θεραπευτικές παρεμβάσεις που διενεργούνται για την αντιμετώπιση των καρδιολογικών νοσημάτων.
- Καθορίζουν τις ανάγκες φροντίδας υγείας των ασθενών, θέτοντας νοσηλευτικές διαγνώσεις.
- Σχεδιάζουν εξατομικευμένο πλάνο νοσηλευτικών παρεμβάσεων, ορίζοντας τους στόχους της νοσηλευτικής φροντίδας.
- Εφαρμόζουν τις τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις, βάσει του σχεδίου που έχουν θέσει.
- Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και βάσει αυτής της αξιολόγησης να αναθεωρούν το σχέδιο φροντίδας.
- Ενσωματώνουν τις αρχές της διεπιστημονικής φροντίδας στο σχέδιο ολιστικής φροντίδας υγείας των ασθενών.
- Εκπαιδεύουν τους ασθενείς και τους φροντιστές τους σχετικά με τη νόσο και τη θεραπεία, με σκοπό την επίτευξη υψηλών επιπέδων αυτοφροντίδας και την προαγωγή, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας.

Περιεχόμενο

Διδακτικό μέρος

- Εκτίμηση ασθενών με καρδιολογικά προβλή-

ματα υγείας (νοσηλευτικό ιστορικό, κλινική εξέταση, παρακλινικός έλεγχος)

- Ηλεκτροκαρδιογράφημα (φυσιολογικό - παθολογικό)
- Συνεχής αιμοδυναμική παρακολούθηση
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με:
 - Μεταβολικό σύνδρομο
 - Καρδιακές αρρυθμίες
 - Μόνιμο βηματοδότη - εμφυτεύσιμο απινιδιστή
 - Καρδιακό καθετηριασμό - αγγειοπλαστική
 - Καρδιοχειρουργική επέμβαση
 - Μεταμόσχευση καρδιάς
 - Καρδιακή αποκατάσταση
 - Γυναίκα και καρδιαγγειακή νόσος
 - Προσθήκη στη θεραπευτική αγωγή ασθενών με καρδιολογικά προβλήματα
- Αυτοφροντίδα και ανακουφιστική φροντίδα ασθενών με καρδιολογικά προβλήματα
- Παράγοντες κινδύνου και πρόληψη καρδιαγγειακής νόσου

Κλινικό μέρος

Κλινική άσκηση σε επιλεγμένες καρδιολογικές κλινικές, καρδιολογικές και καρδιοχειρουργικές μονάδες. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης ο φοιτητής θα συμμετέχει ενεργά στη φροντίδα του ασθενή, υπό την εποπτεία κλινικών εκπαιδευτών ή των υπεύθυνων νοσηλευτών του αντίστοιχου τμήματος.

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με χρήση PowerPoint και προβολή video
- Συζήτηση
- Ερωτήσεις προς φοιτητές
- Μελέτη περιπτώσεων
- Κλινική άσκηση σε Καρδιολογικές Κλινικές, Καρδιολογικές Μονάδες και Αιμοδυναμικά Εργαστήρια γενικών νοσοκομείων της Αττικής

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Νόσοι της καρδιάς και νοσηλευτική φροντίδα. Ολιστική προσέγγιση (Επίτομο,

Ηρώ Πανανουδάκη-Μπροκαλάκη, Εκδότης: Δημ. Λαγός, Αθήνα, 2014

2^η Επιλογή: Δεν υπάρχει

53449	ΟΞΥΓΟΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Παύλος Μυριανθέας, Καθηγητής Καλλιόπη Κυδωνάκη, Επίκ. Καθηγήτρια Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-1ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών στη θεραπεία με Οξυγόνο κάτω από ισοβαρικές και υπερβαρικές συνθήκες.

Περιεχόμενο**Διδακτικό μέρος**

Οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι να γνωρίζουν οι φοιτητές:

- Περί οξυγόνου γενικά. Φυσικοχημικές ιδιότητες οξυγόνου και τρόποι παρασκευής. Σύσταση ατμοσφαιρικού αέρα. Φυσικοί νόμοι των αερίων.
- Φυσιολογία της ανταλλαγής των αερίων στον πνεύμονα. Μεταφορά του οξυγόνου στο αίμα και στους ιστούς.
- Βιολογική σημασία και κατανάλωση οξυγόνου. Υποξυγοναιμία και υποξία.
- Τις μορφές διαθέσιμου οξυγόνου, τον τρόπο αποθήκευσης, μεταφοράς και τους κανόνες ασφαλείας. Συσκευές χορήγησης οξυγόνου στο νοσοκομείο και το σπίτι.
- Ενδείξεις και αντενδείξεις της οξείας και χρόνιας οξυγονοθεραπείας.
- Ερμηνεία και αξιολόγηση των αερίων αίματος, των διαταραχών οξυγόνωσης και της οξεοβασικής ισορροπίας. Οξυμετρία σφυγμού.
- Υποξυγονική αναπνευστική ανεπάρκεια, καρδιογενές και μη καρδιογενές πνευμονικό οίδημα.

- Αρχές Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας, ιστορική εξέλιξη.
- Παθοφυσιολογική δράση του Υπερβαρικού O_2 .
- Ενδείξεις και αντενδείξεις και επιπλοκές υπερβαρικής οξυγονοθεραπείας.
- Προδιαγραφές λειτουργίας και κανόνες ασφαλείας των Μονάδων Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας
- Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με οξυγονοθεραπεία.

Κλινική άσκηση: 13 (δεκατρείς) ώρες

Εκπαιδευτικοί στόχοι: άσκηση στην Κλινική Εντατικής Νοσηλείας και στο Εργαστήριο Λειτουργικού Ελέγχου Πνευμόνων, Βρογχοσκόπησης και Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας.

Οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν τα κάτωθι:

- Τις ενδείξεις, αντενδείξεις και επιπλοκές της Οξυγονοθεραπείας
- Τη νοσηλευτική φροντίδα ασθενών υπό οξυγονοθεραπεία
- Την ορθολογική χρήση συσκευών Οξυγονοθεραπείας, φύλαξη και μεταφορά του Οξυγόνου
- Τα πρωτόκολλα που εφαρμόζονται στο Εργαστήριο Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγραμματα:

1^η Επιλογή: Σύγχρονη, Γεώργιος Φιλντίσης, Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD Αθήνα, 1^η έκδ./2020.

2^η Επιλογή: Οξυγονοθεραπεία, S.K. Jindal, Ritesh Agarwal, επιμέλεια: Γ Φιλντίσης, Εκδότης: Παρισιάνου Ανώνυμου Εκδοτική Εμπορική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων, Αθήνα 1^η έκδ./2013.

53497	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Συντονίστρια: Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας: Μάθημα ελεύθερης επιλογής διάρκειας 2 μηνών στις θερινές διακοπές του 6ου & 8ου εξαμήνου. Κλινική Άσκηση 40 ημερών			
ECTS: 8			

Κύριος **στόχος** της πρακτικής άσκησης είναι η ανάπτυξη και καλλιέργεια των κατάλληλων δεξιοτήτων των φοιτητών για την εφαρμογή των αρχών της Νοσηλευτικής επιστήμης στην κλινική πρακτική. Στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας οι φοιτητές ασκούνται ώστε μετά την περάτωση των σπουδών τους να μπορούν να αναλαμβάνουν την ευθύνη παροχής, συντονισμού και διατήρησης της συνέχειας της νοσηλευτικής φροντίδας.

Μαθησιακοί στόχοι

Ειδικότερα τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής κλινικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που ο φοιτητής αναμένεται να είναι ικανός να επιδεικνύει ότι κατέχει μετά την ολοκλήρωση της άσκησης συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Να αξιολογεί να διαγιγνώσκει, να σχεδιάζει και να παρέχει ανεξάρτητα προσωποκεντρική ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα, επικεντρωμένη στις θεραπευτικές εκβάσεις φροντίδας υγείας.
- Να ενσωματώνει, να προωθεί και να εφαρμόζει τις θεωρητικές και μεθοδολογικές βασικές αρχές της νοσηλευτικής και να στηρίζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις πάνω στην επιστημονική τεκμηρίωση και τους διαθέσιμους πόρους.
- Να προωθεί και να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφορετικότητα, υπό το πρίσμα των οργανικών, ψυχολογικών πνευματικών και κοινωνικών αναγκών των ατόμων που παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε όλα τα στάδια της ζωής.

ώματα και τη διαφορετικότητα, υπό το πρίσμα των οργανικών, ψυχολογικών πνευματικών και κοινωνικών αναγκών των ατόμων που παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε όλα τα στάδια της ζωής.

- Να λαμβάνει υπόψη του, τους διεθνείς κι εθνικούς κώδικες ηθικής και δεοντολογίας, καθώς και τις επιπτώσεις της παροχής φροντίδας υγείας, διασφαλίζοντας το δικαίωμα των ασθενών για ιδιωτικότητα και εμπιστευτικότητα των δεδομένων υγείας τους.
- Να έχει την ικανότητα να επικοινωνεί αποτελεσματικά, να αλληλεπιδρά και να συνεργάζεται αποτελεσματικά με τους ασθενείς και το οικογενειακό τους περιβάλλον καθώς και όλα τα μέλη της ομάδας υγείας.
- Να συντονίζει ανεξάρτητα την φροντίδα για ομάδες ασθενών και να εργάζεται διεπιστημονικά για την επίτευξη ασφαούς ποιοτικής φροντίδας των ασθενών στην πρόληψη θεραπείας αποκατάσταση και ανακουφιστική φροντίδα.
- Να προστατεύει ανεξάρτητα την υγεία και την ευημερία των ατόμων, των οικογενειών ή των ομάδων που φροντίζει, διασφαλίζοντας την ασφάλεια τους και την προώθηση της αυτονομίας τους.
- Να προωθεί τον υγιεινό τρόπο ζωής, τα μέτρα

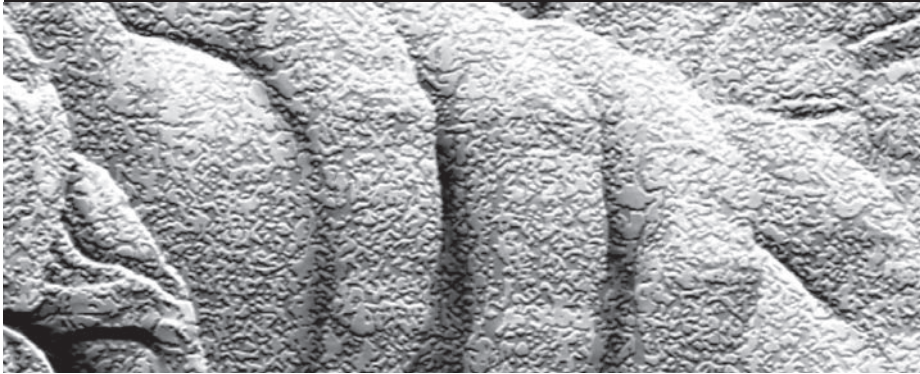
πρόληψης και αυτοφροντίδας, ενισχύοντας την ενδυνάμωση, προάγοντας την υγεία και ενισχύοντας συμπεριφορές και τη συμμόρφωση με τη θεραπεία.

- Να εφαρμόζει δεξιότητες κριτικής σκέψης, συστηματική προσέγγιση για την επίλυση προβλημάτων και νοσηλευτική λήψη αποφάσεων στο επαγγελματικό πλαίσιο παροχής φροντίδας.
- Να αναγνωρίζει τα σημεία κλειδιά της ηγεσίας, τα οποία είναι απαραίτητα για το συντονισμό των ομάδων υγείας.
- Να συμμετέχει στη δημιουργία μηχανισμών και διαδικασιών αξιολόγησης για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας και συνέχειας της νοσηλευτικής φροντίδας, λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές, τεχνολογικές εξελίξεις και ηθικές αρχές.
- Να ανταποκρίνεται έγκαιρα και κατάλληλα σε απρόσμενες και ταχέως μεταβαλλόμενες καταστάσεις.
- Να εφαρμόζει αποτελεσματικές παρεμβάσεις σε καταστάσεις κρίσης που μπορούν να διατηρήσουν τη ζωή και την ποιότητα της ζωής.
- Να αποδέχεται την ευθύνη για τις επαγγελματικές του δραστηριότητες και να αναγνωρίζει τα όρια του δικού του πεδίου πρακτικής και δεξιοτήτων.
- Να αναλαμβάνει την ευθύνη για τη δια βίου μάθηση και τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.
- Να προωθεί και να διατηρεί θετική εικόνα της Νοσηλευτικής.

Περιεχόμενο και Κλινικό Μέρος

- Στην πρακτική άσκηση μπορούν να συμμετέχουν οι φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το 6^ο εξάμηνο ή το 8^ο εξάμηνο αλλήλ δεν έχουν ορκιστεί.
- Η συνολική διάρκεια της πρακτικής άσκησης θα είναι δυο μήνες κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών (Ιούλιος-Σεπτέμβριος). Το ωράριο θα είναι πρωινό (Δευτέρα- Παρασκευή).
- Η επιλογή των νοσοκομείων γίνεται σε συνεργασία των φοιτητών και της υπεύθυνης συντονισμού της πρακτικής άσκησης. Την ευθύνη παρακολούθησης της πρακτικής άσκησης αναλαμβάνει το γραφείο εκπαίδευσης της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του νοσοκομείου.
- Μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής ο φοιτητής παραδίδει έκθεση αποτίμησης της πρακτικής άσκησης στον υπεύθυνο καθηγητή. Η διευθύντρια της Νοσηλευτικής υπηρεσίας και η υπεύθυνη του μαθήματος επιβεβαιώνουν την πρακτική άσκηση των φοιτητών.
- Στο πτυχίο των φοιτητών που επιλέξουν και πραγματοποιήσουν την πρακτική άσκηση χορηγείται συμπλήρωμα εκπαίδευσης.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εργασία.

ζ' εξάμηνο

		Ώρες διδασκαλίας								Σύνολο- λο ECTS	
		Εβδομάδας				Εξαμήνου					
		Ασκήσεις				Ασκήσεις					
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
Ζ' Εξάμηνο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	2		1	4	26		13	52	91	5,5
2.	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	2			4	26			52	78	5
3.	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	2			4	26			52	78	5
4.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	2			2	26			26	52	4
5.	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	4			2	52			26	78	7
											26,5
Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά											
1.	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ	1			1	13			13	26	2
2.	ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2				26				26	2
3.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ	1	1			13	13			26	2
4.	ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ	1			1	13			13	26	2

53475	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥ- ΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗ- ΛΕΥΤΙΚΟΣ	Βασική Μάτζιου, Καθηγήτρια Ευφροσύνη Βλάχιώτη, Ακαδ. Υπότροφος Βαρβάρα Μπουτοπούλου, Ακαδ. Υπότροφος
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα: Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2Θ-1Ε-4ΚΑ 5,5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων για την παροχή ολιστικής εξατομικευμένης οικογενειοκεντρικής φροντίδας στο νοσηλευόμενο παιδί.

Μαθησιακοί Στόχοι

Σε επίπεδο γνώσεων

Οι φοιτητές μετά το τέλος του μαθήματος να είναι σε θέση:

- Να αποκτήσουν βασικές επιστημονικές γνώσεις για τις ιδιαιτερότητες της παιδικής ηλικίας που σχετίζονται με τις αρνητικές επιπτώσεις της νοσηλείας στην ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού.
- Να κατανοήσουν τις ιδιαιτερότητες του παιδιού στις επώδυνες διαδικασίες και τον σημαντικό ρόλο της παρουσίας των γονέων κατά την εκτέλεση των διαδικασιών.
- Να χρησιμοποιούν επιστημονικά εργαλεία εκτίμησης του πόνου και να εφαρμόζουν φαρμακευτικές και μη φαρμακευτικές μεθόδους αντιμετώπισής του.
- Να σχεδιάζουν τη νοσηλευτική φροντίδα σύμφωνα με τη νοσηλευτική διεργασία με έμφαση στη νοσηλευτική εκτίμηση της κατάστασης του παιδιού, στη νοσηλευτική διάγνωση και στην οργάνωση και εφαρμογή των ενδεδειγμένων νοσηλευτικών παρεμβάσεων.
- Να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες στη φροντίδα των νεογνών.
- Να γνωρίζουν την παθοφυσιολογία των αναπνευστικών νοσημάτων, νεφρολογικών, ενδοκρινικών, καρδιαγγειακών παθήσεων. Να αξιολογούν την κατάσταση του παιδιού, να προσδιορίζουν τις νοσηλευτικές διαγνώσεις και να προγραμματίζουν τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις.
- Να παρέχουν τεκμηριωμένη νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με οξεία – χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Να γνωρίζουν τις μεθόδους υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας.
- Να γνωρίζουν τα νοσηλευτικά προβλήματα του γαστρεντερικού συστήματος ανά ηλικιακή ομάδα.
- Να γνωρίζουν την παθοφυσιολογία, τις άμεσες και απώτερες επιπλοκές του νεανικού σακχαρώδους διαβήτη και να εφαρμόζουν τις τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις. Να παρέχουν συστηματική εκπαίδευση στο παιδί και στους γονείς για τη διαχείριση του νοσήματος.
- Να παρέχουν εξατομικευμένη φροντίδα στο παιδί με κακοήθη νοσήματα. Να αναγνωρίζουν έγκαιρα τις παρενέργειες της θεραπευτικής προσέγγισης και να εφαρμόζουν τεκμηριωμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις.
- Να αξιολογούν με επιστημονικά εργαλεία την κατάσταση του παιδιού με μηνιγγίτιδα και κρανιοεγκεφαλική κάκωση. Συστηματική παρακολούθηση του επιπέδου συνείδησης για έγκαιρη πρόληψη των επιπλοκών.
- Να γνωρίζουν τα ορθοπαιδικά προβλήματα στην παιδική ηλικία και να παρέχουν εξατομικευμένη νοσηλευτική φροντίδα.
- Να γνωρίζουν τα επιδημιολογικά χαρακτηριστικά της εγκαυματικής νόσου. Η φροντίδα του παιδιού με εγκαυματική νόσο να βασίζεται σε σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα.

Σε επίπεδο ικανοτήτων

Οι φοιτητές μετά το τέλος του μαθήματος να είναι σε θέση :

- Να αναπτύξουν κριτική σκέψη για την κατανόηση και αντιμετώπιση των προβλημάτων και αναγκών του νοσηλευόμενου παιδιού και της οικογένειάς του.
- Να προγραμματίζουν την παρεχόμενη φροντίδα σύμφωνα με τεκμηριωμένες γνώσεις και τις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες.
- Να κατανοήσουν το σημαντικό ρόλο των γονέων κατά την νοσηλεία του παιδιού και να εφαρμόζουν τις αρχές της οικογενειοκεντρικής φροντίδας
- Να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν τις ενδεδειγμένες παιδιατρικές νοσηλευτικές διαδικασίες σύμφωνα με τα ευρήματα της νοσηλευτικής εκτίμησης.

Εργαστήριο Παιδιατρικής Νοσηλευτικής

Οι φοιτητές μετά το τέλος του μαθήματος να είναι σε θέση:

- Να εφαρμόζουν τη νοσηλευτική αξιολόγηση στον παιδιατρικό ασθενή.
- Να λαμβάνουν και να αξιολογούν τα ζωτικά σημεία ανάλογα με το ηλικιακό επίπεδο ανάπτυξης του παιδιού.
- Να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες κατά τη χορήγηση των φαρμάκων στα παιδιά, τους τρόπους και μεθόδους χορήγησης των φαρμάκων και τον υπολογισμό των δόσεων.
- Να χορηγούν ενδοφλέβια υγρά και να υπολογίζουν το ισοζύγιο.
- Να γνωρίζουν τις μεθόδους/τεχνικές διενέργειας φλεβοκέντησης & αιμοληψίας.
- Να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες στη χορήγηση οξυγόνου στα παιδιά.
- Να γνωρίζουν τις μεθόδους/τεχνικές διενέργειας αναρρόφησης.
- Να αξιολογούν τον παιδιατρικό πόνο με κλίμακες εκτίμησης πόνου.

- Να γνωρίζουν βασική καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση στα παιδιά

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή του παιδιού στο νοσοκομείο. Ο ρόλος του νοσηλευτή. Επιπτώσεις της νοσοκομειακής νοσηλείας στην συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού.
- Οικογενειοκεντρική φροντίδα .Επώδυνες διαδικασίες .Προετοιμασία παιδιών και γονέων
- Νοσηλευτική προσέγγιση του παιδιατρικού πόνου
- Νοσηλευτική φροντίδα νεογνών
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιών με αναπνευστικά προβλήματα
- Φροντίδα παιδιού με καρδιακές παθήσεις
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με οξεία – χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Μέθοδοι υποκατάστασης νεφρικής λειτουργίας
- Φροντίδα παιδιών με προβλήματα γαστρεντερικού συστήματος
- Νεανικός σακχαρώδης διαβήτης – Νοσηλευτικές παρεμβάσεις
- Φροντίδα παιδιού με κακοήθη νοσήματα
- Νοσηλευτική φροντίδα παιδιού με μηνιγγίτιδα και κρανιοεγκεφαλική κάκωση
- Ορθοπεδικά προβλήματα στην παιδική ηλικία. Νοσηλευτική φροντίδα
- Φροντίδα παιδιού με εγκαυματική νόσο
- Εργαστήριο Παιδιατρικής Νοσηλευτικής
- Νοσηλευτική αξιολόγηση παιδιατρικού ασθενή.
- Λήψη και αξιολόγηση των ζωτικών σημείων στα διαφορετικά στάδια ανάπτυξης του παιδιού.
- Ιδιαιτερότητες κατά τη χορήγηση των φαρμάκων στα παιδιά. Τρόποι και μέθοδοι χορήγησης φαρμάκων και υπολογισμός δόσεων.
- Χορήγηση ενδοφλέβιων υγρών.
- Επίδειξη μεθόδων/τεχνικών διενέργειας φλεβοκέντησης& αιμοληψίας.
- Ιδιαιτερότητες στη χορήγηση οξυγόνου στα παιδιά.

- Επίδειξη μεθόδων/τεχνικών διενέργειας αναρρόφησης.
- Επίδειξη μεθόδων/τεχνικών διενέργειας κληθιεργείων.
- Νοσηλευτική αξιολόγηση παιδιατρικού πόνου με κλίμακες εκτίμησης πόνου.
- Βασική καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση στα παιδιά

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Παραδόσεις.
- Επιδειξεις. Η εφαρμογή σύγχρονων εκπαιδευτικών τεχνικών με έμφαση στην ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών (εισήγηση, επίδειξη, μελέτη περίπτωσης, παιχνίδι ρόλων, προσομοίωση, ομάδες εργασίας).

- Εξάσκηση των φοιτητών στις νοσηλευτικές διαδικασίες στο εργαστήριο.
- Κλινική άσκηση σε Παιδιατρικά Νοσοκομεία.

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Αξιολόγηση με γραπτές εξετάσεις για το θεωρητικό μάθημα: 70%
- Αξιολόγηση με γραπτές εξετάσεις για το εργαστηριακό μάθημα: 30%

Σύγγραμμα:

1^η Επιλογή: Παιδιατρική Νοσηλευτική, Βασιλική Μάτζιου – Μεγαπάνου ΕΚΔΟΤΗΣ: Δημ. Λαγός, Αθήνα 2^η έκδοση/2021.

53460	ΕΝΤΑΤΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής Συνεπικούρηση: Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-4ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Εντατικολογία και την εντατική νοσηλευτική που προσφέρεται σε βαριά πάσχοντες ασθενείς σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας. Αποτελεί κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα αλλά υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Μαθησιακά αποτελέσματα – στόχοι

Πρόκειται για βασικό κλινικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας και είναι ενταγμένο στο 7^ο εξάμηνο. Η Εντατικολογία αποτελεί βασική κλινική ειδικότητα στις ΜΕΘ και ΜΑΦ των

Νοσοκομείων όπου εργάζονται Νοσηλευτές παρέχοντας υπηρεσίες υγείας.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Εντατικολογία.

Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των βαριά πασχόντων ασθενών με σκοπό την εφαρμογή ορθής νοσηλευτικής αξιολόγησης και θεραπευτικής παρέμβασης. Η κλινική πρακτική άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε ΜΕΘ στην καθημερινή κλινική φροντίδα των ασθενών υπό μηχανική υποστήριξη της αναπνοής και τη διαχείριση επείγουσών καταστάσεων σε ασθενείς με βαριά αναπνευστική, κυκλοφορική, εγκεφαλική, νεφρική

ανεπάρκεια (πολυοργανική δυσλειτουργία) καθώς και την εφαρμογή εξειδικευμένων τεχνικών υποστήριξη της ζωής (μηχανικός αερισμός, υποκατάσταση νεφρικής λειτουργίας, αντιμετώπιση σοκ).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. γνωρίζει τι είναι η Εντατικολογία
2. γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο των επειγουσών καταστάσεων
3. παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε βαριά πάσχοντες ασθενείς υπό μηχανικό αερισμό
4. εξοικείωση με εξειδικευμένες τεχνικές υποστήριξης ζωτικών λειτουργιών
5. εξοικείωση με συσκευές και μηχανήματα παρακολούθησης – monitoring βαριά πασχόντων ασθενών

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάληψη και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Επίδειξη επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας

Περιεχόμενο

1. Αρχές εντατικής θεραπείας, οργάνωση & λειτουργία ΜΕΘ
2. Τεχνικές απεικόνισης, Εντατική παρακολούθηση
3. Καρδιολογικά προβλήματα στη ΜΕΘ, Στεφανιαία νόσος, Εξειδικευμένη ΚΑΡΠΑ
4. Οξεοβασική Ισορροπία
5. Καταστολή, Αναλγησία και Μυοχαλάρωση στη ΜΕΘ. Ψυχιατρικά προβλήματα
6. Εντατική φροντίδα αγγειακής, νευρολογικής και νευροχειρουργικής νόσου
7. Shock και ανάνηψη
8. Σήψη, Λοιμώξεις στη ΜΕΘ
9. Οξεία & Χρόνια Νεφρική ανεπάρκεια, Υποκατάσταση νεφρικής λειτουργίας στη ΜΕΘ

10. Υγρά, ηλεκτρολύτες

11. Αναπνευστική ανεπάρκεια τύπου I και II, Πνευμονικά νοσήματα στη ΜΕΘ

12. Φαρμακοθεραπεία στη ΜΕΘ, Διακομιδές βαρέως πασχόντων

13. Μεταγγίσεις, Αιμορραγία & αιμόσταση, Αντιθρομβωτική θεραπεία.

14. Διατροφή βαρέως πάσχοντος

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι

Το μάθημα διδάσκεται από αμφιθεάτρου με διαλέξεις (13 ώρες) και προβολές powerpoint και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο. Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από κλινική πρακτική άσκηση σε ΜΕΘ (παρακολούθηση επίσκεψης και συμμετοχή σε κλινικές νοσηλευτικές δραστηριότητες για τη φροντίδα των βαριά πασχόντων) (52 ώρες). Συνοδικά 78 ώρες θεωρητικής και πρακτικής άσκησης – εκπαίδευσης σε ΜΕΘ.

Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων από τους καθηγητές (π.χ. έκδοση νέων αναθεωρημένων οδηγιών εξειδικευμένης ΚΑΡΠΑ, σήψης που δεν συμπεριλαμβάνονται στο υπάρχον βιβλίο που διανέμεται).

Μέθοδος αξιολόγησης: Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων).

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Current Εντατικολογία, Bongard F., Sue D, A. και συνεργάτες Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2^η έκδοση/2016.

2^η Επιλογή: Κλινική πνευμονολογία και εντατική θεραπεία, τόμος 3, Albert Richard, Spiro Stephen, Jett James, Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2004.

3^η Επιλογή: Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Paul L. Marino, Εκδότης: Λαγός Δημήτριος, Αθήνα 4^η έκδοση/2016.

53374	ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Θεόδωρος Κατσούλης, Αναπλ. Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-4ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός του μαθήματος «Επείγουσα Νοσηλευτική και Εντατική Νοσηλεία» είναι η να προσφέρει στο φοιτητή της Νοσηλευτικής τις απαραίτητες γνώσεις, ώστε να παρέχει αποτελεσματική και ποιοτική φροντίδα στον βαριά πάσχοντα άρρωστο.

Μαθησιακοί στόχοι:

- Σύνθεση βασικών γνώσεων από την προηγούμενη μαθησιακή πορεία με την εφαρμογή τους στις ειδικές κατά περίπτωση νοσηλευτικές παρεμβάσεις.
- Προσανατολισμός και χαρτογράφηση της νοσηλευτικής φροντίδας μέσα στο σύγχρονο πλαίσιο της ΜΕΘ και της διεπιστημονικής ομάδας.
- Απαραίτητα θεωρητικά και πρακτικά εφόδια για την ανάληψη κλινικών καθηκόντων σε εξειδικευμένο επίπεδο. Η αξιολόγηση των παραμέτρων του αρρώστου, η έγκαιρη και βασισμένη σε ενδείξεις παρέμβαση, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες τους, η γνώση του χειρισμού συσκευών υποστήριξης των ζωτικών οργάνων και λειτουργιών των αρρώστων, συνδυάζονται για τη δημιουργία σχεδίων νοσηλευτικής φροντίδας για ομάδες βαρέως πασχόντων.

Περιεχόμενο:

- Εισαγωγή στη νοσηλευτική φροντίδα του βαριά πάσχοντα – ασφάλεια και ποιότητα στη ΜΕΘ
- Παρακολούθηση του βαριά πάσχοντα (monitoring) – ΗΚΓ, βασικές αρρυθμίες και αντιμετώπιση – αιμοδυναμική παρακολούθηση - αγγειακή προσπέλαση στη ΜΕΘ
- Φροντίδα αναπνευστικού – οξυγονοθεραπεία – μη επεμβατικός και επεμβατικός μηχανικός αερισμός
- Οξεία στεφανιαία σύνδρομα - καρδιακή ανεπάρκεια και μηχανική υποστήριξη της καρδιάς
- ΤΕΠ- αρχές διαλογής και αρχική φροντίδα πολυτραυματία
- Έληκη πίεσης στη ΜΕΘ- πρόληψη και αντιμετώπιση
- Καταπληξία
- Νεφρική ανεπάρκεια
- Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις
- Έγκαυμα
- Ηθικά διλήμματα στο ΤΕΠ και στη ΜΕΘ – προτελέυτια διλήμματα

Εργαστηριακό μέρος:

Κλινική άσκηση στις ΜΕΘ και τα ΤΕΠ γενικών νοσοκομείων της Αττικής

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση

Cyprus 2018

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Προτεραιότητες στην Εντατική Νοσηλευτική Φροντίδα Υγείας, LD Urden, KM Stacy, ME Lough, Broken Hill Publishers LTD,

2^η Επιλογή: Επείγουσα Νοσηλευτική – ΜΕΘ: Νοσηλευτικές παρεμβάσεις και συνεργατική αντιμετώπιση, MS Baird, JH Keen, PL Swearingen, Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις ΜΕΠΕ, Αθήνα 2010

53444	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ευάγγελος Κωνσταντίνου, Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση των βασικών γνώσεων της νοσηλευτικής αναισθησιολογίας από το φοιτητή, προκειμένου να είναι σε θέση να ασκεί αυτόνομο περιεγχειρητικό νοσηλευτικό έργο, να ενταχθεί ισότιμα στην αναισθησιολογική ομάδα και να συμμετέχει σε όλες τις πράξεις, παρεμβάσεις και δραστηριότητές της, συμπεριλαμβανομένης και της μονάδας μετανασθητικής φροντίδας, εντός και εκτός χειρουργείου.

Μαθησιακοί στόχοι:**Εισαγωγή στη νοσηλευτική αναισθησιολογία.**

Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τα βασικά στοιχεία της ιστορίας της νοσηλευτικής αναισθησιολογίας
- Να γνωρίζει το ρόλο του νοσηλευτή αναισθησιολογίας και του αναισθησιολόγου στην περιεγχειρητική αντιμετώπιση του ασθενούς
- Να γνωρίζει την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στα Ελληνικά νοσοκομεία και διεθνώς, όσον αφορά στη νοσηλευτική αναισθησιολογία
- Να γνωρίζει τα εκπαιδευτικά προγράμματα που είναι σήμερα διαθέσιμα προκειμένου να εκπαιδευτεί κάποιος στη νοσηλευτική αναισθησιολογία

Μονάδα Μετανασθητικής Φροντίδας (ΜΜΑΦ).

Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της

ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τον εξοπλισμό της μονάδας μετανασθητικής φροντίδας και τη χρήση του
- Να αξιολογεί και να ελέγχει τα ζωτικά σημεία και τις λειτουργίες του ασθενούς που νοσηλεύεται στη ΜΜΑΦ
- Να παρεμβαίνει προκειμένου να αντιμετωπίσει επιπλοκές που έχουν σχέση με τον αεραγωγό του ασθενούς, να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τον πόνο, να χειρίζεται συσκευές όπως οι παροχετεύσεις, ο ρινογαστρικός καθετήρας, ο ουροκαθετήρας κλπ
- Να γνωρίζει τα κριτήρια αποχώρησης του ασθενούς από τη ΜΜΑΦ προκειμένου να μεταφερθεί στην κλινική
- Να γνωρίζει και να αντιμετωπίζει έγκαιρα καταστάσεις απειλητικές για τη ζωή

Μηχάνημα αναισθησίας και αναισθησιολογικά Συστήματα – Βασικές αρχές λειτουργίας αναπνευστήρων και τύποι μηχανικής αναπνοής. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλα τα μέρη του αναισθησιολογικού μηχανήματος
- Να ελέγχει τα συστήματα χορήγησης αναισθησίας για διαρροές

- Να πραγματοποιεί τη βαθμονόμηση των συστημάτων αναισθησίας
- Να πραγματοποιεί τη βαθμονόμηση του αναλτή οξυγόνου
- Να ρυθμίζει τις παραμέτρους χορήγησης αερίων του αναπνευστήρα

Έλεγχος και υποστήριξη του αεραγωγού. Αερισμός με προσωπίδα αερισμού, ενδοτραχειακή διασωλήνωση, ραρυγγική μάσκα - Δύσκολος αεραγωγός. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τις μεθόδους αερισμού με θετική πίεση του χειρουργικού ασθενούς
- Να προετοιμάζει με τη χειρουργική αίθουσα προκειμένου να υποστηριχθεί αναπνευστικά ο ασθενής μετά τη χορήγηση της ενδοφλέβιας αναισθησίας
- Να γνωρίζει τους αλγόριθμους αντιμετώπισης του δύσκολου αεραγωγού
- Να αναγνωρίζει τον εξοπλισμό που απαιτείται για την αναπνευστική υποστήριξη του χειρουργικού ασθενούς

Το monitoring στη Νοσηλευτική Αναισθησιολογία. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να ερμηνεύει τα στοιχεία που προκύπτουν από την παρακολούθηση του ασθενούς
- Να βαθμονομεί τα συστήματα παρακολούθησης του ασθενούς
- Να παρεμβαίνει προκειμένου να αντιμετωπίσει δυσλειτουργίες των συστημάτων παρακολούθησης του ασθενούς
- Να εφαρμόζει όλες τις μεθόδους παρακολούθησης (παλμική οξυμετρία, αναίμακτη και αιματηρά πίεση, ηλεκτροκαρδιογράφημα, διαφασματικός δείκτης, κλπ)

Καθετηριασμός περιφερικών φλεβών, κεντρικών φλεβών και αρτηριών στη νοσηλευτική αναισθησιολογία. Περιφερικά εισερχόμενοι κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες (PICCs), υπό υπερηχογραφι-

κό έλεγχο. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να επιλέγει σε κάθε περίπτωση την κατάλληλη συσκευή φλεβικής προσπέλασης ανάλογα με τον ασθενή και το είδος της επέμβασης
- Να διαχειρίζεται τη συσκευή κατά την περιεγχειρητική περίοδο
- Να χρησιμοποιεί τα κατάλληλα συστήματα πλοήγησης στις κεντρικές φλεβικές προσπελάσεις (περιφερικά εισερχόμενοι και κεντρικά εισερχόμενοι κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες), προκειμένου το άκρο του καθετήρα να τοποθετείται στο σημείο της συμβολής της άνω κοίτης φλέβας με το δεξιό κόλπο

Ενδοφλέβια αναισθητικά φάρμακα. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλα τα ενδοφλέβια αναισθητικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να αναγνωρίζει τις επιπλοκές από τη χορήγησή τους
- Να προετοιμάζει τα διαλύματα

Εισπνεόμενα αναισθητικά. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλα τα εισπνεόμενα αναισθητικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να αναγνωρίζει τις επιπλοκές από τη χορήγησή τους
- Να συντηρεί τους κατάλληλους για κάθε εισπνεόμενο αναισθητικό εξαερωτήρες και να φροντίζει για την αποτελεσματική τους λειτουργία

Προεγχειρητική εκτίμηση και προετοιμασία. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλες τις απαραίτητες εξετάσεις και το βασικό προεγχειρητικό έλεγχο στον οποίο

πρέπει να υποβληθούν οι ασθενείς που πρόκειται να υποβληθούν σε επεμβάσεις μικρής, μέσης και μεγάλης βαρύτητας

- Να ερμηνεύει τα αποτελέσματα των εξετάσεων

Ναρκωτικά αναλγητικά φάρμακα στο χειρουργείο και αντιμετώπιση του πόνου εκτός χειρουργείου. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει όλα τα ναρκωτικά αναλγητικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να γνωρίζει τον τρόπο διακίνησής τους εντός του νοσοκομείου και τις διαδικασίες χρέωσης ανά ασθενή
- Να προετοιμάζει τα φάρμακα που θα χορηγηθούν είτε με bolus έγχυση είτε στάγδην με τη χρησιμοποίηση ειδικής αντλίας
- Να γνωρίζει τον τρόπο χορήγησης των ναρκωτικών αναλγητικών φαρμάκων μετεπεμβατικά σε ασθενείς που νοσηλεύονται στη χειρουργική κλινική ή αντιμετωπίζονται στη μονάδα πόνου

Μυοχαλαρωτικά φάρμακα. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τον τρόπο δράσης των μυοχαλαρωτικών φαρμάκων
- Να γνωρίζει όλα τα μυοχαλαρωτικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να προετοιμάζει τα διαλύματα των μυοχαλαρωτικών φαρμάκων σε bolus και στάγδην έγχυση
- Να προετοιμάζει τα διαλύματα των αντιδότην των μυοχαλαρωτικών φαρμάκων

Υπαρχνοειδής, επισκληρίδιος και ιεροκοκκυγικός αποκλεισμός. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει την ανατομία της σπονδυλικής στήλης

- Να χρησιμοποιεί τις μόνιμες και προσωρινές συσκευές χορήγησης φαρμάκων σε ασθενείς που χρήζουν περιοχικής αναισθησίας
- Να γνωρίζει τις τεχνικές όλων των αποκλεισμών
- Να χορηγεί τοπικά αναισθητικά, αγγειοσυσπαστικά και ναρκωτικά αναλγητικά φάρμακα μέσω ειδικών καθετήρων

Τοπικά αναισθητικά. Δύο (2) ώρες διδασκαλίας. Στο τέλος αυτής της ενότητας ο φοιτητής θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζει τον τρόπο δράσης των τοπικών αναισθητικών
- Να γνωρίζει όλα τα τοπικά αναισθητικά που χρησιμοποιούνται στην καθ' ημέρα κλινική πράξη
- Να προετοιμάζει τα διαλύματα των τοπικών αναισθητικών που πρόκειται να χορηγηθούν στο χειρουργικό ασθενή
- Να αντιμετωπίζει τις επιπλοκές από τη χορήγηση των τοπικών αναισθητικών

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας, με παρουσιάσεις που περιλαμβάνουν φωτογραφίες και video
- Προσομοίωση κλινικών περιστατικών
- Συζήτηση
- Διάλογος με τους φοιτητές
- Μελέτη κλινικών περιστατικών
- Κλινική άσκηση σε αναισθησιολογικά τμήματα γενικών νοσοκομείων της Αττικής

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Σύγγραμμα:

1^η **Επιλογή:** Miller Αναισθησιολογία Ι, R.D. Miller, Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα, 2015.

			Ιωάννα Παυλιπούλη, Καθηγήτρια Ευάγγελος Μπόζας, ΕΔΙΠ Σ. Δικαίωτη, Ακαδ. Υπότροφος
53453	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		4Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		7	

Σκοπός

Η Παιδιατρική διαφέρει των άλλων ειδικοτήτων λόγω της ενασχόλησής της με εξελισσόμενους και ωριμάζοντες οργανισμούς. Οι μεγάλες προόδους της βιοϊατρικής επιστήμης μέσω των τεχνολογικών εξελίξεων και της μοριακής βιολογίας αφενός και η καλύτερη κατανόηση και ερμηνεία του συναισθηματικού κόσμου του βρέφους, του παιδιού και του εφήβου αφετέρου, οδήγησαν στην πληρέστερη κατανόηση της φυσιολογικής βιολογίας, της παθολογοφυσιολογίας, αλλά και στην καλύτερη θεραπευτική ανταπόκριση πολλών παθήσεων της παιδικής ηλικίας.

Περιεχόμενο

Α' Διδακτικό μέρος: Θεματολογία - μαθησιακοί στόχοι.

Η θεματολογία και οι μαθησιακοί στόχοι των θεωρητικών μαθημάτων έχουν ως σκοπό να επισημάνουν τις προόδους και τις εξελίξεις της Παιδιατρικής όσον αφορά τα συχνότερα προβλήματα και αντιπροσωπευτικά νοσήματα των βρεφών, των παιδιών και των εφήβων.

Εισαγωγή στη Παιδιατρική

- Η Παιδιατρική σήμερα. Ορισμοί νεογνικής - παιδικής ηλικίας.
- Παιδιατρικό ιστορικό και φυσική εξέταση.

Ανάπτυξη & συμπεριφορά του παιδιού

- Εκτίμηση σωματικής και ψυχοκινητικής εξέλιξης του παιδιού.
- Διαταραχές συμπεριφοράς- αυτισμός.

Αφυδάτωση – Οξεοβασική ισορροπία

- Ορισμός αφυδάτωσης, είδη αφυδάτωσης, κλινικά σημεία, αντιμετώπιση.
- Ηλεκτρολυτικές διαταραχές, αντιμετώπιση.

Διατροφή του βρέφους, παιδιού και εφήβου

- Διατροφή βρέφους, του νηπίου και μεγαλύτερου παιδιού, διατροφικές ανάγκες εφήβων, μητρικός θηλασμός και πλιονεκτήματα.

Το νεογνό

- Κλινική εξέταση του νεογνού. Προσυμπτωματικός έλεγχος νεογνού.
- Το νεογέννητο (περίθαλψη, συγγενείς και περιγεννητικές λοιμώξεις), νεογνικός ίκτερος.

Γενετική

- Κλινική υποψία γενετικού νοσήματος, διαγνωστική διερεύνηση, συχνότερα γενετικά νοσήματα, συμβουλευτική).
- Ενεργητική και παθητική ανοσοποίηση.

Εμβόλια

- Είδη και οφέλη εμβολίων, ανοσολογική απάντηση, ανεπιθύμητες ενέργειες. ανάλυση Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών.

Λοιμώδη νοσήματα

- Αίτια, κλινική προβολή, διάγνωση και αντιμετώπιση.
- Ιογενή νοσήματα που προβάλλουν με εξάνθημα, κλινική εικόνα, επιπλοκές, πρόγνωση και αντιμετώπιση.
- Λοιμώξεις ΚΝΣ: βακτηριακή μηνιγγίτιδα, ιογενής μηνιγγίτιδα, εγκεφαλίτιδα).
- Άλλες λοιμώξεις: λείσμανίαση, ελονοσία, βρουκέλλωση, ρικέτσιες).
- Έλεγχος ενδονοσοκομειακής μετάδοσης λοιμώξεων.
- Βασικές ομάδες αντιμικροβιακών φαρμάκων, μηχανισμοί αντοχής, κατάχρηση αντιβιοτικών.

Αλλεργικά νοσήματα στα παιδιά

- Συνήθεις αλλεργικές εκδηλώσεις, τροφικές αλλεργίες, αναφυλαξία.

Λοιμώξεις του Αναπνευστικού συστήματος

- Λοιμώξεις ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού (ρινίτιδα, ιγμορίτιδα, φαρυγγοαμυγδαλίτιδα, ωτίτιδα, βρογχοίτιδα, πνευμονία της κοινότητας).

Φυματίωση

- Επιδημιολογία, κλινική εικόνα (πνευμονική, εξωπνευμονική, ροίμωξη από άτυπα), διαγνωστική προσέγγιση, αντιμετώπιση και πρόληψη.

Βρογχικό άσθμα

- Βρογχικό άσθμα: αιτιο-παθογένεια, κλινική εικόνα, αντιμετώπιση και πρόληψη.
- Ινοκυστική νόσος.

Νοσήματα του κυκλοφορικού συστήματος

- καρδιακή ανεπάρκεια, αρρυθμίες.
- Συγγενείς αι επίκτητες καρδιοπάθειες.

Συνήθη γαστρεντερικά προβλήματα

- Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, πυλωρική στένωση, εγκοιλιασμός του εντέρου.
- Επιδημιολογία, αίτια και αντιμετώπιση γαστρεντερίτιδας, αιμορραγία πεπτικού, ιδιοπαθής φλεγμονώδης νόσος του εντέρου.
- Κοιλιακό άλγος (διαφορική διάγνωση -διερεύνηση), οξύ όσχεο.

Ουρολοιμώξεις

- Αιματοουρία (μικρομακροσκοπική), λευκωματοουρία: αιτιοπαθογένεια, κλινική εικόνα, αντιμετώπιση και πρόγνωση.
- Ουρολοιμώξεις: παθογόνα αίτια, κλινική εικόνα και επιπλοκές, αντιμετώπιση, διερεύνηση και παρακολούθηση κυστεοουρητηρικής παλινδρόμησης.

Νεφρολογικά νοσήματα

- Σπειραματονεφρίτιδα, νεφρωσικό σύνδρομο.
- Οξεία και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια.

Συνήθη νευρολογικά νοσήματα

- Υποτονία, σπαστική τετραπληγία, αταξία, μυασθένεια.
- Κεφαλαγία, ημικρανία.
- Σπασμοί: πυρετικοί σπασμοί (κλινική εικόνα και πρόγνωση), επιληψία, επιληπτικά σύνδρομα,

αντιεπιληπτικά φάρμακα).

Αιματολογικά νοσήματα

- Σιδηροπενική αναιμία (κλινική εικόνα, εργαστηριακή διερεύνηση και αντιμετώπιση).
- Διαταραχές στη βιοσύνθεση της αιμοσφαιρίνης, θαλασσαιμίες, δρεπανοκυτταρική αναιμία.
- Θρομβοπενία, θρομβοκυττάρωση, διαταραχές της πήξης του αίματος.

Ρευματολογικά νοσήματα:

- Αρθρίτιδες.
- Αγγειίτιδες, νόσος Kawasaki.
- Συστηματικά νοσήματα (ερυθηματώδης λύκος, δερματομυοσίτιδα).

Κακοήθη νοσήματα:

- Λευχαιμίες και Λεμφώματα: επιδημιολογία, κλινική εικόνα και πρόγνωση.
- Μεταμόσχευση μυελού των οστών.
- Όγκοι συμπαγών οργάνων.

Ενδοκρινολογικά νοσήματα

- Νεανικός σακχαρώδης διαβήτης.
- Υποθυροειδισμός, συγγενής υπερπλησία επινεφριδίων.
- Παχυσαρκία (διάγνωση, αντιμετώπιση, πρόληψη).

Συνήθη ορθοπαιδικά προβλήματα:

- Συγγενές εξάρθρωμα ισχίου.
- Σκολίωση.

Συνήθη δερματολογικά προβλήματα

- ΔΔ εξανθήματος.
- Εξάνθημα και συστηματικά νοσήματα.

Άσκηση – μαθησιακοί στόχοι:

Βασικός σκοπός της κλινικής άσκησης είναι η εξοικείωση του φοιτητή με τα παιδιά από πρόωρα νεογνά μέχρι τον έφηβο, η αναγνώριση των βασικών χαρακτηριστικών του φυσιολογικού, της νόσου και της φροντίδας του είτε στο εξωτερικό ιατρείο όσο και στο θάλαμο του Νοσοκομείου.

Οι μαθησιακοί στόχοι για το φοιτητή αναφέρονται στη λήψη του ιστορικού του ασθενή και τη φυσική εξέταση, στη θερμομέτρηση και αντι-

μετώπιση πυρετού και του άηλους, την αντιμετώπιση των σπασμών, στις μορφές και στη χορήγηση φαρμάκων και στις ιδιαιτερότητες στην Παιδιατρική, στην αρτηριακή πίεση και τον προσδιορισμό της, τα σωματομετρικά στοιχεία του παιδιού, την κλινική εικόνα του βαρέως ασθενούς, την κλινική προβολή και επείγουσα αντιμετώπιση της αναπνευστικής, καρδιακής και νεφρικής ανεπάρκειας, τη δερμοαντίδραση Mantoux, τις αιμοηπιψίες, τη λήψη γενικής και καλλιέργειας ούρων, τον καθετηριασμό και την παρακέντηση της ουροδόχου κύστης, στην οσφυονωτιαία παρακέντηση, κλπ.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, ο φοιτητής, θα πρέπει να αναπτύξει μια αδρή διαφοροδιαγνωστική σκέψη, θα πρέπει να ευαισθητοποιηθεί στην ανάληψη των στοιχείων που του παρέχονται από το ιστορικό, τη φυσική εξέταση και τις συνήθειες εργαστηριακές εξετάσεις. Στο διάστημα της άσκησης θα τονιστεί τόσο η φυσιολογία, όσο και η παθοφυσιολογία των παιδιατρικών νοσημάτων, για να επεξηγηθεί και να κατανοηθεί η λήψη των ορθών θεραπευτικών αποφάσεων.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις, ομιλίες προσκεκλημένων ομιλη-

τών, συζήτηση σε ομάδες φοιτητών, ερωτήσεις – απαντήσεις, παρουσίαση ενδιαφερόντων περιστατικών, επιδείξεις, συγγραφή εργασίας, ανασκόπηση βιβλιογραφίας, βιβλιογραφική ενημέρωση, εκπαιδευτικό βίντεο/CD/, εργαστηριακές ασκήσεις, κλινική άσκηση.

Μεθοδος αξιολογησης: Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις

Συγγραμματα:

1^η Επιλογή: Nelson Βασική Παιδιατρική 5^η έκδοση, Marc dante J. Karen, Kliegman M. Robert, Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα 2020.

2^η Επιλογή: Βασική Παιδιατρική (Γ' έκδοση), Φ. Κανακούδη-Τσακαλίδου, Γ. Κατζός, Φ. Παπαχρήστος, Β. Δρόσου-Αγακίδου. Εκδότης: University Studio Press, 3^η έκδοση/2014.

3^η Επιλογή: Εισαγωγή στην Παιδιατρική – Το φυσιολογικό παιδί, Μέλη ΔΕΠ – Τομέας Υγείας Παιδιού, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Εκδότης: ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΗΜ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, 1^η έκδοση/2020.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

53429	ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΣΗΛΕΥ- ΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗ- ΜΑΤΩΝ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗ- ΛΕΥΤΙΚΟΣ	Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής Συνεπικούρηση: Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
	Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	1Θ-1ΚΑ	
	Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων και η ανάπτυξη κλινικών δεξιοτήτων στη Πνευμονολογία που θα επιτρέψουν την ακριβή εκτίμηση και τη σωστή θεραπευτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων σε ασθενείς οξεία ή χρόνια αναπνευστικά νοσήματα. Η Πνευμονολογία – Νοσηλευτική Αναπνευστικών παθήσεων αποτελεί κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ειληνική γλώσσα αλλά υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Πρόκειται για βασικό κλινικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας και είναι ενταγμένο στο 7^ο εξάμηνο. Η Πνευμονολογία αποτελεί βασική κλινική ειδικότητα σε Νοσοκομεία είτε σε επίπεδο κλινικής είτε σε επίπεδο τμήματος επειγόντων περιστατικών (ΤΕΠ).

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στη Πνευμονολογία και στη Νοσηλευτική τους φροντίδα. Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των πασχόντων με σκοπό την εφαρμογή ορθής νοσηλευτικής και θεραπευτικής παρέμβασης. Η κλινική πρακτική άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε τακτικό πνευμονολογικό ιατρείο, σε τμήμα επειγόντων περιστατικών, σε πνευμονολογική κλινική, σε βρογχοσκοπικό εργαστήριο και σε εργαστήριο λειτουργικού ελέγχου πνευμόνων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος και της άσκησης ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Αξιολογεί τα κλινικά συμπτώματα του αναπνευστικού
2. Διακρίνει την ποιότητα των πτυέλων
3. Να διενεργεί βροχοαναρρόφηση, νεφελοποίηση φαρμάκων
4. Διαπιστώνει επικίνδυνες καταστάσεις από το αναπνευστικό (αποκορεσμό, υπερκαπνικό κώμα, κάματο αναπνευστικών μυών, επερχόμενο κάματο αναπνευστικών μυών κλπ).
5. Εκτελεί μια απλή σπιρομέτρηση αξιόπιστα
6. Συμμετέχει στην εξέταση με σωματικό πηλοσμογράφο
7. Συμμετέχει στην εξέταση για διαπίστωση διαταραχών της αναπνοής κατά τον ύπνο – εργαστήριο μελέτης ύπνου
8. Προετοιμάζει τα απαραίτητα για αρτηριοκέντηση – λήψη αερίων αίματος
9. Αξιολογεί τα αέρια αίματος ως προς το σκέλος του επείγοντος
10. Λειτουργία βρογχοσκοπικού εργαστηρίου

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάληψη και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας

Περιεχόμενο

1. Στοιχεία ανατομίας και φυσιολογία αναπνευστικού - Η μηχανική και ο έλεγχος της αναπνο-

- ής, ο πνευμονικός αερισμός, η αιματική ροή και η ανταλλαγή αερίων, η εκτίμηση τους και η ερμηνεία των ευρημάτων του ελέγχου της πνευμονικής λειτουργίας – Ιστορικό & φυσική εξέταση – Σημεία & Συμπτώματα (βήχας, απόχρεμψη, δύσπνοια, θωρακικό άλγος, συριγμός, κυάνωση, αιμόπτυση) - Απεικονιστικός έλεγχος (ακτινολογικός, CT, MRI, US, PET)
2. Νόσοι των αεραγωγών: Άσθμα, ΧΑΠ, Βρογχεκτασίες - Κυστική ίνωση, Απόφραξη μεγάλων αεραγωγών, Χρόνια ρινίτιδα, Δυσλειτουργία φωνητικών χορδών – Νοσήματα από επαγγελματικές εκθέσεις και περιβαλλοντικές επιδράσεις - Νεοπλάσματα Πνεύμονα (είδη, ΧΜΘ, Χ/ο, μεταστατική νόσος, όγκοι υπεζωκότα, θωρακικού τοιχώματος και μεσοθωρακίου)
 3. Σπιρομετρία και προβλεπόμενες τιμές - Τα αέρια αίματος στον έλεγχο της πνευμονικής λειτουργίας – Δοκιμασία κόπωσης – Δοκιμασία πρόκλησης Κάπνισμα, Διακοπή καπνίσματος και ιατρείο διακοπής καπνίσματος - Άπνοια του ύπνου. Σύνδρομο υποαερισμού
 4. Νοσήματα της πνευμονικής κυκλοφορίας: Πνευμονική υπέρταση, Πνευμονική θρομβοεμβολική νόσος, Αγγειίτιδες, Σύνδρομο Διάχυτης κυψελιδικής αιμορραγίας. Νοσήματα ελέγχου της αναπνοής: Οξεία και χρόνια ανεπάρκεια αερισμού – Αναπνευστική ανεπάρκεια, Νόσος από υψόμετρο
 5. Διαγνωστικές & θεραπευτικές επεμβάσεις: Βρογχοσκόπηση, BAL, Βιοψία βελόνης βελόνης, Θωρακοσκόπηση - Πλευροσκόπηση, Παρακέντηση υπεζωκότα, Θεραπευτικές παρεμβάσεις
 6. Διάμεσα νοσήματα: Ιδιοπαθής διάμεση πνευμονία, Πνευμονικές εκδηλώσεις κολληγονώσεων, Σαρκοείδωση, Νοσήματα από φάρμακα, Κυψελιδική πρωτείνωση, Ιστιοκύτωση, Αμυλοείδωση, Λεμφαγγειοθηριώματα, Αποφρακτική βρογχιολίτιδα. Νοσήματα πνευμονικού παρεγχύματος: πωσινοφιλική πνευμονία, Μεταμόσχευση πνεύμονα
 7. Νοσήματα υπεζωκότα, μεσοθωρακίου & θωρακικού τοιχώματος: Πνευμοθώρακας - αιμοθώρακας, Υπεζωκοτικές συλλογές, εμπύημα - Νοσήματα μεσοθωρακίου – Νευρομυικά νοσήματα - Νοσήματα κατάδυσης
 8. Η συμμετοχή του νοσηλευτή στη φροντίδα των αναπνευστικών νοσημάτων, συγκεντρωτικά (αιμόπτυση, βρογχοδιαστολή, δύσπνοια, διασωλήνωση & παρακέντηση θώρακα, διακομιδή ασθενούς & οξυγονοθεραπεία, ενεργός συμμετοχή του ασθενούς, διατροφή, φυσιοθεραπεία, αποκατάσταση)
 9. Λοιμώξεις του αναπνευστικού (ανώτερο αναπνευστικό, πνευμονία, λοιμώξεις υπεζωκότα, απόστημα), H1N1, SARS, MERS, πανδημίες - Φυματίωση (πνευμονική, εξωπνευμονική, θανάουσα, μη μυκοβακτηριδιακή, σε ανοσοκατασταλμένους κ.λπ.)

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι

Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται από αμφιθέατρο με διαλέξεις (**13 μονώρες**) και προβολές powerpoint και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο. Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων από τους καθηγητές (π.χ. έκδοση νέων αναθεωρημένων οδηγιών που δεν συμπεριλαμβάνονται στο υπάρχον βιβλίο που διανέμεται). Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από κλινική πρακτική άσκηση σε τακτικό Εξωτερικό πνευμονολογικό ιατρείο, σε ΤΕΠ, σε πνευμονολογική κλινική, σε βρογχοσκοπικό εργαστήριο και σε εργαστήριο λειτουργικού ελέγχου πνευμόνων στο Εργαστήριο Λειτουργικού Ελέγχου Πνευμόνων, Βρογχοσκοπήσεων και Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας του Τμήματος (**13 μονώρες** κλινικές ασκήσεις). Αν κριθεί απαραίτητο θα χρησιμοποιηθούν και άλλες κλινικές και εργαστήρια. Συνολικά **26 ώρες θεωρητική και κλινική πρακτική** άσκηση σε ασθενείς.

Μεθοδος αξιολογησης: Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων).

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Κλινική Πνευμονολογία 2^η έκδοση, Spiro Stephen, Silvestri Gerard, Agusti Alvar. Εκδότης: Broken Hill Publishers, LTD, Αθήνα, 2019.

2^η Επιλογή: CURRENT – Σύγχρονη Πνευμονολογία - Διάγνωση και θεραπεία. M. Hanley, C. Welsh, A., Γ. Μπαητόπουλος. Εκδότης: Broken Hill Publishers, LTD, Αθήνα, 2007.

53494	ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙ- ΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Πολυξένη Μαγνούθλια, Επίκ. Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών στην αντιμετώπιση των ασθενών του Γενικού Νοσοκομείου, οι οποίοι νοσηλεύονται σε μη ψυχιατρικούς τομείς, και εμφανίζουν προβλήματα ψυχικής υγείας κατά την νοσηλεία τους. Επίσης η παροχή γνώσεων που αφορά στην υποστήριξη και εκπαίδευση των συγγενών και των επαγγελματιών υγείας που εμπλέκονται στη φροντίδα του ασθενή. Προς τούτο δίνεται έμφαση στη συνεργασία του Ψυχιατρικού τομέα με το Παθολογικό και Χειρουργικό Τομέα στα προβλήματα του φάσματος της ψυχικής υγείας των νοσηλευόμενων ασθενών, στην υποστήριξη του νοσηλευτικού και ιατρικού προσωπικού των προαναφερόμενων τομέων ως επίσης στη συνεργασία σε επίπεδο εκπαιδευτικό.

Μαθησιακοί στόχοι

Να αποκτήσει ο μελλοντικός διασυνδετής νοσηλευτής ψυχικής υγείας γνώσεις και δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να προσφέρει ολιστική νοσηλευτική φροντίδα στους χώρους ενδονοσοκομειακής νοσηλείας. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο διδασκόμενος αναμένεται να είναι σε θέση να:

1. Αναγνωρίζει τις ψυχοκοινωνικές ανάγκες του ασθενούς με οργανικό νόσημα, με συλλογή δεδομένων, συμπεριφορικές παρατηρήσεις και εκτίμηση των δεδομένων
2. Προσφέρει υποστήριξη και συμβουλευτική στους ασθενείς
3. Προσφέρει υποστήριξη και συμβουλευτική στα πρόσωπα αναφοράς - συγγενείς
4. Συνεργάζεται και να υποστηρίξει συμβουλευτικά τους επαγγελματίες υγείας που εμπλέκονται στη φροντίδα του ασθενούς
5. Εκπαιδεύει το προσωπικό για την αντιμετώπιση του ασθενούς
6. Συνεργάζεται με τη διοίκηση και τις κοινοτικές δομές για συνέχιση της παροχής φροντίδας στον ασθενή
7. Αναγνωρίζει τα συνήθη αιτήματα των ασθενών στην Διασυνδετική
8. Αναγνωρίζει τα ψυχολογικά προβλήματα των χρονίως πασχόντων
9. Εφαρμόζει τις παρεμβάσεις σε ασθενείς με χρόνιες παθήσεις στην Διασυνδετική
10. Προγραμματίζει την εφαρμογή των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για την ψυχολογική

στήριξη του μη-ψυχιατρικού ασθενή στην Διασυνδεδετική

11. Αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων
12. Θέτει ερευνητικά ερωτήματα ως βάση για μελλοντική έρευνα.

Περιεχόμενο

1. Εισαγωγή στην Διασυνδεδετική Ψυχιατρική (Οι έννοιες της Ψυχοσωματικής Ιατρικής, του βιοψυχοκοινωνικού προτύπου - Υπηρεσίες της Διασυνδεδετικής Ψυχιατρικής στο Γενικό Νοσοκομείο.
2. Ψυχιατρική Νοσηλευτική Αξιολόγηση - Θεραπευτική Σχέση – Επικοινωνία
3. Ψυχιατρικά και ψυχολογικά προβλήματα ασθενών
4. Ψυχοογκολογία
5. Ψυχικές διαταραχές χειρουργικών ασθενών
6. Ψυχικές διαταραχές παθολογικών ασθενών
7. Ψυχικές διαταραχές χρονίως πασχόντων
8. Χρήση ουσιών, Αλκοόλ – Ο επιθετικός ασθενής

9. Μαιευτική – Γυναικολογία και ψυχοπαθολογικές εκδηλώσεις
10. Ειδικές ομάδες ασθενών (παιδιά, έφηβοι)
11. Ψυχικές διαταραχές ηλικιωμένων ασθενών (ανοϊκά σύνδρομα)
12. Ψυχοφαρμακολογία στη Διασυνδεδετική Ψυχιατρική Νοσηλευτική
13. Το Δευτερογενές Τραυματικό Στρες και η επαγγελματική εξουθένωση των επαγγελματιών υγείας - Ο ρόλος του Συμβούλου-Διασυνδεδετή στην υποστήριξη του προσωπικού

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις.

Σύγγραμματα:

1^η Επιλογή: Διασυνδεδετική Ψυχιατρική. Λ. Λύκουρας, Κ Σολιδάτος, Γ.Ζέρβας. Βήτα Ιατρικές εκδόσεις ΜΕΠΕ, 1^η εκδ/2009

2^η Επιλογή: Δεν υπάρχει άλλο σύγγραμμα στο εμπόριο που να καλύπτει την ύλη του μαθήματος

53490	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ελένη Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-1Φ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει την δυνατότητα στους φοιτητές, να γνωρίσουν, το γνωστικό αντικείμενο των συμπληρωματικών θεραπειών, μέσα από την σύγχρονη και έγκυρη επιστημονική γνώση, μετά από μακρόχρονη μελετητική έρευνα και κριτική ανάλυση. Θα συμβάλει, στο να μάθουν να καλλιεργούν την συνδυαστική και κριτική σκέψη, σχετικά με τον άρρωστο και αυτό θα βελτιώσει, τον τρόπο διαχείρισης και αντιμετώπισης του αρρώστου και της νόσου, σε όλα τα επίπεδα, της εντελούς και συνδυαστικής φροντίδας.

Περιεχόμενο

- Η φιλοσοφία και η ιστορική προσέγγιση των συμπληρωματικών θεραπειών,
- Η διεθνής εμπειρία και εκπαίδευση,
- Ο παραδοσιακός Κινέζικος βελονισμός,
- Ο ηλεκτροβελονισμός κατά Voll,
- Ο ρόλος της διατροφής στην νεοπλασματική νόσο
- Η θεωρία του ο Otto Warburg και Horner,
- Η συμβολή των συμπληρωματικών θεραπειών, στον πόνο και στις δυσανεξίες,

- Αντιμετώπιση οξειδωτικής δράσης σε επίπεδο βασικών βιομορίων,
- Η Βιορυθμιστική,
- Ο ρόλος της βιταμίνης B17 στην νεοπλασματική νόσο,
- Η ορθομοριακή θεραπευτική,
- Χλωροφύλλη, σιταρόχορτο, φαγόπυρο,
- Η συμβολή της φυσικής θεραπευτικής και της υπερθερμίας σε ασθενείς με κακοήγη νόσο,
- Το μικροβίωμα.

Μαθησιακοί στόχοι

- **Η ιστορία των συμπληρωματικών θεραπειών.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν την φιλοσοφία και την ιστορική προσέγγιση των συμπληρωματικών θεραπειών την ταξινόμηση - κατηγορίες σύμφωνα με το NCCAM. Τα πρώτα ευρήματα.
- **Η διεθνής εμπειρία και εκπαίδευση.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν την Νομοθεσία και τη διασφάλιση της ποιότητας. Επίσης την έρευνα και την κλινική εφαρμογή, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Την εκπαίδευση και έρευνα στις συμπληρωματικές εναλλακτικές θεραπείες σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης.
- **Ο παραδοσιακός Κινέζικος βελονισμός.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι σύμφωνα με την παραδοσιακή κινέζικη ιατρική ότι κάθε λειτουργία του οργανισμού εξαρτάται από την συνεχή ενεργειακή ισορροπία των οργάνων
- **Ο ηλεκτροβελονισμός κατά Voll.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν:
 - Την εξέλιξη του EAV, στην Αμερική και στην Ευρώπη με τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, τα βελονιστικά σημεία του σώματος τον καθορισμό των φυσιολογικών τιμών με την μέτρηση της αγωγιμότητας μέσω των βελονιστηκών σημείων στα άνω και κάτω άκρα. MSA testing – Voll scale.

- Το test του σκευάσματος.
- Τον μηχανισμό δράσης Διέγερση συμπαθητικού- παρασυμπαθητικού, ανοσοδιέγερση, αγγειοσύσπαση
- Επίσης την ενίσχυση της δράσης των κυττάρων φυσικοί φονείς την ανεύρεση νεοπλασματικών ή μη εστιών την απελευθέρωση νευροδιαβιβαστών. τις Μορφές δράσεις του ηλεκτροβελονισμού. Τα ερευνητικά και κλινικά δεδομένα την εκπαίδευση σε Πανεπιστήμια και Νοσοκομεία.

- **Ο ρόλος της διατροφής στην νεοπλασματική νόσο.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν:
 - Ότι η διατροφή είναι παράγοντας ο οποίος μετά από μακροχρόνιες in vivo, in vitro και στην συνέχεια κλινικές μελέτες, αναδεικνύει την σχέση της με την νεοπλασματική νόσου.
 - Το ρόλο των φλαβονοειδών τα οποία με την ενεργοποίηση ενζύμων μειώνουν την πιθανότητα εμφάνισης συγκεκριμένων τύπων καρκίνου. των αντιοξειδωτικών και των Ιχνοστοιχείων π.χ το σελήνιο. το ασκορβικό οξύ, τη βιταμίνη Α ή βιταμίνη B-12, βιταμίνη D, χλωροφύλλη, και αντιοξειδωτικά όπως, τα καρτενοειδή (α-καροτένιο, β-καροτένιο, λυκοπένιο, λουτεΐνη, κρυπτοξανθίνη) κλπ.
 - Ότι όταν τα αμινοξέα εκτίθενται σε υψηλές θερμοκρασίες, σχηματίζονται καρκινογόνες ουσίες, τις ετεροκυκλικές αρωματικές αμίνες. Τα Απαραίτητα λιπαρά οξέα και τον μηχανισμό δράσης της γλυκόζης στην δημιουργία και εξέλιξη του καρκίνου
- **Η θεωρία του ο Otto Warburg, Horner και Reckeweg.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι:
 - Τα νεοπλασματικά κύτταρα μεταβολίζουν πολύ διαφορετικά από τα φυσιολογικά κύτταρα
 - Μελέτες μεταξύ των οποίων και στην Ιατρική Σχολή του Χάρβαρντ, βρήκαν ότι οι γυναίκες που ως έφηβοι, είχαν υψηλό γλυ-

- καιμικό δείκτη είχαν υψηλότερη συχνότητα εμφάνισης καρκίνου του μαστού.
- Τα υγιή κύτταρα αποκτούν την ενέργεια από τη μετατροπή του πυροσταφυλικού σε οξυγόνο και ο καρκίνος πρέπει να θεωρείται μια μιτοχονδριακή δυσλειτουργία.
 - Η συνδυαστική θεραπευτική, το πρότυπο του Harvard και άλλων νοσοκομείων και Πανεπιστημίων θα πρέπει να αποτελούν σημείο αναφοράς για τους επαγγελματίες υγείας.
- **Η αντιμετώπιση οξειδωτικής δράσης σε επίπεδο βασικών βιομορίων.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν:
 - Τον σχηματισμό - μηχανισμό παραγωγή των ελευθέρων ριζών
 - Ότι η μεγαλύτερη ποσότητα ελευθέρων ριζών παράγεται ενδογενώς κατά τη διαδικασία της οξειδωτικής φωσφορυλίωσης που πραγματοποιείται στην εσωτερική μεμβράνη των μιτοχονδρίων ότι αιμοσφαιρίνη μπορεί να αυτοοξειδωθεί και να οδηγήσει σε παραγωγή ROS επίσης η μυοσφαιρίνη
 - και οι φλεγμονώδεις αντιδράσεις μπορούν να αποτελέσουν πηγή ελευθέρων ριζών.
 - Τους εξωγενείς παράγοντες τις θετικές και αρνητικές επιδράσεις των ελευθέρων ριζών.
 - Τους αντιοξειδωτικούς μηχανισμούς.
 - **Βιορυθμιστική.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν:
 - Τους αυτο-θεραπευτικούς μηχανισμούς
 - Τις φάσεις αντίδρασης του οργανισμού σύμφωνα με τον Reckeweg και τις λειτουργικές φάσεις
 - Το φαινόμενο της εναθληαγής
 - Τους τρόπους αποτοξίνωσης και ανοσορύθμισης τον μηχανισμό αποτοξίνωσης για την αποβολή των τοξινών με την έννοια της παλινδρομής υποχωρούσας εναθληαγής (regressive vikariation).
 - Την κυτταρική ενεργοποίηση, κυτταρική οξυγόνωση, ενεργοποίηση μεταβολικής διαδικασίας.
 - Τον ρόλο των προβιοτικών και του εντερικού βιεννογόνου στην βιορύμιση.
 - Τον ρόλο των νιτρικών αλάτων στην βιοθεραπεία.
 - **Ο ρόλος της βιταμίνης B17 στην νεοπλασματική νόσο.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν:
 - Τον μηχανισμό δράσης της B17 και της Dαμυγδαλίνης όταν έρθει σε επαφή με ένα καρκινικό κύτταρο και τους προστατευτικούς μηχανισμούς των φυσιολογικών κυττάρων από την κυανίδη.
 - **Η ορθομοριακή θεραπευτική.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν:
 - Τον ρόλο των βιταμινών και πως επηρεάζουν και διαμορφώνουν τα πλάνα φροντίδας, αθλητά και την ανάγκη για ποιότητα παροχής υπηρεσιών υγείας. Τον μηχανισμό δράσης σε κυτταρικό επίπεδο την οδό χορήγησης και τις δόσεις ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα
 - Τα αμινοξέα στην υγεία και την συνδυαστική θεραπευτική
 - Τον μηχανισμό δράσης σε κυτταρικό επίπεδο την οδό χορήγησης και τις δόσεις ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα.
 - Τα ιχνοστοιχεία στην υγεία και την συνδυαστική θεραπευτική.
 - Τον μηχανισμό δράσης σε κυτταρικό επίπεδο την οδό χορήγησης και τις δόσεις ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα.
 - **Χλωροφύλλη, σιταρόχορτο, φαγόπυρο.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι:
 - Η χλωροφύλλη και η αιμοσφαιρίνη είναι «πανομοιότυπες» οργανικές ενώσεις και διαφέρουν Μόνο στο ότι η χλωροφύλλη έχει ένα άτομο Μαγνησίου, ακριβώς στο κέντρο της, και η αιμοσφαιρίνη ένα άτομο σιδήρου ακριβώς στο κέντρο της

- Να γνωρίζουν την συμμετοχή τους στην αποτοξίνωση του οργανισμού
- Τον μηχανισμό δράσης σε καλοήθη και κακοήθη νοσήματα
- Τον τρόπο παραγωγής
- Η ρουτίνη που υπάρχει στο φαγόπυρο είναι βιοφλαβονοειδές και τις δράσεις αυτής.
- **Η συμβολή της φυσικής θεραπευτικής και της υπερθερμίας σε ασθενείς με κακοήθη νόσο.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν ότι:
 - Η ογκοθερμία ή ογκο-υπερθερμία, είναι η επιλεκτική αύξηση της θερμοκρασίας του όγκου και της περιοχής του.
 - Καταστέλλει την ανάπτυξη ή προάγει την απόπτωση των όγκων.
 - Εφαρμόζεται ως Τοπική και ως Ολοσωματική
 - Η υπερθέρμανση, οδηγεί σε μία σειρά φυσικών και χημικών διεργασιών στα καρκινικά κύτταρα. Συγχρόνως αυξάνει τη μεταβολική τους δραστηριότητα, χαλαρώνει τους συνδετικούς δεσμούς μεταξύ τους, καταστρέφει την κυτταρική τους μεμβράνη και τα οδηγεί σε απόπτωση
 - Τους παράγοντες με τους οποίους σχετίζεται η αποτελεσματικότητα της μεθόδου,
- **Το μικροβίωμα.** Οι φοιτητές ενημερώνονται και γνωρίζουν:
 - Τον ορισμό του μικροβιώματος
 - Την σχέση μιτοχονδρίου και μικροβιώματος
 - Την επιγενετική τροποποίηση λόγω κακής εμβρυικής και παιδικής διατροφής.
 - Τον περιβαλλοντικό και εμβρυικό αναπρογραμματισμό λόγω της ρύπανσης του περιβάλλοντος.
 - Το μικροβίωμα και η σχέση με νεοπλάσματα στην παιδική και ενήλικο ζωή

- Τις συνέπειες για την σχέση με τον ξενιστή οργανισμό

Φροντιστηριακή εκπαίδευση:

- Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων.
- Ανάπτυξη ειδικών πρωτοκόλλων,
- Ανάλυση ερευνητικών εργασιών, προκειμένου οι επαγγελματίες υγείας να εξοικειωθούν, με τις βασικές γνώσεις των συμπληρωματικών θεραπειών και να κατανοήσουν, και την σχέση τους, σε συνδυαστικό επίπεδο, με την κλασική ιατρική
- Ανάλυση κλινικών περιπτώσεων και ανάπτυξη θεραπευτικών πρωτοκόλλων, προκειμένου ο φοιτητής, να εξοικειωθεί με τις βασικές γνώσεις των συμπληρωματικών θεραπειών και να κατανοήσει και την σχέση τους, σε συνδυαστικό επίπεδο με την κλασική θεραπευτική. Συζήτηση – Συμπεράσματα.

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι:

Διαλέξεις με την υποστήριξη power point, Ανάλυση περιπτώσεων αρρώστων, video παρουσίαση και ανάλυση, εφαρμογή παρεμβατικών δεξιοτήτων, με την χρήση ειδικών μηχανημάτων και παρεμβατικών μεθόδων.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις (Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, συμπλήρωσης, περιπτώσεις αρρώστων, ερωτήσεις ανάπτυξης κλπ).

Σύγγραμμα:

Συμπληρωματικές Θεραπείες – Διατροφική Θεραπευτική Balch A. Phyllis, επιμέλεια Ε. Θεοδοσοπούλου, Εκδότης: Κ&Ν Λίτσας ΟΕ, Αθήνα, 2012

ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ		Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής
53437	ΑΝΑΠΝΟΗΣ	Συνεπικούρηση:
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ		Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-1ΚΑ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στη Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής – ΜΥΑ που θα επιτρέψουν την ακριβή εκτίμηση – αξιολόγηση και τη σωστή θεραπευτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων σε ασθενείς που έχουν ανάγκη ή βρίσκονται σε ΜΥΑ.

- Εξοικείωση και απόκτηση δεξιοτήτων στην εφαρμογή του μηχανικού αερισμού στην επείγουσα και εντατική θεραπεία
- Αποτελεί κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα αλλιά υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Μαθησιακά αποτελέσματα – στόχοι

Πρόκειται για βασικό κλινικό μάθημα για φοιτητές της Σχολής Επιστημών Υγείας και είναι ενταγμένο στο 7^ο εξάμηνο. Η Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής παρέχει βασικές γνώσεις στους επαγγελματίες που εργάζονται σε υπηρεσίες υγείας όπως οι Νοσηλευτές και κυρίως όσοι εργάζονται σε ΜΕΘ/ΜΑΦ ή τμήματα επειγόντων περιστατικών.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στη Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής. Βασικοί στόχοι η ακριβής αξιολόγηση των πασχόντων με σκοπό την εφαρμογή ορθής θεραπευτικής παρέμβασης. Η πρακτική – εργαστηριακή άσκηση περιλαμβάνει την εκπαίδευση σε αναπνευστήρες και συσκευές υποστήριξης της αναπνοής για την εκμάθηση βασικής και στοιχείων ρυθμίσεων των αναπνευ-

στήρων και διαχείρισης τους στην επείγουσα και εντατική νοσηλεία.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος και της άσκησης ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

1. ρυθμίζει τις βασικές παραμέτρους του αναπνευστήρα
2. αναγνωρίζει τους βασικούς συναγερμούς του αναπνευστήρα και να μπορεί να διαχειρίζεται τον αναπνευστήρα
3. φροντίζει τον διασωληνωμένο ασθενή
4. εφαρμόζει μέτρα πρόληψης της εισρόφησης και την πνευμονία
5. φροντίζει για την ασφαλή μεταφορά διασωληνωμένου ασθενή
6. γνωρίζει τα απαιτούμενα υλικά και φάρμακα για τη διαχείριση του αεραγωγού – διασωλήνωση
7. συμμετέχει σε διαδερμική τραχειοστομία
8. γνωρίζει και να εφαρμόζει τη διαδικασία αποδέσμευσης από τον αναπνευστήρα
9. γνωρίζει τις αρχές φυσιοθεραπείας και κινητοποίησης των ασθενών

Περιεχόμενο

1. Εισαγωγή – Βασικές Αρχές Φυσιολογίας Αναπνευστικού, Οξεία Αναπνευστική Ανεπάρκεια και Ενδείξεις Μηχανικού Αερισμού.
2. Ιστορία – Εξέλιξη Μηχανικού Αερισμού και Αναπνευστήρων, Αρχές Μηχανικού Αερισμού, Λειτουργία Αναπνευστήρων, Τύποι – Μοντέλα Μηχανικού Αερισμού, Νέα Μοντέλα Μηχανικού Αερισμού. Καταστολή – Αναθνήσια – Μυοχάλαση – Εκτίμηση Βάθους Καταστολής.

Πνευμονία Σχετιζόμενη με τον Αναπνευστήρα, Φάρμακα χορηγούμενα από τον Τραχειοσωλήνα

3. Χειρισμός Αεραγωγού για την Εφαρμογή Μηχανικού Αερισμού – Διασωλήνωση Τραχείας, Συγχρονισμός Ασθενούς – Αναπνευστήρα – Διέγερση Ασθενούς στον Αναπνευστήρα, Αλληλεπιδράσεις Καρδιάς – Πνευμόνων σε Μηχανικό Αερισμό
4. Παρακολούθηση Αναπνευστικού σε ΜΥΑ. Μηχανική του Πνεύμονα: Πιέσεις, Αντιστάσεις, Καμπύλες ροής, όγκου, πίεσης. Μηχανικός Αερισμός κατά πάθηση: Άσθμα, ΧΑΠ, Περιοριστικά Νοσήματα, ARDS, ΚΕΚ, ΣΚΑ, ΑΕΕ, Νευρομυικά Νοσήματα, Πνευμοθώρακας, Ετερόπλευρη Πνευμονική Νόσος, Μη Επεμβατικός Μηχανικός Αερισμός
5. Αποδέσμευση από τον Αναπνευστήρα
6. Τραχειοστομία: Ενδείξεις – Μέθοδοι – Εφαρμογές – Επιπλοκές, Επιπλοκές Μηχανικού Αερισμού: Διάγνωση – Πρόληψη – Αντιμετώπιση (βαροτραύμα, VILI, αναπνευστικοί μύες)
7. Κόστος φροντίδας ασθενούς στον Αναπνευστήρα. Μακροχρόνιος Μηχανικός Αερισμός – Κατ'οίκον Μηχανικός Αερισμός
8. Φυσικοθεραπεία Ασθενούς, Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενούς στον Αναπνευστήρα, Ψυχολογική Υποστήριξη Ασθενούς στον Αναπνευστήρα.

Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι

Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται από αμφιθέατρο με διαλέξεις (**13 μονώρες**) και προ-

βολές powerpoint και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο.

Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από κλινική πρακτική άσκηση στη ΜΕΘ, στο ΤΕΠ και στο Εργαστήριο Λειτουργικού Ελέγχου Πνευμόνων, Βρογχοσκοπήσεων και Υπερβαρικής Οξυγονοθεραπείας (**13 μονώρες** εργαστηριακές ασκήσεις). Αν κριθεί απαραίτητο θα χρησιμοποιηθούν και άλλες κλινικές και εργαστήρια. Πρακτική άσκηση γίνεται στη Μ.Ε.Θ και Τ.Ε.Π του Νοσοκομείου.

Συνοδικά **26 ώρες** θεωρητική και πρακτική – εργαστηριακή άσκηση σε ασθενείς και αναπνευστήρες σε ΤΕΠ και ΜΕΘ.

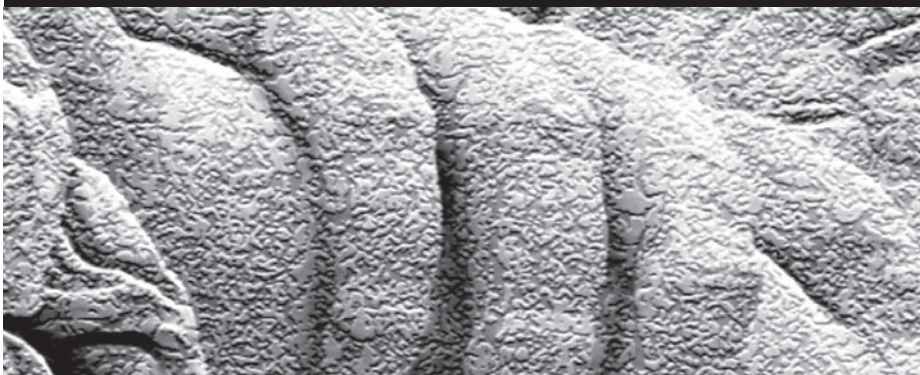
Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων από τους καθηγητές (π.χ. έκδοση νέων αναθεωρημένων οδηγιών ΚΑΡΠΑ και μοντέλων αναπνευστήρα που δεν συμπεριλαμβάνονται στο υπάρχον βιβλίο που διανέμεται).

Μέθοδος αξιολόγησης: Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων).

Σύγγραμμα:

1^η Επιλογή: Μηχανική Υποστήριξη της Αναπνοής στην Επείγουσα και Εντατική Θεραπεία. Π. Μυριανθεύς, Γ. Μπαητόπουλος. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2005.

η'

η' εξάμνηνο

		Ώρες διδασκαλίας									
		Εβδομάδας				Εξαμήνου				Σύνολο ECTS	
		Ασκήσεις				Ασκήσεις					
		Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.	Θεωρία	Φροντ.	Εργ.	Κλιν.		
Η' Εξάμηνο											
Υποχρεωτικά											
1.	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2	1		3	26	13		39	78	5
2.	ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ				16				208	208	16
3.	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	2			1	26			13	39	3,5
4.	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	2				26				26	3
											27,5
Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά											
1.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑ- ΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	1		1		13		13		26	2
2.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟ- ΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗ- ΜΑΤΑ	2			2	26			26	52	4
3.	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑ- ΤΡΙΚΗ	2				26				26	3
4.	ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ	2			2	26			26	52	4
5.	ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ	1			1	13			13	26	2
6.	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗ- ΤΡΟΤΗΤΑΣ – ΓΥΝΑΙ- ΚΟΛΟΓΙΑ	2			2	26			26	52	4
7.	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗ- ΛΕΥΤΙΚΗ	1			2	13			26	39	2,5

*ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ: Μάθημα ελεύθερης επιλογής διάρκειας 2 μηνών κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών του 6^{ου} ή 8^{ου} εξαμήνου. Κλινική Άσκηση 40 ημερών.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗ-		Δ. Καϊτελίδου, Καθηγήτρια	
53383 ΡΕΣΙΩΝ		Φροντιστήρια/Κλιν. Άσκηση:	
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ		Ο. Σίσκου, Επίκ. Καθηγήτρια	
		Πανεπιστημίου Πειραιώς	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-1Φ-3ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τα διοικητικά θέματα που άπτονται των σύγχρονων εξελίξεων στον τομέα της υγείας γενικότερα αλλήλ και των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών ειδικότερα, ώστε οι φοιτητές να προετοιμαστούν κατάλληλα και αποτελεσματικά για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις, τις ευκαιρίες αλλήλ και τις πιέσεις του πολύπλοκου περιβάλλοντος του υγειονομικού τομέα.

Απώτερος σκοπός του μαθήματος είναι η συμβολή του στην ανάπτυξη του επιστημονικού θεωρητικού υπόβαθρου των φοιτητών και η ανάπτυξη των διοικητικών γνώσεων και δεξιοτήτων για όλα τα σύγχρονα διοικητικά ζητήματα των υπηρεσιών υγείας ενώ έμφαση δίδεται στη διαχείριση των ανθρωπίνων πόρων και στην ανάπτυξη του νοσηλευτικού προσωπικού.

Μαθησιακοί στόχοι

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφουν τις βασικές θεωρίες της διοίκησης και τις βασικές σχολές στην εξέλιξη της διοικητικής επιστήμης
- Αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις βασικές λειτουργίες της Διοίκησης
- Τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα του Σχεδιασμού-Προγραμματισμού, στους οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας και διακρίνουν τους περιορισμούς που υφίστανται κατά τη διαδικασία εφαρμογής του
- Περιγράφουν τη λειτουργία του σχεδιασμού στη νοσηλευτική υπηρεσία
- Ορίζουν την έννοια της οργάνωσης, τεκμηριώνουν την αναγκαιότητά της και περιγράφουν τα στάδια της διαδικασίας οργάνωσης
- Γνωρίζουν τα σύγχρονα μοντέλα στελέχωσης των νοσηλευτικών τμημάτων
- Περιγράφουν τη διαδικασία με την οποία γίνεται η αποτελεσματική ανάθεση καθηκόντων
- Αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα του Ελέγχου τόσο στα πλαίσια της διαδικασίας της Διοίκησης όσο και στην άρρηκτη σύνδεση του με τον Προγραμματισμό
- Περιγράφουν τεχνικές ελέγχου με εφαρμογή στο νοσηλευτικό προσωπικό
- Αναλύουν τη διαδικασία της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού και σχολιάζουν κριτικά τις λειτουργίες της
- Αναγνωρίζουν τα βαθύτερα αίτια μιας σύγκρουσης στο χώρο εργασίας και αναλύουν τις βασικές τεχνικές διαχείρισης μιας σύγκρουσης στον τομέα της υγείας.
- Περιγράφουν μια τυπική διαδικασία λήψης διοικητικών αποφάσεων
- Περιγράφουν το μηχανισμό παρακίνησης των εργαζομένων και γνωρίζουν τα κύρια σημεία της κάθε μιας θεωρίας υποκίνησης
- Αναλύουν τα βασικά σημεία από κάθε μία θεωρία της ηγεσίας και είναι σε θέση να κάνουν κριτική αξιοποίηση των θεωριών σε διαφορετικά περιβάλλοντα εργασίας.
- Αναπτύσσουν την ικανότητα εφαρμογής-χρήσης, των θεωρητικών αρχών διοίκησης στην καθημερινή πράξη:
 - Στις μονάδες υγείας

- Στο σύστημα υγείας
- Αναλύουν τη σημασία της ανάπτυξης προσωπικού στις υπηρεσίες υγείας

Περιεχόμενο

Εβδομάδα 1: Εισαγωγή στη Θεωρία της Διοίκησης – Διοίκηση ενός Οργανισμού

- Οι βασικές σχολές της διοικητικής επιστήμης
- Οι παράγοντες που επηρεάζουν τον σύγχρονο τρόπο διοίκησης των υπηρεσιών υγείας
- Οι πτυχές της διοικητικής εξέλιξης των συστημάτων υγείας μέσα στο χρόνο
- Ο τρόπος διοίκησης των οργανισμών υγείας μέσα στο συνεχώς μεταβαλλόμενο και παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον

Εβδομάδα 2: Διοίκηση ενός οργανισμού

- Η έννοια της Διοίκησης και οι βασικές λειτουργίες της
- Η έννοια του Οργανισμού
- Τα επίπεδα της Διοίκησης
- Οι δεξιότητες και οι ρόλοι ενός αποτελεσματικού μάνατζερ
- Οι απαραίτητες δεξιότητες και οι ρόλοι του διευθυντή/προϊσταμένου της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας σε ένα οργανισμό
- Η ανάγκη της στρατηγικής διοίκησης σε σχέση με τη διοίκηση της καθημερινής ρουτίνας
- Οι ιδιαιτερότητες των οργανισμών στο ευρύτερο υγειονομικό περιβάλλον
- Ο στρατηγικός τρόπος του σκέπτεσθαι, με έμφαση στους οργανισμούς υγείας

Εβδομάδα 3: Σχεδιασμός – Προγραμματισμός

- Η έννοια του Σχεδιασμού-Προγραμματισμού
- Η αναγκαιότητα του Σχεδιασμού-Προγραμματισμού, στους οργανισμούς και ιδιαιτέρως στον τομέα της υγείας
- Η αναγνώριση των διαφορών μεταξύ των δύο τύπων προγραμματισμού (λειτουργικού/στρα-

τηγικού), καθώς και τα κοινά τους σημεία

- Οι περιορισμοί κατά τη διαδικασία εφαρμογής του σχεδιασμού-προγραμματισμού σε έναν υγειονομικό οργανισμό
- Η ικανότητα εφαρμογής των σταδίων του σχεδιασμού-προγραμματισμού στον τομέα της υγείας και κυρίως όσον αφορά στη νοσηλευτική υπηρεσία ενός οργανισμού
- Η ικανότητα εφαρμογής και χρήσης εργαλείων (π.χ. διάγραμμα Gantt) για την παρακολούθηση της πορείας του σχεδιασμού προγραμματισμού

Εβδομάδα 4: Οργάνωση Υπηρεσιών Υγείας / Λειτουργία Στελέχωσης

- Η έννοια της λειτουργίας της οργάνωσης, η αναγκαιότητά της και η σχέση της με τις υπόλοιπες λειτουργίες της διοίκησης
- Η διαδικασία της οργάνωσης στο χώρο των υπηρεσιών υγείας γενικότερα και των νοσηλευτικών υπηρεσιών ειδικότερα ανά στάδιο της οργάνωσης
- Τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της εξειδίκευσης, με αναφορές και στον υγειονομικό τομέα
- Η σημασία της επαρκούς στελέχωσης των υπηρεσιών υγείας και των νοσηλευτικών υπηρεσιών
- Τα Συστήματα Ταξινόμησης Ασθενών και η σημασία τους για τη στελέχωση των νοσηλευτικών υπηρεσιών

Εβδομάδα 5: Εκχώρηση αρμοδιοτήτων και συμμετοχική διοίκηση

- Τα διάφορα είδη τμηματοποίησης
- Οι παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται το εύρος της διοίκησης κάνοντας αναφορές και σε κλινικά τμήματα/υπηρεσίες υγείας
- Οι έννοιες της δικαιοδοσίας, ευθύνης, υπευθυνότητας
- Το οργανόγραμμα μιας νοσηλευτικής μονάδας
- Η έννοια και η σημασία της ανάθεσης καθηκόντων

- Η διαδικασία της αποτελεσματικής ανάθεσης καθηκόντων με παραδείγματα και από τον υγειονομικό τομέα.
- Η σημασία της συμμετοχικής διοίκησης

Εβδομάδα 6: Έλεγχος

- Η σπουδαιότητα και η αναγκαιότητα του Ελέγχου τόσο στα πλαίσια της διαδικασίας της Διοίκησης όσο και στην άρρηκτη σύνδεση της με τον Προγραμματισμό
- Ο Έλεγχος και τα βασικά χαρακτηριστικά του κατά τη διαδικασία της Διοίκησης
- Τα στάδια της διαδικασίας του Ελέγχου
- Τα κύρια συστήματα, μέσα και τεχνικές Ελέγχου
- Προϋποθέσεις άσκησης αποτελεσματικού ελέγχου

Εβδομάδα 7: Διαδικασία λήψης αποφάσεων και κατάρτιση προϋπολογισμού

- Η αναγκαιότητα της αποτελεσματικής και αποδοτικής λήψης αποφάσεων στα διάφορα επίπεδα (στρατηγικό, διοικητικό, λειτουργικό).
- Οι παράγοντες δυσκολίας στη λήψη αποφάσεων στους οργανισμούς υγείας
- Τα κριτήρια αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας στη λήψη αποφάσεων, με έμφαση τις υπηρεσίες υγείας.
- Τα στάδια προσδιορισμού λήψης μιας απόφασης, ξεκινώντας από τη δόμηση του προβλήματος.
- Τα πρότυπα οργάνωσης και χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας
- Ο τρόπος οργάνωσης των νοσηλευτικών μονάδων και ειδικότερα των οικονομικών υπηρεσιών τους
- Οι βασικές αρχές και η διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού ενός νοσηλευτικού τμήματος

Εβδομάδα 8: Διοίκηση Ανθρώπινου δυναμικού – Ανάπτυξη Προσωπικού

- Η διαδικασία της ΔΑΔ και οι λειτουργίες της
- Η ανάλυση εργασίας (job description)

- Οι εναλλακτικοί τρόποι προσέληξης νέων εργαζομένων
- Οι ενδεδειγμένοι τρόποι επιλογής προσωπικού
- Αναγνώριση αναγκών του νοσηλευτικού προσωπικού και σχεδιασμός της κάλυψής τους μέσω του προγράμματος ανάπτυξης προσωπικού
- Προβλήματα σχετιζόμενα με τη διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού
- Διαμόρφωση μιας αποτελεσματικής πολιτικής ανταμοιβών

Εβδομάδα 9: Διαχείριση συγκρούσεων

- Τα αίτια μιας σύγκρουσης στο χώρο εργασίας
- Οι βασικές τεχνικές διαχείρισης μιας σύγκρουσης
- Τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της κάθε τεχνικής διαχείρισης μιας σύγκρουσης

Εβδομάδα 10: Παρακίνηση

- Ο μηχανισμός παρακίνησης των εργαζομένων
- Οι βασικές θεωρίες παρακίνησης (Maslow, Herzberg, McClelland, Vroom, Adams κτλ.)
- Κριτήρια επιλογής της κατάλληλης θεωρίας για την παρακίνηση κάθε της κατηγορίας εργαζομένων (π.χ γιατροί, νοσηλευτές, διοικητικοί, βοηθητικό προσωπικό) σε διαφορετικά περιβάλλοντα εργασίας (π.χ δημόσια νοσοκομεία, πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας).

Εβδομάδα 11: Επικοινωνία

- Οι λειτουργίες της επικοινωνίας
- Οι διάφοροι τρόποι επικοινωνίας (είδη επικοινωνίας)
- Τα διαφορετικά κανάλια επικοινωνίας και η κριτική ικανότητα επιλογής του κατάλληλου καναλιού για κάθε περίπτωση
- Οι παράγοντες που είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε μη αποτελεσματική επικοινωνία

Εβδομάδα 12: Ηγεσία – Καθοδήγηση

- Αποσαφήνιση των εννοιών του ηγέτη και του μάντζερ

- Αποσαφήνιση των εννοιών της επιχειρούμενης, επιτυχούς και αποτελεσματικής ηγεσίας
- Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του αποτελεσματικού ηγέτη
- Τα βασικά χαρακτηριστικά των διαφόρων θεωριών ηγεσίας (μετασχηματιστική, συναλληλική κτλ.)
- Τα κριτήρια αξιοποίησης των θεωριών ηγεσίας σε διαφορετικά περιβάλλοντα εργασίας

Εβδομάδα 13: Διαχείριση αλλαγών

- Τεκμηρίωση της αναγκαιότητας των αλλαγών
- Προσδιορισμός των συνεπαγόμενων ζητημάτων που επιφέρουν οι αλλαγές
- Οι κύριοι λόγοι αντίστασης στις αλλαγές (τόσο εκ μέρους των οργανισμών, όσο και εκ μέρους των ατόμων)
- Οι προϋποθέσεις επιτυχίας μιας επιχειρούμενης αλλαγής
- Οι γενικές στρατηγικές της αλλαγής (αυταρική/συμμετοχική αλλαγή- πλαίσιο αλλαγής του Blanchard)
- Τα δύο βασικά θεωρητικά μοντέλα εισαγωγής αλλαγών: α) των Lewin – Schein και β) του Kotter.

Εργαστηριακό μέρος /Κλινική άσκηση

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών σε διοικητικά θέματα διεξάγεται σε νοσηλευτικές διευθύνσεις νοσοκομείων, νοσηλευτικά τμήματα/κλινικές καθώς και ειδικές μονάδες

Οι φοιτητές μέσω της πρακτικής άσκησης έχουν

την ευκαιρία να παρατηρήσουν σε πραγματικές συνθήκες ένα σύνθετο εργασιακό περιβάλλον όπως αυτό του νοσοκομείου, να πραγματοποιήσουν συνεντεύξεις με ειδικούς του χώρου προκειμένου να εκπονήσουν την εργασία που τους ανατίθεται και να παρατηρήσουν διαδικασίες επίλυσης διοικητικών προβλημάτων σε πραγματικό χρόνο (Βιωματική μάθηση).

Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης ανατίθεται στους φοιτητές εργασία (μέθοδος project) που προϋποθέτει συλλογή πρωτογενών δεδομένων από τους χώρους πρακτικής άσκησης, συνεργασία σε ομάδες, αναζήτηση πηγών (από το διαδίκτυο και τις βιβλιοθήκες κτλ.)

Μέθοδος αξιολόγησης:

- Γραπτές εξετάσεις (80%)
- Γραπτή εργασία (20%)

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Νοσηλευτική Διοίκηση και Ηγεσία, Swansburg Russell C., Swansburg Richard J, Εκδότης: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1^η έκδοση/2010

2^η Επιλογή: Διοίκηση και Ηγεσία. Θεωρία και Εφαρμογή στις Νοσηλευτικές Υπηρεσίες, Bessie L. Marquis and Carol G. Huston, Εκδότης: Ιατρικές Εκδόσεις Λαγός Δημήτριος, 6^η έκδοση/2010

3^η Επιλογή: Διοίκηση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Αναστάσιος Μερκούρης, Εκδότης: Γ. ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε., 1^η έκδοση/2008

			Συντονιστής μαθήματος: Νικόλαος Φώτος, Αναπλ. Καθηγητής Επιβλέποντες: Μ. Γιαννακοπούλου, Καθηγήτρια Ε. Θεοδοσοπούλου, Καθηγήτρια Θ. Κατσούλας, Αναπλ. Καθηγητής Ε. Κωνσταντίνου, Καθηγητής Β. Μάτζιου, Καθηγήτρια Ε. Πατηράκη, Καθηγήτρια Π. Σουρτζή, Καθηγήτρια Η. Μπροκαλιάκη, Ομότιμη Καθηγήτρια Δ. Καϊτελίδου, Καθηγήτρια Ε. Κούκια, Καθηγήτρια Ν. Φώτος, Αναπλ. Καθηγητής Β.-Σ. Βεληνάκη, Επίκ. Καθηγήτρια Σ. Κατσαραγάκης, Επίκ. Καθηγητής Φ. Βουζάβαλη, ΕΔΙΠ Μ. Καθαφάτη, ΕΔΙΠ Δ. Παϊκοπούλου, ΕΔΙΠ Κλινική Άσκηση: Κλινικοί Νοσηλευτές Νοσηλευτικών Τμημάτων Νοσοκομείων
53492	ΚΛΙΝΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Τμημάτων Νοσοκομείων
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:			16ΚΑ
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):			16

Σκοπός

Κύριοι στόχοι της κλινικής άσκησης είναι:

- Ο εμπλουτισμός των γνώσεων που έχουν ήδη αποκτήσει οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και η εφαρμογή αυτών των γνώσεων στην καθημερινή νοσηλευτική πρακτική.
- Η εξοικείωση των φοιτητών με τον κλινικό χώρο και με τις σχετικές με τις σπουδές κλινικές πράξεις, ώστε να ενταχθούν ευκολότερα στο σύστημα παροχής φροντίδας υγείας.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κλινικής άσκησης οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις βασικές αρχές και να έχουν τις κλινικές δεξιότητες για την παροχή εξατομικευμέ-

νης νοσηλευτικής φροντίδας σε νοσηλευόμενους ασθενείς με οξεία ή χρόνια νοσήματα, εφαρμόζοντας στην κλινική πράξη όσα έχουν διδαχθεί σε θεωρητικό επίπεδο.

Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να:

- Αξιολογούν την κατάσταση υγείας των ασθενών, με τη λήψη ιστορικού υγείας και τη διενέργεια κλινικής εξέτασης.
- Καθορίζουν τις ανάγκες φροντίδας υγείας των ασθενών και των οικογενειών τους, να σχεδιάζουν πλήανο νοσηλευτικών παρεμβάσεων, να εφαρμόζουν αυτές τις παρεμβάσεις και να εκτιμούν την αποτελεσματικότητά τους, σύμφωνα με τις αρχές της Νοσηλευτικής Διεργασίας.
- Συνεργάζονται με άλλους επαγγελματίες υγείας, στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας,

στη διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση των προβλημάτων υγείας των ασθενών.

- Εκπαιδεύουν τους ασθενείς και την οικογένειά τους σχετικά με τη νόσο και τη θεραπεία, με σκοπό την προαγωγή, διατήρηση και αποκατάσταση της υγείας.

Μέθοδος αξιολόγησης

1. Συμπλήρωση εντύπου αξιολόγησης από τον υπεύθυνο της κλινικής άσκησης στο νοσοκομείο.
2. Εργασία με τη μορφή «Αρχείου-Ημερολόγιου Μαθησιακών Εμπειριών» κατά τη διάρκεια της κλινικής άσκησης, η οποία κατάτίθεται στο τέλος του εξαμήνου στον επιβλέποντα την κλινική άσκηση καθηγητή. Το ημερολόγιο εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο οι θεωρητικές γνώσεις (από το σύνολο των διδασχέντων μαθημάτων) συνδέονται με την κλινική πρακτική.

Στόχοι του ημερολογίου

- Η καταγραφή των κλινικών εμπειριών του φοιτητή, σε συνδυασμό με την αποτίμηση των θεωρητικών γνώσεων που χρησιμοποίησε κατά την κλινική πρακτική.
- Η εμπέδωση της γνώσης που απορρέει από την κλινική εμπειρία και η σύνθεσή της με τις ήδη υπάρχουσες θεωρητικές γνώσεις.
- Η εστίαση στην κριτική προσέγγιση και ανάλυση των κλινικών εμπειριών και όχι στην απλή περιγραφή γεγονότων.
- Η συνειδητοποίηση της επίδρασης που έχει στον ίδιο το φοιτητή, η επαφή με τον κλινικό χώρο.

Τι πρέπει να περιλαμβάνει: Η εργασία-ημερολόγιο είναι μια σύνθεση των θεωρητικών γνώσεων, που οι φοιτητές έχουν αποκομίσει από τα θεωρητικά μαθήματα και εφαρμογή τους στη κλινική πρακτική για την παροχή ολοκληρωμένης και ολιστικής φροντίδας στον ασθενή, η οποία αποτελεί και το επίκεντρο της κλινικής άσκησης.

Οι καταχωρήσεις πρέπει να γίνονται στο τέλος της κάθε εβδομάδας της κλινικής άσκησης, να είναι σύντομες και να έχουν ημερομηνία. Σε κάθε καταχώρηση θα γίνεται καταγραφή των σημαντικότερων εμπειριών που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της εβδομάδας.

Πιο συγκεκριμένα, το φάσμα των καταχωρήσεων πρέπει επίσης να περιλαμβάνει:

Παρατηρήσεις - κριτική ανάληψη - σύνθεση:
Με βάση γνώσεις από προσωπική μελέτη, θεωρητικά μαθήματα, διαλέξεις, σεμινάρια και εμπειρίες από την κλινική άσκηση. Στοιχεία συσχέτισης μεταξύ θεωρητικών γνώσεων και κλινικών εμπειριών δίνουν νόημα στην κλινική πρακτική.

Ερωτήματα: Οποιοσδήποτε αμφιβολίες ή αβεβαιότητες που μπορεί να υπάρχουν. Η διατύπωση ερωτήσεων είναι ζωτική για τη σκέψη και τη μάθηση.

Συζητησιμότητα: Ο προβληματισμός σχετικά με τη σημασία των γεγονότων, συμβάντων, ιδεών, ερμηνεία καταστάσεων και αποφάσεων, προσφέροντας εναλλακτικές προτάσεις.

Αυτογνωσία: Συνειδητοποίηση του πώς οι προσωπικές ιδέες και γνώμες είναι δυνατό να αλλιάζουν ή να εξελίσσονται κατά τη διάρκεια της κληνικής άσκησης.

Αναθεωρήσεις: Επανελέγχοντας προηγούμενες καταχωρήσεις να γίνει καταγραφή εάν και πώς οι απόψεις και οι ιδέες έχουν μεταβληθεί. Η κριτική είναι μια αμφίδρομη διαδικασία.

Τεκμηρίωση με κατάλληλες βιβλιογραφικές παραπομπές.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Η Νοσηλευτική στην Κλινική Πρά-
ξη, Berman, Snyder, Jackson ΕΚΔΟΤΗΣ: Δημ. Λα-
γός ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ηρώ Μποκαλιάκη, Αθήνα 2010

2^η Επιλογή: Κλινικές Δεξιότητες στην Παιδιατρική Νοσηλευτική, Bindler – Ball ΕΚΔΟΤΗΣ: Δημ. Λαγός ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βασίλική Μάτζιου ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα 2009

53434	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια Στυλιανός Κατσαράγκης, Επίκ. Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-1ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		3,5	

Σκοπός του μαθήματος είναι η καλλιέργεια των απαραίτητων γνώσεων, δεξιοτήτων και πεποιθήσεων των φοιτητών ώστε να είναι ικανοί να παρέχουν ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα σε ασθενείς – οικογενειακό περιβάλλον, που βιώνουν σοβαρή / απειλητική για τη ζωή ασθένεια ή βρίσκονται στο τελικό στάδιο της ζωής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη ικανότητας συνεργασίας με τη διεπιστημονική ομάδα, κάθε ασθενή- οικογένεια και τους εθελόντες, για την αξιολόγηση και κάλυψη των οργανικών ψυχοκοινωνικών και πνευματικών αναγκών σε ποικίλες υπηρεσίες παροχής ανακουφιστικής φροντίδας.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίζει το εύρος των βασικών δηλώσεων που χαρακτηρίζουν τη φιλοσοφία της ανακουφιστικής φροντίδας και σχετίζει τα βασικά στοιχεία των διαφορετικών ορισμών της ανακουφιστικής φροντίδας με τη νοσηλευτική πρακτική
- Συζητά τις πυρηνικές γνώσεις, δεξιότητες και πεποιθήσεις που απαιτούνται για την κάλυψη των εξειδικευμένων αναγκών ασθενών και οικογενειών σε ένα σενάριο ανακουφιστικής φροντίδας
- Κατανοεί την έννοια σχεδιασμού της εκ των προτέρων φροντίδας και τη σχέση της με την επίτευξη ποιότητας ζωής στο πλαίσιο της ανακουφιστικής φροντίδας
- Αναγνωρίζει τις τρεις κύριες πρωτοβουλίες που συνθέτουν τη Στρατηγική της Φροντίδας στο Τέλος της Ζωής του 2008 και περιγράφει την

εφαρμογή τους στην κλινική πρακτική

- Κατανοεί την ανάγκη για παροχή καλύτερης ανακουφιστικής φροντίδας για ασθενείς με όλη τις διαγνώσεις
- Περιγράφει τα πολύπλοκα επαγγελματικά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν για την παροχή ανακουφιστικής φροντίδας για διαφορετικές διαγνώσεις
- Ανιχνεύει τα νοσηλευτικά ζητήματα στο τέλος της ζωής για τις πλέον συχνές καταστάσεις όπου οι ανάγκες ανακουφιστικής φροντίδας είναι μεγαλύτερες
- Κατανοεί τις κύριες ηθικές αρχές που θεμελιώνουν τη φροντίδα υγείας και την επαγγελματική πρακτική
- Αναστοχάζεται στο εύρος των εμφανιζόμενων ηθικών καταστάσεων που επηρεάζουν άμεσα την ηθική πρακτική
- Κατανοεί το εύρος των νοσηλευτικών ευθυνών παρά την κλίνη κάποιου που πεθαίνει
- Αναστοχάζεται για την ανάγκη πρόσβασης σε υποστήριξη όταν αντιμετωπίζει θάνατο για πρώτη φορά
- Περιγράφει τα κύρια συστατικά μιας θεραπευτικής με νόημα συζήτησης
- Κατανοεί τους υποκείμενους παράγοντες που συμβάλλουν στην επιτυχημένη επικοινωνία και στις αποτυχημένες αλληλεπιδράσεις
- Χρησιμοποιεί εύρος στρατηγικών βοήθειας που μπορούν να ενισχύουν την επικοινωνία με τους θνήσκοντες και εκείνους που είναι σημαντικοί για αυτούς
- Περιγράφει την έννοια του ολικού πόνου
- Κατανοεί τις αρχές που υποστηρίζουν την ακριβή αξιολόγηση του πόνου στο πλαίσιο της ανακουφιστικής φροντίδας

- Διεξάγει τη βασική αξιολόγηση πόνου με τη χρήση των διαθέσιμων εργαλείων
- Κατανοεί τους σκοπούς και αρχές που υποστηρίζουν τη διαχείριση του ολικού πόνου στο πλαίσιο της ανακουφιστικής φροντίδας
- Αναγνωρίζει την ανάγκη για πολυ-επιστημονική και ολοκληρωμένη προσέγγιση στη διαχείριση του χρόνιου πόνου
- Συζητά τα εμπόδια και τους μύθους για μια επιτυχημένη αξιολόγηση και διαχείριση πόνου
- Αναγνωρίζει τα κύρια συμπτώματα που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των ασθενών με χρόνια νοσήματα.
- Περιγράφει εύρος αποτελεσματικών προσεγγίσεων για τη διαχείριση των συμπτωμάτων.
- Σκιαγραφεί τις νοσηλευτικές προτεραιότητες κατά τη διαχείριση πολυπαρής συμπτωματολογίας
- Κατανοεί τη φύση και το νόημα της πνευματικής φροντίδας με την προοπτική της ανακουφιστικής προσέγγισης
- Χρησιμοποιεί εύρος στρατηγικών για την προαγωγή της πνευματικής φροντίδας σε διαφορετικά περιβάλλοντα.
- Περιγράφει εύρος επειγόντων στην ανακουφιστική φροντίδα που απαιτούν παρέμβαση για την ανακούφιση της οδύνης
- Αναστοχάζεται πάνω στην σχέση και σημαντικότητα της ποιότητας φροντίδας γύρω από την κλίνη στο τέλος της ζωής
- Επιθέγει από ένα εύρος στρατηγικών για την ενίσχυση της ποιότητας ζωής με την ολιστική προοπτική
- Εξετάζει τις προτεραιότητες φροντίδας στο τέλος της ζωής στο χώρο εργασίας του και αναγνωρίζει τόσο την καλή πρακτική, όσο και τις ευκαιρίες εξέλιξης
- Κατανοεί την ευρεία έννοια της πολυπολιτισμικής φροντίδας όπως εφαρμόζεται στο πλαίσιο της ανακουφιστικής φροντίδας
- Αναγνωρίζει ένα εύρος διαφορετικών συνηθει-

- ών και παραδόσεων που σχετίζονται με διαφορετικά συστήματα πεποιθήσεων
- Προσαρμόζει τη φροντίδα του ατόμου για την κάλυψη των πολιτιστικών αναγκών
- Περιγράφει τη βασική γνώση, τις δεξιότητες και στάσεις που απαιτούνται για την κάλυψη των ειδικών αναγκών στο τελικό στάδιο της ζωής.
- Υποστηρίζει τις ανάγκες της οικογένειας γύρω από την κλίνη του ατόμου που πεθαίνει.
- Αναστοχάζεται τα τρέχοντα επίπεδα δεξιοτήτων και γνώσης για την φροντίδα στις τελευταίες ημέρες της ζωής του προσώπου που πεθαίνει.
- Κατανοεί την απώλεια και το θρήνο ως φυσιολογικό γεγονός ζωής
- Περιγράφει τα αισθήματα, τις συμπεριφορές και τις σκέψεις που βιώνουν εκείνοι που αντιμετωπίζουν την απώλεια και το θρήνο και να τα συσχετίζει με τη νοσηλευτική πρακτική
- Περιγράφει εύρος στρατηγικών βοήθειας που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για να βοηθήσουν τους πενθούντες
- Αναγνωρίζει τα ερευνητικά δεδομένα όσον αφορά τις επιπτώσεις που έχει η σοβαρή αρρώστια και ο θάνατος γονιού στην ψυχική υγεία των παιδιών ανάλογα με το εξελικτικό τους στάδιο
- Περιγράφει τρόπους βοήθειας των συγγενών προκειμένου να ενημερώσουν τα παιδιά για την αρρώστια και τον επικείμενο θάνατο του γονιού τους
- Αναγνωρίζει τις συνήθειες αντιδράσεις και ανάγκες των παιδιών στις διάφορες φάσεις της ασθένειας του γονιού και ενόψει του επικείμενου θανάτου
- Περιγράφει τις βασικές αρχές στήριξης του παιδιού που θρηνεί την απώλεια γονιού από μια χρόνια και απειλητική για τη ζωή ασθένεια
- Περιγράφει τα μοντέλα που αναφέρονται στο «θρήνο», «τις τραυματικές αντιδράσεις» και την «επαγγελματική εξουθένωση» που βιώνουν οι

επαγγελματίες υγείας που παρέχουν φροντίδα σε ασθενείς που πεθαίνουν

- Περιγράφει πώς η ψυχική οδύνη που προκαλεί η φροντίδα και ο θάνατος ασθενών επηρεάζει τη λειτουργία της διεπιστημονικής ομάδας και ποιες στρατηγικές ενεργοποιεί για να τη διαχειριστεί
- Περιγράφει ποια χαρακτηριστικά της οργανωσιακής κουλτούρας του πλαισίου εργασίας συμβάλλουν στην πρόληψη, αντιμετώπιση και φροντίδα των εργαζομένων στην ανακουφιστική φροντίδα

Περιεχόμενο

- Παρελθόν, παρόν και προοπτική του Διεθνούς Κινήματος της Ανακουφιστικής Φροντίδας (Ιστορική εξέλιξη, Διεπιστημονική Ολιστική Προσέγγιση ασθενούς / οικογένειας, Μονάδες Παροχής).
- Η Επιστήμη και η Τέχνη της Ανακουφιστικής Φροντίδας. Συνεργατικά πρωτόκολλα φροντίδας. Προκλήσεις για τους εκπαιδευόμενους.
- Γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες των νοσηλευτών/τριών για την παροχή Ανακουφιστικής Φροντίδας.
- Ανακουφιστική φροντίδα για ασθενείς με μη κακοήγη νοσήματα
- Βασικές αρχές παιδιατρικής ανακουφιστικής φροντίδας
- Πρώτη νοσηλευτική εμπειρία με τον ασθενή που πεθαίνει.
- Θεραπευτική νοσηλευτική επικοινωνία με φροντίδα και συμπόνια σε ασθενή- οικογένεια.
- Ο πόνος και το αίσθημα του υποφέρειν στην κλινική πρακτική.
- Αξιολόγηση και νοσηλευτική θεραπευτική αντιμετώπιση ασθενούς που πονά.
- Αρχές αξιολόγησης και νοσηλευτική θεραπευτική αντιμετώπισης ασθενών με άλλα συμπτώματα εκτός του πόνου (ναυτία, έμετος, δυσκοιλιότητα., κόπωση, δύσπνοια, άγχος κατάθλιψη)
- Αρχές αξιολόγησης και αντιμετώπισης ψυχο-

κοινωνικών και πνευματικών αναγκών αρρώστου – οικογένειας.

- Αντιμετώπιση επείγουσών καταστάσεων.
- Λήψη δύσκολων κλινικών αποφάσεων. Ηθικά διλήμματα.
- Πολυπολιτισμικές ανάγκες στο τέλος της ζωής
- Νοσηλευτικές παρεμβάσεις άνεσης στην κλίνη του ασθενούς
- Προτεραιότητες φροντίδας τις τελευταίες ημέρες της ζωής
- Θρήνος και πένθος στην ανακουφιστική φροντίδα -Υποστήριξη φροντιστών
- Στρες του προσωπικού υγείας και διαχείρισή του στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας
- Στήριξη παιδιών όταν ο γονιός πάσχει από σοβαρή ασθένεια και πεθαίνει.

Κλινικό μέρος

Στόχος της κλινικής άσκησης είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών από την επίσκεψη και επικοινωνία με τους εξειδικευμένους χώρους παροχής ανακουφιστικής φροντίδας.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο). Αναστοχασμό κλινικών εμπειριών. Βιωματικές ασκήσεις. Συζήτηση κλινικών περιστατικών ατομικά και σε ομάδες. Ερωτήσεις αυτό-αξιολόγησης. Παιχνίδια ρόλων. Στο πλαίσιο της κλινικής άσκησης εκπαιδευτική επίσκεψη σε ειδικές δομές.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Θεμελιώδεις διαστάσεις της Ανακουφιστικής Φροντίδας στη Νοσηλευτική - Τεκμηριωμένη γνώση και πρακτική. **Robert Becker.** Επιμέλεια: Ελισάβετ Πατηράκη-Κουρμπάνη & Στυλιανός Κατσαραγάκης. Εκδότης: Broken Hill

Publishers LTD, 1^η έκδοση/2019.

2^η **Επιλογή: Ανακουφιστική Νοσηλευτική: εξασφαλίζοντας ελπίδα και ποιότητα ζωής.** Shaun

Kinghorn, Richard Gamlin. **Επιμέλεια: Ελένη Θεοδοσοπούλου-Ευθυμίου.** Ιατρικές Εκδόσεις Βήτα, 1^η έκδοση/2004.

53491	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ & ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Βενετία-Σοφία Βελονάκη, Επίκ. Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		3	

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει βασικά στοιχεία νομοθεσίας που σχετίζονται με τα επαγγέλματα υγείας και ειδικότερα αυτό του νοσηλευτή. Έμφαση θα δοθεί στον ορισμό εννοιών όπως η νοσηλευτική ευθύνη, το επαγγελματικό απόρρητο και τα επαγγελματικά δικαιώματα των νοσηλευτών. Σκοπός είναι οι φοιτητές να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να μπορούν να αναζητούν και να κατανοούν τους κανόνες δικαίου που έχουν εφαρμογή σε κάθε περίπτωση. Μέσα από τη συζήτηση υποθετικών σεναρίων οι φοιτητές θα καλούνται να αναζητήσουν και να σχολιάσουν την ισχύουσα νομοθεσία και νομολογία.

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή – Δίκαιο – Πηγές
- Σχέση ασθενή νοσηλευτή - Δικαιώματα ασθενών
- Πλαίσιο άσκησης νοσηλευτικού επαγγέλματος - Επαγγελματικά δικαιώματα
- Ενημέρωση, συναίνεση ασθενούς
- Επιβολή μέτρων
- Απόρρητο - Προστασία προσωπικών δεδομένων
- Νοσηλευτική Ευθύνη
- Ο Νοσηλευτής στο δικαστήριο – Συνηγορία – Δικανική Νοσηλευτική
- Τέλος Ζωής (ο ρόλος του νοσηλευτή)
- Μεταμοσχεύσεις
- Έναρξη Ζωής – Ιατρικώς Υποβηθούμενη Αναπαραγωγή – Τεχνητή διακοπή κύησης
- Έρευνα

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά την παρακολούθηση του μαθήματος ο φοιτητής θα πρέπει να μπορεί να:

- αναζητά τη νομοθεσία για τα θέματα που τον ενδιαφέρουν
- αναγνωρίζει τις πηγές δικαίου και να εκτιμά ποιός κανόνας δικαίου εφαρμόζει σε κάθε περίπτωση
- κατανοεί τις βασικές αρχές του δικαίου της υγείας
- κατανοεί τη σχέση δικαίου υγείας και ηθικής στο χώρο της υγείας
- αξιολογεί πως θα πρέπει να ενεργεί σε κάθε περίπτωση στα πλαίσια των καθηκόντων του
- αναγνωρίζει πως πρέπει να ενεργεί ώστε να γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των ασθενών
- αναγνωρίζει τα αντικρουόμενα συμφέροντα ή τις αντικρουόμενες ηθικές αξίες στα πλαίσια λήψης μιας απόφασης και να αποφασίζει σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, με σεβασμό προς όλα τα εμπλεκόμενα μέρη
- αναγνωρίζει τα διαφορετικά ήδη νοσηλευτικής ευθύνης και να ενεργεί κατάλληλα
- λειτούργει ως συνήγορος των ασθενών
- διαχειριστεί κατάλληλα μια περίπτωση παιδικής κακοποίησης
- γνωρίζει και να μπορεί να κρίνει τη βασική νομοθεσία που εφαρμόζει σε ειδικά θέματα που σχετίζονται με το επάγγελμα του νοσηλευτή, όπως οι μεταμοσχεύσεις

- σχεδιάσει και υλοποιήσει μια έρευνα σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Διάλεξη
- Συζήτηση περιπτώσεων – υποθετικών σεναρίων
- Γραπτή εργασία

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις ή γραπτή εργασία.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: «Δικανική Ψυχιατρική», Γ. Αλεβιζόπουλος ΕΚΔΟΤΗΣ: Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε.Ε.Ε.Ε.Β. Αθήνα, 2^η έκδοση/2015.

Σημειώσεις σε ηλεκτρονική μορφή

2^η Επιλογή: «Ιατρικό δίκαιο. Στοιχεία Βιοηθικής» Βούητσος Πολυχρόνης, Ψαρούλης Δημήτριος, ΕΚΔΟΤΗΣ: University Studio Press – Ανώνυμος Εταιρεία Γραφικών Τεχνών και Εκδόσεων, ΤΟΠΟΣ, ΕΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Θεσσαλονίκη 2^η έκδοση/2021.

Σημειώσεις σε ηλεκτρονική μορφή

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

53423	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Πέτρος Γαλιάνης, Επίκουρος Καθηγητής
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-1Ε	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τον τρόπο με τον οποίο η Νοσηλευτική Επιστήμη που βασίζεται σε ενδείξεις εφαρμόζεται στην κλινική νοσηλευτική πρακτική με σκοπό την εξασφάλιση της καλύτερης δυνατής φροντίδας υγείας στην πρόληψη, τη θεραπεία και την αποκατάσταση.

Μαθησιακοί στόχοι:

- Κατανόηση των βασικών αρχών που διέπουν τη Νοσηλευτική Επιστήμη που βασίζεται σε ενδείξεις.
- Κατανόηση της μεθοδολογίας αναζήτησης της κατάλληλης βιβλιογραφίας.
- Αποτύπωση του σφάλματος που υπεισέρχεται στην έρευνα.
- Κατανόηση της εφαρμογής των κατευθυντήριων οδηγιών στην κλινική πράξη.
- Περιεχόμενο:
- Καθορισμός των κατάλληλων ερευνητικών ερωτημάτων ή, αλλιώς, των ερευνητικών υποθέσεων
- Συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Μεθοδολογία αναζήτησης της βιβλιογραφίας
- Εφαρμογή της μεθοδολογίας PICOS
- Αναζήτηση της βιβλιογραφίας στο PubMed
- Εκτίμηση του σφάλματος στη συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση
- Μετά-ανάλυση
- Μοντέλα μετά-ανάλυσης
- Εκτίμηση του σφάλματος στην μετά-ανάλυση
- Κατευθυντήριες οδηγίες
- Αναζήτηση κατευθυντήριων οδηγιών
- Εφαρμογή των κατευθυντήριων οδηγιών στην κλινική πράξη

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις ή/και γραπτή εργασία.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Νοσηλευτική βασισμένη σε ενδείξεις. DiCenso A., Guyatt G., Ciliska D. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2015.

2^η Επιλογή: Δεν υπάρχει.

54433	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙ- ΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Βασιλική Μάτζιου, Καθηγήτρια Ευφροσύνη Βλαχιώτη, Ακαδ. Υπότροφος Βαρβάρα Μπουτοπούλου, Ακαδ.Υπότροφος
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση επισημονικών γνώσεων για την παροχή ολιστικής

εξατομικευμένης οικογενειοκεντρικής φροντίδας στο νοσηλεύόμενο παιδί με χρόνιο νόσημα.

Μαθησιακοί στόχοι

Σε επίπεδο γνώσεων:

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές, τις ανάγκες και τις επιπτώσεις της χρόνιας ασθένειας στο παιδί και την οικογένεια.
- Να γνωρίζουν τον σχεδιασμό της νοσηλευτικής φροντίδας βασισμένο στην νοσηλευτική εκτίμηση της κατάστασης του παιδιού, στη νοσηλευτική διάγνωση, στην οργάνωση και στην εφαρμογή των ενδεδειγμένων νοσηλευτικών παρεμβάσεων με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων της νόσου.
- Να ανταποκρίνονται στο σχεδιασμό φροντίδας παιδιού με βρογχικό άσθμα και εκπαίδευσης των γονέων στη διαχείριση των συσκευών εισπνεόμενων φαρμάκων και αποφυγή των εκλυτικών παραγόντων του άσθματος.
- Να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις ανάγκες διαχείρισης του παιδιού με σακχαρώδη διαβήτη με έμφαση στην αυτοφροντίδα
- Να προσδιορίζουν τις νοσηλευτικές διαγνώσεις σχετικά με τη φροντίδα παιδιού με επιληψία.
- Να ανταποκρίνονται στις ανάγκες τεκμηριωμένης παρακολούθησης του παιδιού με νεοπλησία.
- Να επιλέγουν και να εφαρμόζουν την ενδεδειγμένη θεραπεία παιδιού με κυστική ίνωση.
- Να παρέχουν τεκμηριωμένη φροντίδα βασισμένη σε διεθνείς οδηγίες στα παιδιά που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση και περιτοναϊκή διάλυση.
- Να εφαρμόζουν εργαλεία εκτίμησης της έντασης του χρόνιου πόνου καθώς και τις ενδεδειγμένες νοσηλευτικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπισή του.
- Να αξιοποιούν συστηματικά τις ανάγκες οξυγονοθεραπείας στο σπίτι, εκπαιδύοντας τους γονείς στην ασφαλή χορήγηση του οξυγόνου με στόχο τη βελτίωση της οξυγόνωσης του.
- Να συμβάλλουν με την εφαρμοσμένη νοσηλευτική φροντίδα στην ποιότητα ζωής των παιδιών με χρόνια νόσημα και των οικογενειών τους.

Σε επίπεδο στάσεων

Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση:

- Να αποκτήσουν κριτική σκέψη για την κατανόηση και αντιμετώπιση των προβλημάτων και αναγκών του παιδιού με χρόνια νόσημα και της οικογένειάς του.
- Να κατανοήσουν το σημαντικό ρόλο των γονέων στη φροντίδα του παιδιού στο σπίτι.
- Να κατανοήσουν την αναγκαιότητα εκπαίδευσης των γονέων σε δεξιότητες προκειμένου να παρέχουν φροντίδα στο σπίτι.
- Να διαμορφώσουν θετική στάση απέναντι στη φροντίδα των παιδιών, νέων με χρόνια νόσημα και των οικογενειών τους.

Περιεχόμενο

- Αρχές στην Φροντίδα Παιδιού με Χρόνιο Νόσημα
- Ανάγκες Γονέων για την Φροντίδα Παιδιού με Χρόνιο Νόσημα
- Επιπτώσεις του Χρόνιου Νοσήματος στο Παιδί και την Οικογένεια
- Φροντίδα Παιδιού με Βρογχικό Άσθμα
- Φροντίδα Παιδιού με Σακχαρώδη Διαβήτη
- Φροντίδα Παιδιού με Επιληψία
- Φροντίδα Παιδιού με Νεοπλησία
- Φροντίδα Παιδιού με Κυστική Ίνωση
- Φροντίδα Παιδιού που Υποβάλλεται σε Αιμοκάθαρση και Περιτοναϊκή Διάλυση
- Αρχές στη Φροντίδα Παιδιού με Χρόνιο Πόνο
- Οξυγονοθεραπεία στο Σπίτι
- Ποιότητα Ζωής στα Παιδιά με Χρόνιο Νόσημα

Μέθοδοι διδασκαλίας

- Εισηγήσεις.
- Κλινική άσκηση σε Παιδιατρικά Νοσοκομεία.

Μέσα που θα χρησιμοποιηθούν

- Ηλεκτρονικός υπολογιστής.
- Εποπτικό υλικό (π.χ. συσκευές εισπνεόμενων φαρμάκων, συστήματα χορήγησης οξυγόνου, έντυπα εκπαίδευσης γονέων)

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Νοσηλευτική Φροντίδα Παιδιών με χρόνια Νοσήματα, Βασιλική Μάτζιου – Μεγά-
πάνου ΕΚΔΟΤΗΣ: Δημ. Λαγός, Αθήνα 2016

53482	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	Δεν θα διδαχθεί
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:	20		
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):	3		

Εισαγωγή

Η **Κοινωνική Κοινωνική Ψυχιατρική** είναι ένας σχετικά νέος επιστημονικός κλάδος της Υγείας και ειδικότερα της Ψυχιατρικής. Η σημερινή της εξέλιξη αρχίζει από την δεκαετία του 1950 όπου υπάρχει η εμφάνιση φαρμακευτικών ουσιών που μπορούν να ελέγχουν την συμπτωματολογία των μειζόνων ψυχικών διαταραχών. Έτσι γίνεται πρώτη φορά εφικτή η θεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών με μείζονες ψυχικές διαταραχές εντός του κοινωνικού περιβάλλοντος, όπως συμβαίνει και με άλλες νοσολογικές οντότητες στον χώρο της υγείας. Μαζί με την εφαρμογή της φαρμακοθεραπείας συνδυάζονται και οι ψυχοθεραπευτικές τεχνικές.

Έτσι αναπτύσσεται ένα κίνημα στο χώρο της ψυχιατρικής με σκοπό την μεταρρύθμιση της ψυχικής υγείας, παράγοντας μια ιδεολογία της κοινωνικής κοινωνικής ψυχιατρικής και την εφαρμογή της στην πράξη, στο πλαίσιο της κοινότητας, της κοινωνικής ψυχιατρικής. Το προαναφερόμενο κίνημα επιδιώκει την αποϊδρυματοποίηση των ψυχικά πασχόντων με την σύγχρονη ψυχοκοινωνική αποκατάσταση. Συγχρόνως αναπτύσσονται οι έννοιες της πρόληψης μέσω των οποίων επιδιώκεται η εμπέδωση της κοινωνικής ψυχιατρικής και η συρρίκνωση και κατάργηση του ψυχιατρικού ιδρύματος.

Η Κοινωνική Ψυχιατρική αξιοποιεί την φαρμακοθεραπεία, την ψυχοθεραπεία, ασκεί προληπτική ψυχιατρική, επίσης αξιοποιεί την εργοθεραπεία, ομαδικές και οικογενειακές θεραπείες, στοχεύοντας ώστε η νοσηλεία του ασθενούς να είναι η εξαίρεση και όχι ο κανόνας, ο ασθενής με ψυχικό νόσημα να θεραπεύεται εντός του κοινωνικού του περιβάλλοντος όπως όλοι οι άλλοι ασθενείς με Σ. Διαβήτη, Πνευμονικές Παθήσεις, Καρδιακά νοσήματα κλπ.

Γίνεται λοιπόν επιτακτική ανάγκη η εκπαίδευση των στελεχών της υγείας στο πνεύμα της κοινωνικής και κοινωνικής ψυχιατρικής αρχίζοντας από το προπτυχιακό επίπεδο συνεχίζοντας με το μεταπτυχιακό και ακόμη περισσότερο στην συνεχιζόμενη δια βίου εκπαίδευση.

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή του φοιτητή της Νοσηλευτικής στη θεωρία και πράξη της κοινωνικής ψυχιατρικής των ατόμων που νοσούν από μια χρόνια ψυχική διαταραχή (σχιζοφρενικές διαταραχές, διπολικές διαταραχές, νοητικές καθυστερήσεις εξαρτήσεις από ουσίες και οινόπνευμα). Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις έννοιες της πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης. Επίσης στην ανάπτυξη θεραπευτικών δομών στην κοινότητα επί του αμφίδρομου άξονα, ψυχιατρική κλινική-κοινότητα, οι οποίες να κα-

θιστούν εφικτή την ιδεολογία της κοινωνικής και κοινοτικής ψυχιατρικής.

Επίσης στις έννοιες της χρονιότητας, του ιδρυματισμού, της λειτουργικότητας και στην πρόκληση ανικανότητας και αναπηρίας, ενώ παρέχονται οι γνώσεις για την διαδικασία εφαρμογών της αποκατάστασης (κοινωνική, στεγαστική και επαγγελματική αποκατάσταση).

Μαθησιακά αποτελέσματα

- Εμπέδωση της ιδεολογίας της Κοινωνικής-Κοινοτικής Ψυχιατρικής και Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης.
- Η αξία ύπαρξης όλων των Θεραπευτικών Δομών εντός της Κοινότητας επί του αμφίδρομου άξονα ψυχιατρική κλινική-κοινότητα για την εφαρμογή της Κοινοτικής Ψυχιατρικής.
- Η αξία της πρόληψης με σκοπό την συρρίκνωση και κατάργηση του ψυχιατρικού ιδρύματος.
- Η εμπέδωση ότι είναι εφικτός ο συνδυασμός φαρμακοθεραπείας και ψυχοθεραπείας των μειζόνων ψυχικών διαταραχών

Περιεχόμενο

- Η Ψυχική Υγεία της Κοινότητας
 - Η ιδεολογία της κοινοτικής ψυχιατρικής
 - Κοινοτική ψυχιατρική και κοινοτική ψυχική υγιεινή
 - Οι βασικές αρχές της Κοινοτικής ψυχιατρικής
 - Το Κέντρο Κοινοτικής Ψυχικής Υγιεινής: Διοικητικά - Οργανωτικά θέματα
- Κοινοτική Ψυχική Υγιεινή: Η παρέμβαση στην κοινότητα με την κοινότητα
 - Παρέμβαση και συμβουλευτική στο σχολείο
 - Η αγωγή υγείας ως μέθοδος προαγωγής της ψυχικής υγείας της κοινότητας
 - Ο Ψυχίατρος και οι άλλοι επαγγελματίες ψυχικής υγιεινής στην διαδικασία της κοινοτικής παρέμβασης

- Το Κέντρο Κοινοτικής Ψυχικής Υγιεινής ως φορέας προληπτικής πολιτικής
- Η ομάδα Ψυχικής υγείας, ο εθελοντισμός, η εκπαίδευση
 - οι ρόλοι των επαγγελματιών της ψυχικής υγιεινής στο ΚΚΨΥ
 - Ο ρόλος των εθελοντών στο ΚΚΨΥ
- Κλινικά θεραπευτικά θέματα στην Κοινοτική Ψυχιατρική
 - Ιδρυματισμός στην κοινότητα
 - Οι νόσοι εξάρτησης
 - Η αντιμετώπιση του αρρώστου που δε συνεργάζεται
 - Η πολυπροβληματική οικογένεια
- Κρίσεις, άτομα υψηλού κινδύνου, επικινδυνότητα
 - Η κρίση και η αντιμετώπισή της στην κοινότητα
 - Τα άτομα υψηλού κινδύνου: η προσέγγιση και η προστασία τους
 - Η κοινότητα, ο ψυχικά άρρωστος και οι όψεις της επικινδυνότητας: το νομικό πλαίσιο της ψυχιατρικής πράξης
- Ψυχοθεραπείες, Συμβουλευτική και Ομάδες Αυτοβοήθειας στην Κοινοτική Ψυχιατρική
- Κοινωνικά Υποστηρικτικά Συστήματα
- Τι είναι η Ψυχιατρική/Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση
 - Η διαδικασία της πρόκλησης ανικανότητας και αναπηρίας
 - Η ιστορική εξέλιξη της Ψυχιατρικής/ Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης
 - Οι ιδεολογικές επιδράσεις στην Ψυχιατρική/ Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση
- Η ψυχοκοινωνική λειτουργικότητα και αποκατάσταση
 - Ο χρόνιος ψυχικά άρρωστος (Ορισμοί)
 - Η λειτουργικότητα
- Ψυχιατρική και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση στην πράξη
- Κύρια φάση της αποκατάστασης: ψυχο-κοινωνική στεγαστική αποκατάσταση

- Παιδοψυχιατρική και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση
- Ψυχοκοινωνική αποκατάσταση και περιβάλλον
- Μακροπεριβάλλον: στάσεις, διακρίσεις, στίγμα και ψυχοκοινωνική αποκατάσταση
- Η οργάνωση προγράμματος ψυχιατρικής/ ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Κοινωνική ψυχιατρική και Κοινωνική Ψυχική Υγιεινή, Μιχάλης Γ. Μαδιανός, Εκδόσεις Α. Καστανιώτης ΑΕΒΕΔΕ, Αθήνα, 2000

Σημειώσεις διδάσκοντα σε ηλεκτρονική μορφή

2^η Επιλογή: Ψυχιατρική και Αποκατάσταση, Μιχάλης Γ. Μαδιανός, Εκδόσεις Α. Καστανιώτης ΑΕΒΕΔΕ, Αθήνα, 2005

Σημειώσεις διδάσκοντα σε ηλεκτρονική μορφή

			Παύλος Μυριανθεύς, Καθηγητής
			Συνεπικούρηση:
			Αννα Κορομπέλη, ΕΔΙΠ
53436	ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και η ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Επείγουσα ιατρική/ Νοσηλευτική που θα επιτρέψουν την ακριβή εκτίμηση και τη σωστή θεραπευτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων σε ασθενείς που έχουν βρίσκονται σε ΤΕΠ.

Εξοικείωση και απόκτηση δεξιοτήτων σε επείγουσες νοσηλευτικές διαγνωστικές και θεραπευτικές πράξεις.

Αποτελεί κλινικό μάθημα που διδάσκεται και εξετάζεται στην Ελληνική γλώσσα αλλά υπάρχει η δυνατότητα να διδάσκεται και στην Αγγλική γλώσσα.

Μαθησιακά αποτελέσματα – στόχοι

Στόχοι η απόκτηση επιστημονικών γνώσεων και δεξιοτήτων στη διαχείριση – triage, αξιολόγηση και αντιμετώπιση ασθενών με επείγοντα προβλήματα κυρίως τραυματιολογικά που προσέρχονται / μεταφέρονται σε ΤΕΠ. Επίσης, η απόκτηση γνώσεων στη προνοσοκομειακή φροντίδα, αξιολόγηση και

μεταφορά των ασθενών είτε τραυματιολογικής είτε μη-τραυματιολογικής φύσης.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος και της άσκησης ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. Να αναγνωρίζει την αναπνευστική ανεπάρκεια και να χορηγεί οξυγόνο
2. Να αναγνωρίζει το σοκ οποιασδήποτε αιτιολογίας και να μπορεί να το χορηγεί υγρά και αγγειοσυσπαστικά φάρμακα
3. Να αναγνωρίζει την καρδιακή ανακοπή
4. Να εφαρμόζει βασική και εξειδικευμένη καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση
5. Να συμμετέχει σε αναζωογόνηση πολυτραυματία
6. Να συμμετέχει σε διαδικασία διασωλήνωσης και εφαρμογής μηχανικής υποστήριξης της αναπνοής
7. Να κάνει αιμοληψία
8. Να συμμετέχει σε τοποθέτηση κεντρικής φλεβικής γραμμής, σωλήνα θωρακικής παροχής

τευσης, ουροκαθετήρα, αρτηριακής γραμμής κ.λπ.

Περιεχόμενο

1. Προσέγγιση του Ασθενούς στο Τμήμα Επειγόντων, Προνοσοκομειακή Επείγουσα Παροχή Υπηρεσιών
2. Αρχική αναζωογόνηση (επαπειλούμενος αεραγωγός, καταπληξία, καρδιακή ανακοπή)
3. Περιποίηση τραύματος & επείγουσες διαδικασίες (κεντρικές φλεβικές γραμμές, παρακέντηση υπεζωκότα & κοιλίας, γύψοι, νάρθηκες)
4. Επείγουσες αλλεργικές & τοξικολογικές καταστάσεις (αλλεργία, αναφυλαξία, δηλητηριάσεις από κατάποση ουσιών, βλάβες από φυτικές & ζωικές τοξίνες)
5. Επείγουσες βιοχημικές, ενδοκρινικές & αιματολογικές καταστάσεις (υγρό, ηλεκτρολύτες, OBI, διαβητικά, ενδοκρινικά, αναιμία, ΔΕΠ)
6. Επείγουσες καταστάσεις στην καρδιολογία (θωρακικός πόνος, συγκοπή, λιποθυμία, αρρυθμίες, υπερτασικά & αγγειακά επειγόντα (οξεία ισχαιμία & θρόμβωση, ΑΚΑ, πνευμονική εμβολή)
7. Ο πολυτραυματίας ασθενής (αρχική προσέγγιση, τραύμα κεφαλής, ΣΣ, γναθοπροσωπικό, καρδιοθωρακικό, κοιλιακό, πυέλου, άνω & κάτω άκρων)
8. Επείγουσες καταστάσεις στην πνευμονολογία (αναπνευστική δυσχέρεια, δύσπνοια, πνευμονοθώρακας, πνευμονική συλλογή, πνευμοθώρακας, αιμόπτυση, υποδόριο εμφύσημα)
9. Επείγουσες μαιευτικές & γυναικολογικές καταστάσεις (αιμορραγία, κύηση, αποβολή, βίασμός, τοξιναιμία κύησης)
10. Επείγουσες ουρογεννητικές καταστάσεις (ολιγουρία, ανουρία, αιματουρία, κωλικός)
11. Επείγουσες ΩΡΛ & οφθαλμικές καταστάσεις (επίσταξη, ρινορραγία, πονόλαιμος, κοιλίτιδες,

ωταλγία, ξένα σώματα, εισπνευστικός συριγμός, ζάλη, ίλιγγος, οξεία απώλεια όρασης)

12. Επείγουσες καταστάσεις από φυσικούς & περιβαλλοντικούς παράγοντες (βλάβες από θερμότητα, ψύχος, ηλεκτ. ρεύμα & νερό)
13. Επείγουσες καταστάσεις στη νευρολογία (κώμα, σπασμοί, κεφαλαλγία, ζάλη, σύγχυση, μηνιγγίτιδα, εγκεφαλίτιδα, ΑΕΕ)
14. Επείγουσες καταστάσεις στην ψυχιατρική (παρηληρημα, σύνδρομο στέρησης, υστερία, ψύχωση)
15. Επείγουσες καταστάσεις από την κοιλία (οξύς κοιλιακός πόνος, εμετός, διάρροια, αιμορραγία, ίκτερος, σύνδρ. διαμερίσματος)

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι

Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται από αμφιθέατρο με διαλέξεις (**13 δώρες**) και προβολές powerpoint και σχετικά videos όπου αυτό είναι απαραίτητο.

Η θεωρητική διδασκαλία ακολουθείται από πρακτική άσκηση στο τμήμα επειγόντων περιστατικών - ΤΕΠ του ΓΟΝΚ «Άγιοι Ανάργυροι» (**13 δώρες κλινικές πρακτικές ασκήσεις**). Αν κριθεί απαραίτητο θα χρησιμοποιηθούν και άλλες κλινικές και εργαστήρια.

Συνολικά **52 ώρες** θεωρητική και κλινική άσκηση.

Υπάρχει υποστήριξη της Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class και όπου υπάρχει ανάγκη διανομής σημειώσεων από τους καθηγητές (π.χ. έκδοση νέων οδηγιών ΚΑΡΠΑ που δεν συμπεριλαμβάνονται στο υπάρχον βιβλίο που διανέμεται).

Μέθοδος αξιολόγησης: Οι εξετάσεις είναι γραπτές στο τέλος του εξαμήνου υπό την μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να γίνουν προφορικά ανάλογα με τις ανάγκες (π.χ. μικρός αριθμός εξεταζομένων).

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Επείγουσα Ιατρική. American of Orthopaedic Surgeons (AAOS). Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα, 2^η έκδοση/2014.

2^η Επιλογή: **Current: Σύγχρονη Επείγοντο-λογία Διάγνωση και Θεραπεία.** C.K. Stone, R.L. Humphries, Μπαητόπουλος Γ. Εκδότης: Broken

Hill Publishers LTD, Αθήνα, 1^η έκδοση/2011.

3^η Επιλογή: **Επείγουσα Ιατρική: Εικονογραφημένο Έγχρωμο Εγχειρίδιο.** Atkinson P., Kendall R., LeeVan Rensburg, επιμέλεια: Γ. Φιλντίσης. Εκδότης: Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εμπορική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων. Αθήνα 1^η έκδοση/2012.

53431	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑ- Σ-ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ - ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ευγενία Βλάχου, Καθηγήτρια του Τμήματος Νοσηλευτικής ΠΑΔΑ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		2Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		4	

Σκοπός του μαθήματος νοσηλευτική της μητρότητας είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις για τη νοσηλευτική φροντίδα της γυναίκας κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, του τοκετού και της λοχείας. Σκοπός του μαθήματος Γυναικολογία, είναι να ευαισθητοποιηθούν οι φοιτητές στην πρόληψη-αναγνώριση και αντιμετώπιση των γυναικολογικών παθήσεων.

Μαθησιακοί στόχοι

Πρόκειται για κατ'επιλογήν μάθημα και είναι ενταγμένο στο 8^ο εξάμηνο.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στη Νοσηλευτική Μητρότητας και Γυναικολογία.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο της Νοσηλευτικής Μητρότητας και Γυναικολογία
2. παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε ασθενείς που πάσχουν από γυναικολογικά προβλήματα
3. παρέχει νοσηλευτική φροντίδα επικεντρωμένη στη μητρότητα

Περιεχόμενο

- Βιολογικές και ψυχολογικές αλλαγές που συμβαίνουν στην έγκυο γυναίκα
- Παρακολούθηση της εγκυμοσύνης με κλινικές και εργαστηριακές εξετάσεις και να διακρίνουν τις φυσιολογικές μικροανωμαλίες της εγκυμοσύνης από παθολογικές καταστάσεις
- Προετοιμασία της εγκύου για τον τοκετό και τη μητρότητα
- Φυσιολογικός τοκετός (έναρξη, συμπτώματα, στάδια)
- Τρόποι ανακούφισης από τον πόνο του τοκετού
- Επεμβατικός τοκετός
- Πρώτη εξέταση του νεογέννητου (Apgar score)
- Παρακολούθηση και τη νοσηλευτική του φροντίδα τις πρώτες ώρες μετά τον τοκετό
- Λήψη γυναικολογικού ιστορικού και Γυναικολογική εξέταση της ασθενούς
- Βασικότερες και συχνότερες φλεγμονές
- Καλοήθεις και κακοήθεις όγκοι των έσω και έξω γεννητικών οργάνων
- Νοσηλευτική παρέμβαση σε γυναικολογικές χειρουργικές παθήσεις
- Συχνότερες διαταραχές της εμμήνου ρύσης

- Γενικές γνώσεις για τη σημαντική περίοδο της ζωής της γυναίκας την κλιμακτήριο εμμηνόπαυση

Το θεωρητικό μάθημα διδάσκεται υπό μορφή διαλέξεων (13 δίωρες).

Εργαστηριακό Κλινικό μέρος

Η κλινική άσκηση των φοιτητών (13 δίωρες) διεξάγεται σε Μαιευτικές Κλινικές Νοσοκομείων στα τμήματα: Αίθουσα τοκετών, Εξωτερικά μαιευτικά και γυναικολογικά ιατρεία κύησης υψηλού κινδύνου, Ριχωρίδων και γυναικολογικών παθήσεων, ώστε οι φοιτητές να γνωρίσουν και να εφαρμόσουν όσα διδάχθηκαν στα πλαίσια της θεωρητικής διδασκαλίας

Συνολικά 52 ώρες θεωρητική διδασκαλία και πρακτική-κλινική άσκηση σε μονάδες χρονιάς

πασχόντων σε νοσοκομεία και σε κέντρα αποκατάστασης.

Μεθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Νοσηλευτική Μητρότητας - Γυναικολογική Φροντίδα Υγείας. McKinney Slone Emily, James Rowen Susan, Murray Smith Sharon, Nelson Ann Kristine, Ashwill Weiler Jean, ΕΚΔΟΣΗ: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, Αθήνα 2021

2^η Επιλογή: Νοσηλευτική Μητρότητας. Lowdermilk, Perry, Cashion. Επιμέλεια: Α. Λυκερίδου, Εκδότης Λαγός Δημήτριος, Αθήνα, 2011

53446	ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Δεν θα διδαχθεί
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-1ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2	

Σκοπός

Τα παιδικά ατυχήματα αποτελούν την πρώτη αιτία θανάτου στην παιδική ηλικία. Τα τελευταία χρόνια αφού έχει γίνει πια αποδεκτό πως τα ατυχήματα και κύρια τα παιδικά και οι δηλητηριάσεις, δεν οφείλονται σε έλλειψη τύχης, αλλά σε ανθρώπινο λάθος, σε αμέλεια, σε άγνοια ή περιφρόνηση του κινδύνου, αποτελούν πρώτιστη φροντίδα των υπηρεσιών υγείας όλων των προηγμένων χωρών και γίνονται μεγάλης προσπάθειας για την πληρέστερη μελέτη των αιτιών, της επιδημιολογίας, αντιμετώπισης και κυρίως της πρόληψης, ενώ παράλληλα συστήνονται ειδικά κέντρα όπου τα θύματα των ατυχημάτων αντιμετωπίζονται συστηματοποιημένα και έγκαιρα από ομάδες ειδικών λειτούργων της Υγείας.

Περιεχόμενο

Διδακτικό μέρος: Θεματολογία - μαθησιακοί στόχοι.

Η θεματολογία και οι μαθησιακοί στόχοι των θεωρητικών μαθημάτων έχουν ως σκοπό να επισημάνουν τις προόδους κύρια στην πρόληψη των παιδικών ατυχημάτων αλλά και στην αντιμετώπιση του τραυματία:

Εισαγωγή. Ιδιαιτερότητες των παιδικών ατυχημάτων

- -Ορισμός του ατυχήματος.
- -Ιδιαιτερότητες των παιδικών ατυχημάτων.
- -Αιτίες αυξημένου κινδύνου των παιδιών στα ατυχήματα.

Η πρόληψη των παιδικών ατυχημάτων

- -Πρωτογενής και δευτερογενής πρόληψη.
- -Αρχές για την πρόληψη των ατυχημάτων στα παιδιά.
- -Βασικοί άξονες για την πρόληψη των ατυχημάτων από την ΠΟΥ.

Είδη και ταξινόμηση των παιδικών ατυχημάτων

- Επιδημιολογικά στοιχεία.
- Η παθογένεια των συνεπειών από τα ατυχήματα.
- Είδη και ταξινόμηση των παιδικών ατυχημάτων

Οικιακά ατυχήματα

- Πτώσεις, τραυματισμοί.
- Πνιγμός, πνιγμονή, ξένα σώματα.
- Εγκαύματα, ηλεκτροπληξίες.
- Η πρόληψη των παιδικών ατυχημάτων στο σπίτι.

Δηλητηριάσεις

- Το είδος και ο τρόπος που δηλητηριάζονται τα παιδιά.
- Οδηγίες για την πρόληψη των δηλητηριάσεων στα παιδιά.
- Πρώτες βοήθειες σε περίπτωση δηλητηρίασης στα παιδιά.

Ατυχήματα στους χώρους αναψυχής

- Πνιγμός, πρώτες βοήθειες σε περίπτωση πνιγμού.
- Πτώσεις και τραυματισμοί.
- Δήγματα ζώων, φιδιών, εντόμων, αρθροπόδων.
- Ατυχήματα στα σχολεία και στους παιδικούς σταθμούς.
- Ατυχήματα στις παιδικές χαρές.

Τροχαία ατυχήματα.

- Οι αιτίες για την αυξημένη συχνότητα των τροχαίων ατυχημάτων στα παιδιά.
- Οι σοβαρότερες παραβιάσεις των οδηγών.
- Τα οίονοπνευματώδη και τα φάρμακα ως αιτίες αύξησης των τροχαίων ατυχημάτων.
- Πως πρέπει να ταξιδεύουν τα παιδιά, παιδικά καθίσματα και ζώνες ασφάλειας.
- Το κατάλληλο ποδήλατο και οι κανόνες για ασφαλή ποδηλασία.

- Κυκλοφοριακή αγωγή για παιδιά.
- Γενικά προληπτικά μέτρα κατά των τροχαίων ατυχημάτων.

Επαγγελματικά ατυχήματα

- Μέτρα πρόληψης επαγγελματικών ατυχημάτων.

Περιβαλλοντικά ατυχήματα

- Σεισμοί, προληπτικά μέτρα αντισεισμικής προστασίας.
- Πυρκαγιές, πλημμύρες, τυφώνες. Μέτρα πρόληψης.

Μη ταξινομήσιμα ατυχήματα

- Αυτοκτονίες, προληπτικά μέτρα κατά της αυτοχειρίας των νέων.
- Ατυχήματα από λήψη οινόπνευματων και χρήση εξαρτησιογόνων.

Το παιδί μετά το ατύχημα – αντιμετώπιση

- Πρώτες βοήθειες, η «χρυσή ώρα» του τραυματισμένου παιδιού.
- Επείγουσα κλινική εξέταση (ABCDE).
- Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση.
- Μεταφορά του τραυματία – παιδιού στο Νοσοκομείο.

Άσκηση - μαθησιακοί στόχοι

Σε συνεργασία με τα κατάλληλα κέντρα των Παιδιατρικών Νοσοκομείων και το ΕΚΑΒ εκπαιδεύονται οι φοιτητές στις πρώτες βοήθειες, στην Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ) και στις μεθόδους αντιμετώπισης των τραυματιών και άλλων επειγουσών καταστάσεων. Στην αρχή και στο τέλος της άσκησης πραγματοποιούνται συγκριτικά δοκιμασίες αξιολόγησης.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις, ομιλίες προσκεκλημένων ομιλητών, συζήτηση σε ομάδες φοιτητών, ερωτήσεις - απαντήσεις, παρουσίαση ενδιαφερόντων περιστατικών, επιδείξεις, συγγραφή εργασίας, ανασκόπηση βιβλιογραφίας, βιβλιογραφική ενημέρωση, εκπαί-

δευτικό βίντεο/CD, εργαστηριακές ασκήσεις, κλινικοφροντιστηριακή άσκηση.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Σύγγραμμα:

«Παιδικά ατυχήματα», Κωνσταντίνος Τσουμάκας. Εκδότης: Broken Hill Publishers LTD, Αθήνα 2006.

53473 ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ		ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Δήμητρα Πετρούδη, Ακαδημαϊκή Υπότροφος ΕΣΠΑ
Ώρες Διδασκαλίας ανά εβδομάδα:		1Θ-2ΚΑ	
Διδακτικές Μονάδες (ECTS):		2,5	

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτηθούν γνώσεις σχετικά με το αντικείμενο της ορθοπαιδικής- τραυματολογίας (παθολογία- κακώσεις μυοσκελετικού συστήματος) και οι φοιτητές να αναπτύξουν γνώσεις και κλινικές δεξιότητες στα ειδικά θέματα της ορθοπαιδικής νοσηλευτικής. Πρόκειται για κατ'επιλογήν μάθημα και είναι ενταγμένο στο 8^ο εξάμηνο.

Μαθησιακοί στόχοι

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην απόκτηση θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων και ανάπτυξη πρακτικών – κλινικών δεξιοτήτων στην Ορθοπαιδική Νοσηλευτική.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

1. γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο της Ορθοπαιδικής Νοσηλευτικής
2. παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε ασθενείς που πάσχουν από ορθοπαιδικά προβλήματα

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή στην ορθοπαιδική και την ορθοπαιδική νοσηλευτική.
- Ασθενής με οστεοπόρωση, σύνδρομο ευπάθειας, σαρκοπενία, άηλη μεταβολικά νοσήματα των οστών.

- Ασθενής με κάταγμα ευθραυστότητας (ισχίου, σπονδυλίων, Colles).
- Ασθενής με μυοσκελετικά προβλήματα κάτω άκρου.
- Ασθενής με μυοσκελετικά προβλήματα άνω άκρου.
- Ασθενής με αρθρίτιδα-ολική αρθροπλαστική.
- Ασθενής με μυοσκελετικά προβλήματα της σπονδυλικής στήλης.
- Ασθενής με πολλαπλά κατάγματα/ τραύματα.
- Ασθενής με αθλητικές κακώσεις.
- Μυοσκελετική ανάπτυξη των παιδιών και παιδοορθοπαιδική νοσηλευτική.
- Ασθενής με νεοπλασίες του μυοσκελετικού συστήματος.
- Ασθενής με λοίμωξη του μυοσκελετικού συστήματος.

Κλινική άσκηση

Η κλινική πρακτική άσκηση γίνεται σε τμήματα ορθοπαιδικής και τραυματολογίας.

Μέθοδος αξιολόγησης: Η επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων κάθε ενότητας αξιολογείται με γραπτές εξετάσεις, με την ανάθεση γραπτής εργασίας και με επίδειξη δεξιοτήτων κατά την κλινική άσκηση του μαθήματος.

Συγγράμματα:

1^η Επιλογή: Βασικές γνώσεις Ορθοπαιδικής, Σ. Προβελέγγιος, Εκδότης: Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εμπορική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων, Αθήνα, 2005

2^η Επιλογή: Βασική Ορθοπαιδική και τραυματολογία, D.J. Dandy, D.J. Edwards, Εκδότης: Παρισιάνου Ανώνυμη Εκδοτική Εμπορική Εταιρεία Επιστημονικών Βιβλίων, Αθήνα, 2009

			Συντονίστρια:
53497	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	Ελισάβετ Πατηράκη, Καθηγήτρια
Ώρες Διδασκαλίας: Μάθημα ελεύθερης επιλογής διάρκειας 2 μηνών στις θερινές διακοπές του 6ου & 8ου εξαμήνου. Κλινική Άσκηση 40 ημερών			
ECTS: 8			

Κύριος στόχος της πρακτικής άσκησης είναι η ανάπτυξη και καλλιέργεια των κατάλληλων δεξιοτήτων των φοιτητών για την εφαρμογή των αρχών της Νοσηλευτικής επιστήμης στην κλινική πρακτική. Στο πλαίσιο της διεπιστημονικής ομάδας οι φοιτητές ασκούνται ώστε μετά την περάτωση των σπουδών τους να μπορούν να αναλαμβάνουν την ευθύνη παροχής, συντονισμού και διατήρησης της συνέχειας της νοσηλευτικής φροντίδας.

Μαθησιακοί στόχοι

Ειδικότερα τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής κλινικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που ο φοιτητής αναμένεται να είναι ικανός να επιδεικνύει ότι κατέχει μετά την ολοκλήρωση της άσκησης συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Να αξιολογεί να διαγιγνώσκει, να σχεδιάζει και να παρέχει ανεξάρτητα προσωποκεντρική ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα, επικεντρωμένη στις θεραπευτικές εκβάσεις φροντίδας υγείας.
- Να ενσωματώνει, να προωθεί και να εφαρμόζει τις θεωρητικές και μεθοδολογικές βασικές αρχές της νοσηλευτικής και να στηρίζει τις νοσηλευτικές παρεμβάσεις πάνω στην επιστημονική τεκμηρίωση και τους διαθέσιμους πόρους.

- Να προωθεί και να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη διαφορετικότητα, υπό το πρίσμα των οργανικών, ψυχολογικών πνευματικών και κοινωνικών αναγκών των ατόμων που παρέχει νοσηλευτική φροντίδα σε όλα τα στάδια της ζωής.
- Να λαμβάνει υπόψη του, τους διεθνείς κι εθνικούς κώδικες ηθικής και δεοντολογίας, καθώς και τις επιπτώσεις της παροχής φροντίδας υγείας, διασφαλίζοντας το δικαίωμα των ασθενών για ιδιωτικότητα και εμπιστευτικότητα των δεδομένων υγείας τους.
- Να έχει την ικανότητα να επικοινωνεί αποτελεσματικά, να αλληλεπιδρά και να συνεργάζεται αποτελεσματικά με τους ασθενείς και το οικογενειακό τους περιβάλλον καθώς και όλα τα μέλη της ομάδας υγείας.
- Να συντονίζει ανεξάρτητα την φροντίδα για ομάδες ασθενών και να εργάζεται διεπιστημονικά για την επίτευξη ασφαλούς ποιοτικής φροντίδας των ασθενών στην πρόληψη θεραπεία αποκατάσταση και ανακουφιστική φροντίδα.
- Να προστατεύει ανεξάρτητα την υγεία και την ευημερία των ατόμων, των οικογενειών ή των ομάδων που φροντίζει, διασφαλίζοντας την ασφάλεια τους και την προώθηση της αυτονομίας τους.

- Να προωθεί τον υγιεινό τρόπο ζωής, τα μέτρα πρόληψης και αυτοφροντίδας, ενισχύοντας την ενδυνάμωση, προάγοντας την υγεία και ενισχύοντας συμπεριφορές και τη συμμόρφωση με τη θεραπεία.
- Να εφαρμόζει δεξιότητες κριτικής σκέψης, συστηματική προσέγγιση για την επίλυση προβλημάτων και νοσηλευτική λήψη αποφάσεων στο επαγγελματικό πλαίσιο παροχής φροντίδας.
- Να αναγνωρίζει τα σημεία κλειδιά της ηγεσίας, τα οποία είναι απαραίτητα για το συντονισμό των ομάδων υγείας.
- Να συμμετέχει στη δημιουργία μηχανισμών και διαδικασιών αξιολόγησης για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας και συνέχειας της νοσηλευτικής φροντίδας, λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές, τεχνολογικές εξελίξεις και ηθικές αρχές.
- Να ανταποκρίνεται έγκαιρα και κατάλληλα σε απρόσμενες και ταχέως μεταβαλλόμενες καταστάσεις.
- Να εφαρμόζει αποτελεσματικές παρεμβάσεις σε καταστάσεις κρίσης που μπορούν να διατηρήσουν τη ζωή και την ποιότητα της ζωής.
- Να αποδέχεται την ευθύνη για τις επαγγελματικές του δραστηριότητες και να αναγνωρίζει τα όρια του δικού του πεδίου πρακτικής και δεξιοτήτων.
- Να αναλαμβάνει την ευθύνη για τη δια βίου

μάθηση και τη συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.

- Να προωθεί και να διατηρεί θετική εικόνα της Νοσηλευτικής.

Περιεχόμενο και Κλινικό Μέρος

Στην πρακτική άσκηση μπορούν να συμμετέχουν οι φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει το 6^ο εξάμηνο ή το 8^ο εξάμηνο αλλ'όχι δεν έχουν ορκιστεί.

Η συνολική διάρκεια της πρακτικής άσκησης θα είναι δυο μήνες κατά τη διάρκεια των θερινών διακοπών (Ιούλιος-Σεπτέμβριος). Το ωράριο θα είναι πρωινό (Δευτέρα- Παρασκευή).

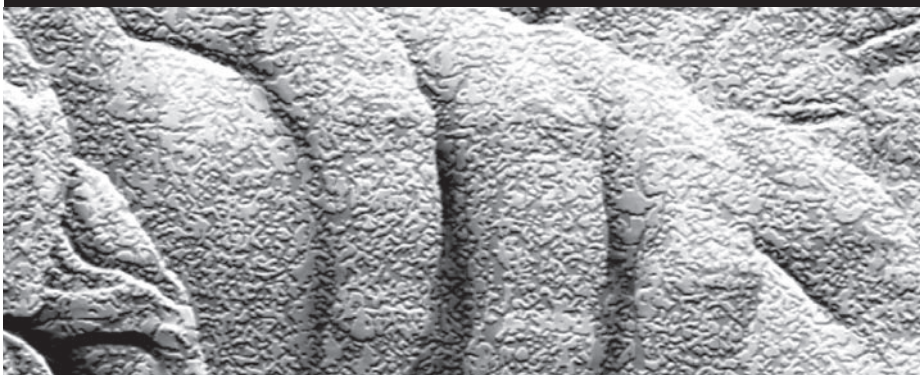
Η επιλογή των νοσοκομείων γίνεται σε συνεργασία των φοιτητών και της υπεύθυνης συντονισμού της πρακτικής άσκησης. Την ευθύνη παρακολούθησης της πρακτικής άσκησης αναλαμβάνει το γραφείο εκπαίδευσης της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του νοσοκομείου.

Μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής ο φοιτητής παραδίδει έκθεση αποτίμησης της πρακτικής άσκησης στον υπεύθυνο καθηγητή. Η διευθύντρια της Νοσηλευτικής υπηρεσίας και η υπεύθυνη του μαθήματος επιβεβαιώνουν την πρακτική άσκηση των φοιτητών.

Στο πτυχίο των φοιτητών που επιλέξουν και πραγματοποιήσουν την πρακτική άσκηση χορηγείται συμπλήρωμα εκπαίδευσης.

Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εργασία

μεταπτυχιακά

μεταπτυχιακές
σπουδές

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Τμήμα Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ είναι ένα από τα πρώτα Τμήματα που οργάνωσε και λειτουργήσει Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

από το ακαδημαϊκό έτος 1993-94.

Το Τμήμα Νοσηλευτικής κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-23 λειτουργεί τα παρακάτω ΠΜΣ:

ΠΜΣ	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΘΕΣΕΙΣ (ελάχιστος αριθμός – μέγιστος αριθμός)	Τέλη φοίτησης
Διαχείριση Κρίσεων & Μαζικών Καταστροφών και Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας	Δημόσια Υγεία	7 -10	2000 ευρώ συνολικά
	Κοινωνική Νοσηλευτική	7 - 10	500/ εξάμηνο
	Διαχείριση Κρίσεων στον Τομέα της Υγείας	7 - 10	
Εφαρμοσμένη Νοσηλευτική Επιστήμη	Πρόληψη και Έλεγχος Λοιμώξεων	7 - 10	2000 ευρώ συνολικά
	Νοσηλευτική Διαχείριση Παιδιών και Ενηλίκων με Σακχαρώδη Διαβήτη	7 - 10	500/ εξάμηνο
	Νεφρολογική Νοσηλευτική	7 -10	
Προηγμένη Παιδιατρική Νοσηλευτική Φροντίδα	Προηγμένη Επείγουσα και Εντατική Παιδιατρική Νοσηλευτική Φροντίδα	7 -15	3000 ευρώ συνολικά 750/ εξάμηνο
	Προηγμένη Νεογνολογική Νοσηλευτική Φροντίδα	7 - 15	
Προηγμένη Κλινική Νοσηλευτική	Εντατική και Επείγουσα Νοσηλευτική	7 - 10	2000 ευρώ συνολικά
	Νοσηλευτική Καρδιαγγειακών Νόσων	7 -10	500/ εξάμηνο
	Χειρουργική Νοσηλευτική	7 -10	
Εξειδικευμένη Ανακουφιστική Φροντίδα και Προηγμένη Νοσηλευτική Ογκολογία	Παιδιατρική Ανακουφιστική Φροντίδα	15	2000 ευρώ συνολικά
	Ανακουφιστική Φροντίδα Ενηλίκων	15	500/ εξάμηνο
	Προηγμένη Φροντίδα και Ηγεσία στη Νοσηλευτική Ογκολογία	15	
Ψυχική Υγεία	-	12 - 18	3000 ευρώ συνολικά 750/ εξάμηνο

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Κάθε Ιούνιο με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΚΠΑ, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και του Ιδρύματος, προκήρυξη για εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στα ΠΜΣ.

Οι αιτήσεις και τα συνημμένα δικαιολογητικά κατατίθενται μέσω της Υπηρεσίας ηλεκτρονικής υποβολής αιτημάτων ΕΚΠΑ (<https://eprotocol.uoa.gr/>) σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΑ ΠΜΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Στα ΠΜΣ γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών των Τμημάτων:

Επιστημών Υγείας και αντιστοίχων Τμημάτων συναφούς γνωστικού αντικείμενου των Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Νοσηλευτικής καθώς και άλλων Τμημάτων των Σχολών Επιστημών Υγείας των ΤΕΙ, συναφούς γνωστικού αντικείμενου.

Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Τέλος, στα ΠΜΣ γίνονται δεκτοί οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ.

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται σύμφωνα

με το νόμο 4485/2017 και τις προβλέψεις των Κανονισμών των αντίστοιχων Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Ειδικότερα η επιλογή πραγματοποιείται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια και οι υποψήφιοι κατατάσσονται σε πίνακα με σειρά κατάταξης μέχρι την συμπλήρωση του ανώτατου αριθμού προκηρυχθεισών θέσεων.

- Βαθμός πτυχίου
- Μέσος όρος βαθμολογίας σε προπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ
- Προηγούμενη ερευνητική δραστηριότητα
- Προηγούμενη σχετική εργασιακή/κλινική εμπειρία
- Προφορική συνέντευξη

Ο ελάχιστος αριθμός προκειμένου να πραγματοποιηθεί κάθε Ειδίκευση αναφέρεται στον παραπάνω πίνακα.

Στις περιπτώσεις που στο τέλος των εγγράφων διαπιστωθεί ότι σε κάποια ειδίκευση του ΠΜΣ, δεν έχει συγκεντρωθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών, δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να μεταφέρουν εντός μίας εβδομάδας την αίτησή τους σε άλλη ειδίκευση του ιδίου ΠΜΣ, και να εγγραφούν σε αυτή και ως υπεράριθμοι.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στα ΠΜΣ του Τμήματος που οδηγούν στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας και της κλινικής / πρακτικής άσκησης.

Στα ΠΜΣ: 1. «Εξειδικευμένη Ανακουφιστική Φροντίδα και Προηγμένη Νοσηλευτική Ογκολογία» 2. «Προηγμένη Παιδιατρική Νοσηλευτική

Φροντίδα», και 3. «Ψυχική Υγεία» προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους φοιτητές, και σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για μη εργαζόμενους φοιτητές. Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν υπερβαίνει τη χρονική διάρκεια των έξι (6) εξαμήνων.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική.

Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 80% των ωρών του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή/τρια ξεπερνά το 20% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ

Η καταβολή διδάκτρων γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Σε περίπτωση διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή τα δίδακτρα δεν επιστρέφονται.

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, όπως περιγράφεται με το άρθρο 86 του Νόμου 4485/2017. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριων που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ»

Εισαγωγή

Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 επανιδρύθηκε το Διαπανεπιστημιακό-Διατμηματικό ΠΜΣ «Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας-Πληροφορική της Υγείας» που λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999 με Συντονιστικό Τμήμα το Τμήμα Νοσηλευτικής. Το νέο Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας-Πληροφορική της Υγείας» (ΦΕΚ 3279-Τ.Β'-2018, ΦΕΚ 3008 Τ.Β'2023) περιλαμβάνει τα ακόλουθα Συνεργαζόμενα Τμήματα: Τμήμα Νοσηλευτικής (Συντονιστικό Τμήμα) και Οικονομικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Βιομηχανικής Διοίκησης και Τεχνολογίας, Τμήμα Πληροφορικής και Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιά. Αρμόδια όργανα διοίκησης του ΔΠΜΣ είναι η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (ΕΠΣ), η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) και ο Διευθυντής. Η Γραμματεία του ΔΠΜΣ βρίσκεται στο Τμήμα Νοσηλευτικής.

Η χρονική διάρκεια φοίτησης ορίζεται σε 3 ακαδημαϊκά εξάμηνα στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Γνωστικό αντικείμενο του ΔΠΜΣ με τίτλο «Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας-Πληροφορική της Υγείας» («HealthCare Management-Health Informatics»), είναι να εφοδιασθούν τα στελέχη των υπηρεσιών υγείας με την δυνατότητα αναλυτικής στρατηγικής σκέψης αλλά και σημαντικά διοικητικά εργαλεία προκειμένου να είναι σε θέση να καινοτομούν και να ηγούνται των μελλόντων εξελίξεων στο τομέα της φροντίδας υγείας. Ο συνδυασμός ακαδημαϊκού τρόπου σκέψης και τεκμηρίωσης με την χρήση πρακτικών και ρεαλιστικών επιχειρηματικών στρατηγικών στον τομέα

της υγείας, θα βοηθήσει τα στελέχη των υπηρεσιών υγείας να αναπτύξουν τεχνικές αποτελεσματικής διοίκησης και ηγεσίας, να επανασχεδιάσουν, καινοτομώντας, τον τρόπο παροχής υπηρεσιών υγείας, με έμφαση στην επίτευξη των στόχων του οργανισμού και την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του συστήματος υγείας.

Επίσης, οι απόφοιτοι θα εφοδιαστούν με όλες εκείνες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, στα θέματα επικοινωνίας, δικτύων, βάσεων δεδομένων, πληροφοριακών συστημάτων υγείας, ηλεκτρονικών φακέλων ασθενών, συστημάτων υποστήριξης λήψης αποφάσεων, σημάτων και εικόνων που θα τους επιτρέπουν να επεξεργάζονται με συστηματικό τρόπο όλες εκείνες τις πληροφορίες που τους είναι αναγκαίες προκειμένου να παρέχουν ποιοτικότερη φροντίδα υγείας. Παράλληλα, η εξοικείωση τους με το πεδίο της πληροφορικής θα καλύψει υπολογιστικές και πληροφοριακές πλευρές των διαδικασιών και των δομών των υπηρεσιών υγείας ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο καλύτερα την μελέτη των διαδικασιών της νόσου και την λήψη αποφάσεων.

Απονεμόμενοι τίτλοι

Το ΔΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) στις Ειδικεύσεις:

1. Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας
2. Πληροφορική της Υγείας

Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο ΔΠΜΣ «Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας – Πληροφορική της Υγείας» γίνονται δεκτοί

πτυχιούχοι πανεπιστημίων των Συνεργαζόμενων Τμημάτων και συναφών Τμημάτων της ημεδαπής ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου με τις Ειδικεύσεις του ΔΠΜΣ.

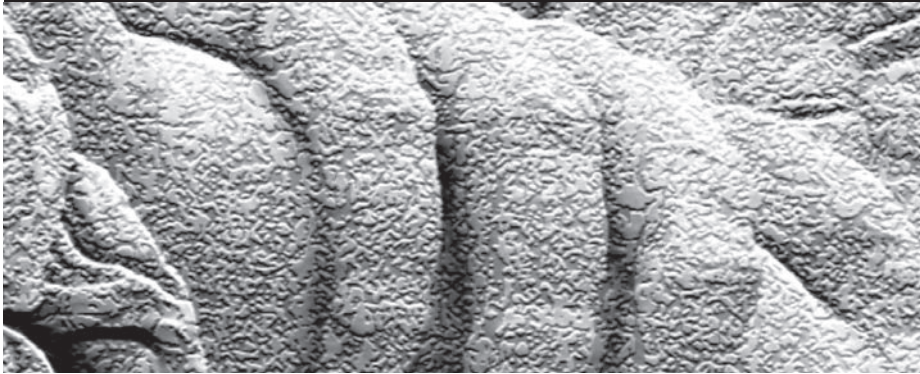
Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Το ΔΠΜΣ «Οργάνωση και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας-Πληροφορική της Υγείας» θα δέχεται πενήντα (50) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΕΙΣ

Τον Ιούνιο κάθε έτους, με απόφαση της ΕΠΣ του ΔΠΜΣ, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα των συνεργαζόμενων Τμημάτων και των Ιδρυμάτων προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΔΠΜΣ. Οι αιτήσεις για συμμετοχή στο ΔΠΜΣ κατατίθενται ηλεκτρονικά μέσω της Υπηρεσίας ηλεκτρονικής υποβολής αιτημάτων ΕΚΠΑ (<https://eprotocol.uoa.gr/>, επιλογή 5). Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ κα Μάρθα Χαραλαμπίδου (τηλ.: 210746192) και κα Θεοδώρα Αργύρη (τηλ.: 2107461439) και να επισκεφθούν το site: <http://www.nurs.uoa.gr/metaptyxiakes-spydes/diidyrymatiko-programma-metaptyxiakon-spydon.html>

curriculum

curriculum

Historical Perspective

The Department of Nursing was established in 1979 with a four-years study program as part of the School of Medicine of the National and Kapodistrian University of Athens and its first opening was at the academic year 1980-81.

Since the academic year 1983-84, the Department of Nursing became equal with the other Departments of the University according to the law for the Higher Educational Institutes, the 2424/83 decision of the Council of State, the BI.959/22-8-83 Ministry Decision and the since 25-7-83 decision of the senate of the National and Kapodistrian University of Athens. Since then, the Department of Nursing was included in the School of Health Sciences as an independent department.

Since the academic year 2005-2006, the Academic training of the students of the Military Nursing Academy is offered by the Department of Nursing of the National and Kapodistrian University of Athens, while the military training is offered in the Military Academy according to their internal schedule.

MISSION

The Nursing Science together with the Medicine, Dentistry and Pharmacy, consist the Health Sciences. The Department of Nursing aims at the spherical education of nurses as scientists. The subjects of the theoretical and practical education refer to the prevention, treatment and rehabilitation of the healthy or ill people, their family and the community.

THE PLACE

The Department of Nursing is established at the building located at 123 Papadiamantopoulou Str. in Goudi. The building includes 4 teaching

rooms, 7 laboratories, 21 offices and some more space for secondary purposes. The Secretariat of the Department is located at the University buildings at 1a Dilou Street (Goudi, tel. 210-7461402).

ORGANIZATION AND FUNCTION

The personnel of the Department of Nursing is distributed in 5 sections:

- Basic Science Section
- Section of Internal Medicine – Nursing
- Section of Surgical – Nursing
- Section of Public Health
- Section of Psychiatric Health and Science of Behavior

ELECTED GOVERNING BODY

President: Professor Pavlos Myriantheys

Vice President: Professor Dafni Kaitelidou

Sections Directors

Public Health: Professor Ourania Dafni

Psychiatric Health & Behavioral Sciences: Professor Evmorfia Koukia

Internal Medicine-Nursing: Professor Vasiliki Matziou

Basic Sciences: –

Surgical-Nursing: Professor Konstantinos Birbas

THE DEPARTMENT OF NURSING COMPRISES THE FOLLOWING LABORATORIES & SECTIONS:

Laboratories

- **Section of Internal Medicine-Nursing**
– Clinical Nursing Skills Laboratory

- Pediatric Research Laboratory
- Infections Disease Laboratory
- **Section of Basic Sciences**
 - Biology-Biochemistry Lab
 - Anatomy-Histology-Embryology Lab
 - Physiology and Clinical Neurophysiology Lab
- **Section of Public Health**
 - Prevention
 - Demography
 - Clinical Epidemiology
 - Health Informatics
 - Center for Health Services Management and Evaluation
 - Biostatistics
 - Laboratory of Community Health Nursing
- **Section of Psychiatric Health & Behavioral Sciences**
 - Psychopathology-Neuropsychology. Unit of Social Psychiatry-Center for Psychiatric Health
- **Section of Surgical Nursing**
 - Lab of Pulmonary function testing, Bronchos-

copy and Hyperbaric Medicine. Sleep Unit and Center for the Evaluation and Identification for the need of Respiratory Support.

- Lab of vascular access

Hospital Sections

- **Section of Internal Medicine-Nursing**

1. Department of Internal Medicine
2. Department of Pediatric, including
 - Pediatric Clinic
 - Unit of Endocrinology, Metabolism and Diabetic Center
 - Unit for Clinical Genetics
 - Unit for Pediatric Gastroenterology, Diet and Obesity
3. Unit for the Study and Investigation of Respiratory Diseases Pediatric

- **Section of Surgical-Nursing**

1. Department of Surgery
2. Intensive Care Unit

CURRICULUM FOR THE UNDERGRADUATE DEGREE IN NURSING

COURSES PER SEMESTER

COURSES	LEC	LAB	SEM	CL.PR.	TOTAL
FIRST SEMESTER					
COMPULSORY					
Anatomy I	2	1			3
Histology-Embryology	1	1			2
Biochemistry	3				3
Cell Biology	3	1			4
Biostatistics	2		2		4
Introduction to Nursing	2			2	4
ELECTIVES					
Bioethics	2				2
Introduction to Informatics and Data Analysis	2	2			4
Transcultural Nursing	2				2
SECOND SEMESTER					
COMPULSORY					
Anatomy II	2	2			4
Physiology I	3				3
Health Informatics	2	2			4
Fundamentals of Nursing I	3	3			6
Health Economics focused on Nursing Care	3				3
Legislation and Ethics in Nursing	3				3
ELECTIVES					
Human Genetics	2				2
Biology of Behavior	2				2
Health Sociology	2				2

COURSES	LEC	LAB	SEM	CL.PR.	TOTAL
THIRD SEMESTER					
COMPULSORY					
Physiology II	2				2
Pharmacology - Clinical Pharmacology	2			2	4
Fundamentals of Nursing II	2			4	6
Community Nursing I	2			8	10
Applied Epidemiology and Prevention	2	2			4
First Aid	2			2	4
ELECTIVES					
Nursing/Biomedical Terminology	2				2
Biomedical Informatics & Technology	2				2
Clinical Nutrition	2				2
FOURTH SEMESTER					
COMPULSORY					
Internal Medicine I	2			5	7
Organization and Management of Nursing Care Plan	2		1	4	7
Physical Examination - OSCE	2			2	4
Health Psychology	2		1		3
Infection Control Nursing	1			4	5
Microbiology	2	1			3
ELECTIVES					
Occupational Health	2			1	3
Health Information Systems	2				2
Communication Skills	1		1		2

COURSES	LEC	LAB	SEM	CL.PR.	TOTAL
FIFTH SEMESTER					
COMPULSORY					
Internal Medicine II	4			2	6
Surgery	4			3	7
Medical Nursing I	3			4	7
Surgical Nursing I	2	4		4	10
Health Services Management and Quality Assurance	2		1		3
Ethical Issues in Health Care	1		1		2
ELECTIVES					
Rehabilitation Nursing of Patients with Chronic Diseases	1			1	2
Oncology Nursing	2			2	4
Gerontology Nursing	2			2	4
Neurological/Neurosurgical Nursing	1		1		2
SIXTH SEMESTER					
COMPULSORY					
Psychiatric	3			3	6
Mental Health Nursing	2			4	6
Medical Nursing II	3			4	7
Surgical Nursing II	2	4		4	10
Infection Control Nursing	2			3	5
Research Methodology	1		1		2
ELECTIVES					
Psychoactive Substances	3				3
Community Nursing II	2		1	1	4
Nephrology Nursing	1			2	3
Endoscopy Nursing	1			2	3
Cardiovascular Nursing	2			2	4
Oxygen Therapy	1			1	2
*Acquisition of clinical experience	-				-

COURSES	LEC	LAB	SEM	CL.PR.	TOTAL
SEVENTH SEMESTER					
COMPULSORY					
Pediatric Nursing	2	1		4	7
Emergency Medicine & Intensive Care	2			4	6
Emergency Nursing & Intensive Care	2			4	6
Pediatrics	4			2	6
Nurse Anesthesiology	2			2	4
ELECTIVES					
Liaison Psychiatric Nursing	2				2
Complementary Therapies	2				2
Pulmonology-Nursing of Pulmonary Diseases	1			1	2
Mechanical Ventilation	1			1	2
EIGHT SEMESTER					
COMPULSORY					
Nursing Management	2		1	3	6
Clinical Nursing Practice				16	16
Palliative Care	2			1	3
Legislation and Nursing Responsibility	2				2
ELECTIVES					
Evidence Based in Nursing Practice	1	1			2
Nursing Problems of Children with Chronic Disease	2			2	4
Emergency Medicine	2			2	4
Psychosocial Rehabilitation	2				2
Pediatric Trauma and Intoxications	1			1	2
Orthopaedic Nursing	1			2	3
Maternal and Gynaecological Nursing	2			2	4
*Acquisition of clinical experience	-				-

COURSE DESCRIPTION

Anatomy I

The aim of this course is to provide basic understanding and working knowledge of the structure and organization of the skeleton with the structure of the joints, the understanding of the topography of the muscles, the clinical recognition of the nerve and muscle function and its relationship to competing and competing muscles. Understanding the arterial and venous network of extremities-abdomen-chest-head-neck and learning the points of arterial palpation, venous and arterial puncture. Description of the Central Nervous System, the Peripheral Nervous System, the cranial and spinal nerves, the meninges, the cerebrospinal fluid and the vascularity of the brain.

Anatomy II

The objective of this course is to provide a basic understanding and working knowledge of the clinical anatomy, histology and embryology, and to give the students a concise account of the development of the human body. The material selected for inclusion is related to the organization and function of the human respiratory, cardiovascular, digestive, urinary, reproductive and endocrine system and tissue. Also, the structure and function for understanding gross anatomy and an explanation of many of the congenital anomalies that are seen in clinical practice.

Applied Epidemiology and Prevention

The course aims at the understanding of mortality and morbidity, the individual's characteristics (constitutional, environmental, behavioral), which influence the occurrence of disease (risk factors) and finally the measures of comparison, as well as the notions of the confounder or modifier. Upon completion of the course the

student should be able to understand an epidemiologic study.

The aim of the course is: a) to understand the philosophy of prevention, its characteristics and to compare it to therapeutics, b) to evaluate its contribution to disease control and to the decrease of morbidity and mortality, as well as the promotion of health, c) to study the main preventive programs implemented in Greece, d) to propose further preventive measures for the most important health problems.

*Acquisition of Clinical Experience

The course focuses on the development and cultivation of the appropriate skills of students in implementing the basic principles of Nursing science in clinical practice. Students as members of the multidisciplinary care team are trained to be able after the completion of their studies, to take the responsibility of providing, coordinating and maintaining the continuity of nursing care.

Biochemistry

The aim of the course is to analyze the biochemical processes occurring in mammalian cells, to relate the biochemical events at the cellular level to the physiological processes occurring in the organism and to present examples of deviant biochemical processes in human disease.

Bioethics

This course is designed to provide students with frameworks for approaching ethical issues and to enhance the students understanding of ethical issues in nursing and health care.

Biology of Behavior

Biological mechanisms and brain areas regulating behavior:

- Neurobiology of stress and addiction.
- Hormonal influences on reproductive and feeding behavior.
- Learning & Memory.
- Sex differences in cognitive abilities.

Biomedical informatics and Technology

This subject will provide to the student the understanding of the principles of Biomedical technology devices as these are encountered in the hospital and health care environment. The emphasis is given on principles of Biomedical informatics, biomedical Technology and bioinformatics, signal Processing Principles, imaging Devices, tomography Devices, safety issues, introduction to Bioinformatics.

Biostatistics

This course provides an introduction to basic statistical procedures used in health care research. It also provides the basic knowledge necessary for the comprehension of variability in biological phenomena as well as for the classification, analysis, evaluation, description and display of data.

Cardiovascular Nursing

The course aims to prepare students for assessment of cardiovascular function, how to incorporate assessment of cardiac risk factors into the health history and physical assessment of the patient, how to use assessment parameters appropriate for determining the status of cardiovascular function, how to identify the clinical significance and related nursing implications of the various tests and procedures used for diagnostic assessment of cardiac function.

Cell Biology

The aim of the course is to help students understand the mechanisms underlying the phenomena of life. It includes the following topics: Macromolecules, basic techniques for the study of

cells, biological membranes, cellular interactions, synthesis of DNA, RNA and proteins, cytoskeleton, mitochondria and chloroplasts, cell cycle and its control, biology of cancer.

Clinical Nursing (Practice)

The course aims to the implementation by the students in clinical practice of the knowledge acquired during their studies. Emphasis is given in the development of critical thinking and clinical skills according to the nursing care and education of patients and their family, based on the principles of Nursing Process.

Clinical Nutrition

The purpose of the course is an introduction to the science of nutrition. Upon successful completion of the course, the student will be able to understand the role of nutrition in human health. Also process of nutritional care as clinical practice in formulating an appropriate dietary intervention.

Communication Skills

Purpose of this course is to sensitize students to the dynamics involved in the patient-health care provider relationship and to develop specific communication skills that will help nurses to understand effectively, support and collaborate with patients and family members throughout the course of the disease.

Community Nursing I

This course focuses on the theories and principles underlying current community health nursing practice. The focus of care is on family and community. Particular emphasis is placed on assessing and intervening for and with a target population. The nursing role is developed with emphasis on health maintenance, health promotion and disease prevention, as facilitated by health education and appropriate use of community resources. Critical inquiry using research and epidemiological pro-

cesses is fostered by didactic and clinical learning experiences.

Community Nursing II

This course focuses on the role of community health nursing practice in relation to populations with special health needs. Particular emphasis is placed on assessing and intervening with individuals and groups with special health needs, such as home nursing, transcultural nursing, disaster nursing, etc.

Complementary Therapies

Main purpose of the subject is to give students the chance to learn about the scientific background of complementary treatments, through current long-term research and critical evaluation. It will also promote integrative and critical thinking, optimizing the offered healthcare.

Ethical Issues in Health Care

The aim of this course is to extend the knowledge base of professional nursing to include ethical practice. The student will become familiar with human rights that concern health care. It focuses on the recognition of ethical issues as they arise in nursing practice and on the application of critical thinking in ethical decisions.

Emergency Medicine and Intensive Care

Emergency Nursing and Intensive Care

These courses focus on the care given to patients with urgent and critical needs. The emergency care is viewed as a holistic concept that includes the patient, the family and significant others. An emphasis is given in the physiological and psychological homeostasis.

Evidence Based in Nursing Practice

This course provides an introduction to evidence-based practice and the critical appraisal of

best evidence literature. Students learn to formulate clinical questions in answerable format, search for and identify best evidence, and appraise that evidence for rigor and applicability to a clinical problem. Best evidence consists of pre-appraised individual studies and overviews. Basic principles of scientific inquiry, quantitative and qualitative research methods and research ethics are introduced in the context of clinically relevant research.

Emergency Medicine

The aim of the course is to introduce the principles of patient management in emergency situations and specifically in hospital emergency departments.

That is to provide appropriate knowledge and clinical skills regarding a variety of clinical situations including medical, surgical and trauma conditions.

Specific emphasis is given on nursing evaluation, triage and initial therapeutic measures and management decisions in an emergency department environment.

Endoscopy Nursing

The course includes: Principles of diagnostic and therapeutic endoscopy of the gastrointestinal tract and the biliary tree. Role of the endoscopy nurse.

First Aid

The course instructs students on the actions that have to be taken in an emergency situation. Topics include: emergency resuscitation measures, patients with hemorrhage due to trauma and hypovolemic shock, heat stroke, cold injuries, anaphylactic reaction, poisoning etc.

Fundamentals of Nursing I, II

The courses focus on the actions basic to nursing practice-those commonly planned and implemented to meet the healthcare needs of individu-

als at any age, at any point along the health-illness continuum. The nursing actions include taking vital signs, and the health history, assessing health needs, maintaining safety, administering medications, following aseptic techniques to prevent and control the spread of microorganisms, and providing perioperative care.

Gerontology Nursing

The aim of this course is to give students the essential knowledge in order to recognize and understand problems faced by older people and their caregivers. It will facilitate the student's ability to identify and use therapeutic interventions effectively. Emphasis is given on legal and ethical issues in the care of older people.

Health Economics focused on Nursing Care

To give the student a basic understanding of the fundamentals of economy theory and of the economic forces that determine behavior in the health sector. Elements of demand and supply for health care, income and price determination, output measurement, and assessment are discussed.

Health Informatics

The course offers a broad coverage of the multidisciplinary and inter-disciplinary area of Health Informatics. Applications of the Hospital Information Systems, Nursing Systems, Biostatistical Analysis Tools, Expert and Diagnostic Systems as well as Computer Imaging, Bio-medical Signal Processing and of Multimedia Education Systems are introduced both during the lectures and the laboratory classes.

Health Information Systems

Health Informatics aims at the process of collection and data processing for the extraction of information dealing mainly with data of hospital-

ized patients. The HIS course studies the methodology of designing systems, the software development, the application of information systems and the way of assessing them. Special emphasis will be given to the clinical and the administrative subsystems of the Hospital Information Systems. Existing HIS will be demonstrated. Development of an HIS sample will be performed using a data base development system.

Health Psychology

The purpose of the course is to provide knowledge that will contribute to an effective interaction with patients and families under various conditions of illness and health. Special emphasis will be given to the psychosocial care of adult and child patients facing chronic and life threatening disease. In addition, the course will provide opportunities for the development of active listening skills that will facilitate communication among nurse, patient, family members and colleagues.

Health Services Management and Quality Assurance

The study of health services for the purpose of preparing students as potential leaders in nursing administration to function in hospitals, public health and order care delivery agencies.

This course focuses on the concept of quality assurance, the accountability on the part of the health professions to society for the quality, appropriateness, and cost of health services provided.

Health Sociology

Comparison and contrast of the biomedical and the psychosocial holistic model for the total comprehension of health and illness.

Histology - Embryology

The aim of this course is to provide a basic un-

derstanding of the description-identification and search of the lymphatic network and lymph node groups-stations. Description of the Central Nervous System, the Peripheral Nervous System, the cranial and spinal nerves, the meninges, the cerebrospinal fluid and the vascularity of the brain. Histological structure of muscle-muscle cells, muscle spindles, Golgi bodies. Histological structure of bones (solid-spongy), cartilage, adipose tissue, blood products. Histological structure of arteries, veins, lymph vessels and lymph nodes. Tiny structure of the brain, spinal cord and nerves. Embryonic evolution zygote-molecule-blastocyst-embryoblast-trophoblast. Early and late fetal period. Pregnancy - placental umbilical cord. How the skeletal and muscular system develops during embryogenesis. Development of the nervous system - neuridosis (formation of the neural plate, the nerve folds, the neural crest and the neural tube).

Development of neurons and microglia. Cell phases during embryonic development.

Human Genetics

Aim of the course is the understanding of the mechanisms of human genetic diseases, both monogenic and polygenic, as well as those due to chromosomal aberrations. The basis and social and ethical questions arising during genetic counseling are discussed. Methods such as linkage analysis and positional cloning are also presented.

Infection Control Nursing

The course gives the necessary theoretical and clinical knowledge for the recognition of the risk factors for Nosocomial infections which are transmitted to patients and personnel. Special emphasis is given to high risk hospital sections (ICU, operating rooms etc).

Internal Medicine I, II

The aim of these courses is to present the es-

sential knowledge of current internal medicine (pathophysiology, clinical manifestations, therapeutic modalities). Emphasis is given to assessment of symptoms and signs of human diseases and introduction to health history, diagnostic procedures and management of the most common disease entities.

Introduction to Informatics and Data Analysis

The course introduces the basic notion of informatics, Computer Science and Information Science. The students acquire knowledge and experience in using Computer Systems by learning operating systems, application and programming computer tools from a user-oriented point of view.

Introduction to Nursing

The course explores the foundations for nursing practice from the perspective of the nurse and of a holistic understanding of the individual. Students of nursing are introduced to an evolving, challenging and rewarding profession and discipline and are provided with a knowledge base to ground the development of caregiving skills and professional relationships and behaviors.

Legislation and Ethics in Nursing

This course introduces the legal process, the roles and responsibilities of the multi-disciplinary nurse and forensic professionals, and the civil and criminal applications of forensic nursing in the judicial process. The course will prepare nurses to interface with the legal system. The recognition, collection, analysis and preservation of physical evidence are presented. The sources of law, legal systems, civil and criminal systems, interaction between the law and forensic science in the courtroom, fact versus expert witness, and tasks of the fact finder will be reviewed. Specific forensic nursing competencies for professional

caring practice will be applied to discussion of medical-legal issues.

The aim of this course is to extend the knowledge base of professional nursing to include ethical practice. The student will become familiar with human rights that concern health care. It focuses on the recognition of ethical issues as they arise in nursing practice and on the application of critical thinking in ethical decisions.

Legislation and Nursing Responsibility

This course introduces the legal process, the roles and responsibilities of the multi-disciplinary nurse and forensic professionals, and the civil and criminal applications of forensic nursing in the judicial process. The course will prepare nurses to interface with the legal system. The recognition, collection, analysis and preservation of physical evidence are presented. The sources of law, legal systems, civil and criminal systems, interaction between the law and forensic science in the courtroom, fact versus expert witness, and tasks of the fact finder will be reviewed. Specific forensic nursing competencies for professional caring practice will be applied to discussion of medical-legal issues.

Liaison Psychiatric Nursing

The purpose of the course is to educate students in the treatment of patients of the General Hospital, who are treated in non-psychiatric sector, and show mental health problems during their treatment. Also the provision of knowledge regarding the support and education of relatives and health professionals involved in patient care. To this end, emphasis is placed on the cooperation of the Psychiatric sector with the Pathological and Surgical Sector concerning the problems of the mental health spectrum of the hospitalized patients, on the support of the nursing and medical staff of the above sectors as well as on the cooperation at educational level.

Mechanical Ventilation

The aim of this course is to introduce and teach the principles of mechanical assistance of the ventilation in emergency and critical care setting. Specifically the aim of the course is to help students to understand how a ventilator works, when and how mechanical ventilation is implemented in acute medicine. Another aim is to make mechanical ventilation easy and familiar to nursing students and give clinical skills for the everyday practice of mechanical ventilation.

Maternal and Gynaecological Nursing

The course focuses on the health issues of pregnancy, delivery and the post-partum period. Particular emphasis will be given to the role of the nurse in the management of these issues.

Medical Nursing I & II

These courses focus on the theory underlying the principles involved in the planning of nursing interventions appropriate for adults with various complex health problems. The nursing process is used for identifying and solving health problems in order to meet a person's health care and nursing needs. Students must use critical thinking skills in their clinical practice.

Mental Health Nursing

To help students learn the basic scientific principles and clinical practices of psychiatric nursing, concerning the prevention of mental disorders, nursing care, therapy and rehabilitation of mental patients.

Microbiology

The study of the structure and the basic characteristics of bacteria, viruses, fungi and parasite as well as host-parasite interactions. Emphasis is given to taxonomy and the virulence factor of pathogenic microorganisms (bacteria, viruses, parasites).

Nephrology Nursing

This course focuses on the role of the kidney in the regulation of fluid and electrolyte balance, acid-base balance, and blood pressure. The assessment parameters for determining the status of renal and urinary function are presented. Emphasis is given to the use of nursing process to formulate a plan of care for patients undergoing assessment of the urinary/renal system and for patients with urinary and renal health problems.

Neurological-Neurosurgical Nursing

This course provides the scientific knowledge and promotes nursing skills development concerning the holistic care of patients with neurological or neurosurgical health problems as well as the support and collaboration with family members. The course focuses on nursing assessment parameters for determining the functional status of nervous system in communicative and non-communicative patients and emphasizes in nursing care plans for patients with stroke, aneurysm, epilepsy, convulsions, nervous system infections, vertebral column injuries, increased intracranial pressure and neurodegenerative diseases.

Nurse Anesthesiology

The course focuses on various types of anesthesia with regard to uses, advantages, disadvantages and nursing responsibilities.

Nursing/Biomedical Terminology

The aim of the lesson is to describe and analyze the definition and meaning of Nursing and Biomedical Terminology

Nursing Management

This course analyzes nursing management across organizational settings and compares management practice across settings. Students develop collaborative managerial and writing skills.

Nursing Problems of Children with Chronic Diseases

The provision of specialized knowledge so as to achieve the comprehension of the difficulties which arise in the care of children with chronic diseases. The care of children and teenagers with life-threatening diseases requires active and holistic approach with emphasis on their physical, social and psychological care. The student must be aware of the basic principle, needs, specificities and impact of any chronic disease on the child and his family.

Occupational Health

This course addresses all levels of prevention within the scope of occupational health nursing practice. Program and policy issues are discussed using as examples the health needs of working populations such as women, shift workers and disabled workers, adolescents and aging workers. The importance of drawing on existing knowledge and research findings is emphasized, particularly as it relates to the occupational health nursing role in practice and policy decisions.

Organization and Management of Nursing Care Plan

This course aims to develop students' competence in making nursing care plans, that document health care that Nurses are accountable for. A nursing care plan is based on the nurse/person /family /community therapeutic interaction, and is targeted on the provision of evidence based, quality continuous care. Nursing Process, internationally recognized nursing standards, and the standardized nursing terminology, are used for organizing care and documenting nursing assessment, nursing diagnoses, desired outcomes, nursing interventions (independent and collaborative) and care outcomes' evaluation. Special consideration will be given in the development

of students' critical thinking for the initial and continuous collection of subjective and objective data. Management of person-centered holistic nursing care plans, using the methods of observation, interviewing, and clinical examination is emphasized.

Orthopaedic Nursing

The aim of the course is to provide the necessary knowledge related to the musculoskeletal system and how it works in health. The ability to observe, recognize and report, abnormal functioning is presented. Emphasis is given to the basic nursing skills required for a careful assessment of the individual patient's needs and plan of care.

Oncology Nursing

This course provides the student with the knowledge and understanding of concepts essential to oncology nursing. Current knowledge and research in principles of carcinogenesis and therapeutics of cancer treatment, psychosocial responses to cancer and the quality of life of the individual with cancer, and the care of the terminally ill patient (palliative care) will be presented. Ethical, legal and health care system issues which influence nursing practice in oncology will be addressed.

Oxygen Therapy

The aim of the course is to introduce the principles and practice of oxygen administration in the common clinical practice. It includes the mechanisms of action of oxygen under normobaric and hyperbaric conditions, the appropriate indications and contraindications as well as the complications that must be avoided. Specific emphasis is given on the safe application of oxygen under pressure in an effort to treat certain diving accidents and medical disorders, according to the approved indications. Also, the course underlines the role of

the nursing staff which is very important in patient management.

Palliative Care

The course will provide students with the appropriate knowledge skills and attitudes to offer therapeutic supportive and palliative nursing care. The focus will be on understanding the philosophy and principles underpinning palliative care that is an approach that improves the quality of life of patients and families facing the problems associated with life-threatening illness, through the prevention and relief of suffering by means of early identification and impeccable assessment and treatment of pain and other problems, physical, psychosocial and spiritual. Special emphasis is given to enhance students appreciation for a team approach to patient care, especially for the terminal patient.

Pediatrics

The purpose of the course is to provide a basic knowledge of pediatric theory and practice necessary for practicing scientific nursing care. Emphasis is given to the special needs of newborn infants, children and adolescents with reference to physical, emotional, mental health and performance.

Pediatric Nursing

This course focuses on the unique health and developmental needs of infants, children and adolescents. A goal of the course is to develop perspectives on health and illness in children emphasizing family-centered care that incorporates screening, teaching and health counseling. The student will use the nursing process to provide comprehensive care to children.

Pediatric Trauma and Intoxications

Purpose: The recording of the causes and particularities of children's accidents in order to offer better organized treatment and mainly to prevent them.

Pharmacology - Clinical Pharmacology

The aim of the courses are to provide students with the necessary knowledge in order to understand the mechanism of action of drugs, their interactions with the biological substrate and their applications in diseases prevention, diagnosis and therapy.

Physiology I, II

The study of the functions of the human body and its components and the chemical and physical processes involved.

Psychiatric

The course includes: introduction of psychopathology, taxonomic system concerning mental health, discussion of the organic, psychodynamic and social factors of mental illness, rehabilitation, prevention. The course is delivered through lectures and video tapes presenting case studies.

Psychoactive substances

This course is designed to provide an overview of the diagnosis, care and management of people who use drugs. Emphasis will be placed on defining concepts such as abuse and dependence on psychoactive substances and the understanding of the common substrate that leads to the development of disorders related to use of psychoactive substances. The effects of substance abuse and the assessment of 'risks' associated with substance abuse are also discussed. The students will be also trained to basic skills to recognize the toxicity of drugs and major withdrawal symptoms. The principles of treatment of disorders associated with substance abuse and primary, secondary and tertiary prevention of substance abuse will be the final focus of this course.

Psychosocial Rehabilitation

The course introduces the student to the basic

concepts and processes of psychosocial rehabilitation of chronic mental patients and their mainstreaming into the community. The definitions, concepts and categories of psychosocial rehabilitation, are presented as well as the chronicity of schizophrenia and the characteristics of institutionalization.

Pulmonology-Nursing of Pulmonary Diseases

The aim of the course is to teach common pulmonary diseases regarding aetiology, epidemiology, pathophysiology, clinical presentation, diagnosis and treatment. Specific emphasis is given on necessary knowledge and procedures regarding nursing diagnosis and provides nursing skills in the process of care, management and treatment in patients having pulmonary diseases.

Rehabilitation Nursing of Patients with Chronic Disease

The course will consider the very complex needs of patients with chronic diseases. The care of these individuals will be considered across care settings with particular emphasis to the age span.

Research Methodology

The aim of the course is to teach the principles of scientific knowledge. Topics examined within the framework of the course include: Epistemology as metatheory of science. Classification of sciences, the analysis of structure and function of scientific knowledge. Hypothesis, theories, concepts, scientific explanation and prognosis and the design of scientific studies and analysis of data.

Surgery (Physical Examination – OSCE Objective Structured Clinical Examination)

The aim of these courses is to present the essential theoretical background related to surgical

indications and classifications of general physical assessment with emphasis on fluid and electrolyte balance and disturbances, nutritional status, respiratory status, cardiovascular status, hepatic and renal function, immunologic function and previous medication therapy. The concept of informed consent and family considerations are presented.

Surgical Nursing I, II

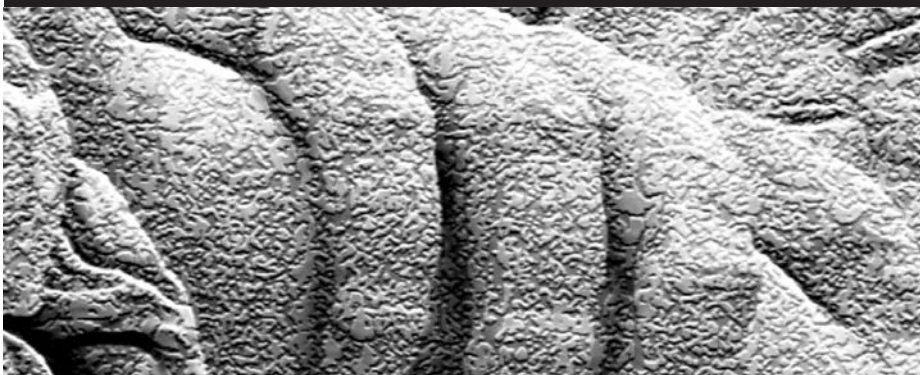
The purpose of these courses is to allow students to explore the needs of the adult in the surgical setting. It aims to facilitate students in applying the knowledge gained from previous courses to clinical practice. The course focuses on concepts related to care of the adult with acute care needs particularly in relation to surgical nursing from the time the patient is prepared for and instructed about the forthcoming surgical procedure, through the immediate preoperative period,

into the operative phase and the recovery from anesthesia and convalescence of these individuals. Attention focuses on the psychological as well as the physiologic reactions of the patient.

Transcultural Nursing

This course explores how professional nursing interacts with the concept of culture. It is a specific cognitive specialty in nursing that focuses on global cultures and comparative cultural caring, health, and nursing phenomena. It is a body of knowledge based in anthropology and supported by nursing theory, research, and practice. The goals of transcultural nursing care is to give culturally congruent nursing care, and to provide culture specific and universal nursing care practices for the health and well-being of people or to aid them in facing adverse human conditions, illness or death in culturally meaningful ways.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΜΕΛΗ ΔΕΠ			
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-EMAIL
ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΔΙΚΑΝΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	210-3501805 giorgosalevizopoulos@gmail.com
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461480 mgiannak@nurs.uoa.gr
ΔΑΦΝΗ ΟΥΡΑΝΙΑ	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461456 udafni@nurs.uoa.gr
ΕΛΕΥΣΙΝΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461497 ielefs@nurs.uoa.gr
ΘΕΟΔΟΣΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461496 etheodosopoulou@yahoo.gr
ΚΑΪΤΕΛΙΔΟΥ ΔΑΦΝΗ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461470 dkaitelid@nurs.uoa.gr
ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461496 ikakla@med.uoa.gr
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ ΑΘΗΝΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461449 athkal@nurs.uoa.gr
ΚΟΥΚΙΑ ΕΥΜΟΡΦΙΑ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	210-7461467 ekoukia@nurs.uoa.gr
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΝΟΣ/ΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461496 ekonstan30@yahoo.com
ΜΑΛΑΜΑΤΕΝΙΟΥ ΦΛΩΡΑ	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΙΣΤΟ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461445 fmalamat@nurs.uoa.gr
ΜΑΤΖΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461482 vmatziou@nurs.uoa.gr
ΜΠΙΡΜΠΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461477 birbas@otenet.gr
ΜΥΡΙΑΝΘΕΥΣ ΠΑΥΛΟΣ	ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461496 210-3501171 pmiriant@nurs.uoa.gr

ΜΕΛΗ ΔΕΠ			
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-EMAIL
ΠΑΤΗΡΑΚΗ ΕΛΙΣΑΒΕΤ	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461464 epatiraki@nurs.uoa.gr
ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7713605 idpavlop@yahoo.gr
ΣΟΥΡΤΖΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461474psourtzi@nurs.uoa.gr
ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΒΙΟΛΟΓΙΑ-ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	210-7461452 astam@nurs.uoa.gr
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-EMAIL
ΚΑΤΣΟΥΛΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-3501196 tkatsoul@nurs.uoa.gr
ΜΑΡΙΟΛΗΣ-ΣΑΨΑΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΑΝΑΤΟΜΙΑ	ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	210-7461442 tmariolis@nurs.uoa.gr
ΠΑΣΧΑΛΗ ΑΝΤΩΝΙΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	210-7461488 anpascha@nurs.uoa.gr
ΦΩΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461454 nikfotos@nurs.uoa.gr
ΧΑΤΖΟΥΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	210-3501426 mhatzulis@nurs.uoa.gr
ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-EMAIL
ΒΕΛΟΝΑΚΗ ΒΕΝΕΤΙΑ-ΣΟΦΙΑ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461435 venvel@nurs.uoa.gr
ΓΑΛΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΒΑΣΕΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461470 pegalan@nurs.uoa.gr
ΚΑΤΣΑΡΑΓΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461464 stkats@nurs.uoa.gr
ΚΥΔΩΝΑΚΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461496 ckydonaki@nurs.uoa.gr

ΜΕΛΗ ΔΕΠ			
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-EMAIL
ΜΑΓΓΟΥΛΙΑ ΠΟΛΥΞΕΝΗ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	210-7461438 pmango@nurs.uoa.gr
ΣΤΕΡΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461496 psterg@nurs.uoa.gr
ΤΣΕΡΩΝΗ ΜΑΡΙΓΩ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ	ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ- ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ	210-7461496 mtseroni@nurs.uoa.gr
ΛΕΚΤΟΡΕΣ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ-EMAIL
ΝΑΚΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Λέκτορας Εφαρμογών)	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ	ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461445 knakakis@nurs.uoa.gr

ΑΠΟΧΩΡΗΣΑΝΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	ΒΑΘΜΙΔΑ
Αναστασόπουλος Δημήτριος	Καθηγητής
Ανδρουθιάκης Ιωάννης	Καθηγητής
†Ανθόπουλος Λάμπρος	Καθηγητής
Αποστολοπούλου Ελένη	Καθηγήτρια
Γρηγοράκος Λεωνίδας	Καθηγητής
Βελονάκης Εμμανουήλ	Καθηγητής
Διομήδους Μαριάννα	Καθηγήτρια
†Ιωσηφίδης Ιούλιος-Θεολόγος	Καθηγητής
Καλήϊέργης Γεώργιος	Καθηγητής
†Καρβουντζής Γεράσιμος	Καθηγητής
†Κελέκης Δημήτριος	Καθηγητής
†Κούβαρης Μιχαήλ	Καθηγητής
Κυριακού Κυριάκος	Καθηγητής
†Λανάρα Βασιλική	Καθηγήτρια
Λεμονίδου Χρυσούλα	Καθηγήτρια
†Λιαρόπουλος Λυκούργος	Καθηγητής
Μαδιανός Μιχαήλ	Καθηγητής
Μαντάς Ιωάννης	Καθηγητής
Μανώλης Ευάγγελος	Καθηγητής

ΑΠΟΧΩΡΗΣΑΝΤΑ ΜΕΛΗ ΔΕΠ	ΒΑΘΜΙΔΑ
Μαυρογιάννης Χρήστος	Καθηγητής
†Μόνος Δημήτριος	Καθηγητής
Μπαητόπουλος Γεώργιος	Καθηγητής
Μπαρτσόκας Χρήστος	Καθηγητής
Μπονάτσος Γεράσιμος	Καθηγητής
Μπροκαλιάκη-Παναουδάκη Ηρώ	Καθηγήτρια
†Παπαευσσέλιου Γεώργιος	Καθηγητής
†Παπαδάκης Νικόλαος	Καθηγητής
Παπαδάτου Δανάη	Καθηγήτρια
Πιέσσας Σταύρος	Καθηγητής
†Ραγιά Αφροδίτη	Καθηγήτρια
Σαρόγλιου Γεώργιος	Καθηγητής
Σιώμος Κωνσταντίνος	Καθηγητής
Σπάρος Λουκάς	Καθηγητής
Στυλιανοπούλου Φωτεινή	Καθηγήτρια
†Τζαβάρας Αθανάσιος	Καθηγητής
Τσουμάκας Κωνσταντίνος	Καθηγητής
Φιλίππιδου Ελένη	Καθηγήτρια
Φιλντίσης Γεώργιος	Καθηγητής
Δουράτσος Δημήτριος	Αναπληρωτής Καθηγητής
Κατοστάρας Θεοφάνης	Αναπληρωτής Καθηγητής
Πηατή Χρυσάνθη	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Σουμιάς Αγκασίλας	Αναπληρωτής Καθηγητής
Στρατάκης Κωνσταντίνος	Αναπληρωτής Καθηγητής
Υφαντόπουλος Ιωάννης	Αναπληρωτής Καθηγητής
†Κεφαλάς Θρασύβουλος	Επίκουρος Καθηγητής- μόνιμος
Νομικός Ιάκωβος	Επίκουρος Καθηγητής- μόνιμος
Νώτης Φίλιππος	Επίκουρος Καθηγητής- μόνιμος
Παπαπετρόπουλος Ανδρέας	Επίκουρος Καθηγητής
Πριάμη Μαρία	Επίκουρη Καθηγήτρια
Ευσταθόπουλος Νικόλαος	Λέκτορας
Βαρδιάμπασης Νικόλαος	Λέκτορας

ΟΜΟΤΙΜΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ	
ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	ΜΠΑΛΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ	ΜΠΑΡΤΣΟΚΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΒΕΛΟΝΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΜΠΟΝΑΤΣΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ ΜΑΡΙΑΝΝΑ	ΜΠΡΟΚΑΛΑΚΗ-ΠΑΝΑΝΟΥΔΑΚΗ ΗΡΩ
ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ	ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ ΔΑΝΑΗ
ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ ΙΟΥΛΙΟΣ-ΘΕΟΛΟΓΟΣ	ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΚΟΥΒΑΡΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΡΑΠΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ
ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΣΑΡΟΓΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΛΑΝΑΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΣΙΩΜΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΛΕΜΟΝΙΔΟΥ ΧΡΥΣΟΥΛΑ	ΣΠΑΡΟΣ ΛΟΥΚΑΣ
ΛΙΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ	ΣΤΥΛΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ
ΜΑΔΙΑΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΤΣΟΥΜΑΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΜΑΝΤΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΜΕΛΗ ΕΔΙΠ				
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	ΤΟΜΕΑΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
ΒΟΥΖΑΒΑΛΗ ΦΩΤΕΙΝΗ	Νοσηλεύτρια ΠΕ	Θεωρίες Νοσηλευτικής – Ποι- οτική Έρευνα στην Βασική και Προηγμένη Νοσηλευτική	Παθολογικός-Νοσηλευ- τικός	210-7461503 210-7461486
ΖΟΥΛΙΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	Πληροφορική ΠΕ	Βιοϊατρική Πληροφορική και Τεχνολογία	Δημόσιας Υγείας	210-7461448
ΖΩΓΑΣ ΣΠΥΡΟΣ	Φυσικός ΠΕ	Πληροφορική Υγείας και Τη- λεκπαίδευση	Δημόσιας Υγείας	210-7461447
ΚΑΛΑΦΑΤΗ ΜΑΡΙΑ	Νοσηλεύτρια ΠΕ	Βασική και Προηγμένη Νοση- λευτική Αξιολόγηση και Φρο- ντίδα	Παθολογικός-Νοσηλευ- τικός (Εργ.Κλινικον/τικών Εφαρμογών)	210-7461486
ΚΟΡΟΜΠΕΛΗ ΑΝΝΑ	Νοσηλεύτρια ΠΕ	Επείγουσα και Εντατική Νοση- λευτική	Χειρουργικός-Νοσηλευ- τικός	210-7461496
ΛΙΑΣΚΟΣ ΙΩΣΗΦ	Νοσηλευτής ΠΕ	Πληροφορική Υγείας	Δημόσιας Υγείας	210-7461448
ΜΠΟΖΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	Βιολόγος ΠΕ	Βιολογία- Γενετική του Ανθρώ- που	Παθολογικός-Νοσηλευτι- κός (Παιδιατρικό Ερευνη- τικό Εργαστήριο	210-7461483
ΠΑΪΚΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	Νοσηλεύτρια ΠΕ	Βασική και Προηγμένη Νοσηλευτική Φροντίδα Ασθενών με Νεφρική Νόσο	Παθολογικός- Νοσηλευτικός	210-7461503 210-7461486

ΜΕΛΗ ΕΤΕΠ		
ΒΙΟΛΑΚΗ ΝΑΥΣΙΚΑ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ & ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ	210-7461485
ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΓΟΝΚ «ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ» (ΤΟΜΕΑΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ)	210-3501616
ΔΡΟΣΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	210-7461442
ΚΟΝΙΑΡΗ ΕΥΗ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΛΙΝΙΚΟΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΟΝΚ «ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ» (ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ)	210-3501409
ΚΟΥΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ	ΤΟΜΕΑΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	210-7461508
ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	210-7461445

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	
	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ: ΕΛΕΝΗ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ	210-7461402
ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ	210-7461441
ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	210-7461433
ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	210-7461499
ΚΑΡΒΕΛΑ ΟΥΡΑΝΙΑ	210-7461436
ΛΙΑΠΙΚΟΥ-ΓΡΙΒΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ	210-7461498
ΜΠΙΤΣΑ ΒΙΚΤΩΡΙΑ	210-7461502
ΠΟΛΥΜΕΝΑΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ)	210-7461496
ΧΑΤΗΡΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ (ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΣ-ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ)	210-7461443